

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІВ.ІІ. МЕНШИКОВА

ІРИГ.ІСТ
5

TVRCO GRAECIAE LIBRI OCTO

MARTINO CRVSIO, IN ACADEMIA
Tybingenſi Græco & Latino Professore,
vtraque lingua edita.

QVIBVS GRAECORVM STATUS SVB IMPERIO
*Turcico, in Politia & Ecclesia, Oeconomia & Scholis, iam inde ab
amiffa Constantinopoli, ad hæc uſq; tempora, luculen-
ter describitur.*

CVM INDICE COPIOSISSIMO.



16 XXXXos
Müller. D.
H. Müller. D.
1688. in febr.

Cum Gratia & Priuilegio Caf. Maieſt.

B A S I L E A E,
PER LEONARDVM OSTENIVM,
SEBASTIANI HENRICPETRI
IMPENSA.

1584.

Ἰπὺρ. Νετ.

5

EFFIGIES M. MARTINI

CRUSII: BONARVM LITERARVM, ET
vtriusque Linguae, apud Tubingen-
les Professoris publici.



5

HAc tabula pictus natiuo Crusius ore est:
Nominis at toto pingitur orbe decus.
Ille apud insignes doctrinae laude Pelasgos,
Non ad Euxini nomine factus aquas:
Qua Patriarcha sedet Byzanti clarus in arce:
Et Graium mittit manibus in ferias.
Ille apud Ausonios & fama notus Iberos.
Claret in Eois Hesperijsq; plagis.
Crusius, Argolica decus admirabile linguae:
Cui Dea lac, quamuis virgo, Minerva dedit.
In medijs natus qui credi posset Athenis:
Facundo quoties mittit ab ore sonos.
Quid monimenta viri referam, summosq; labores:
Quos Graio & Latio condidit ille sono?
Huic generosa parens multum Germania debes:
Imperij creuit quo duce fama tui.
David Sigemundus Cassouiensis Pannonius.

ILLVSTRISSIMIS

PRINCIPIBVS AC DOMINIS, DOMINIS

VVILHELMO, ET LYDOVICO, ET GEORGIO, FRATRIBVS:

Landgrauijs Hassiae, Comitibus Cattenelnbogenijs,

Dietzijs, Ziegenhainijs, & Niddanjs, &c. Dominis suis

clementissimis, S. à Christo.



AMOR alicuius rei, & occasio, magnam vim ha-
bent: ac saepe res etiam non speratas efficiunt. Ci-
cero enim ait, nihil esse, quod studio & amore ef-
fici non possit: & Plato, cum Deo occasionem
(ὡς ἔστι τῆς τοῦ καὶ ἰσχύος) res humanas gubernare affirmat. Ita in me per-
petuus amor Graecarum literarum & rerum fecit: ut has stu-
diosè (præ juris studio, ad quod saepe incitabar) scrutarer, un-
decunq; possem. *Naturæ sequitur semina quisq; suæ.* Superio-
ribus etiam annis, aliquantò post illius nouæ admirandæq; stel-
lae cōspectum, occasionē huius rei nactus sum maiore. Cum
enim doctus & pius iuuenis, ex illustri apud nos stipendio, M.
Stephanus Gerlachius, cum generoso Heroe D. DAVIDE Vn-
gnadio Constantinopolin profecturus esset: de hodiernis Græ-
cis, quæ ipsorum Religio esset, quæ linguae scientia, & alia, cer-
tius & uberius, cum antea tantum somnare quasi de eis mihi
uiderer, informari animum meum uolens, Patriarcham ipso-
rum epistola salutandum duxi. Cessit ea res ita commodè: ut
præter ipsius Scripta huc missa, etiam mihi ministros eius, ui-
ros apprimè doctos, Ioannem & Theodosium Zygomalas, a-
liosq; nonnullos, conciliarē. Vnde factum est, ut multas ab eis
acceperim literas, perhumaniter ad me scriptas. Accepi quo-
que Historica quædam: & satis magnam copiam Epistolarum,
à clarissimis Græcorum inter se scriptarū: deniq; alia non pau-
ca. Sed & alibi versantium Græcorum, literaria mihi notitia a-
micitiæq; conciliata est. Ex quibus rebus euēnit: ut hoc opus
conficerem, quod antea non speraueram. Id autē num in pub-

Epistola

licum deberem edere, an mihi tantum servare: initio sane dubitabam. Alias quidem edendum videbatur, quod multis me rem gratam facturum existimarem: alias autem retinendum, eo quod editum, forte nescio in qua iudicia hominum incursum esset. Sed cum multi eruditione & autoritate insignes viri, amice de me sentientes, de eo cognitum haberent: visa est eis res non reiicienda, nec lucis aspectu indigna. Ad alios itaque divulgaverunt: & in suis scriptis, quae edita sunt, mentionem fecerunt. Vnde & literis frequentibus ad editionem incitabar: & metuendum mihi erat, nisi paruissem, homines cogituros: parturisse montes, sed ne quidem ridiculum murem enatum esse.

Prodeunt ergo nunc in lucem hae lucubrationes: quas novitate sua, & rerum varietate, multis non ingratas fore arbitror: nec a quoquam, nisi minus rectae mentis, improbatum iri spero: propter causas, quas paulo post dicam.

Inscriptionem eis feci **TVRCOGRAECIAE**: propterea quod res Graecorum, iam inde ab Imperij Graeci amissione, sub Turcico dominatu factas, & fieri solitas, continent. *ἐλλὰς ἰβὶ ὀκνηρωθεῖσα* est: Graecia servituti Turcicae subiecta: insuperque multis in Religione erroribus & superstitionibus (quod initio nos latebat) obnoxia: ideoque merito infelicitas eius deploranda.

Libros feci octo, cum quodam tempore plures destinassem: quorum **PRIMUM**, appello politicum: quod in eo praecipue politicae seu civiles res, Graecorum & Turcarum, insunt: lingua expositae aliquantulo puriore.

SECUNDUM, Ecclesiasticum voco: quoniam vitas & res gestas Pontificum Constantinopolitanorum, iam inde ab urbis amissione sedentium, continet: easque vulgari loquendi genere.

In **TERTIO & QUARTO**, Epistolae reperiuntur praecipuarum hodiernae Graeciae personarum, Ecclesiasticarum & politicarum, in varijs Orientis locis scriptae. Quibus & ipsis politicae insunt Ecclesiasticaeque res, atque etiam oeconomicae: lingua earum, varia in diversis Epistolis est: pura, vulgaris, mixta.

Qui

Dedicatoria

QVINTVS & SEXTVS, Scholastici dici possunt. Horum prior, exercitia styli iuventuti praescribit alter vero, Homericam ranarum & murium pugnam (allegoricè politicas & bellicas res docentem) populari lingua exponit.

SEPTIMVS ET OCTAVVS, nostras ad Graecos, & horum vicissim ad nos, Epistolas complectitur: in priore, Constantinopolim scriptas: in altero, aliorum: omnes ferè puro orationis genere.

Hos libros omnes, quispiam non male ad quatuor binorum librorum paria redegerit, hac inter se differentia. In primo pari, peregrinus aliquis quasi *ἐξωθευρίζαμεν* *θεωρεῖ* (foris stans contemplatur) praesentes Graecorum res, quales sint: in priore, politiam: in posteriore, Ecclesiam.

In altero & tertio pari, ipsi Graeci *ἐντὸς αὐτῶν διάγοντες, ἐνεργῶσι*: secum viuentes, actiones suas exercent. In priore quidem pari, *ἡδὴ παλαιότεροι καὶ ἀνδρωθέντες* (iam eruditionem, & maturitatem ætatis, consecuti) res Ecclesiasticas, politicas, & oeconomicas, tractant. In posteriore autem, *ἐτι τῆς ἡλικίας ὄντες ἄωροι, παρδύονται*: adhuc ætate minore & rudi oberrantes, ad maturam & stabilem doctrinam informantur. In priore quidem huius paris libro, *πρὸς τὰ εἰρημικά*, ad res pacificas: in altero vero, *πρὸς τὰ πολεμικά*, ad negotia bellica.

In quarto seu postremo pari, illius peregrini, de quo in primo pari dictum, ad Graecos amicae colloctionis causa quasi *ἔσοδ* seu introitus est: in priore, ad Patriarcham & suos: in altero ad alios. Hos omnes libros, qua diligentia potui, Latinos feci: ut Graeca & latina *ἀντιπροσώπως* inter se respondeant. Singulos multis Annotationibus auxi & illustravi: idque ex varijs veterum & recentium temporum, & plurium linguarum, Autoribus: ex scriptis item & ore clarissimi D. Gerlachij, nunc S. Theologiae Doctoris: viam aeternae salutis fideliter eruditeque: apud nos monstrantis: qui me pro sua humanitate benevolentiaque, quicquid interrogarem, non celavit. Sed & Solomon Sueigkerus, & ipse illustris hic stipendij quondam alumnus, cum generoso D. Ioachimo Sintzendorffio Constantinopoli versatus, mihi profuit. Ita pij & grati Discipuli, pro beneficijs praceptorum

Epistola

rum etiam non magnis, suo tempore pulchrè gratiam referre norunt. Horum itaque & aliorum, qui aliquid ad nostrum institutum contulerunt, diligenter in explicationibus nomina pono: fortassis etiam sæpe nimis sollicitè, dum gratus esse, mea quæ non incertis, sed fidedignis testibus confirmata videri, cupio. Nec insectari quenquam mihi amicum est: sed multorum honestorum hominum conuenientem facere mentionem. Quibus de causis non displicitura æquis lectorib. nostra spero: cum præsertim nec utilitate sua, nec iucunditate, careant: quæ duo præcipuam libris commendationem afferunt.

Nam cum superiore memoria, parum admodum nobis constaret de conculcata Turcis Græcia: quomodo sese haberet quoad Religionem, linguam, urbes, & alia: cum rarò aliquid Græcum ad nostrum in optimis artibus & studijs bene meritum Præceptorem Philippum Melanchthonē venisset (quæ res mihi postea non ὑπαρξ, quiddam euident: sed propè tantum ὄντως, obscurum somnium, uidebatur: obliuioneq; citò nemine curante, obruebatur) cum item illæ omnium doctrinarum inuentrices & propagatrices Athenæ, nō amplius extare (sicut nec aliæ nonnullæ urbes) sed deletæ, aliquot tantum piscatorijs casis relictis, crederentur: ecce tibi tēpus, quo Constantino polis, quæ antea nobis clausa fuerat, à Gerlachio nostro inita est. Qua occasione Athenæ, & alia scrutatione mea quasi lignib. iterū sunt effossa, in lucē relata, & in hominū animis quasi instaurata: assiduæq; rimationi meæ, tanta rerum hodiernæ Græciæ copia, talis ē Cimmerijs propè tenebris lux, contigit: ut hoc satis magnū inde ædificium extruxerim. Vnde forsitan alijs occasio dabitur plura quærendi, & eruendi: atque ipsas etiam Athenas, aliq; loca Græciæ, visendi. Conspicitur hîc etiam Religio illorū: quam initio synceriorē esse sperabamus. Sed ad eius errores, solidè ex S. literis in libro Actorum Constantinopolitanorū, decente cum modestia respondetur. Conspicitur Ecclesiastica ipsorum iurisdictio, quàm latè pateat: & quàm tenui filo tributū identidē Turcis persoluendi pendeat. Conspicitur vita eorum tum publica, tum priuata.

Videmus quoque hîc, linguæ Græcæ nunc etiam

Dedicatoria.

stantinopoli, in Græcia, in insulis, in bona parte Asiæ; magnum vsum esse: sed tamē non illa vetere puritate. Hæc enim ipsi etiā, qui doctrinā expetunt, ex libris veterū addiscere necesse habēt. Nec tamē sub Turcica solū dominatione, corruptio in eā incidit, sed stante quoq; adhuc Imperio Græco, vulgi sermo corruptus erat: sicut cum aliunde, tum ex vetusto Augustanæ Bibliothecæ manuscripto Choniata, barbaram dialectum habente, vidimus.

Etiāsi autē fortè alicui minus placebit: à me cōplura vulgaris sermonis Scripta, inserta esse: tamen vicissim multis bonis viris placiturū confido. Sic enim videbūt τὸ κατὰ μαζὶ θύμης τῆς διὰ λέξεως ἀπόσημα, διὰ τὸ δεχάιαις κατὰ πότι & καὶ κάλλεος: quantū pro tritū hoc loquēdi genus, ab illa antiqua puritate elegantiāq; discesserit. Interim nemo hinc patrocinetur suę ignauię vt ideo Attica mūditiæ neglecta, se quoque barbarè loqui aut scribere debere putet. Nec tamen etiā barbaries hæc artificio suo caret: sed, si quis huic linguæ assueverit: pulchrā quoq; ipsam suauēq;, nec planè reijciendam, sentiet. Sicut ergo cū Latina Italicā, & cognatas linguas, cōiungere solemus, ceu cum fonte: ita, cum incorruptę locutionis Græcę scriptores, multos ego iam annos in hac Academia pro mea tenuitate profitear: faciendum mihi putauī, vt etiā per vulgatę linguę notitiā adiungerem: non equidem πολυπραγμοσύνη laborans: sed cōditioni seu vocationi meæ, velut συμπλήρωμα siue κελόφωνα imponēs. Sic nostris etiam hominibus hanc linguam (hactenus à nemine nostrū, quod sciam, tentatam) pro parte mea notam facere volui: quod fortè suo tempore aliquam vtilitatem attulerit. Ob quā causam, non solū multa huius generis Scripta, in hoc uolumen contuli: sed in Annotationibus etiam non pauca, quæ cognitioni eius seruiant, indico: eamque ob rem, quædam alicubi non satis Latine, sed ad verbum tantum, conuertī: quod nemo æquus lector improbabat. Neminem etiam offendit in huiusmodi Scriptis; hodiernæ scriptionis & accentuum incuria: quam de industria retinui, sicut in Autographis erat: vt appareat, quantum differat hæc Græcia ab illa prisca: cum Gallicam vel

Gallicam pronuntiandi rationē contemnētes, nullā inter

Epistola

• , & similia, differentiam faciant. Ex qua corruptione intelligitur quoque: quàm benè de nobis meriti sint doctissimi illi exquisitæ industriæ Grammatici: qui de emendata Græcè scribendi pronuntiandiq; ratione tam accuratè præceperunt: cum ego quondam, priusquam hodiernos Græcos audirem, & recentia Scripta viderem: illa præcepta & regulas, ferè tantum *φλυαρίας, καὶ περιφροσύνας* (nugatorias subtilitates, & præstigias) putarem: postea verò magnam eorum fideli diligentia gratiam habendam sensi.

In historia autem Græci imperij cernitur: quàm nihil stabile & perpetuum sit in terris. Temporibus primò Alexandri magni, deinde Constantini item magni, aliquot seculis ad cælum propemodum exaltata erat Græcorum & Orientis imperij dignitas & gloria: hodie verò Turcis dominantibus, tantum non depressa ad infima terrarum conspicitur. Ingratus videlicet in Deum animus, & vita peccatorum sordibus contaminata, emendationisq; nulla cura, tales in peius mutationes adferre solent: mala summo studio vitanda omnibus. Felices itaq; hodie nos propter libertatem, veram de Deo doctrinam, & optimè constitutas Scholas. Precemur modò gratis animis Deum, vt posthac etiam retineamus.

Spero quoq; vbi hæc nostra longiùs emanauerint: maiorem inter Græcos & Germanos futuram beneuolentiæ coniunctionem: quam ne Satanas quidem impedire possit. Iam certè illorum aliquot, ad quos literulæ nostræ peruenerunt, sibi cum quibusdam nostrum intercedere notitiam gratulantur. Sic etiā sperandum est: eorum studia, ad vberiore doctrinæ eruditionem, & ad puriorem rerum diuinarum cognitionem comparandam, magis excitatum iri.

Quàm gratum deniq; esse debet: ex tot excellentiorū hominū Epistolis, quæ in tertio & quarto libris sunt, præcipua Græciæ loca, & Ecclesiarum qualiumcūq; tamē vestigia quedā, cognoscere? Atqui ea res hætenus nos latuit: sicut & vitæ Patriarcharū, in secundo libro descriptæ: vt, quò minus nostri pedes & oculi antea peruenire (non etenim cuiuis contingit adire Corinthum) saltem nūc lectio nostra, animiq; obtutus eò perveniat.

Exist

Dedicatoria.

Existimo ex his, quæ dicta sunt, satis patère: huius operis utilitatem voluptatemq; non esse nullam. Sed sit sanè non omnibus magna: tamen, ὁ δὲ ἐμὲς ὀνήσει διφρανεῖται ἰλως, καὶ ἄλλους διγνώμονας ἀναγνώσας: τὸ πο, καὶ μέ. Quod meos amicos, & alios æquos arbitros: id etiam me iuvabit, ac delectabit.

—ὁ δὲ τοι λόγος (ut Dionysij Afri uerbis utar)

ἐν φρεσὶν ἔσῳ:

μὴ δ' ἀνέμοις φερέοιτο πονηθέντων χάρις ἔργων.

Etsi enim non illam ueterem & splendidam Græciam adferimus: attamen opus tale, quale ex tenui principio, amore Græciæ, & occasionis beneficio, non tenue deprehendetur: nec propter næuos (*δοθῆναι ἢ λειχῶσαι*) etiam plures, reijciendum. Bona me spes tenet: lectores nostrarū lucubrationū, Eustathij illius insignis olim Thessalō. Episcopi equitate fore: qui in Dionysij *πείρησις* dicit: ἡμεῖς, & μήαι, ποῖς ἔλκεσι ἐφίζαντο: μέλιται δὲ τὸ μέσῳ λειμῶν, τὸ κάλλιστον ἀπανθίσχουσι. Sed de his, satis.

Sub uestræ uerò Celsitudinis nomine, illustrissimi celebris Hassiæ Landgrauij, & aliarum laudatarum ditionum Domini, Principes clementissimi, exire hunc laborem uolui: quòd præter necessitudinem, qua cum illustrissimo ac clementissimo Principe meo ac Domino, Domino Ludouico Duce Vuirtebergico & Teccio, comite Mompelgardensi, &c. coniuncti estis: negotiaque Byzantina, sicut opinor, non planè ignoratis: uos quoque non solum pietatis, iustitiæ, aliarumq; principatu dignarum uirtutum, studio: sed literarum etiam humanitatis, & scientiarum egregia cognitione, sapientiæq; præstantia, cōmendamini. Quo fit, ut clementer etiam faueatis bonarum artium & disciplinarum cultui deditis: ac liberaliter foueatis Marpurgensem celeberrimi nominis Academiam. In qua antea quidem doctissimi uiri, Iohannes & Iustus Vultej (mei quondam condiscipuli) amici mihi erant: nunc autem fautores in eadem habeo, reuerendos & clarissimos uiros: Dominum Aegidium Hunnium, S. Theologiæ: & Dominum Hermannum Vultejum, I. V. Doctores ac Professores. Video ibidem eruditum quoque Græcarum rerum Professore, D.

Othonem

Epistola

Othonem Gualtperium, S. Theol. D. vnde plus etiam animi, ad celsitatē V. hoc opere appellādam mihi accessit. Sicut enim aues ijs ramis, quos sibi tutos & cōmodos putant, quòd aliæ aues ibi antea non incōmodè sederint, ipsæ quoque insidere solent: ita & illi, qui libros, quos utiles & cōmendabiles fore sperant, emittere volunt, Principibus viris, spe satis præsidij sub alto ipsorum nomine, aliorum exemplo habendi, dedicare cōsueuere. Præcipuè verò Historiarū lectio his conducit, & grata esse solet: qui ad maiorum Rerumpubl. gubernacula sedent: οἷς λαοί τ' ἐπιτετράφεται, καὶ τόσα μέμνη: sicut apud Mæonidē est. Historia nanq; (ex Historicorum sententia Polybius inquit) ἀληθινὴ τὰ τῆ παιδεία καὶ γυμνασία ἐστὶ πρὸς τὰς πολυτικάς πράξεις: verissima institutio exercitatioq; ad res ciuiles est. Ex orientalis aut Historiæ consideratione perspicitur: quibus ex causis maximū & florentissimū illud imperium, paulatim ad interitum ruerit: & quæ sint hodie Græcorum miseræ. Quod ad talia prodest, quibus dicitur:

Felix, quem faciunt aliena pericula cautum.

Et, tua res agitur: paries cum proximus ardet.

*Item—• En, quò discordia ciues
perduxit miseros.*

Videre hinc etiam Celsitudini V. facile est: adhuc hodie posse bonum & necessarium usum linguæ Græcæ esse: cum ea multo longius, præsertim vulgaris, vagetur: quàm illæ, quæ ex Latina degeneres ortæ sunt. Quò magis vestri ordinis fuerit: quibus Deus magnā potestatem & splendorem dedit: studia Græcæ literaturæ & sapientiæ, à nimis multis parui hodie putatæ, maiore fauore prosequi, & clementi beneficentia sustentare, ad posteritatemq; benignè propagare. Optandum quidem esset, Græcum imperium adhuc stare & florere: nullos Turcas, ne in somnis quidem, nobis obversari. Peteret hodie frequens iuventus Atheniensem Academiam (ex qua olim, quicquid sapiens & bonum erat, in alias terras, & ad nos etiam, promanavit) peteret alias eximias Græciæ Scholas: multa magnaq; inde in patriam bona reportaret. Nunc verò infelix terra, tristissimæ servituti subiecta est: ac mœrens squalensq; sedet. Non ta-

m. 1

Dedicatoria.

men idcirco, minus nobis diligenda, sed miserāda potius: nec, postquam præsidij & ornamentis suis orbata, priuanda etiam benevolentia nostræ aspectu est. Sicut autem nomismata vetera, aut statuæ antiquæ, à quibusdam studiosè hodie conquiruntur: ita hæc quoq; velut splendidissimæ quondam Basilicæ prostratæ rudera, aut *μυριαγάρι* navis contractæ tabulas, celsitudini V. & secundum eam alijs multis, grata fore confido. Sunt enim talia certè conservanda: sicut olim venerandus Argentorati & magni nominis Theologus, D. Caspar Hedio (quem frequenter S. oracula explicantem audiebamus) cuidam, qui in Turcica 1542 anni expeditione concionator castrensis futurus erat: inter alia hoc quoque præceptum *φιλελλεύως* dedit. Vbi Dominus Zebaoth, inquit, successum dederit: ut vetustas in Vngariæ, Thraciæ, Græciæ, Bibliothecas venerint, atq; adeò Constantinopolin: curet modis omnibus, ne optimis libris damnum inferatur: in quos alioqui stolidus miles, sine iudicio sævire solet: sicut in seditione Agricolarū. Hæc, ille. Verum bellica quidem multitudo illa & vis, non venit in urbem Constantini: sed unus togatus minister Christi, cum illustri D. Vngnadio, Gerlachius peruénit: cuius virtute diligentiaque, quæ volui, nactus sum.

Accipite igitur, illustrissimi Principes ac Domini, quod offero munus, clementi ac placido vultu, inter multas licet & arduas occupationes: munus, quod tēpus & occasio, non ager, flagranti Græcorum rerum amore produxit: meque & studia Græca, pro eximia sapientia vestra, virtutibusq; humanissimis, commendata habere dignamini. Linguæ enim Græcæ opitulatrices manus præbere: est nationi Græcanicæ, per Thraciā, per Græciam, per insulas plurimas, per non modicam Asiæ partem, per Italiæ Siciliæq; loca multa, dispersæ, manus porrigere. Bene ac feliciter in multa tēpora, laudatissimas vestras regiones & populos regite. Christus opt. max. nobis pacem tranquillitatemq; clementer conseruet: nē Ecclesias, Politias, Scholas, omninoq; præsentia bona nostra, pœnæ calamitatesq; peccatorum, velut pulcherrimum hortum syluester ac ferox aper,

deva-

Epistola dedicatoria.

devastent & conculcent: ad quas ærumnas, tot intra paucos annos prodigia & ostenta, in cœlo, terra, & aquis conspecta, stellæ crinitæ, chasmata, fulmina, incendia, ebullitiones cruentæ, inusitati auium exercitus, & inundationes aquarum, seria vitæ correctione, & diuinæ misericordiæ imploratione avertendas, omnibus modis cohortantur. Tybingæ, die S. Matthiæ: anno salutis, redemptionisq; nostræ appropinquantis,

cIo Io xxciiii.

Illustriß. Celsit. V.

observantiß.

MARTINVS CRVSIVS,
utriusque L. in Tybingensi Aca-
demia Professor.



PAVLI MELISSI FRANCI, COMITIS
PALATINI ET EQVITIS AVRATI, CIVIS ROMANI

O D E

AD MARTINVM CRVSIVM.

NUquam locorum videre dulcius
Fore aio, CRVSI, quàm vel Achaia
In Urbium excultis viretis,
Vel maris Ionij per aetam:
Tutis liceret si modò in exteras
Contendere oras hospitibus. Sed heu
Sed hostis atrox Christiani
Nominis, è Strygij lacunis
Excitus Orci, vi superum, loca
Longè atque latè (proh pudor!) Hellados
Impune grassans occupa vit:
Nec modò in ulteriora regna
Sceptra Otthomannù intrusit, et ob vias
Quas cumque gentes depopulatus est,
Deditque ferro pectus & igni;
Verum etiam magis ac magis jam
Nunc prado nostræ Teutoniæ imminet.
Sic vultur uncis impiger unguibus,
Rostroque inexplèto accipiter vorax
Lancinat alituum minorum
Gregem, aut inertum quadrupedù genus
Imbelle raptat, dilaniare amans
Modò has, modò illas. sic cruentans
Caulam ovium lupus immeretum
Grassator audax, nil veritus canum
Custodiam, aduerso irruit impetu
Faucesque premorsit misellis
Dente fero, horribiliq; rictu
Eviscera vit corpora. Queis age
Queis nunc Athenis, qua Lacedamone,
Aut quæ Corintho, queisve Thebis
Parca dabit mihi commorari,
Ne culta prisca nomina Græciæ
Mandasse dignis non memorer cedris;

†

Gestasque

Gestasque res & clara facta
 Historiamque locis in ipsis
 Notasse veram, non sine testibus?
 Nequicquam a ventis talia fortibus
 Inquirere ausis, atque coram
 Oppida cum populo intueri,
 Deterret eheu triste periculum:
 Thracum tyrannus nec patitur ferox;
 Humaniores ut per artes
 Tigrides Odrysia imbuantur,
 Adsueta in armis querere gloriam, &
 Cruore tinctis acclidibus. Domi
 Sedetur ergo, totque tractus
 Cum fluctibus, Asiaque picta
 Errare tuto per varium ambitum
 Lustrantur: & seu tempe Heliconia
 Imaginamur, siue Pindi
 Culmina, vel minitantem acuto
 Parnassum Olympo stare bi-verticem,
 Seu nunc Iliis, Cecropias aquas,
 Nunc Hippocrenen somniamus,
 Castalijve liquoris undas:
 Felices ævi tempora laudibus
 Tollam necesse est, quo viguit fides
 Sincera, maiestasque honosque
 Constitit imperio Eo;
 Nec non & almarum entheus artium
 Splendor refulsit, jam penitus (nefas)
 Fuscatus obscuris tenebris,
 Cimmericis sepultus umbris:
 Quid? absque libris esset idoneis,
 Ex quibus vetustæ fax sapientiæ
 Elucet: o quantâ Camenis
 Utilitate foret carendum!
 Exstincta lingue lumina Ionice,
 Caliginosis obruta noctibus,
 Tu reddis aure, clare CRVSI;
 Reliquiasque atavum Pelasgum
 Scituque digna abscondita Teutonum
 Refers in orbem, quæ licet omnia

lucunda

Lucunda lectu Christianis
 Sint minimè, quod ad hostem amarum
 Resque occupatas pertinet, attamen
 Ob posterorum sæcula, cognitu
 Insua ve ne speres futurum,
 Quidquid in historia maniplos
 Multa aggregavit laude vigil labor,
 Messoris instar, torrida mergitum
 Recolligentis, frugibusque
 Horrea triticeis replentis
 Non his in athlis lumina pascitet
 Germana pubes cum senioribus?
 Non mentem abunde his institutis
 Exsaturetur, Apitiasque
 Pergræci tantum pontificum dapes
 Rejacet his præ deliciis meris?
 Sic nempe vivamus nepotes,
 Ingluvie licitâ gulosi:
 Vivamus, inquam, et quisque tuos libros
 More helluonis luxuriosius
 Voremus, Ecquenam appetitum
 Esca animi potior satullet?
 Norimbergæ Francorum
 Anno clō 10 lxxxiii.

EIVSDEM MELISSI

Epigramma

AD M. CRVSIVM.

Exsul ab Argolicis Latias cum viseret oras,
 Et locum non inveniret
 Diu morandi commodum;
 Trans Alpes rigidas sese Dea contulit Atthis,
 Eruditione clara
 Petens Lycea Almanidos.
 Pro Telamone aderat par Dijs Camerarius olli,
 Vuolsiusque cum Xylandro,
 Lingue Pelasgæ vindices.
 O quem te referam Crusi memorabilem Atlantem,
 Unus omnem qui intulisti
 Nunc Graciam in Germaniam!

+ 2 DE

DE MARTINO CRVSIO
VIRO CLARISS.

Non tantum veteres culto sermone Pelasgos,
Et raro equiparat Crusius ingenio:
Seu libeat doctum facili pedenectere carmen,
Fundere seu nullis verba ligata modis:
Verum et barbaries puram ut corrumpere linguam
Ausu sit, & sanctam contemnerare fidem:
Utque eadem pessum dederit tot regna, tot vrbes,
Cumque ipsis artes urbibus ingenuas:
Idem ille eloquio prestans declarat utroque:
Hunc nostro eductum quis putet esse solo?

Ad eundem.

Teutonis ora tibi multum, doctissime Crusi,
Et multum debet Grecia tota tibi.
Hac quoniam in lucem presentis nocte sepultas
Et veteris profers temporis historias:
Illa, Nicri ad ripam Graiae cum patre Camæna.
Auspicijs sedem quod posuere tuis.

IOAN. POSTHIVS, Archiater
Vuirzburgicus F.

FRAN.



FRANCISCVS MODIVS BRVGEN-
SIS FLANDER, MARTINO CRVSIO S.

ET antea amabam te, uir cl. ob singulares tuas cum summa erudi-
tione coniunctas uirtutes, mihi ab Ioan. Vucidnero nostro saepe
prædicatas; & nunc non parua ad amorē hunc erga te meum facta
est accessio, postquam Vucidneri de te iudicium non comprobauit
tantum, uerum etiam nouis insuper laudibus ornauit, doctiss. & mul-
torum mihi semper instar, Posthivs. cuius cum epigrammata in Turco
Græciam tuam legissem: continere me non potui (et si paria facere
non sperarem, ac ne optarem quidem) quin hos tamē qualescumq.
uerficulos, inter grauissimos et continuos aliquot x v horarum ex
colica dolores, quasi eniterer. quos amicitiae inter nos contrahendae,
et constituendae, ad te mitto, sperans, non tam eorum rationem te esse
habiturū quā propensae erga te beniuolentiae meae, et cupiditatis,
quaqua te mihi demerēdi. Qua in re quia scio te mihi difficilem non
fore (et loquor iam de me in amicorum tuorum numerum recipien-
do) finem profæ facio, et ad eos, quos dixi modo uerficulos, te uoco.

Hellas presenti quid differat Helladi, Athenis
Prisci olim rerum dum potiuntur aui:
Moribus, & lingua, studijs belliq. togæq.
Deniq. in auctorem relligione suum:
Præsertim postquā Mahumeta secta Byzantiū
Tot scelerum assidue vexat imaginis.
Crusius eloquio bonus, & qui tempore utroq.
Dicta ac facta suo inscripta habet ingenio,
Persequitur libro hoc indefessoq. labore:
Quid distet quondam lingua Pelagisa nouæ,
Quanto & paulatim in peius mutarit ab illa,
Nunc quoq. prisci aui qua monimēta vigent,
Annotat, & quæ illi doctrina copia, magno
Perpendit bis ter singula iudicio.

Aliud.

Debebas fateor, Crusi doctissime, Graijs:
Qui dant mutatis pallia ferre togis.
Debitum ad hoc tanto, Crusi, cum sænore reddis,
Iurent ut victos se pietate tua:

Habes malos versus, & peiorem solutam orationem. utriq. tamē facile cōdonabis: ubi redieris in memoriā, meo erga te amorī hoc, quidquid est, esse imputandum. Vale, & si quid (tametsi quid tu ad me?) sed si quid dico ad me uoles: per Vveidnerū poterūt mihi semper, ut & per Posthium, litteræ tuæ ubi ubi ero, facile curari. Vuirzburgi
XIIII. KL. Mart. clō lo. LXXXII.

Quantum debemus Græcis nos: Græcia tantum
Debebit, Crusi candide, tota tibi.
Illi nos varijs ornarunt artibus: illis
Gratus es, extollis, & super astra vehis.
Continuas laudes illorum: publica per te
Res patet ipsorum, res quoq; sacra patet.
Quid Patriarchatus, qualis, quæ vita piorum:
Quid scribant, quid agant, quæ documenta serant.
Scis, Graiæ linguae ratio vetus & noua quæ sit:
Antiquos profers, barbariosq; sonos.
Quæ tu contuleris cum Græcis tempore nostro,
Ipsi quæ tecum: pro pietate notas.
Pergere te clemens Princeps non abnuuit ipse
Hoc ad quid profit, quis modò scire potest?

M. LEON. ENGELHART.
Scholæ Stugardianæ
Rector.

[illegible]

Felicitate uale, mi Crufi. Luneburgi 25. Sextilis, anno Cl. 13 LXXIX.
Tui amantiffimus Laurentius Rhodomannus, Scholę Lune-
burgenf. ad D. Michaelem Rector,

Sed sua cul-
pa Turcis
nunc subia-
cet.
Illinc ergo
nunc erudi-
tio in Ger-
maniam mi-
grauit.

Tu, amice,
eam quoq;
colis.
ἐγὼ δὲ γὰρ καὶ
αὐτοὺς.

Ideo te dili-
go.

Luneburgi
Scholam re-
gens.
Vbi præter
alia commo-
da, etiam do-
ctrinâ Chri-
sti sonat.

Ergo me
quoque tu
dilige.
Bene uale.

INSIGNIA eiusdem Crusij.



Crusius haud Crispi, sed nomen habere cululli.
Cernitur ex armis, quæ tenet atq; gerit.
Scilicet in Clypeo tres cernis habere culullos.
Defendunt vnum cornua bina grauem.
Ex tribus infernis, Germanica, Græca, Latina
Tellus, & patulus quæ bibat orbis, habet.
Crusius at superis nectar litat ipse supremo,
Cum superis nectar Crusius ipse bibat.

LEONH. ENGELHART.

INDEX RERVM ET VERBORVM IN HOC OPERE MEMORABILIVM.

A.		agarenorum potentia crescit: Græco	amurates 2. Vngaros uincit	7
A Bacucus unde translatus, locus		rum uires minuuntur	amurates 2. imperium Machometæ f.	1
234		agarenorum ratio numerandi	trahit	5
Accentuum ratio non Grammatico-		Agare	amurates 2. moritur	7
rum somnium	64	Aydar	amurates 3. imp. Turc.	43
accidentia dictionum uulgaris linguæ		Albertus à Bis	Cantacuzenum suffocat	ibid.
242		albertus de Vuys	amurates 3. Imper. 182. eius iustitia	
Aceti usus	33	alberti comitis Leuenstenij testimo-	ibid. 499	
Achumata Bassa	62. 211	nium 229. peregrinatio	amurates 3. ex lege Regni 5. frater,	
Achumata Baiazetæ f. interfectus		Alcorani lectionem quanti Græci fa-	culos interficit	67
40		ciant	amurates 3. à Patriarcha muneratur,	
achumata Bassæ cedes	29	Allegorie S. Georgij & S. Christo-	cuius potestatem confirmat	182
achumata Bassæ in Apuliam missio		phori	amurata 3. nequagmā eiorrigia	67
& reditus	137	Alepum captum	mores eius & facta, item Reli-	
achumata irritus conatus	35	Alexander Chartophylax	gio	67
Adamus Schlibius	233. 523	alexandria	amuratem 3. Astrologus quidam de	
Adonidis hortuli	492	alexandrie portus	sua fortuna præmonere uult	501
Adrianopolis	336	ibid.	amurates ad Regnum reuocatur, con-	
adrianopoli incendium ortum	42	alexandria 4 Ecclesiæ	tra Vngaros	6
Adulterij poena Turcica 508. Hispanica	ibid.	alexandri Patriarchæ sigillum	amurates expeditionem aduersus	
Aegrotantium uitia & officia	480	230	Theffalonicam agitat	2
Aegyptiaca expeditio Selimi Imp.		Alexij Comneni Imp. sepulchrum	amurates Græcis infestus 2. Byzan-	
42		46	tium obsidet	ibid.
in Aegypto, Locorum iniquitas, æstus		Aliena mala non facile curamus	amurates Mustapham fr. in balneo	
magnus, pluuia inopinata	43	395	suffocat	2
Aemilius Portus cur minus gnarus		Ali & Mahometæ autoritas	amuratis pax & sœdus cum Byzan-	
hodierna L. Græce 521. Lausan-		Amaltheæ cornu	tinis	2
nam euocatus	522	59	Amurgus inf.	206
Aemilij Porti ad Crusium epist. 520.		Amastris	ἀνέκαδαι εἰς τὸν θρόνον	195
534		Amerutza Agarenicæ Religionis fa-	Anaphys inf.	209
Aeneæ Syluij, de Constantinopol. ex		ctus	Anchialus C.	224
pugnatione Turcica, locus	100	Amerutza Seederbeif. odium in Ni-	Andreas Curcumeles	203
Aesopi fabula, cum ad necem ducere		phonem Patriarcham	Andreas Dadius	492
tur	387	amicitia	Andreas Laubmarius	488
Aethiopum sectæ	296	Amicitia literis conseruanda	Andreas Planerus D. Scheekij suc-	
Aetna mons	529	392	cessor	508
Aetij cœnobium	190	Amicitia similitudine conciliatur	Andronicus Paleologus Emanuelis	
Aetij libri desiderati	536	391	f. in lepram delapsus Theffaloni-	
affectus magni	395	amicitia inæqualium non bene cedit	cam Venetis uendit	3
affectus mali, uero & bono officium		387	Andros inf.	207
451		amicus uerus incomparabile bonum	Angelica uita	314
Agei maris 12. insula	207	257	Angli Constantinopoli	534
Agæ	201	Amosso, Patriarchatus grauis	Anna Comnena Alexij imp. f.	46
Agareni uide Turcæ		ἀμφοβίον	Anna Notaræna	55
Agareni equestribus excursionibus		Amurates 1. Callipolin, Philippopo-	annorum & indictioinum computa-	
Græcis molesti.	8	lin, Adrianopolin expugnauit	tio apud Græcos	507
Agareni literarum rudes	14	334	ἀνθος, liber linguæ uulg. Græce	48
Agarenorum insolentia & impietas		Amurates 2. Patri in Regno succedit	Antigonia inf.	498
in expugnatione Constantinopo-		2	Antiochia hodierna	296
leos	11. 86	amurates 2. insatiabilis fera multarū	Antiocheni P. Sigillum	296
		urbium & regionum Græcorum	antiquitates Cōstantinopoleos	498
		deuotionem animo agitat	anti-	
		amurates 2. Peloponnesum deuasta-		
		uit		
		394		

INDEX.

antiquitates quædam Siciliæ & Ita-	529	dimorum ei; adheretium ibid.	364.
Antonijs à Remchingen	489	arsenij Scholia in Euripidem	199
antonijs Cantacuzenus 20. eius bi-		artes alitur honore & mercede	492
bibliotheca	203	artes optima e Græcia emigrarūt	94
antonijs Ecclesiariū Lesbi præfectus		αἰρετῆς	398
à Th. Zygomala scriptum quod-		Asambeckus, seu Vsuncafanis	61
dam petit	293	Asanes Græc.	497
antonijs Eparchus epistolas scripsit		Matth. Asan Coronæ deditiōe fecit	18
ad Melanchthonem & alios	95	Asanis industria & prudentia	19. obi-
antonijs Ferracutus	525. 538	lus	20
antonijs Eparchi de miserijs Græciæ		Asapi	65
uersus	94	ascensionis festum in insula Zazyn-	
Apollonij Discoli fragmentum, ha-		tho	23
ænus desideratum	503	Asiæ Christiani	492
Apodipnum	196	Asomati & S. Phocas pagi	51
S. Apostolorum templum Byzantij		Asomatorum pagus	292
59. 191		Asrauel Aspri Græcorum moneta	287
S. Apostolorum templū, Patriarchæ		astrologiæ discende methodus, ex	
domicilium 15, à Patriarcha reli-		Appiano	504
ctum, Turcæ destruunt ibid.		astrologiæ discende methodum petit	
S. Apostolorum tēpli, dedicatio 183.		Symeō Cabasilus à M. Crusio	461
deformatio	109	astrologicum Peræ opus	501
Archiepiscopi extraordinarij	194	Astypalia Ins.	207
archiepiscoporum extraneorum ti-		Athanasius Ephesi Metropolitā	507
tuli	508	D. Athanasius manuscr.	48
ἀρχιεπίσκοποι	92	S. Athanasij facies	205
Argos C. Venetis uendita, eisdem		S. Athana. anathemata suspensa	205
iterum erepta	102	ἀθῶναι Persarum	65
argos & Nauplium quomodo Vene-		athene	430. 461
tis cesserit	92	athene satis adhuc magnæ	193
argumentationis oratoriæ, quam in-		athene à Turcis occupatæ, sed non	
flexam uocant, exemplum	388	deletæ	192
Argyrorum Græcorum, ἀργύροι colli-		athene quando captæ	121. 137
gentium historia 206 eorum com-		athene in Germaniam migrarūt	431
mendatio	522	athenarum episcopatus	492
Arius damnatus	48	athenarum Latini principes	192
Arma Murium & Ranarum	396	athenarum Metropolis	325
Arnoldus Manlius Gandauus	432	athenarum montes, flumina, olæ, lin-	
Arsenius ad Papam confugit 151. ex-		gua	95
communicatus moritur ibid.		athenarum partes	504
arsenius iniustissimus homo, Monem		athenarum status hodierni lamenta-	
basie Metropolitā fit illegitimè,		tio	517
uero Episcopo à Venetis expul-		de Athenarum urbe epigramma	95
so 147. iniquitas creationis eius	148	athenienses hodierni, memoria & uo-	
arsenius Patriarchico scripto thronū		cis bonitate præstant	430
Metropolitæ relinquere iussus		atheniensium lingua corruptissima	99. 216 461
148. cui; hoc contemneret, alio		Athos Mons Sanctus	48
rescripto deponitur 149. eius re-		attice τὸ οὐδὲ omittitur	397
scripti exemplum	ibid.	attici montes	103
arsenij ad M. Cantacuzenum epistola		Augerius à Vniūsbegze	492
269		Augerius Busebeccus	431
arsenij epistola dedicatoria ad Paulū		Augustana confessio ad Patriarcham	
3. p. 199		missa	424. 488
arsenij excommunicatio & degrada-		augustana confessio, Græcè conuersa	
tio 150. sacerdotum item ab illo or-			

INDEX.

baiazites 2. quandiu regnarit 151. Pa-		Byzantium uide Constantinopolis	
triarche, eo regnante, qui ibid.		byzantium fame expugnatum & quan-	
baiazites 2. moritur	151	do conditum	191
baiazites 2. expeditio Moldauica &		byzantij ligna et aliæ res magno sunt	
Albanica, & contra Venetos	51	precio	227
baiazites 2. studia	65	byzantij rerum caritas	227
baiazites 2. mors 38. mores eius ibid.		Byzantina templa	191
Barbarogrecæ lingua, uide uulgaris		Byzantini templi ornatus & lumino-	
lingua		sitas	131
barbarogrecæ lingua	44	C.	
barbarogrecæ	185. 391. 394. 396.	Adileskieri qui	67. 157
397. 398. 399		Cæsareæ Metropolitā	290
barbarogrecæ paragoge	395	Calabria	529
barbarogrecæ uocabula	64. 208.	calabriæ littoralia loca	525
210. 255		Calabrenses Græci	538
Barini oppidi deditio	32	calami scriptorij Græcorum	488
Bartholomæus Pezzen	235	calamitatum causæ	390
Basilienſe concilium	185	calamitatum concursus	393
D. Basilij facies	205	Cairum	232. 528
Basis lucrosæ, Ecclesiasticæ diffensio		Cairi Christiani	233
nes	40	Caligulæ Imp. pons	529
Βασιλεὺς ὁμοῦσις Homeri Hone-		Callipolis	334
stas 386. Argumentum 386. Villi-		Calogeri	273
tas 387. uariæ doctrinæ 387. lucu-		calumnia circumfisionis in Dionysii	
ditas in uerbis & sententijs	388.	p. 23. 128	
propriorum nominum explicatio		calumnia in Marcum p. de Pefcesio	
388. diuifio	390	124.	
Beatitudo sanctorum quæ	117	calomniæ mulieris aduersus Gennadi-	
Beglerbeij	50. 201	um Patriarcham	133
Beglerbegi nuptiæ	491	calumniæ resistendum	195
Belgradum	485	Canon inf.	528
belgradi obfidio	62	Cancrorum nomen in fine descriptio	
belgradi obfidio irrita	25	nis	399
belli indictio	396	Canea seu Cydonia	352
bellorum fundamenta bona sint	397	Cantacuzeni	67
Bernhardus Breidenbachius	232	Cantacuzenorum ædes	497
Bernhardinus de Herberstein	528	Caours	201
Beseleel aurifex	493	Capha	59
Bessario Nicææ in Cardinalium ordi-		capitiua Germanica Constantinopoli	
nem Romæ cooptatus	5	503	
Betzenstein	203	capitiui Christiani Constantinopolim	
Bilberne Regia Constantinop.	494	ducti	501
Blachernæ	191	capitiui Christiani, apostatæ 503. 504.	
blasphemorum interitus	89	capitiui Vngari & Germani Constan-	
Bogazasar arx	51	tinopolim adducti	487
Bobini tres, medici	519	Carauas Europæ Dux	62
Bombardis Persæ in prælio uicti	41	Caramani uide Cilices	
Βορβορονειρῆς	398	Carolus Marchio Badensis	404
Bosna	60	Carolus Rhimus	432
Bosphorus Thracius	485	Casalia Græcorum	102
Bostan Bassa	67	Castellum Turcicum contra Byzan-	
Βοστανὶ δαδοὶ	436	tios extructum	8
Bruti Laconismus	493	Catalina Dulcis 513. eius commenda-	
Budensis Bassa strangulatus	511	tio ad Chienſis scholæ rectorē ibi.	
Burgum ciuitas	528	Cataſtrophe quid	398
bulgari	229	Catena Sinus Ceratini	51. 89
ulgarica lingua	204	S. Catharinæ mons	263

INDEX

-christus unde oues suas accipiat 414	comparatiuum Syntaxis 243	de Constantinop. expugnatione Tur-
-christus uera lux & sapientia 436	computationes Græcorum 250	cica, locus Scholarij p. 100. de ca-
-christi crucifixi mors, resurrectio, as-	-Concilium Basiliense 185	dem locus Aeneæ Syluij ibid.
scensio, reditus ad iudicium 116	-concilium Ferrariense 186	constantinopoleos tributa 494
-christi doctrina 473 (ibid.)	-concilium Florentinum 186	constantinopoleos ædificia 504
-christo docete, populus congregatur	concilij Florentini sessio 187	constantinopoli multi Nicodemi 503
-Christiani in Iudeos iniurijs à Patri-	conciones Græcorum 205. 197	constantinopoli uarie linguæ 487
archa excommunicantur 281	concionatores quomodo boni pasto-	constantinopolim deditio capta Pa-
-Christiani officium 304	res 42	triarcha testimonio Musulmanno
-christianorum desidia, eiusq; causæ	confidentia 393	rum probat 158. 161
81 (si 27. 132)	-coniugium illegitimum propter spiri-	constantinopolim superũ auxilio desti-
-christianorum libri Arabicè conuer-	talem cognationem 324	tuta ex signis quibusdã colligit 52
-christianæ fidei certitudo 7. argumẽ-	coniugum rixæ 326 (413)	cōstātinopoli capta, Barbari magnos
tis asserta 117	consolatio præcipua in hora mortis	conceperunt animos 80. Christiani
-christianæ religio uera, testimonio Ma-	consolatio tẽpore persecutionis 414	ẽ diuerso metu percussa 81
chometæ secundi 28. 136	consolatorie tres regule 477	constantinopolitani prætoris indu-
-christianæ Religionis summa à Patri-	Constantinopolis lude Byzantium,	stria 84
archa Sultano explicata, ab Achu-	constantinopolis à Chosroe Persa &	constantinopolitani 40 iuuenes emis-
mate Arabicè conuersa 110	Chagano obsessa 83. prætoris ur-	si, ut classẽ hostilem incenderet,
Christop. Psisteri amor erga Gerla-	bani industria 84. Patriarchæ pre-	suffocantur 10
chium 511	ces 85. populi preces 86. 88. Patri-	constantinopolitanorum Græcorum
Christop. Laubenbergius 234	archæ & oppidanorum gratiarũ	lingua & nestitus 99
Crysoloræ Eman. Epitaphium 500	actio 87. 90	cōstātinopolitanorum moenũ pars
Crysoloræ familiæ captiuitas 57	constantinopolis ex Byzantio 91	concidit 9
Crysopolis, hodie Scutaris 50	constantinopolis Latinorum auxilijs	Constantinop. ciuitũ urbe expugnata
Crysostomi facies 205	destituta 100. direpta ibid.	diffusio 90. aliorũ ante urbis cladẽ
chronologia Græcorum 44. cum	constantinopolis refugium totius or-	emigratio doctorũ, ibi. et nobiliũ 92
hac conferantur aliorum supputa-	bis 487	constantinopolitana schola 101
tiones ibid.	constantinopolis quando capta 53.	-constantinopolitana synodus prima,
Chronicon manuscr. 210	107	secunda 49
Χρονικὸν Εἰσαγωγὴ 201	constantinopolis quomodo capta, nar-	-constantinopolitane Ecclesiæ prouẽ-
Χρονικὸν Εἰσαγωγὴ Ecclesiæ 507	ratio Musulmannorum 161	tus 486
Cilicium perfidia 35. 40 (dinis 273)	constantinopolis, qualis anno 1181.	constantinopolitane nobilitatis sup-
Cilicissa foemina monstrosa magnitu-	circiter fuerit 493	plicium 13
diorum 65	constantinopolis terræ motu concus-	constantinopolitanarũ Ecclesiarũ de-
-ci circumcisio Turcarum 200	sa 34	struendarum periculum 155. quod,
circumcisio Turcici pulli 234	constantinopoleos obsidio 9. 51	quo pacto Christiani, Patriarchæ in-
Citrus c. 38	constantinopoleos expugnatio 10. 6-	tercessione, effugerint uide 157. 158
clauium potestas 104	iusdem pathetica descriptio 11	& sequentes aliquot p. in quem an-
Coccinum Lemni oppidum à uirgine	constantinopoleos ordinatio & ciui-	num actio hæc inciderit 161
defensum 58	um frequentatio 13	constantinop. familiarum illustrium
Coemiteria Constantinopoli 203	constantinopoleos portæ 51. eiusdem	reliquiæ, uictus & sustentatio 92
cæli inflammatio 102. Constantino-	figura & colles 52. eiusdem regio	Constantinus Copronymus 195
poli quoq; apparuit 93	nes 14 & urbes ibid.	constantinus Dragases liberos, impo-
colonenses cum Episcopo pro liber-	constantinopoleos defensores 52. mu-	ratricem, multos consanguineos ne
tatẽ prælio dimicant 388	ri 53. oppugnatio ibid.	in hostium potestatem perueniant
colosus solis 301	constantinopoleos capte, triduanæ	decollari iubet 96
Comara 505	pcursationes et depredationes 54	constantinus M. 199
cometa uisus 511	constantinopoleos expugnatio Tur-	constantinus paleologus 8. 269
-cometa conspectus, & de eo Turca-	cica, ex epistola Mathæi Cama-	Constantini Imp. uxores 57
rum iudicium 501	riotæ 76. 77	Constantini Paleol. Imp. & aliorum
commendatio λόγος colligenti 293	constantinopoleos excellentia & mi-	magnatum occasus 54
-communio cibi & potus post exequi-	serie 79	Constantini Imp. cædes 22
as Græcorum 203	constantinopoleos irrita Saracenorũ	constantini Paleol. Imp. caput 55
commendatio monachorum à Hiero-	obsidio, tẽpore Pogonati Imp. 87	constantini columna purpurea
solymitano p. 296	eiusdem alia obsidio irrita, tempo-	constantini fratres Peler-
commeni Trapezuntij Imp. 61	re Leonis Isauri Imp. 88	ter se p.

INDEX

Constantino à fratribus confirmatũ	Methodium Melenici 482. ad Fr.	mors eius & uxoris 20. filie mun-
Imp. 50	Portũ 516. ad Fr. & Aem. Portos	dus in Patriarcheum illatus ibid.
Constantini Patricij ad Crusium E-	518. 521. ad Gabriellũ Philadelphie	demetrii Corese liberi 314
pist. 535	523. 527. ad Em. Margunium 527.	demetrius diaconus Ecclesiæ Cōstan-
Constantinus Lascaris, grammaticã	ad Ioan. Chirurgum 527. ad Gabr.	tinopolitanæ 364
scripsit 102	Philadelph. 530. ad Meletium Cretẽ	demetrii diaconi Cōstantinopolitani
Constantini uerbi ad Crusium Epist.	sem 531. ad Aem. portum 537	ad Ph. Melanchth. Epistola 363
536. 537	M. Crusij φιλανθρωπία 410. 425. 426.	demetrius Regis Moldauiae scriba
Concilio et Actio necessaria 451	457. 472. 475. 500. 510. 516.	249.
in Conuiuium duo delectant 397	Crusianum Imp. Constantini & Au-	demetrius Zenus 193. 372
Corinthus à Turcis capta 324	gustæ Epitaphium 57	Demosthenes manuscr. multum ab
corcutes Baizite f. occisus 40	crux patienter ferenda 477	impressis differens 503
Coreyra c. 231	crux Hierosolymitana 235	demosthenis corona 491
coronea c. 323	S. crucis de fastigio templi Pammari	denominatiua in uerbis 250
coronæ deditio 18	stæ deiectio 168	Deus, ante medicum querendus 480
coronæ ab Andrea Auria capta, à Ca-	cruces Rhodiæ 300	deus odit rarus & mures 388
rolo 5. inanis Turcis relicta 63	curcutes Baizite f. frustra Imperiũ	deus quando inducendus 398
coronæ Turcis capta 32	ambit 37	deus uult nos non desides & otiosos
cōs 232. 273	cyane inf. 498	esse in periculis 84
cosyra 530	cydonia seu Canea 352	-Dei actiones quas uocant, ab extra,
Cral, Cralitzæ, Cralouati Sclauonicæ	Cyprus 209	creatio, prouidentia, gubernatio
uoces 50	cypri expugnatio 182	mundi, Ecclesiæ collectio 112
crapula & uoracitas uitanda 479	cypri et aliarũ insularũ linguæ 209	-dei descriptio 110
creaturæ quomodo bonæ, sapientes,	cypriorũ seruitus clementior quàm	-dei filius carne humana uestitus 113
ueracæ, &c. 110	antea 210	-dei iudicium iustum & terribile 123
creta inf. 207. 282	cypriæ foemina generosæ, honeste	-dei misericordia erga humanũ genus,
cretæ inf. Docti 537	mori malũ, q̃ turpiter uiuere 234	quæ declarauit misso Filio 116
cretensium Christianorum calumnie	cyrrillus, Nicææ Metropolitæ 204	-deitas & Diuinitas differunt 328
& uolentia in Iudeos 281	Cyrrilli Niceni testimonium de Steph.	deutereuon 218
cretensium lingua 99	Gerlachio 204	diaboli 7. filie 222
cretensis Schola 537	D.	dialekti Græciæ 46
cræso datum Oraculum 329	Dagianus lacus 529	dialektos suos Græci inuicem intelli-
M. Crusius Barbarogrecã linguã pri-	Damascus 234	gunt 99
mius in Germaniam introduxit 185	damascus hodierna 296. capta 43	dicæi & S. Athanasij monasterium
M. Crusij parentes 505. obitus eorum	damasceni hypodiaconi liber, nomi-	343
506. γάμος 496. filiola Pulche-	ne θυσιαστος certis Dominicis et se-	diomedis & Glauci permutatio 493
ria, 444. filius ei natus 462.	stis diebus legitur 53	Dionysius Areopagita à Græcis quo
filioli Theodosius mortuus	Daniel Ecklinus, Heluetius 233	loco habeatur 97
511. filiola Eudoxia obiit. 512.	Daniel furianus 537	dionysij Areopagite uita 97
cognomẽ 495. discipuli 498. præ-	da sapienti ansam & sapientior crit	dionysius Nicomedie Metropolita
lectiones 490. Epistola per Ger-	308	21. p. suauis Scrpetae Sacellarij 166
lach. Patriarchæ reddita 486. ad-	dauidis Regis Trapezuntij interitus	hoc Patriarcha factio, Bassarũ cri-
hortatio ad studiosam iuuentutem	21.	minatio & Præfulũ defensio 167.
493. descriptiones librorum 510.	dauidis Chytræi literæ Cōstantinopo-	Concilium cōtra Patriarchã ibid.
ocasio Constantinopolim scribẽ-	lin 511	supplicatio ad Sultatum pro Pa-
di 484. occasio prima τῆς νουῆς	-dedicatio templi τῶν ἁγίων ἀποστο-	triarchã ibid. eius restitutio & con-
τῶν ἁγίων γλωσσῶν 323. Græca	λῶν 188	firmitas 168. ædificationes eius.
aliquot carmina 400	degradatio secularis & Ecclesiastica	ibid. temporibus eius multæ turbu-
M. Crusij Epistola 425. 426. ad	200	lente Synodi ibid.
Patriarcham 410. ad Ioan. Zygo.	deliberandum 396	Dionysij p. mors 169
441. ad Th. Zygom. 444. ad Sy-	δέλτοι 390	dionysius Philippopoleos Metropo-
meonẽ Dei ministrũ 456. ad Th.	Demetrius Paleologus 59	lita p. 23. 127. eius antea acta uita
Zygom. 462. ad Alexandrinũ p. ui-	demetrius & Thomas Paleologi fr.	127. calumnia circumcisionis in eũ
carũ 468. ad Metroph. Berhoeæ	Peloponnesij, Machometæ tribu-	23. 128. in Synodo innocentiam suã
472. ad Metrophanem p. 475. ad	tarij sunt 17	ἐξ αὐτῶν demonstrat 23. 128. calumnia
Leonhardum Mendonæ 479. ad	demetrius Despotæ Spartæ deditio-	toribus non uult ignoscere 23. 129.
Hieragẽ M. Logothetam 481. ad	nem facit 18	Patriarchatu relicto, monasterium
	demetrii Despotæ fortuna 19. 20.	inuit 23. 129. denudò Patriarcha

I N D E X.

34.141. munus suum iterum resti-	Emanuel Margunius	493
gnat	Emmanueli Margunij carmen	537
Dionysius P. excommunicatus	embasichytrus murium caducifer	177
Διονύσιος lib. manuscr.	embaticium Simonæ radix 175. ipsa	180
discessus amicorum molestus	Simonia	180
discipline non confundende	embaticium quale pontifices accepe-	176
-disputatio de fide cum Turcis pericu-	runt	176
losa	embaticij improba concessio	175
disidia intestina	de Embatinio Basilij Magni locus et	179
-doctores Turcicæ Religionis	Ioan. Zonaræ	179
docti hodierni Græcorum	ἐμβασίχης	398
-docti uiri in aula Sultani	ἐμβασίχης adulter	398
delubrum	ἔμψυμον	244
dolus	ἐπιβόη	307
donaria in Templis	ἐπιβόη Synodus	49
Δωροδοκία barbarorum est	ἐπιβόη	175
Dorothea Vrsula Marchio Badena	ἐπιβόη	ibid.
402	epicteti enchiridium manuscr. Cru-	sio dono oblatum ab Argyris 207
E	epidauri seu Monembasie traditio	Turcis
-Ecclesia alia ἐνορία, alia ἑκκλησία	episcopi boni officium	309
γὰρ	Epitaphium in Isaacum peloponne-	sium
ecclesia in terris	epitaphis quid	398
-ecclesie adificationem adiuuare de-	epithalamium in nuptias Ludouici	Ducis Vuirtenbergici
bemus	402	ἐπιγαμήσιον
-ecclesie adificatio cum turri Babylo-	402	ἐργασία κακῆς
nica collata	402	ἐργασία personæ
ecclesie magna tranquillitas	132	ἐργασία
-ecclesiasticæ dissensiones, Basis lu-	40	-Euangelij prædicatio per Apostolos
crose	40	ibid.
ecclesiarchæ magni uirtus 122. eiusdē	122. eiusdē	ibid.
præclarum dictum ibid. eidem na-	ibid.	ibid.
sus filius	ibid.	ibid.
echo in cauo loco fit, non in plano	304	304
educatio liberorum	392	392
eloquentiæ effectus	395	395
Emanuel uide Manuel		
Emanuel Palæologus Imp. Constan-		
tinopolitanus i. imaginem Christi		
adorare noluit ibid. ideoq; à Pon-		
tifice & Italis desertus ibid. in Ita-		
liam proficiscitur auxilij contra		
Turcas petendi causa	ibid.	ibid.
Em. Pal. Ioanem suum & fratrem nepo-		
tem uicarium substituit	ibid.	ibid.
Em. Pal. re infecta Constantinopolim		
rediit	2	2
Emanuel Palæol. Hexamilium conde-		
re incipit	48	48
Em. Palæol. moritur	2	2
Emanuelis Pal. sex filij	3	3
Emanuel Pal. Thomæ f. 19. filij eius.		
ibid. obitus eius	ibid.	ibid.
Emanuelis ecclesiarchæ magni uirtus		
& præclarum dictum 122. eidem		
nasus filius ibid. Patriarcha crea-		
tur & maximus appellatur	131	131
Emanuel Rhetor	146	146

lubilia	27.233
exemplò mulieris cuiusdam confirma-	28.133. &c.
tur	
exemplis & fabulis magis delectatur	
homines quàm syllogismis & en-	
thymematis	386
F	
Fabula præcipua pars Tragædiæ &	
in uniuersum poeseos	384
Fabula, εἰς ὅτι καὶ ἀλλοίως 383. uerita-	
tis pictura 385. signum doctrine	
& experientie 383. in Rhetori-	
cis & oratoribus fundata 384. ex	
Metaphora ortum habet ibid. nos	
doctiores reddit 385. falsa & uera	
quatenus 385. abscondit mysteria	
ibid. ad Salutem etiam animarum	
confert ibid. præceptis instruit ui-	
tam, ibid. puerorum catechesis	
386. iucunda ibid. utilis 385. facilis	
386	
fabulæ definitio	385
fabulæ usus honestus	383
fabulæ neq; a sacris literis excludun-	
tur 384. sunt εἰς ὅτι 386. εἰς ὅτι	
ἡ ἀνθρώποις ibid. non omnes uilē ha-	
bent significationem	ibid.
fabulis et exemplis magis delectatur	
homines quàm syllogismis & en-	
thymematis	386
fabulis utuntur philosophi, oratores	
poetæ	384
fama gusti	2. 9
fames magna	42
fames intus & extra urbem Constan-	
tinopolim	89
fames Tubingensis	486
familie Græcorum nobiles	497
familiarum illustrium Constantinopo-	
litanarum reliquie uictus & susci-	
tatio	91
Felix Vlmenis	233
felicitas in terris nulla perfecta	392
ferenbergeri uictoria	512
ferrariensis synodus	186
festina lente	513
fides sola iustificat	48
fide super Christū edificamur	470
fidei unius ubiq; somnii Græcorum	
499. Turcarum	500
filius cum patre prælio dimicat	36
filia spiritalis	331
flamboler	201
Florentinum concilium	186
florentini concilij sessio	187
fœminæ elegantes & ciuiles in Chio	
246	
fœminei sexus imbecillitas	312
fora-	

foramen uicinos	529
foramina duo montis in quo specus	
Sibyllæ	529
Francfordiana Synodus Nicenæ secu-	
de opposita	50
franci qui Græcis sint	219
Francisci Billerbeci peregrinatio	
273	
Frasciscus Domesticus, medicus Chij	
240. 309	
Franciscus Maurolycus Syracusanus	
res scilicet descripsit	525
Franc. portus in Morea	520
Francisci Porti uita & mors	522
F. porti patria 207. scripta 534. ad	
Crusium Epist.	517. 519
Franciscus Zurlius	198
Freins Franci	201
Fridericus Prenningerus	535
Fridericus Vucelbergius	512
Fridericus Vucelbergius	512
fuga sit ne licita persecutionis tempo-	
re	413
funus salubris	529
fundamenta omnium rerū bona sint	
397	
furoris causæ	364

G

Gabriel philadelphie Archiepisco-	
pus	206. 207. 275. 525.
Gabrielis Philadelphie Episcopi ad	
Crusium Epist.	522. 533. 534. eius-
dem morbus	ibid.
Gabrieli Philadelphienfis apud Ve-	
netos exceptio & conditio	525.
eiusdem uita innocens	526
Gabrielus Sacerdos propter æs alie-	
num sacrificando suspensus	220
Galata & Pera	52
galatæ monasteria & templa	205
galilaicum mare	234
galli duplices	496
ganni Metropolita	331
Gaulus inf.	530
gennadius Scholarius. I. p.	15. 208
gennadius p. Sultanum reuerenter a-	
gnoscat 108. ab eo prisco more	
muncera accipit ibid. ei Sul-	
tanus templum Apostolorum	
domicilium dæ	ibid.
gennadius Patriarcha Templum S.	
Apostolorum relinquit 15. Mona-	
sterium Pammacariste petit	
ibid.	428
gennadius Scholarius p. Monasteri-	

I N D E X.

um Pammacariste petit, ut in Pa-	46
triarcheum uerteret	109
gennadius p. munere suo se abdicat	
17. 220. moritur	ibid.
gennadij p. disputatio cum Turca	
191	209
gennadij Scholarij p. locus, de Tur-	
cica Constantinopol. expugnatio	
ne	100
Georgius Scholarius, uide gennadius	
Scholarius	
Georgius Scholarius I. p. quamuis in	
uitus	107
Georgius Scholarius Latinis assen-	
sus in Concilio Florentino	59
Georgius Cyprius	189
Georgius Muschlerus	492
Georgius sutor patrensis sub pœna	
excommunicationis urgendus, ut	
domum à qua 12. annos absuit, re-	
deat	294
Georgij Pachymere historia manu-	
scr.	197
S. Georgij templum Græc. Venetijs	
200	
Georgianorum duo principes	199
Germanus Hierosolymitanus p.	
165	491. 509. 545
germani p. legenda manuscr.	275
germanie Scholæ	446
germanie bona	453
gloriatio stolidi	392
Gesa inf.	528
gradus in Scholis sunt testimonia	
299.	194
græcus populus pro conseruatione	
Græcarum Ecclesiarum, mori pa-	
ratus	159
græci Imperij amissio	494
græci imperij fatalis interitus	57
græci imperij excellentia	493
græci imperij sublatis causæ	55.
36.	
-græci ad Concilium Florētinum pro-	
fisciscuntur	4
græci Antuerpiæ	534
græci etiamnum ingeniosi sol.	
94	494
græci Gregorianum Calendarium re-	
spiciunt	536
græci hodie Orthographiam & Pro-	
sodium non curant	224
-græci in concionando antiqua lingua	
utuntur	197
-græci in multis à Papiſtis dissentiant	
428	
-græci in quibus à Latinis dissentiant	
239	
græci inuicem dialectos suos intelli-	
gunt	99
græci Italie	525
græci quibus rebus excellent pag.	
209	
-græci pontificios pro hæreticis ha-	
bent	488
græci quare ποικίλοι dicantur	45.
quomodo occidentis populos no-	
minant	ibid.
græci Sicilienses & Calabrenses	
538	
-græcorum ad pœnas diuinas impæ-	
nitentia	78
-græcorum, à periculo abolitionis Ec-	
clesiarum Constantinopoli, libe-	
ratorum exultatio & gratiarum	
actio	163
græcorum Byzantinorum, Cretensi-	
sum, peloponnesiorum, Atheniē-	
sum lingua	99
-græcorum clericorum & laicorum	
uictus 487. tributum annuum	
ibid.	
-græcorum de Euangelicis iudicium	
491. 509. 545	
-græcorum disperſorum miserie	
99.	
græcorum doctrine fundamenta	97
græcorum epulum in Templo	
501	
græcorum errores	187
-græcorum gradus Ecclesiastici	
194	
-græcorum habitus urbanus pag.	
188	
græcorum hodierni docti	216
-græcorum imperij fatalis interitus	
57	
-græcorum imperio deleta, quinam	
αὐτοὶ	92
-græcorum iuratio, computationes et	
alij mores	250
-græcorum lingua uulgaris pag.	
226	
-græcorum luxus, doctrina, ignavia	
494	
græcorum paupertas hodierna	492.
430. 449	
-græcorum qui Lat. linguam calleant	
497	
-græcorum responsio ad Aug. Confes-	
sionem	498
-græcorum reuerentia	190
-græcorum nuptiæ & commensura	
239	
græco-	

INDEX.

græcorum proceres capitis supplicio à Mahomete affecti	13
græcorum templum Venetijs	200
græcorum Venetorum religio à pontificia parum discrepat	206
græcorum Venetorum sacra	206
græcorum uictus & ieiunia	273
græcorum uires minuuntur, Agarenorum potentia crescit	1
græcos pueros, hodie Papa Romam accersit, erudiendos	94
græci docti	497
græci exules	57
græci libri Basileæ	186
græci Scholastici	433
græca Ecclesia Patriarcha caret	4
græca Ecclesia hodierna, hæctenus Germanis multis ignota	496
græca uulgaris lingua, uide uulgaris lingua scy Barbaro græca	
græca lingua hodierna	489
græca lingua hodierna, mixta	99
græca lingua in Italiam, Galliam & Germaniam uoluit	53
græca lingua optima in Macedonia	209
græce Ecclesiæ status perturbatus	4
græce Ecclesiæ paupertas et miseria hodierna	298
græce linguae Byzantij ratio et pronuntiatio	496
græce linguae corruptio uetus	273
græce linguae generatua	273
græce linguae puræ in ipsa Græcia ignorantia	494
græce L. uulgaris, cognitio difficilis	311.
de Græca uirgine & Mahomete 2. historia	101
græcarum sceminarum luxus	485
græcarum sceminarum uestitus et mores	496
græcia nulla in Græcia	495
græcia nunc in Germania	431
græcia nunc Scholis caret	94
græcia è Græcia emigratio	491
græciae euerfionem lugentes uersus Antonij Eparchi	94
græciae & Thraciæ præstantia hodierna	93
græciae hodiernæ docti & clari uiri	506
græciae urbes clare olim, nunc deletæ aliæ cõtrâ quam olim frequentes	93
è Græcia emigrarunt omnia bona	94
grammaticæ Græce origo	46

grando miraculosa	89
grando mare calefacit	ibid.
gratitudo pro beneficijs requiritur	481.
gratulatio ad Patriarcham nouum	339
Gregorius Mamma inuitus Patriarcha renuntiat 5. Constantino-	
poleos expugnationem prædicit	ibid.
ibid. munere se abdicat	ibid.
Gregorius Matzara magnæ perturbationis autor	310. 341
Gregorius Metropoli prusæ Th. Zygomale mittit fructus & tributum unius anni	298
Gregor. Nyssenus in cantica Canticorum manuscr. Tybingam nissus	503. 510. 514
grinus Colon. consul insidias canonicorum effugit	388
Gulielmus D. Augerij Busbecchi Legati medicus	432
gygis annulus	276

H

Hebdomas Græcorum	53
Helias Vualdnerus	536.
Helicon mons	430
Henrici porfij, historia de bello Persico	236
Heraclea seu Perinthus	191
Heracleensis Metropolitæ Episcopus	292
Heracleensis Metropolitæ prærogatiua	191
Hermodorus Lestarchus	242. 244. 433. 497
Heruuartus Baro Aurbergius	512
Hexamilium diruperunt Turcæ	58
Hierax 207 obitus	204. 332
Hieremias Sophiæ Metropoli	19.
p. 153. modestus, pacisq; studiosus	
ibid. Hierosolymam proficiscitur	
ibid. eiicitur è throno iniuste	154.
Constantinopolim redijt 155. eius cum Bassa colloquium ibid. eiusdem commoratio ad Chrysopege	
155. relatio ad Sultanum de eo restitueno ibid. de sententia Regis r. stituitur ibid. Christi imitator	
156. monasterium stauroniceræ extruxit 163. moritur 164. prius habitum monachalem induit & nomen mutat	ibid.
Hieremias Larissæ Metropoli	25.
P. 43. 177. electio & uirtutes eius	
176. index iustissimus 178. A	

muratæ Pescesium offert	182.
thronum mirabilem, uestes sacras et alia fecit	182. è folio deturba- tus 212. restitutus ibid. Monachus
impostorem excommunicat	509.
in Thessalia est	509
ieremie 25. P. præclara studia, ædifi- cationes et exornationes templi	205. 180. periculum propter Me- trophanem 211. comparatio cum
Solomone et iustimano	183. negotio 205. 212. 486. 491. dona M.
Crusio missa	508. Epistola ad lat.
Andr. et M. Crus.	420. 440. ad
M. Crusium	464
ieremias sengius	206
ieronimus uiscerus	265. 23
ieronimus Viscerus de Italiae Græ- cis	325
ieronimus Vuolfius ad Crusium	503
ierosolymitanus Patriarcha	297
ierosolymitani p. Sigillum	297
ierosolymitanum templum	234
podromus Constantinopoli	494
pocratis patria	273
polytus Methymneus	252
polyti Metropolitæ Chij erudita et humanitatis plena Epistola	304
polyto Episcopatus Chij abroga- tus	285
merus p. pedagogus est	367
meri sepulchrum	246
no discendo gaudet, metuit cum i- gnorans est	436
e canonicæ	195
ologia à Crusio Zygomalis mis- sa 460. eorum traditio	509
ulari Sultani	67
drich. Dux Vürttembergicus	405
Huniades à uarijs uariè appella- tur	50
ades habitu gregarij militis sum- to, in patriam redijt	7
ades obiit	62
adis consilio neglecto, rex Vnga- rie iunioribus auscultat	7
adis stratagema	26. 62
untum à Turcis captum	198
untum Alphonso Neapol. resti- tutum	198
n clamare	50

I

Iacobus Basilicus Moldauie Despotata	48
Iacobus Bezecides	

INDEX.

Iacobus Monautus	263.
264.	
Iacobus Schopperus	534
Iacobi Andreae concio	416. 411.
470	
Iacobi Andreae concio de bono pastore, ut à Patriar. accepta	486
Iacobi Heerbrandi Cõpendiũ Theologicum, Græcè conuersum	502
Iacobi Heerbrandi concio	473
Iactantia iuuenilis ridicula	391. 392
Ianizari	65
Ianizari sibi Imp. deposcunt Selimum	36
Ianizari per nim Selimum obtinuit patri	38
Ianizarorum audacia	39
Ianizarorum honoraria propter Byzantium captum	58
Iauan, Græci	493
Iberie descriptio	199
Iberie status	ibid.
Iberes duplices	496
Iberes per sceminam Christiani facti	199
Iberum duo principes	199
Icon quid	384
Iconomachi à Synodo dānantur	50
Ignatius Exarchus	267
ignis quid	46
Imagines non sculptas sed pictas habent Græci	500
Imagines ætremop adorandæ Nicæna Synodus decernit	50
Imbrus	318
Imbrij	319
Imperatrix ultima	96. 497
ibi imperium, ibi libertas, scholæ & sapientia	437
Imperij conseruatrices uirtutes regie	56
Imperiorum & urbium fatales periodi	55
Incestæ nuptiæ	230
Incendium Constantinopoli Paschatis die	166
Incendium Adrianopoli	42
Indictionum & annorum apud Græcos numeratio	507
Induciæ cum Turcis	488
Induciæ inter Imp. Rodolphum & Turcam	499
Induciarum tempore; Turcæ in nostros grassantur	499. 501
Inuiriã persona non excusat	281
ica uallis	364
Iexand. Patriarcha	330

Ioachimus Drama Metropoli	14.
P. 39. 143. eius elogium, in Iberiã profectio, inuidia aduersus eum	
ibid. ei Sultanus propter tegulatam domum iratus 39. 144. restituitur 39. 145. eius apud Moldauiam repulsa ibid. eiusdem mors	40. 145
Ioachimus à Sintzendorff	255. 199
Ioachimus Imbri Episcopus ægrotauit	318
Ioachimi Sintzendorffii profectio Byzantium	50
Ioan. Zygom. 246. 250. 256. Sagomalas Theodosii pater 323. magnus Ecclesiæ interpres 342. conuocatur 197. Patavij literis operam dedit 205. Theolog. Doctor creatus 497. Papiæ restitit 428. subsidium pecuniarium petit ib. liberi eius 223. morbus 260. negotio 491. Epigram. ad de celiros Venetos 259. dolor de D. Vngadij & Gerlach. discessu 465. Epistola 427. ad M. Crusium epistola	465
Ioannes Paleologus Imper.	2
Ioannes Paleologus meretricijs amorem indulget 2. in Italia proficiscitur, consensus constituendi gratia in Religione inter Græcos & Latinos	4
Ioannes Paleologus arthritide laborat 5. Vngaros in Turcas instigat 5. Muratam missa trireme tradit 6	
moritur 8. eius uxores	48
Ioan. Baptista Rolandus	522
Ioannes Bateburgius baro	536
Ioan. Bromkhorstius	537
Ioan. Burclæ Th. Zygom. mel mituit	311.
Ioan. Cantacuzenus Imp.	192
Ioan. Capistranus Franciscanus	62
Ioan. Catelus	537
Ioan. Corces Medicus	239. 308
Ioan. Crælius Nagoliensis	525
Ioan. Hartungus	261
Ioan. Helffrichus	233
Ioan. Kynig	528
Ioan. Matthesius	363
Ioan. Medicus	535
Ioan. Medici ad Crusium epist.	526
Ioan. Moldauie Despota	248
Ioan. de Monteuilla	494
Ioan. Morhardus	535
Ioan. Morimus	531
Ioan. Patriarchæ resignatio	199

Ioan. Plieningerus	488. 504.
Ioan. Ramus	492
Ioan. Scheurlinus	494
Ioan. Schoppfius	489
Ioan. Suarizius	456
Ioan. Suarizij nuptiæ & obitus	500
in Ioan. Suarizij nuptias M. Crusii carmen	400
Ioan. Trachæus	497
Ioan. Trochei & condiscipulorum ad Th. Zygom. epist.	450
Ioan. Trachæi ad Th. Zygom. & M. Crusium carmen	456
S. Ioan. cœnobium in Patmo regium est non staurapegium	302
Ioan. Iacobi Breunungi studia	235.
peregrinationes	ibid.
Ioan. Tucherij peregrinatio	231
Ioan. Vesebeckij concio	477
Ioannicius Hieromonachus, autor li- bri de uobis, in carcerem coniectus	199
Ioannicius Sozopoleos Metropolitā	
20. p. 154. à multitudine non reci- pitur ibid. ab Hieremia p. excom- municatur 155. excommunicatus moritur	158
Ioannina ciuitas	275. 335
Ioasaphus Adrianopoleos 23. p. 269.	
opera ab eo facta ibid. & uasa sa- cra 170. Elatio animi eius & ci- uis præcipuis uiris disidium ibid.	
Eiusdem depositio propter Simo- niam ibid. repetundæ ab eo per- soluitæ. 174. sede sua exturbatus	
96. 275. eius antea p. 23. pronocia- tio ad incorrupti iudicium	290
Ioasaphus Hieromonachus cognomē- to Cusas 3. p. 17. 120. desperatiōe in puteum lapsus conuertatur. ibid. in exilium pulsus ib. protouestiarj li- bidini resistenti barba præciditur	
122. præclarum eius dictum ibid.	
obiit	17
Ioasaph. Thessal. Metropolitā	506
Iodocus à Meggen, Heluetius	233
Iones	489
Irene comitis Sultzebachij f.	500
Irene Isaacij Angeli Imp. f.	503
Iren. Th. Zygom. cōiugis morbus	312
Isaaci Pelopontesi Epitaphium	258
Isidorus Cardinalis	54
Isidor. Hierom. à confess. audiendus	
2. p. 17. 120. bonus Patriarcha ib.	
moritur	ibid.
Ismael Sophus Persarum rex	65
Ismael	

INDEX.

[illegible]

I N D E X.

machometes 2. nec Turcica nec Chri- stianam Religionem curat 194	manuel uide Emanuel	Mathæi Camariote patria & disci- puli 90
machometes 2. callidè Christianos Patriarcham eligere & conuen- tus agere iubet 14	manuel Comnenus moritur cuculla- tus 202. eiusdem Regia 439	mathæus Dresserus 496
machometes 2. bellum Venetis infert 25	manuel Malaxus 185	mathæus Hieromonachus conciona- tor 197. 205
machometes 2. in expeditione Bel- gradica magnam cladem accipit 25. 102. similiter in expeditione Rhodia 26	manuscript. Demosthenes 503	Maximilianus 2. 436
machometes 2. Bassam in Apuliam mittit 137	manuscript. liber. <i>Alcoran</i> 198	maximiliani 2. imper. obitus 499
machometes 2. Musicæ amator 29. periit ibid.	manuscr. liber uite patrum 196	Maximus IX. P. 25. 131 doctus, elo- quês, diligens, 132 Sultano fidei Symbolum explicat ibid.
machometes 2. quandiu regnarit 138	manuscr. Martyrologium in Biblio- theca Basilienst. 230	maximi P. industria fidelis & docta 26 eiusdem mors 138
eo regnante quinam Patriarchæ fuerint ibid.	manuscr. Chronicon 210	maximus Serranus 12. P. 39. 142 Ma- le audit ibid. officio suo exutus ib.
machometæ adolescentis circumcisio 234	manuscr. historia G. Pachymere 197	Mechemeta uide Machometes
machometæ 2. clades 62	manuscr. codices Augustanæ Biblio- thecæ 497	mechmetes supremus Bassa 197
machometæ bellū cū Vsfucane 24	manuscr. libri Græcorum libri 487	mechmetes Bassa confossus 211
machometæ 2. expeditio in Syriam & mors 137	manuscr. libri Constantinopoli 498	mechmetes Bassa confossus 211
machometæ 2. expeditio in Trape- zuntem 20. machometes Trape- zuntios trifariam diuidit ibid.	Catalogus eorum ibid. manuscr. li- bri è Græcia Tybingam allati 510	medicus est honoryandus 479
machometæ 2. in Græcia grassatio- nes 13. Et in Ponto 14. eiusdem e- pistola ad Thebanos & horum re- sponso 489. eiusdem in Pelopon- nelum expeditio prima 17. altera ibid.	Marcus Eugenicus Synodi Floren- tinæ Exarchus 4	Ph. Melan. confess. August. ad 1034- phum P. misit 488
machometæ expeditio Pontica- 28	Marcus Hieromonach. Xylocarabes 22. 4. P. 124. Clericis inuisus ibid. calumnia in eum de Pescio ibid.	Ph. Melan. epist. ad Ioasaphū P. 204.
machometæ 2. ingenium & mores	Patriarchat. ei abrogatur 125. ex- cōmunicatio eius iniquissima 126.	Melan. epist. ad Patriarcham 484
machometæ 2. mors, eiusdem studia, res gestæ, epitaphium 62	Synodus ipsius causa congregata ibid. Archiepiscopus Archiden- sium factus, moritur 127	melchior à Seidlitz 233
de Machomete 2. & uirgine Græca historia 101	Margunius 517	melenicus 513
machometicæ sectæ 66	Maria Cantacuzena Ioannis Palæo- logi coniunx mortua 4	Meletius Alexandrinus 517
Machramus Canisfridus 316	Maria Monserratenfis 260	meletius Cretensis 581
magistratus boni officium 309	Mariæ Piliæ cœnobium intraturæ te- stamentum 313	meletius Protosynggelus 234
magna mala ex leui occasione 390	Mariæ Seruiana 194	Melite 525. 528. 530
magnum Etymologicum 55	Maria Nouerca Sultani, Marco et Symeone elisis, Dionysium in se- dem Patriarchicam euehit 22. 126	Melite quænam D. Paulum excepe- rit 530
magni Ducis filij in conspectu pa- tris iugulati 13	D. Mariæ cultus S. Scripturæ suffra- gium non habet 102. 243	melitenses catelli 530
Malaxus non per omnia ueritatē se- quitur, exemplo sunt ea quæ in Ioasaphum P. scripsit 96	D. Mariæ uirgini commendat animā suam Maria Pilia 313	melitenses equites 529
mali consilij, malus exitus 7	D. Mariam Græci superstitiosè colūt 85. 86. 57. 163. 260. 315	Melos inf. 207
malum specie boni incautus decipit 452	mariale 234	mendacium officiosum Patriarchæ infelicitèr cecidit 140
Malte ins serpentes 528	maritzafl. 336	menāci in Turcia 328
malucius 484	marmara, Heros Cyprius 209	μετανοια μετὰ τὴν ἡμέραν 187
Manichæi in Bosna plurimum ua- lent 60	Martinus Lutherus 423	mercatores Turciæ 485
	Martyrum uallis 198	mercenarij 421
	Martyrum cruenta uictoria 119	Mercurius monachorum Sinaitico- rum procurator 261
	Marulla uirgo Græca 53	μετανοια Græcorum 222
	masliche 246 315	μετανοια μετὰ τὴν ἡμέραν 205
	Marij uxor improba 329	metaphora quid 384
	matrimonialis questio 526. earū tri- um solutio à Patriarcha petitur 330	S. Methodius 195
	Matthæus Camariota Genadij præ- ceptor 187. eius de patris sui mor- te quædam 76. de domesticorum & cognatorum fortuna 82. 83	methone 311. capta 151
		Meto Astrologus 502
		μετὰ τὸν ὕμνον 334
		metrophæces, Casareæ Metropolis 24. P. 176. Patriarchatu renun- tiat 43 176
		metrophanes p. 24. Christianos in Hæbreos iniurios anathemate ferit 281

INDEX

Metrophanes sedi Patriarchice in-	berum non stauropegium	302	myconus inf.	207
fidatur 211. 501. excommunicatus	monasticae domus	198	mythologiarum scriptores	385
212. in sedem Patriarch. restitutus	modona uide Methone			
ibid. eius mores & obitus ibid.	Modona expugnata à Turcis	32. 63		
335.	Moldauia	248		
Metrophanis bibliotheca	Moldauie Despotia	248	Næ particule significationes	185
Metrophanes, Berrhoeæ Metropo-	Monembasia	322	Næphus	201
lita	Monembasia seu Epidauri traditio		Nassangibassa	67
Metropolitatum tiulus	Turcis	496	Natrix	393
Michael Antiochenus p.	Monetae Turcicae	64	Natura due in Christo	114
senex annorum	Menotheitarum error damnatus		Naturarum Christi personalis unio	114
Michaelis Antiocheni patriarchæ	49		Naupactum captum à Turcis	32
absolutoria epistola	mons S. seu Athos	333	Naupacti deditio	63
Micha. Balbus	mons nouus	529	Nauplium	321. 446
Mich. Cantacuzenus 67. 226. 269	Moschea Merlini	399	Nauplium & Argos quomodo Ve-	
Mich. Cantacuzenus, Türkischer	Moschopuli Grammatica 44. idem		netis cesserit	92
cinkeuffer	quando uixerit	ibid.	Nauplij Metropolitæ repetundarum	
Mich. Cantacuzeni splendor	Moschopuli Grammatica sub nomi-		accusatus	285
Michaelis Cantacuzeni filius	ne Basilij Magni falsò edita	45	Nauplij traditio Turcis	496
mich. Cantacuzeni librorum actio	Moskæa	303	Naxus, nixia	232
509	mortui Græci crematio superstitio-		Neapolis	529
michael. Catacuzeni interitus 43. 221	sa	496	Nemea	394
mich. Cantacuzeni interitus cause	mortuis iusta certis diebus persol-		Neos inf.	207
274	uuntur	203	Neos inf. Græcis qui	488
mich. Eparchus Corcyreus	mortuis quæ officia præstanda	481	Ne porrige cuius dextram. Pythag.	
michael Osterlinus	morientes cucullati	203	365	
michael Sagomalas Thesaurarius	morientes uaticinantur	394	Ne quid nimis	308
92.	morientium uera uestis	203	Nestorius damnatus in Synodo	
Michael Sbirus	mortuorum recordatio trina	203	49	
mich. Stronobicius	us in uulgari lingua	398	Nicæa	204
mich. Syngelus	us hodie pro B scribitur	46	Nicæna prima Synodus	48
S. michaelis oppidum	Muchumuta Bassa, Occidentis Bel-		Nicæna secunda synodus	50
S. mich. templum in inf. Rhodo, à se	lerbeius à Sultano suffocatus		Niceti Acuminati choniata historia	
ne improbe retentum	24		Barbaro Græcè manuscripta	44
michaelis Sophiani Epigramma	mulier immorigera marito sub pœ-		Nicolaus Blattenhartus	64
200	na excommunicationis parere iu-		Nicolaus Canalis in exilium actus	
michael. Pauliote confirmatur Tabu-	betur	291	62	
larij officium	mulier otiosa & uaga	329	Nicolaus Corejes legatum sororis	
michael. Platypodæ debitum æs a-	mulieris manu scripta epistola	309	sue S. Symeonis templo dare non	
lienum	Murata rex Turcarum, uide Amura		uult	314
μύριοι Græcorum	tes		Nicolaus kali Coronæus	64. 273
militum uirtus	mures armantur in ranas	377	Nicolaus Letza	228. 242
Milum inf.	murium arma	396	Nicolaus Londanus Neopolitanus	
Minerue orationis resolutio	murium concio	376	Peloponnesius	537
minister uerbi qualiscunque sit Dei	murium fuga	382	Nicosia	209
instrumentum est	murium & ranarum prælium	379	Nipho Metropoli Thessalonice-	
ministri Ecclesiæ, secundario pasto-	musica Græcorum	197	sis 10. P. 138. quotidie docet in tem-	
res	mustaphas à fratre in balneo suffo-		plo ibid. ortus eius & anteacta	
Mircena Vualachie Domina	catus	2	uita	139
Mitylena	mustaphæ cum Auriana coniugium		Nipho X. Patriarcha, bonus concio-	
μυνησκόπος	2		nator	33
monachi impostura & indulgentiæ	mustaphæ oratio ad mahometem 2.		Niphonis P. propter mendacium of-	
509	Imperatorem	101	ficiosum, expulsio	33. 140
monachi montis Sancti	mustaphæ uxor Domina Orientis		Nipho iterum Patriarcha 39. 142. &	
monachorum & Sacerdotum Græ-	appellatur	2	iterum reiectus	143
corum uictus	musti	232	Nipho tertium Patriarcha electus,	
monasterium S. Ioannis in Patmo li-	musulmanus	200	oblatam dignitatem pertinaciter	
berum	my-			

INDEX

recusat	245		
Nipho, patriarcha indoctus	196		
Nominatiuus absolute positus	241		
Notarij officium Th. Zygom. con-			
cessum, Sacerdos quidam sibi ra-			
puit	288		
notitatis studium falsò obijcitur Ec-			
clesiis reformatis	423		
ut pro d	48		
Numerianus Imp. excommunicatus			
197			
numeratio annorum & indictionum			
apud Græcos	507		
numismata antiqua Melitensia	530		
nuptiæ	330		
Nuptiæ Græcorum	239		
nuptiæ incastræ	239		
O			
Obedientia ciuium	395		
Occasionem qui amisit, omnia			
amisit	487		
oconomus magnus	205		
offensio	397		
Ogutorum duces	47		
olrum Athenienses hodie barbarè læ			
disipi nominant	95		
oliuarum copia Athenis	95		
olympus M.	209		
olympia	394		
ὀλυμπος	195		
ὀνομαστικὴν ὀνομαστικὴν	393		
ὄνς omnis generis, numeri & casus			
240			
oratio Dominica uulgari lingua	14		
oratio operis umbra	436		
orationis ministerium imbecillius, ro			
bore cogitationum animi	434		
origalea	276		
ὀργυα	314		
orientales Ecclesiæ hodiernæ	93		
orientalium fœdus contra Turcas			
60			
orientalium ad Latinos de bello Tur			
cico exhortatio	60		
Origenis error damnatus in Synodo			
49			
orthographiæ & Prosodiæ incuria			
apud Græcos hodie	224		
ὀρθογραφία & προδιαία retinuit au-			
thor	224		
ofculum sponsorum	331		
ottomanica porta	202		
ouis errans	433		
oues Christi pastorem cognoscunt			
& audiunt	414		
P			
Pachomius Zacharum Metropo-			
lita 15 p. 39. 145. amo-			
uetur ibid. reuocatur 40. 146			
pachomius p. Valachian & Molda-			
uiam uisit 132. ueneno tollitur			
ibid.			
paleologi duo fr.	67. 497		
paleologorum imperium quando			
cœperit, quandiu durauerit	96		
paleologine familie Stirps	45		
pammacaristæ Monasterium in Pa-			
triarcheum ueritur	109		
pammacaristæ periculum 211. laudes			
183			
παυδέντης seu λαμπρότης liber	196		
pantheon Athenis	430		
Pantoleon Dromocaita	238		
pœnitentia	393		
pœnitentes recipiuntur	422		
papa ad Venetos scribens, in Græcos			
inuohitur	151		
de pape primatu	46		
papalia collegia	102		
parabolæ Sauatoris	385		
paradiastole	276		
parthenij Sophiæ Metropolitæ ad			
Imp. Rom. Epistola	229		
participia pro Genitiuis absolutis,			
et. 240			
parus Inf.	207		
de pastore bono	420		
Patmus inf.	302		
patræ	323		
patræ ueteres & nouæ	226		
patrensis sutor, qui 12 annis do-			
mo absuit, sub pœna excommu-			
nicationis, ut redeat urgendus			
295			
patriarcha, imago Christi 183.			
184			
Patriarcha Metropoles uisit			
502			
patriarcha nullus Constantinopoli			
107			
patriarcha Sultatum adorat	108		
ab eo prisca munera accipit ibid.			
patriarchæ Constantinop. autoritas			
apud suos magna, apud Turcas			
nulla	197		
de Patriarchæ creatione sanctio	163		
sanctionis huius inquisitio	167		
patriarchæ domiciliū, templum S. A.			
postolorum	15		
patriarchæ gubernatio quousq; ex-			
tendatur	197		
Patriarchæ monasterium	197		
patriarchæ potestas	486		
patriarchæ qui nam libere creati			
124			
patriarchæ Sigillum	488		
patriarchæ supereminetia	148		
patriarchæ ad Sultatum reuerentia			
132			
patriarchæ licet Sultani manum de-			
osculari	178		
patriarcham creāditus 131. 153. 177			
108			
ad Patriarcham nouum gratulatio			
250. 339			
patriarchæ nouissimi	291		
patriarchæ quidam indocti	196		
Patriarchæ 4. Sultano tributa annua			
pendunt	497		
patriarchæ tres	463		
patriarcharum nomina & quamdiu			
federint, ubi reperiatur	95		
patriarcharum quatuor nomina			
492			
patriarcharum quatuor tituli	507		
patriarcharum, qui, Baiazita re-			
gnante fuere, ordo & series	151		
patriarcharum, qui, Machomete			
regnante, fuere, nomina & series			
138			
patriarcharum, qui regnate Solimā-			
no fuere, series & ordo	176.		
43			
patriarchis duobus inter se alter-			
cantibus, tertius interueniens			
in sedem Patriarch. euehitur	22.		
126			
patriarchatus à Sultano quæstui ha-			
bitus	143		
patriarchici rescripti Arsenium			
deponentis exemplum	149		
patriarchica collectio	502		
patriarchica sedes uacua	141		
patriarchicæ Epistolæ ad Marti-			
num Crusium adeptio	487		
patriarchicæ depositionis formula			
170			
patriarchicæ renuntiationis formula			
195			
patriarcheij delineatio	190		
de patriarcheio hodierno Constanti-			
nopoli	189		
S. patrum facies	205		
Paulus Dolscius	364. 496		
paulus 3. p. Homerista	199		
paulus Rosa pannonius	235		
paupertas Græcorum	449		
pausilybus mons peruius	529		
pax infida in apertum bellum mu-			
tatur			

INDEX

tatur	9	391.	protouestiarius quis	6.127
peccatum sequitur auxilij diuini de-		pindari sententia	protouestiarius iugari nepos 21. eius	
stitutio	10	platonis etas	libido 21. 122. resistit ei patriar-	
πεκλινε	391	platonis & Euangelica respub.	cha ibid. nefario ausu potitur	
πεκλινε	398	pluuia inopinata in Aegypto	123. repentina morte sublatus 21.	
peloponnesus capta	59.324	πο, qui, que, quod	123.	
peloponnesij Despotæ, Machome-		poema de amore Lybistri & Rho-	prouerbiu de Græcorum præstan-	
te tribu aij sunt	17	damne 489. eius argumentum	tia	299
peloponnesiorum lingua	99	490. coniectura de antiquitate	prouidentia Dei	393
pera uide Galata		libri	psalmus	129.406
pera & Galata	52	pœna ingratorum auditorum Eudæ	psalmodia, Canon	196
pera occupatio	54	gelij	psicharpax 374. 392. expirat 376	
perdicum copia Chij	234	poetica certamina Insulanorum 209	psicharpagis responsum eius q; ἀνὰ	
peregrinatores in terrâ S.	231	pogoiana 337. pogoianæ Archi	λυσίς	391
περιαιτολογία	392	episcopi sigillum	puer in aërem raptus, Angelorum	
perinthus seu Heraclea	191	poleanina	iussa de Litanij canendis clero	
perse bombardis in praelio uicti	41	polonia	refert	210
persarum diuites multi & egregij		πόλις	puerorum exactio Turcica 193. eo-	
artifices capii	42	πολύλωστοι barbari fiunt	rundem educatio & institutio i-	
persecutionis tempore num fugere		πολύφωμοι	bid. honores, artes, & mores 194	
liceat	413	polypus	puteoli	529
personam excusat iniuriam	251	pontifex & Italiæ Proceres Em.	pylus C.	322
personalis unio naturarum in Chri-		Palaologo auxilium promittunt,	pythia	394
sto	114	Sed non præstant		
personarum S. Triadis declaratio	111	pontifex sub pœna excommunica-		
pescesum quis primus in Ecclesiam		tionis Italæ uetat, ne Em. Pal.		
introduxerit	124. 125	contra Turcas opem ferant		
pescesij auctio	1. 6. 167	pontus Euxinus	Qualis rex, tales subditi	6
pescesum alienatum	169	ponti Euxini turris	Quinquentium & Quinquentio	
pescesum 3000. ducati 167. rur-		pontica expeditio à Sultano suscep-	394	
sus 2000. ducati	169	ta		
de Pescesio contentio	129	porti fortitudo		
pestilentia propter uariarum homi-		porta aurea Constantinop.		
num multitudinem orta	62	præcursoris cœnobium		
pestilentia Byzantijs 25. 217. 218. 223.		prælium anceps inter Vngaros &		
Cairi 222. 528. Nauplij 222.		Turcas		
Reutlingæ	511	præparatio ad mortem		
Petrus Mozenicus	62	praxitelis equi Athenis in pantheo		
pharus Alexandria turris	50. 231	430		
phidias	503	primus Truberus		
philippus Appianus	485	principis uirtutes		
philippus Ptolemæus perusinus 503.		principum nomina		
apo, ata 504. eius impium di-		prochorus Achridensis Archiepi-		
ctum	504	scopus Berrhoeam sibi uendicans,		
philippolis	485	auget Charactium 163. Patriar-		
philotheti monasterium	333	cha resistente, causam perdit 164		
philotheta monachi	332	proconnesus		
φιλοσοφία laudabilis	391	prognosticon anni 77. & 78. 499		
phoca, marina bellua	210	prologus quid		
phocas Lampadani Ecclesiæ Con-		pronunciatio Græcorum hodierna		
stantinopol.	292	44. 64. 224		
φως uir	435	prosodia & Orthographiæ incuria		
physicæ due quæstiones	500	apud Græcos hodie		
physignathus	373. 398	πρότασις quid		
physignathi responsum, eius q; ἀνὰ		prote inf.		
λυσίς	393	protecticus		
physignathi orationis ἀνὰ λυσίς 396.		πρωτογένης		

INDEX

rhodi irrita obsidio	26. 62	selinus Baiazitæ filiorum minimus	Siphunus Inf.	207
rhodi deditio	234	65. uxorem ducit ibid. imperio	σιτόφωγος	398
rhodiorum precatio	62	inbiat 35. eius audacia & clades	situm oppidum	208
rhodia cruces	300	36. obedienter recipitur 37. patri	sixensis irruptio	512
rosseta	528	succedit in Regno	smaragda Cantacuzena, implorat	
ruperti Lentuli à Dorndorf pere-		selinus I. Imp.	opem Theod. Zygomala	309
grinatio	234	selinus Imp. fratricida 40. Tributa	smaragde Cantacuzenæ importuna	
		imponit, proceres interficit, bene	uerba, in Rescriptum ocumeni-	
		erga Christianos animatus 40	ci	311
		selinus I. Imp. proceres interficit	solachi	61
		42	Σόλομων πλάσινδα, magicus lib. 502	
Subæ cœnobium	196.	selinus I. Imp. Persis bellum infert	solomon Sueigkerus	235
234		41. eos superat	solomonis schuueigkeri commenda-	
Subæ cœnobitæ, interfecti	196	ibid.	tio	464
saccus pontificia uestis	20	selini I. Imp. expeditio Aegyptia-	solomonis suueigkeri peregrinatio	
facellarius Magnus	203	ca in Mammaluchos	233	
facellius	218. 239	selimes I. filiorum sortem deflet 67.	solomonis schuueigkeri profectio	
sacerdotum coniugium	205	quandiu regnarit	Constantinopolin 503. pingen-	
sacerdotum & Monachorum Græ-		selini I. res gesta, crudelitas 66.	di gnarus est	ibid.
corum uictus	487	mors	solomonis schuueigkeri literarum	
sach & alij tituli	66	selinus 2. Imp. Turc.	ex Aegypto summa	527
sachules	65	43. 176	solomonis suueigkeri reditus	532
sachule cum Turcis bellum	34	selimi 2. mors	solimanus Magnesiæ à patre præsi-	
salaria Ecclesiastica	205	43. 181	citur	42
sanus	527	selomon Aegyptius, Iudæus	solimannus Turc. Imp.	43. 152
sandorina 206. 207. 232. 12. insule		308	solimannus moritur 176. quandiu	
circa Sandorinam	207	sepultura Græcorum	regnarit ibid. Patriarchæ core-	
sangiacy uel Saniachi	50. 201	203	gnante qui ibid. &	43
sapientia animæ, quod lumen uisui		selybria porta Constantinop.	solimanni titulus	201
435		485. 507	sophia Bulgariæ metropolis	50
sapientiæ migrationes	492	selybria	sophia, ciuitas	229. 485
saracenicæ classis submersio	89	selybriensis Metropolitæ improbus	S. sophiæ Templum	12. 210. 493
sarai uel porta Ottomanica	202	conatus, irritus	S. sophiæ templum prophanatū	54
saxonica mulier furore correpta		84. preces eius	spachi	65. 201
Græcæ & Latine loquitur	364	85	sparta deditio	18
scenophylax	273	sergius Patriarcha & oppidani Deo	spiritus S. effecta	470
schenderi Bassæ crudelitas	63	gratias agunt	stagarum Episcopatus	258
scederbeius	66	seriphes	stamatus Donatus Cyprius 188. 189	
scholæ Græcorum	205. 246	seriphus Inf.	stamatus Notarius Theodosij fr.	
scholæ Germaniæ	446	seruij	275	
scholastici honores	299	342	stamatus Scyri Sacellarius damno	
scorpiones insule Malte, uenenum		342	& dedecore affectus patriarchi-	
non habent 528. mansuescunt 530		398	cum auxilium orat	316
scorta edicto Regio è Constantino-		529	stauopegium quid 300. abusus	
poli ciecta	501	525. 528	stauopegij nomine Cammiridij	
S. scripturæ consensus	118	scilicet munitio	ibid.	
scutari	202	210	stratagema prudens, hominis corri-	
scylla	193	sciliensēs Græci	gendi gratia	307
scyrus Inf.	317. 313	538	strumulus & Vulcanus montes tu-	
scythæ frustra Cōstantinopolim op-		384	multuosi	529
pugnant	85	simon Oniæ F. pontifex Maximus	Stephanus Rex Bosniæ	60
scythæ terra mariq; Constantinopo-		252	stephanus, Ephesi Metropolitæ	502
lim oppugnantēs succumbunt 86.		simonia	stephanus Gerlachius	524
mare aduersum habent 87. fu-		205	stephani Gerlachij iter Constanti-	
giunt	ibid.	simoniæ eradicatrix constitutio sy-	nopolim 485. Constantinopoli	
sechmenbassa	67	nodica	apud Sultanum gesta	ibid.
sectæ Mahometicæ	72. 66	175. 180	stephanus Gerlachius petriarchæ cō-	
securitas	393	203	mendans	
		contra Simoniam canon		
		contra Simoniam locus ex actis 175.		
		synodus congregata		
		finai		
		finæ montis Monasterium		
		finæ Catharinæ sigillum		
		sinaiticus Gardianus		
		sinaiticæ literæ ad principes Austria		
		cos		
		sinope		

I N D E X.

mendam	414	tempus sapientissimum	246	Thessalonice Metropolis	327
Stephanus Gerlachius Patriarcham		Tenus Ins. 207. 320. paupertas et ru-		Thessalonice expugnatio	3
accedit ei q. literas Tubingenses		ditas hominum in ea	319	Thogarma filij, Turcæ	494
reddidit	486	Terræmotus Constantinopoli	34.	Thomas & Constantinus Paleologi	344
Stephanus Gerlachius Sultanum acce-		210. 198		Thomas Paleologus 59. eius liberi	60
dens ab eo toga donatus est	509	terramotus ualidi	141	Thomas & Demetrius Paleologi fr.	
Stephani Gerlachij ad Crusium Epist.		tertius, primus	22. 127	Peloponnesij, Machometæ tribu-	
508		testibus falsis nasi amputati	140	tarij fiunt	17
Steph. Gerlachij discessus e Constanti-		Testimonium discedenti datum		Thomæ Despotæ Peloponnesij pro-	
nopoli	518	299		fugium 18. obitus ibid. Filie eius. i-	
Steph. Gerlachij reditus	511	Thebanorum ad Turcum Epistola		bid. Filij	19
Sibolum pro eis τὸ πάλιν	202	489		Thracæ magis accipere, quàm dare,	
subsidium pecuniarium petit Ioan.		Theodorici Snepfij concio Actor. 2.		solebant	66
Zygom. 4. 28. Theodosius	433	469		Thronus Patriarchicus à Hieremia	
substantiui uerbi inflexio hodierna		Theodosius Comes Corinthius	537	p. factus	182
244		Theodosius Zygomalas Exarchus		Tiresia	206
Sulfureus mons	529	96. 211. 293. 320. 458. 499. 502		tituli Sach, Beg, Cam & alij	66
sultanum accedendi mos	509	Latinum interpretem in Italia		Top. tormentum bellicum	201
superbie & luxuriæ exitus	393	agit 288. in Exarchatu Metrophæ		τορμέντιον	273
syrophanta	195	nis optime gerit ibid. stylum suum		Tornobus	203
Syluester Alexandrinus P.	491	extenuat 96. opem pecuniariam		Tornobi Antistes	339
Symeon Cabasilas	495	petit	433	traditiones Apostolorum, quo loco	
Symeonis Cabasilæ ad S. Gerlachium		Theodosij Zygomalæ pater 323. pa-		à Græcis habeantur	97
& M. Crusium Epistolæ	103	tria 222. 321. 43. sorores & soro-		Trapezuntius Imp. Turcæ filiam suâ	
Symeon Hierodiasconus 500. eius due		rij 321. nomen explicatum 448.		nuptui dat	60
questiones physice	ibid.	προσωπογραφία 491. nuptiæ 322		trapezuntij imperij abolitio	61
Symeonis Hierodiasconi ad M. Crusi-		um 510. matris eius Epitaphi-		trapezuntij Regni deditio	20
um epistola	460	um 259. absolutio ab Antiocheno		trapezuntij Ecclesiæ pefcesio gra-	
Symeon Hieromonachus Trapezun-		Patriarcha 104. gratulatio ad		uant	125
tius Patriarcha	22. 125	Gerlach. de biduo 103. dona M.		trapezuntij Imp. Comneni	62
Symeon Trapezuntius in solium Pa-		Crusio missa 508. uxor eius Irene		trapezuntiorum consilium Symeonis	
triarchicum reducitur	24. 129	103. morbus eius	32	Patriarcham creandi	124
Symeon Trapez. demuo de sede Patri-		Theodosij Zygomalæ Epistola ad M.		trapezuntiorum periculum	60
archicæ deiicitur	24	Crusium 73. 100. 216. 428. 458.		Triballi sunt Scruij	342
Symeon P. intestatò obiit	33. 139	466. eiusdem Epist. παρακλῆσις		tributum annuum quod Christiani	
Symeon Sethus	332	ad studiosos Græcæ linguæ Tubin-		sultano pendunt	487
Suid Atticæ omittitur	397	genses 435. huius traditio 439. &		tributi Sultano persoluedi collectio	502
Syngelius	275	in pleno Auditorio recitatio 445		S. Trinitas	110
Synodus 120. 107. 123. 126. 128. 130.		Theodosio Zygomalæ Notarij mu-		τρεῖς ἅγιον	210
131. 138. 141. 142. 143. 144. 145.		nus commissum 288. sororio eius		τρυφλοδότης	398
146. 152. 153. 164. 165. 167. 169.		confirmatur Tabularij officium		Troia	210. 527
174. 176. 179		282		Troiani belli causa	387
Synodus congregatur, ob Patriarchæ		Theoleptus Ioanninorum Metropo-		Troxartes	393
expulsionem	22. 126	lita	18. p. 43 152	Troxartæ adhortationis ἀνὰ λόγον	
Synodi septem Græcorum œcumeni-		Theoleptus p. libidinis accusatus 153.		395	
cæ	48	repentino moritur ibid. Sepultu-		Troxartæ muris, cuius filius Psichar	
Syracuse	529	ra eius	ibid.	pax, lugubris oratio	376
Syrus cum non sis, ne Syriiffa	363	Theonas	204. 250	Turcæ, uastator est	504
		Theonæ Exarchi conquestu de eius		Turcæ heretici lapidatio	489
		miserijs	267	Turcæ, uide Agareni	
		Theonas Metropolitæ Paronaxiæ		Turcæ capta Constantinopoli, graf-	
		273		santur	54
Talionis poena	30	θεός unde	191	turcæ de Latinis melius sentiunt quâ	
Tegulatæ domus causa, Sultanus Pa-		θεομυσία	52. 102	de Græcis	201
triarchæ iratus	39. 144	θεός & θεογόνος differunt	318	Turcæ	
Temperantiæ uitæ quietæ mater		Themato epistola	349		
366		Thessalonica Venetis uendita	3		
Templum	206				

I N D E X.

turcæ Græcos & Latinos quomodo		ca eam magna inundatio	ibid.	uitutes regie, imperij cōseruatrices	
uocent	201	tybingensis tempestas	47. 511	6	
turcæ, filius Thogarma	494	typica	196	uita æterna, uti et mors	117
turcæ in Persas bellum mouent	510	typographia Thessalonice	210	uitæ patrum, liber manuscr.	196
turcæ quas linguas discant	487	tzuphlus	245	uladislau, Rex Vng. et pol. occubuit	
Turcarum clades Belgradica	25			335	
Rhodia 26. Isica	34	V. Aledictio Sultano	509	uludsalus	491
turcarum eruditio	200	Valetæ	218	Vngari uarnam occupant	6
turcarum lex de ciuitatibus, ui expu-		uarnæ, olim Dionysopolis	335	ungarorum motus aduersus Turcas	
gnatis	156. 157	uarna occupata ab Vngaris	6	5	
turcarum nomina	201	uarnensis, pugna 33. clades	6	ungariæ Religio & fertilitas & pla-	
Turcarum perfidia crudelis	61	uaticinium Gregorij Mammæ de ex-		nities	505
turcarum preces	234	pugnatione Constantinopolcos		ungariæ Rex Huniadis consilio spre-	
turcarum propugnacula non ita, ut		& filijs Magni Ducis	5	to, iunioribus auscultat	7
nostra tormentis instructa	485	uaticinium de Imperio Græco	494	ungariæ regi in prælio capto caput	
turcarum Rex Venetis bellum indi-		uaticini talio	30	præcisum	7
cit	344	Venetorum de Arsenio mandatum		ungariæ uastitas	504
Turcarum reges	47	147		ungaricus exercitus fusus fugatusq;	
turcarum sacra, lectiones theologicæ,		uenetorum nauiculariorum in scor-		7	
conciones, &c.	211	tatione deprehensorum supplicium		D. Vngnadius Legatus Constantino-	
turcarum Scholæ	191	Constantinop.	501	polim missus 484. Ecclesiastem	
turcarum Sacrilegia	33. 140	Venetis bellum infert Baiazites		à Tybingensibus petit	ibid.
in turcas irrita expeditio	512	63		D. Vngnadius Sultano ualedicit 509	
turcicus legatus, natione Germanus		uenetis propter Cyprum à Sultano		unitas si moueri cæperit ad bima-	
488		bellum indicitur		rium, in eo non cessat, sed perue-	
turcici exercitus, quo obfessa Con-		uerbum Dei studiosè audiendum		nit ad ternarium	439
stantinopolis, numerus	51	483. & secundum id uiuendum		unio inter Græcos & Latinos 186.	
turcici Regis titulus	344	474. negligentia nostra castiga-		in Concilio Florentino frustra	
turcici Doctores & summi Iudices		tio	ibid.	tentata	4
67		uerbi prædicationem contemnere,		unionem occidentalis & orientalis	
turcica catechesis	502	maximum peccatum	418	Ecclesiæ querens patriarcha, ex-	
turcica γράμμα	499	uerbo Dei soli in articulis fidei tuò		communicatur	212
turcica graffationes, tempore indu-		credi potest	495	uoracitas & crapula uitanda	479
ciarum	499. 501	uerba 6. coniugat.	243	Vrbani Vetscherus M. Crusius so-	
turcicarum sceminarum uestitus &		uerba media ἀντοπαθῶν	365	cer 445. mortuus	464
mores	496	de uerbis in quibus ω apparet, regu-		usuncasanes persarum Rex	61
turcicum edictum de reddituum Ec-		la 397. item de uerbis 5. coniugat.		uualachia	63
clesiasticorum uenditione	262	395		Vuēceslaus à Budouuetz à Budouua	
turcicum edictum contra ωίγνας	501	in uerbis 5. coniugat. quid hodie mu-		235. 199	
turcicorum funerum portatores qui-		tetur	395	Vuïlhelmus Coturnoscus	492
esunt apud columnam Constan-		ueritas maximè naturam humanam		uulgaris lingua uide Barbarogra-	
tinæ	223	attingit	385. 391	ca aut Græca lingua uulgaris	
turcomani	66	ueritas necessaria	385	uulgaris Græcorum lingua	216
Tybingæ rerum caritas	486	ueritas non à Satana discenda	504	uulgaris lingua Græca, ualdè anti-	
tybingæ uera religio	410	uersus politici	193. 489	qua	514
tybingensis Academiæ annus lubileus		uesirij	194	Vulgaris lingua Græca non seruat	
501		uesperæ	194	discrimen inter ο & ω, ε & αι,	
tybingensis Academiæ exercitia		uesprimium 50. arx eius	ibid.	etc.	
454		uindictæ diuinæ exemplum	21.	uulgaris linguæ in Germaniam in-	
tybingensis Academiæ professores		123		troductio	185
philosophiæ	495	uinum Lesbium, Chium, &c.	299	uulgaris linguæ Græcæ futura	391
tybingensis Academiæ professores		Virgilius ἀδαστοπῶν utitur	390	uulgaris linguæ uocabularum ex-	
497. rationem suæ diligentie in		Virgilij Schola	529	positio à Th. Zygomala missa	
prælegendo coguntur reddere		Virgilij sepulchrum	529	99	
ibid.		uitus præstantissima	235	uulgaris linguæ uaria uocabula	188
tybingensis Bibliotheca	190	uirtus sui studiosos extollit	139	uulgaris linguæ dictionum acci-	
tybingensis Ecclesiæ ritus 471. cir-				dentia	

Imperatorum Constantinopol. habitus priscus.



ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙ- ΤΙΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟ-

λεως, ἀπὸ τ' α' τ' ε' ἄ. ἕως τ' α' φ' ο' ἄ.
ἔτ' 858.



HISTORIA POLI- TICA CONSTANTINOPLEOS,

a c10. CCCXCI. vsque ad c10. 10.
LXXXIX. annum Christi: Latina à MAR-
TINO Crusio Tubing. Professore, facta.

α. **Β**ΑΣΙΛΕΥΣ τῆς Κωνσταν-
τινῆς πόλεως, ἦ βασιλεὺς
ῥωμαίων, κυρίως Μανουήλ
ἡ παλαιολόγος, κατὰ τὸ
ἑξακισμυδισμὸν συνακροστο-
στὴν ἔτος, ἡ μὲν δυνάμεις τῆς
πόλεως ταύτης, ἡ δὲ τῆς Ἀρχαίων, ἡ
ζανε καὶ ἐπληθύνετο: καὶ μασιμαίσις οὐδὲ θεός, ὅ-
θεν ὁ κυριότατος ἐστὶν, βοηθείας δειόμενος,
δὲν ἐκρηνε, εἰς ἰταλίαν καταφυγεῖν, ἔδ' ἐν
θλίψει καὶ τῇ ἐκείνῃ δαχρόνῃ: ἔλαβεν τι-
να βοήθειαν, καὶ διότι ὡς αὐτὸν ἐλδοσμένον, καὶ
προσδοκώμενον κακοῦ. Απελθὼν ἡ βοήθεια, ἀφ' ἧς
ταπεινωθῆναι αὐτὸν, τὸ κύριον ἰωάννην, τὸν
ἀνεψιὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὁ πᾶν
πρὸς ἐξέτῳ φλωσε: Διότι τὸ νεωτέρησται, καὶ τὸ
πρὸς πολλὰ κακοποιήσας: σιωποῦν καὶ σὺν
ψηφον κληρονομήσας Μεσσηνίας τζελεπῶν, ὅπου τὸ
σχαλπὸν ἀγαθὸν ὄν καὶ ὁμοίως συλλήφθῃ
ταῖς αὐτοῖς ἀνεχώρησαν, ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ
κλεινε: πτωροποιημένον, καὶ ἐπὶ τὸν τοῦ
τῆς πόλεως.

Καταπλῶσθαι δὲ τὴν βασιλείαν τῆς
καὶ εἰς ἰταλίαν ἀπελθὼν, καὶ πολλὰ δειχθῆναι
τῷ: ὡς ἐλθὼν μὲν αὐτῷ ὅτι πάπας, καὶ εἰ
λοιποὶ δειχθῇ βοήθειαν: ὅτι ἔδωκεν δὲ, ὡς αὐ-
τὸν ἐλθεῖν: προσδοκώμενοι, ὅτι ὁ βασι-
λεὺς ἔτος, ἐν μὲν τῶν ἐορτῶν καὶ κατὰ ἑκά-
στον προσκυνοῦσιν τὸν ἰσχυρότατον τῆς δειξίας ἡ
χωρεπίσκοπος: ὡς αὐτῶν ἐπ' αὐτῶν καὶ σμυρνοῦ τῶν
ἐκόντων τῆς 858. ὅθεν ὁ πάπας λαβὼν τῶν, ἔ-
γραψε πᾶσι τοῖς ἰταλοῖς: Βασιλεῖ ῥωμαίων,
μη καὶ ἀδελφάμενον προσκυνοῦσιν τῶν ἐκόν-
των τῆς 858, ὅστις βοηθήσει, ἔσται αὐτοῦ γάρη.
τὰ τοιαῦτα δὲ ἐννοποῖμεν, ἐμμεράλῃς τρε-
φόμενοι τῶν ἐλπίσιν, ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτῶν:
καὶ εἰς βενετίαν προσέδραμε: Διὰ τὴν ἀγαμέ-
νην ἔδ' ἐν, ὡς χάριν κατήλθε καὶ ἔδ' ἐν, ὁ
τῆς 858 καὶ τῆς 859 βασιλεὺς.

Εἰς ταῦτα δὲ αὐτὸν, καὶ ἀκρίτως, ὅτι ἐ-
πληθύνετο ὁ σχαλπὸν μεχεμέτης, ὁ ὅς σχαλ-
τῶν μπαγιαζίτς ἡ ἰλπερμ: καὶ ἔλαβε τῶν
ἡγεμονίαν

Μperante apud Constan-
tinopolitanos, Romano Re-
ge Manuele Paleologo (qui
iñc annus Mūdi, sexies mil-
lesimus & nongentesimus
erat) urbis huius vires di-
minutæ erant: Agarenorum autem potentia,
nescio quo Dei iudicio, subinde in maius cre-
scebatur. Quapropter ille Rex, opis indigens, ad
Italiam sibi confugiendū iudicavit: & Ponti-
ficem maximū, Italosq. Principes, auxilij alis
cuius, ad malum aduentās, quod prouideba-
tur, propulsandum, impetrādi causa appellan-
dos. Cum itaq. profectiōnem adornaret: loco
suo interea imperio gubernatōre reliquit Ioā-
nem, suum ē fratre nepotem. Cuius patrem
Andronicū auus cecauerat. quod nouis rebus
studens, passim finitimis locis damna intulisset:
ad id comite sociog, vsus Musa Zelepe,
Agarenorum Regis filio: quem itē pater suus,
ut parū facinorū reū, comprehensum, de su-
scepta audacia puniens, interfecerat.

Cum igitur Imperator Manuelus, naue cō-
scensa in Italiā peruenisset: de subsidioq. ma-
gnopere sollicitasset: promisit quidem id ei Pō-
tife x, ceteriq. Proceres: sed præstitū non fuit,
sicut exitus declarauit: Causa pratexebatur,
Manuelum die quodam festo, venerationē
imaginis crucifixi Christi, in dextera mani-
ca Chorepiscopi intexta, recusasse. Vnde cau-
sa Pōtife x arrepta, Italis omnib. scripsit: qui-
cūq. Imperatori Græco, qui nolisset imaginē
christi adorare, auxiliū ferret: eū à sacrorū
cōmunionē, sine venia exclusum iri. Quibus
ille auditis, qui magna spe passus fuerat: ab eis
discessit, Venetiasq. cūcurrat. Sed nec ibi quic-
quā eorum impetravit, ob quæ venerat, quæ
necessitate compulsus petiuerat, Christianæ
pictatī deditissimus Imperator.

Cum in his esset, audito, mortuum esse Re-
gem (Sultanū vocant) Mechemetā: qui Baia-
zita, cognomēto Ilirimo, natus erat: illiq. in
Regno suc-

Imp. Con-
stantinopo.
Emanuel.
1391.

Græci im-
perij decre-
mentum.

Ab Italis o-
pem ille cō-
tra Turcas
petit, sed
frustra, pro-
pter papæ
manicam.

Amurates
II. Turc.
Rex.
1419.

ἡγεμονίαν δὲ τῆς ὑπὸ σελτῶν μεράτης, ὅς ἐστι καὶ ἀδελφὸν Μυσταφᾶν ἀνῆλθε, καὶ τὴν Κωνσταντίναν, ἀπὸ κατῆλθε, κατέλαφε.

Συνέβη δὲ, ὅτι μυσταφᾶς ἐπὶ εὐρυγίᾳ καὶ εὐχέλῳ ἐν δόμῳ τῆς πόλεως· καὶ ὑπεδέξαντο αὐτὸν αὐτῶς οἱ ἐν τῇ πόλει· καὶ δέδωκαν αὐτῷ καὶ γυναῖκα, τὴν θυγατέρα τοῦ Ντόρια, ὅγε νῆς πινος Γενεβῆται· ἥτις ἐν ἐγγύῳ βασιλείῳς τῆς Μανηλ. ἡ γὰρ ἐκ παλαιῆς αὐτῷ θυγατρὶς Ζαμπία, ἔτεκεν αὐτῷ· σιωπῆσαι τὸ Ντόρια τῶν γυναικῶν βασιλικῇ. Ὡνόμασαν δὲ τὴν τὴν, τὸ κενὸν συνοικέσιον ποιήσαντες, κυρὸν τῆς ἀναβολῆς, ξένον ἐνόμασε, καὶ ἀθλῶν. Διὰ περὶ αὐτῶν οἱ Βυζαντινοὶ ἐν αἰστολῇ, καὶ στρατιῶν καὶ δόρυφορέας, ὑπέκυψαν αὐτῷ πολλοὶ· καὶ κάστροι καὶ χωῖρας ἔλαβε, καὶ ἐκάλεσε ἐν τῇ περὶ. Πληροφορηθεὶς δὲ ταῦτα ὁ τῆς ἀδελφῆς, σελτῶν Μυσταφᾶς· ἀπὸ καλῆς πόλεως κυρτῶς διεπέρασεν εἰς περὶ. Καὶ καταλαβὼν τὴν Μυσταφᾶν τῶν ἐν βαλάνειον λαόμενον, μεθύσας τε καὶ παταλῶν· αἰσθηθεὶς αὐτῆς αὐτῆς ἐπέπιξε. Καὶ ἔτιως ἐκυρτῶσε δούσας ἐν αἰστολῇ. Ὁρῶν δὲ τῶν Βυζαντινῶν, καὶ ἐκάλεσε πάντοτε τὸ πᾶν· καὶ ἐκάλεσε ἀρπάζων ἐλεηλατῶν τὰ περὶ· καὶ ὅσα ἐμείναν ἐτί, καὶ ἦσαν ἐν αἰστολῇ πόλεως. Παρακατήμεν δὲ ἐμείνε τρεῖς ἡμέρας, ὡς θηρίον δεινὸν, μὴ ἀμελῶν τὰ καταδύαμι. Ὁμῶς ἐδίωκεν ποιήσας ἡδωμένη. λοιπὸν δὲ, λοιμῶν καὶ λιμῶν περιπεσόντων ἐκαστέρωθεν· παρητήσαντο πολέμειν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ σπαντο, ἐσωθήκασι καὶ ὅρκας· ἐμὴν προδῆναι ποτε κατὰ τὴν πόλεως.

Τῶν δὲ ἔτιως ὄντων· ἐτελεύτησε καὶ ὁ βασιλεὺς ἔπος, ὁ Μανηλ ὁ παλαιολόγος· βασιλεύσας ἔτη, ὡς λέγεται, ἐκκοιμήθη· καὶ αὐτῶν τῶν βασιλείων τῶν ὑπὸ αὐτῶν, κυρτῶν ἰωάννη τῶν παλαιολόγων. ὅς ἐχὼν γυναῖκα πολὺν ἀπὸ λαμπρότητας, καὶ ὁλως ἡγάπησεν αὐτὴν, ἀλλὰ πρὸς ἑαυτὸν. ὅθεν καὶ πρὸς τὸν ἴδιον ἐπαλινδρομήσας πατέρα· καὶ ἐπὶ, ὡς φυγῶν παρὰ βασιλείας, ὁλως ὡς ἐδὲ φιλικῶς σὺν ἀπεδέξατο. ὡς καὶ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς πολλὰ, ὡς ἐλέγχετο. ὅθεν καὶ ἔτις σὺν ἐφρόντισεν τέκνα· ἀλλ' ὀλιγώρως εἶχε.

Βασιλεύων δὲ ὁ ῥήθεις σελτῶν Μυσταφᾶς, καὶ τοῖς ὅρκας ἐμμένων, καὶ ὡς ἐν ἀδελφῶν πόλει, καὶ βεληθεὶς στρατῶν κατὰ Θεσσαλονίκης· καὶ ἀξιώθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς ἰωάννης παλαιολόγου, παύσαι καὶ κατὰ τῆς Θεσσαλονί-

Regno successisse filium Muratam: cui frater erat, nomine Mustaphas: à peregrinatione illa Constantinopolim, nihil eorum consecutus, propter quæ exiuerat: redijt.

Venerat hic Mustaphas, profugus, in eandem urbem: ibique benigne exceptus fuit: cui etiam in matrimonium data est cuiusdam ex nobili familia Genuatium Aurianum filia, neptis Regis Manuelli. Huic enim Auria nupta erat de voluntate Regis, spuria huius filia, nomine Zampia, mater illius sponsæ. Quo inani coniugio facta: eam appellarunt Dominam Orientis, nomine inusitato in auspiciatō. Nam cum Byzantini Mustapham, exercitū & satellitibus comitatum, in orientem traduxissent: multi quidem se ad eius ductum applicauerunt: ipse quoque complura castra & oppida cepit: inque ciuitate Prusa consedit. Sed his cognitis, frater eius Murata, occultè à Callipoli, in Asiam traiectus, Prusam peruenit: ubi Mustapham, in balneo lauantes, vino & delicijs languentē, repentino aduentu oppressum suffocauit. Hoc modo, occidētis orientisq. dominatū adeptus fuit. Infensus autē Byzantinis, quibuscunq. potuit, maleficijs affectus: nullo die pratermissis, quo non rapinas prædasq. circumcirca ageret, ex misera urbis, quæ parua restabant, reliquijs. Eam etiam triennium obsidens, ad ferocis bellæ instar, nullum insultum ad expugnandum sibi reliquum fecit: nihil tamē effecit. Tandem enim, sublati pestilentia & fame utrinq. multis, bello finis, pace & fœdere iureiurando firmatis, nunquā amplius urbē oppugnatum iri, factus est.

Hoc rerum statu ita se habente: finem etiā viuendi, Imperator Manuelus Paleologus fecit: postquā imperio, ut fertur, annos viginti quinque præfuisset: relicto successore, filio Ioanne. Habebat hic diuitem uxore ex Insubria: sed amoribus aliarum deditus, prorsus non amabat hanc. Indignata itaq. ad patrē suum redijt: qui, ut à Rege fugitiuam, minime ea charitate, qua debuit, excepit. Dicebatur autem, ipsum etiam multum meretricijs amorib. indulgere. Quæ causa fuit, ut suos liberos curæ non habuerit.

Cum ita, ut diximus, regnaret Murata: & in fœdere Græcorum maneret: atque Adrianopoli viuens, expeditionem aduersus Thessalonicam ageret: rogatus fuit ab imperatore Ioanne: desisteret à bello Thessaloni-

Fratris eius
Mustaphæ
coniugium
cum Auria
na.

Amurates,
Mustapha
interfecto,
Græcis in-
festus.

Ioan. Pale-
ologus, Imp.
1421.

Θεσσαλονίκης πολέμῳ, ἀπεκρίνατο. ὅτι, εἰ μὴν ὑποχρεῖται, φίλε, τῆς βασιλείας σελτῶν ὑποταγμένη: σὺ αὖ ἐπὶ δόλῳ. ἐπεὶ ὅτι τῶν βενετῶν: ποδομαί κατ' αὐτῆς: ὅπως, ἐν τῇς ἡμέραις, περὶ τῶν δολοφονῶν τῶν τῶν βενετῶν: ὡς τῶν τῶν ἀπεμολύσας ἀνδρόνικον, καὶ ἡμῶν, καὶ θωμά. πᾶσι δὲ ἔδωκε τὸ πᾶν εἰς διὰ τὸ φεῖν. ὅθεν καὶ τῶν δούλων καὶ ἀνδρόνικον τῶν Θεσσαλονικῶν, ὅς περὶ τῶν τῶν τῶν ἐλεφαντίας, ἐπὶ ὧν αὐτῶν τῶν τῶν ἐλεφαντίας, διὰ χιλιάδας χρυσίνων πωντήκοντα. ἐξ ὧν τὰ μὲν τοῖς κόλαξιν ἐδώρηται, τοῖς μετ' αὐτοῦ: τὰ δὲ μένιντα λαβὼν, ἀπῆλθεν ἐν τῇ μοναστηρίῳ τοῦ ἀγίου ὁσίου: καὶ ἐκεῖ τὸ ζῆν ἐξέμετρεσεν.

Ἀπελθὼντος ἡμετέρου Θεσσαλονίκης ἔσχατον Μυσταφᾶ τῆς πόλεως, καὶ πολιορκήσαντος αὐτὴν: ἐκυρτῶσε τῶν πόλεως. ἀπέκτεινε δὲ πολλοὺς Γραικῶν, οἵτινες ἀνέστησαν αὐτῷ: ὁλως περὶ τῶν μὴ βεληθέντες, ἐκ πολλὰ ὑποσχρῆτο αὐτοῖς. Οἱ δὲ λατῶν ἐφυγοῦν κρυφίως, γυναικῶν δὲ κλέν, ὀλίγοι ὄντες. ἐπὶ τῶν οἱ αὐτοχθόνες Θεσσαλονικεῖς πολλὰ δὴν: φόνους, αἰχμαλωσίας, τῶν ἐκ τῶν εἰς τὸ πᾶν ἀπεμολύσας, τὸν χωρὶς μόνον, τὸν ἐν ἀνατολῇ καὶ δούσας σκορπισμὸν, τῶν ἀποβολῶν τῆς Φίλης πατρίδος, καὶ ἀλλὰ ὁμοία: τῶν φῶν ἀρτίων ἡπικεμῶν, τῶν ἀπεβῶν, αὐτοῖς.

Δολῶσας δὲ καὶ μόνον Θεσσαλονικῶν: ἀλλὰ καὶ τὰς περὶ αὐτῆς, ἐν ἔτει 6921 Ζ'· σερβίας Φημῆ, βελχίας τῆς γείτονος, καὶ ἀλλὰ πολλῶν (ὡς καὶ πρὸς ἑαυτὸν) ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ ἐδ' ἐνός ὄντος ἐκωλύοντο, ἀλλ' ἐρήμιον δόκοντο: καὶ πολέμῳ καὶ ἐνός ἀντιστασίας, ἡ ὀλίγων πᾶν καὶ ἀδελφῶν) ἐπῆλθεν, ἀλλὰ κατὰ φάγην μελετήσας, ὅς ἀρτίος θῆρ. Πλὴν τῶν φαινομένων, ἐμμένει εἰρῶν δ' αὐτῶν: τῇ δ' ἀληθείᾳ καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν καὶ πρὸ φασίμιν.

Ταῦτα δὲ, καὶ ὁμοία, ὁ βασιλεὺς σκοπῶν: πᾶν ὁ τῆς ἀγάρ ἀρτίου κύων ἐδ' ἔλα τὰς πόλεις (τὰς μὲν μετὰ δόλῳ περὶ φάσεως, τὰς δὲ λόγους κολακείας ὑποδέσιν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀρπαγῆς: πάντεσσι τῶν κινῶν, καὶ δολοφονίας).

promissis: alias, vi atq. oppressione: omnem lapidem, ut dici solet, mouens, nullum do-

Thessalonicensibus inferedo. Cui ipse, si esset, inquit, illa ciuitas regno tuo subiecta: abstinerem, amice, hac expeditione. Quia uerò ditionis Venetorum est: ibo cōtrā: & Deo bene iuuantē, expugnatam, mihi subijciam. Facta fuerat illa ante tempus, Venetorum iuris: vendita ipsis ab Andronico Paleologo, Manuelli F. Habuit enim hic sex filios: Ioannem, Theodorum, Constantinum, Andronicum, Demetrium & Thomam: quibus singulis certa loca, unde vitam sustentarent, assignauit. Infelici itaq. Andronico, Thessalonicā. Qui in lepram, quam elephantiasin vocant, delapsus, illam illustrem urbem quinquaginta millibus Aureorum vendidit. De quibus parte suis adulatoribus donata: cum reliquo in quoddam sancti montis Monasterium abiit: ubi vitæ cursum emensus, obiit.

Filij Emanuelis.

Thessalonicæ per Amuratē expugnatio. 1428.

Profectus cum exercitu Rex Murata, Thessalonicam oppugnavit, eamq. vi cepit: magno numero Græcorum occiso. Noluerant enim vltimo modo de ditionē facere, quamuis magna pollicito: sed ad extremum usq. spiritum restiterant. At Latini, qui numero pauci inerat, fœminarum modo clam aufugerunt. Acciderunt indigenis Thessalonicensibus multa gravissima: cades, captiuitates, in alia ex alijs loca venditiones, charorum inter se distractiones, per Orientem Occidentemq. dispersiones, dulcis patriæ amissio, & alia generis eiusdem: nullo crudelitatis genere ab impijs, seu ferocissimis bestijs, pratermissis.

Redacta hoc modo in seruitutem non tantum Thessalonica: sed alijs passim oppidis (quo tēpore annus mūdi numerabatur sexies millesimus, nōgētesimus trigēsimus septimus) Seruia, atq. vicina Bulgaria, & aliarū Regionum multarum (Dei nimirum concessu, ob puniēda peccata nostra: cum, nemine prohibente, nemine armis resistente, nisi paucissimis, usq. infirmis, omni præsidio destituta desertaq. persequeretur) reuersus est: aliorum insuper deuotionem, insatiabilis fera, animo agians. Attamen speciem quidem præbuit pacem colentis: re autem vera occasionem, & causam aliquam, querebat.

|| Hæc, & his similia Imperator cernens: quo modo immanis iste Agara ortus canis, urbes subigeret (quasdam, pretextu speciem habente: nonnullas, verbis lenibus, & falsis

κατελθόντες μέχρι Βάρνας αὐτῆς. Παρέλα-
βον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν ἀγαρηνῶν πῶτον
κυνηγεσίαις περσεχόντων βασιλικῶς. Φι-
λεῖ γὰρ λέγει τις τῶν παλαιῶν σοφῶν,
τὸ κυνηγεῖν γνώμη τῆ ἀρχῆς ἐπε-
δοικῆ βίβιν. Τῷ τῶν δ' ἔτι τινάλας Φε-
ρομῶν ἰδόντες οἱ βεζήριδες, ὅτι κατὰ πα-
τήρησεν πᾶσα ἡ δύσις μετὰ μεράλης ὁρ-
μῆς καὶ ἀπολεσθήσεται ἡ δόξα αὐτῶν: διε-
μελυσάτο τὸν γέροντα τοῦ σελτῶν μερά-
τιν, ὅντι ἐν τῇ μαγνησίᾳ, ὡς εἶπμεν: ῥεά-
ψαυτες περὶ αὐτὸν ἔτῳς. ὁ γὰρ σελ, βασι-
λεῦς, ἐστὶν ἐν τῇ ἀπείρῳ πελάγεσσι: ἐπε-
ρορὶ χεῖρον, ὅτι δ' ἡμῶν, τὰ συμφορόντα
συμβελόντων, ἀκέραιον ἐθέλει. ὅθεν ἐλθὲ
Δαδὸν τῶν ὁπλῶν: ἐπὶ κινδυνῶν δὲ ἀπολεσθῆναι
τὸν ἡμετέρον γένος, καὶ πεσόντων: καὶ ἔστι ἡ
ἀμαρτία ἐν τῇ σὺ ψυχῇ.

Αἰσθασ δὲ οὗτοι λόγους, ἡλθεν
αὐτὸν πᾶσι ἐν χερσὶ πόλει, τῷ λεγό-
μενον σκῆταρ. φοβούμενος δὲ Δαπερῶ-
σι: ἡλθεν ὁ χαλκὸς πασῶν μετὰ Φαῖα, τῶν
ἀντικρὺ ἐν τῇ δυνάμει μέρεος τῆς χώρας τῆς
ἀσωμάτης: καὶ διεμελυσάτο τὸν βασιλέα,
ὅπως περὶ αὐτὸν: ἵνα μὴ ἀπέλθῃ ἀπὸ
καλλισπέως, καὶ Δαπερῶσι: ἔτι ποιῇ
σὺ μάχην μετὰ τῆς πόλεως. Εἰσελεῖν δ' ὁ
βασιλεὺς κατέργον: καὶ ἐπέσχετο αὐτῷ, τὴν
μάχην φοβέμενος. Οὕτως ἡ τῶν μαχῶν
γνώσις τῆ βασιλείας, ἐκατέρωθεν ἐκράτη.
πορδὸν δ' ἐν τῇ Βάρνῃ, συνάπτεται πόλεμον
μετὰ τῶν Οὐγγρῶν: καὶ νικῶσιν αὐτὸν παν-
τελῶς, ἐκ ἀκράτους: ἀφανίσαντες τὴν Φα-
αίαν δυνάμει καὶ ἀναβολῇ. Εἰς τὴν πόλεμῳ
ἐπεσὶ πολλοὶ ὀνομαστοὶ καὶ μεγάλοι: ἐξ ὧν
καὶ ὁ καρατζαμπασίας, μπεγλερ-
μης ὡν τῆς ἀναβολῆς. Εἰς τὴν πόλεμῳ
νισμὸς εἰς τὴν ἀγαρηνῶν. Εἰς τὴν πόλεμῳ
γέντης μετὰ τῆς πόλεως τῆς πόλεως. Εἰς τὴν πόλεμῳ
εἰς βαλὼν οἱ Οὐγγροί: ὅπως πολεμήσωσι,
καὶ ἀντιπῶσιν, καὶ ἀφανίσωσιν καὶ τὴν πόλιν.
ὡς ἦρχε δὲ ὁ ἰαγκῶ ἐμπροσθέν ἐν
πολεμοῖς. Λέγει δὲ ἐμπροσθέν τῆς κρείας,
καὶ τῶν δόχοντων. φαίνεται μοι καλὸν, ἵνα
πορδὸν ἐγὼ μετὰ ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν,
ὡς ἐγὼ οἶδα. Καὶ εἰ μὴ, δὲ δόξα ἡμεῶν, ἵνα
δουτυχῶσι: τῶν ἡμῶν χάρις. Εἰς τὴν πόλεμῳ
ταὶ τὸ ἐναντίον: πάλιν ὁ κρείας ἰσχυρῶς
μετὰ τῆς λαῶν αὐτῶν. Εἰ δὲ περδὸν μὴ ὁ
κρείας, γοῖνται δὲ ἡ αἰχμή: πὶ μέλλο-
μεν

quocumq; venirent. Hoc modo Varnam usque
progreffi, eam ipsam occuparunt: dum conui-
uijs venationibusq; Agareni, exēplo Regis sui
indulgerent. Ut enim apud quēdam priscorum
sapientum est: quales in Repub. sunt principes:
tales ipsi quoq; solent esse ciues. In hac periur-
batione rerum, cum procures Turci viderent
tanto impetu Occidentem conculcatum iri, su-
umq; imperium periturum: his de rebus Sulta-
no Murata, quem Magnesi solitariam vitā
agere diximus, significant, literis in hanc sen-
tentiam scriptis: Filius tuus, Domine, ado-
lescens est, & rerum bellicarū rudis. Ac-
cedit alterum, non minus incommodum:
quod nec dicto nobis audiens est, vtilia
consulentibus. Fac ergo, citò venias. Peri-
culum enim est, ne concidat genus no-
strum, & extirpetur: cuius mali culpa, to-
ta in tuo animo residebit.

His Murata perceptis, Chrysopolim accessit:
quæ è regione Byzantijs sita est, Scutaris vul-
gò dicta. Ibi traiectum ipso metuente: venit
Chalibassa cum copijs, ex aduerso, à parte Oc-
cidentis, ubi a somati dictus locus est: ex quo
per nuntium monuit Imperatorem, trajiceret
Muratam: ne is Callipolim abiciens, ibi transi-
reret: tuncq; imperatrici urbi bellum faceret. Me-
tuens ergo id periculi Imperator: missa trireme,
illum traduxit. Ita factum, ut mira solertia
Regis, utrobique superior extiterit. Profectus ad
Varnam, cum Vngaris acie decernit: à quibus
exercitus ipsius Europæus Asiaticusq;, fortis-
simè susus fugatusq; est: multis magni nominis
Turcis occisis & inter hos, Caraztabassa, Oriē-
tis Bellerbeio: magna Saracenorum strage edi-
ta, Sultanus cum suo presidio, quod Porta no-
minatur, solo remansit. Consilium agitare Vn-
gari de pugna redintegranda, & Porta quoq;
adorianda ac delenda. Ibi Huniades, ut rei mi-
litaris scientissimus, ad regem & procures ver-
ba huiusmodi facit.

Mihi faciendum videtur, inquit: ut
ego cum delecta militum manu, quo-
rum virtus mihi nota est, eam. Nam si,
Deo iuvante, rem feliciter gesserō:
gratia Deo habenda erit. Sin contrā
euerit: saluus est Rex, cum exercitu
suo, rebus melioribus reseruatus. Quod
si, Rege ad præliandum profecto, of-
fensum fuerit, quod Deus auertat: quid
de

Reuocatus
ad Regni
Amurata,
contra Vn-
garos.

Clades
Varnensis
1444. No-
uembris.

μεν γενέσθαι: ἤρεσε δὲ ἡ ποιότης βαλὼν
τῶν στρατῶν πᾶσι, ὡς ἀρῆσι. ὁ κρείας δὲ,
νέος ὢν, οὐκ ἔκχεσε τὴν συμφορὰν ταύτην
βαλὼν: ἀλλ' ἔκχεσε βαλὼν νεῶν, ἐπὶ τῶν αὐ-
τῶν, ὡς ἡ νίκη, ὡς τῶν νῦν σὴ ἐστίν. Οὐδ' ἐν γὰρ
μὴν, εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἰδίαις χερσὶ τοῦ αὐ-
θέντη ἀγαρηνῶν. Εἰ δὲ πορδὸν ὁ ἰαγκῶ:
μέλλει γενέσθαι φήμη, ὅτι αὐτὸς ἐποίησε τὴν
νίκην.

Αἰσθασ δ' οὗτοι λόγους τῶν νεῶν: οὐθὲν
ἐδωκεν πᾶσι τὸν πόλεμον σάλπιγγας ἐξ ἐκα-
τέρου μέρους. Καὶ καβαλικοῦσαντες, χαρὰ καὶ
μεθὴ καποχοί (ἐν τῇ αὐτῇ, πίνουσιν οἶνον πο-
λυν, καὶ μεθύοντες) ὡρμησάντων ἐνὸν πάν-
των οἱ πρῶτοι, καὶ μάλλον αὐτοῖς: δρόντες αὐ-
τοῖς δρόμον καὶ ἀδελφοὶ λαοί, καὶ τὰ πληθύν.
Εκ τῆς γενέσεως δ' οὐκ ὀφείδῃ πόλεμος, καὶ τῇ
μάχῃ, καὶ τῶν ἀπείρων φόνων, ἡθελήσεν ὁ
σελτῶν Μερῆτης φύγειν. Εὐκλυσαν δ' αὐ-
τὸν οἱ γενεῖται: ἐπὶ τῶν, ὅτι χεῖρα ἐστίν, ἵνα
δοποῦνται μετ' ἡμῶν. Ὁ δὲ κρείας, δρόμον
δρόμον, εἰσήλθε, πληθυσίας ἀπείκῃς τῶν
σελτῶν. Εἰς δ' οὗ τῶν γενεῖται, ἐνὸν μάλα
χαμυζῶν, χρεῖσας δ' ἐμπροσθέντος πᾶσας
ἐκ τῶν, καὶ πελέκον, ἀπέκοψεν αὐτὰς.
Καὶ πεσόντων πᾶσι τῶν πληθύν, καὶ σελτῶν, ἐρ-
ριψε τὴν κρείαν. Καὶ πᾶσαντες αὐτῷ, ἀπέτε-
μον τὴν κεφαλὴν αὐτῶν: καὶ γέντες αὐτῶν ἐ-
πάνω δόρου, ἡλάλασαν. Εὐθὺς δὲ εἰς τῶν
πιδερὲν ἐσθῆτα μὲν ὁ λαὸς δ' κρείαν ἀπῆκε. Οὗς
καὶ κατὰ δυνάμεις οἱ ἀγαρηνοί, δ' οὐ μὲν ἀπέ-
κλειναν: δ' οὐ δ' ἐλαβον αἰχμαλώτους. Οἱ
πλείονες δ' αὐτῶν, διακόμενοι, ἀπεπνίγησαν
ἐν τῇ λίμνῃ τῇ πλησίον Βαρνης: ταῦτα ἐποίη-
σεν ἡ κακοσυμβεβηλὴς.

Ὁ δὲ ἰαγκῶ, περὶ δ' οὗ τὸ ἐσόμε-
νον: ὡς στρατιώτης, δὲ αἰχμὴς ὁδὸν ἀνεχώ-
ρησεν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Καὶ ἔτι τοῖς τοῦ
τέλῳ ἔρχοντο οἱ πόλεμοι αὐτῶν, καὶ αἱ συμ-
ποκαί.

Ὁ δὲ σελτῶν Μερῆτης, ὑποσπῆ-
ρας νικητῆς τροπαιῶν, ἐποίησε τοῦ γε-
νιτῆρα τοῦ χαμυζῶν, συντρίβειν Φι-
λαδελφείας. Αἰσθασ δὲ τοῦ σελτῶν
Μεχεμετή, τοῦ ἵου αὐτῶν, πάλιν ἐν Μα-
γνησίᾳ, ὡς καὶ πρῶτον ἦν. Αὐτὸς δὲ
ὑποσπῆρας πᾶσι τῶν βασιλείων, ἐκα-
θητο ἐν ἀδελφῶν πόλει: μένων ἐν Δημερίᾳ,
καὶ ἐν τῇ Φαίᾳ. Μετὰ δ' ἐκ τῆς ἀδελφῆς ἐτῶν
τρεῶν ἐτελεύτησε, καὶ εἰς ἐν τῇ περὶ σελ, βασι-
λεῦσας ἐτῆ * * *

de nobis fiet? Placuit consilium optimi
Ducis optimum omnibus. Sed Rex atque
animo iuuenili præditus, id audire, quamuis
salutare, noluit: verum consilijs iuniorū au-
scultauit, dicentium: Victoria penes te ste-
tit, Rex, hæcenus: nec aliud quicquā re-
stat, nisi ut ipse tuis manibus, Principē A-
garenū captas. At si Ioannes iuerit: ei
victoriæ partæ gloria, ut auctor, accepta
refertur.

Probato itaq; iuniorū consilio: continuo ex
utraq; parte, tubæ bellicæ cecinerunt. Tunc
equis profecti alacres, vino ad ebrietatem hau-
sto (quippe gens ea multū vini bibere, & ine-
briari solet) irruerunt primi in conspectu o-
mnium procures, & magis ipse Rex: viam eis
& cursum dantibus militibus & exercitu. Com-
missum fuit tanto animorum ardore prælium,
tanta cadentiū strage: ut iam fugam inire Mu-
rata vellet. Sed obstiterunt Ianizari, dicentes:
Manendū tibi est, & nobiscū moriendū.
Rex, via ferro patefacta, sine ordine ad Sulta-
num usq; imprudenter penetrauit. Ibi Ianiza-
rorum quidam, cui nomē Chamuzæ, antio-
res Regij equi pedes bipenni abscidit: quo pro-
pe Sultanum collapsō, Rex humi stratus iacuit.
Cuius capiti caput præcisum, hasta infixum, ac
sublime portatum, fuit: addito lato, tanquā vi-
ctoria iam paria, clamore. Quospectaculo per-
cussus Vngaricus exercitus, statim pedem retu-
lit uniuersus, ac fugit. Hos insecuti hostes, par-
tim occiderunt, partim viuos ceperunt. Maior
tamen pars, inter fugiendum in palude Varnæ
vicina, submersa perijt. Hic mali consilij exi-
tus fuit.

At Ioannes, futuri haud improvidus:
habitu ac specie gregarj militis, alia via in
patriam suam redijt. Hunc finem bellum hoc
& pugna habuit.

Sultanus verò Murata, victor cum o-
pimis spolijs reuersus, illum victoriæ autorem
Ianizarum, cui nomen Chamuzæ fuisse dixi-
mus, Philadephie Saniachū fecit: Filium Me-
chemetam, Magnesiā, ubi antea vixerat,
remisit. Ipse, repetita Regni totius admi-
nistratione, Adrianopoli residebat: rebus
gestis fortunatus, felicitate & delicijs partis
fruens. Triennio post elapso, finē vitæ fecit,
Pruse sepultus: postquam XXXII. annos re-
gnasset.

πολλὰς καὶ ἀπεδίωκε τὰς ἀγερηνὰς, καὶ ἐκώλυεν εἰσελθεῖν. ὅρα δὲ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τὴν τῆς θεῆς ἐγκατάλειψιν.

κζ'. Ἰσαμενὰ γὰρ αὐτὰ, καὶ ἀντιμαχῆντος ἑλθῶσα βολὴ δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ εἰς τὸν δεξιὸν πόδα καὶ ἀπὸ τῆς σφροδρῆς ὁδύνης, ἐπέσειεν εἰς πεννηκῶς. ὅθεν καὶ ἀγέρηνες αὐτῶν οἱ ἰδιοὶ ἀνθρώποι, ἀπὸ λθοῦ, καὶ ἐνέβαλον ἐν τοῖς παλαιοῖς αὐτῶν καὶ ψάσαντες ἰστία, ἀπὸ δὲ ῥοσπυρ. ἀπὸ ῥοσπυρ δὲ, καὶ ἐρχόμενοι ἀρχὴ χίς νῆς: ἐκὶ ἐτελεύτησε. δὲ μετὰ τὴν δὲ, ὅτι ἐν δόθην τὴν κάσρα δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ. ἀλλὰ τὸ ἀληθές ἐδὲ οἱ δὲ, ὅπως ἐγένετο.

Τὰς δὲ καὶ ἐπὶ ἀντιμαχῆντος, βελῶν ποιησάμενοι οἱ ἐντόποι, ἐπέμψαν μὲν, ὡς αὐτοὶ εἰς μικρὰ καὶ ταχέως νέας περὶ ἀκόντας, ὅπως πυρπολῶσι τὴν δὲ μάδαν ἀγερηνῶν κρυφῶς: ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς κυνίγης τῆς πύλης. ὁ δὲ καὶ μαχόντες οἱ ἐν Γαλατῶν φράγχοι: φιλίαν πρὸς τὴν κάσρα ἐν δὲ ἐκινύμενοι, ποιῶντες φῶτα αὐτῶν ἐξ ἐκείνης πύργου, ἐδησιρ ἀγερηνῶς ἐδὴ κεῖν αὐτὰ. καὶ ἀφ' ἐξ ἑκείνων, λομῶσαν δὲ ἀγερηνῶν, ὅκ τ' ἀτέργων, ἐβέλησαν τὴν τρεῖς δὲ: καὶ ἀπεπνίγησαν οἱ ἰσχυροὶ νεοὶ ἐκείνοι, καὶ ἐν ὕδασι ἀπὸ τῶν νεοῦ.

Ταῦτα δὲ ὁρῶντες οἱ τῆς πόλεως, καὶ εἰς νῆρ ἴμενοι τὸ,

θεὸς δὲ δὴ ὄντος, ἐδὲ ἐν ἰσχυρὸν φθόνου:

καὶ μὴ δὲ δὴ ὄντος, ἐδὲ ἐν ἰσχυρὸν πόνου:

Πάλιν ἐπὶ πρὶν, καὶ τὸ κατὰ δύναμιν ἐκ τῆς μέλει. ἀλλὰ τὴν ποιῶν ἐκ τῆς πόλεως, ὅπως ἀπειροῦ: ἕνα, εἰπεῖν, εἰς χίλιν: ἐδὲ ἐν, εἰ μὴ μόνον τὸ ἡπικαλῶν τὴν θείαν βοήθειαν: καὶ πρὸς τὴν ἀέλι τ' ἀπὸ τῆς, γνόντες δὲ, ὅτι οἱ. τ' ἀγὰρ βέλοισι δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ πόλεμον μέγα ἐδὴ κεῖν αὐτὰ πανσφαιρῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν πόλεως: καὶ πάντα λίθου κινήσει, καὶ μηχανήν. ἐξήλθον οἱ

λ'. ἐν δὲ πολίταις εἰς τὸ ἐξω κάσρου: φοβούμενοι, μὴ εἰσβάλλωσιν ἐν δὲ τῶν τειχῶν τὴν ὁρμὴν αὐτῶν.

λα'. Οἱ τῶν τοῦ δὲ αὐτοῦ, ἐκ τῆς ἀμαρτίας, πόλεμον ἐσηύδα καὶ δρόμον μέγα μετὰ τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν, εἰς ἡλθον πολλοὶ ἀπὸ τῆς χαλάσρας: ἐκ ἐκείνης δὲ, καὶ τὴν μέγα λωπ τειχῶν: καὶ σκύπτρα ἐβέλο ἐπ' αὐτῶν τὸν πύργον. ὅς καὶ θεοσάμενοι οἱ ἐκ τῶν τοῦ, ἐπὶ τῶν γενναίων: καὶ ἐπέσειον τοσοῦτοι ἐκ αὐτῶν, ὥστε ὅτε ἐξω ἐπὶ δὴ κεῖν αὐτὰ εἰσελθεῖν, ἐπὶ τῶν ἐν δὲ ἐξελθεῖν, ὡς τὸ ἀμετρήτων σωμάτων τῶν νεκρῶν. ἐγένετο γὰρ ὁ σάφους τῆς πολλῆς τῶν πεσόντων νεκρῶν, μετὰ ἀψίδων αὐτῶν τῶν πυλῶν τῶν τειχῶν: πύλη

dies: Agarenos irruere conantes reiecit, irruptioneque urbis prohibuit. Sed en peccatum, en auxilium divini destitutionem.

Nā cum in hoste constanter pugnaret, iclus fuit globo tormenti, in dextero pede. Vnde vehementi dolori orto, in terrā cecidit, & pro mortuo iacuit. Itaque, sublatū asportarunt sui: eoque nauibus suis imposito, vela fecerunt, & ab urbe discesserunt. Cum ad insulam Chiu delatis appulissent: illic ipse diem suum obiit. Sparsus fuit rumor, intra civitatē ab aliquo percussus esse. Sed ea de re nihil certi constat.

Antea verò, cum is adhuc pro urbe propugnaret: oppidani, de liberatione habita, nauigio paruo ac celeri, quadraginta iuvenes emiserunt: qui clam hostilem classem incenderent, Cynegia parua egressi. Id cum Latini qui Galatiam incolēbant, percepissent: studiū sui erga Turcas significandi causa, flamma de magna turri iudicio, hostibus eos prodiderunt. Qui globo bombardæ à triremi emisso, celocem submerferunt. Itaque praelari illi iuvenes, vitam aquis suffocati amiserunt. His visis, oppidani, cum apud animos suos illud reputassent:

Deo iuuante, vel nocet oculus inuidus; Et non iuuante, nil valet labor improbus:

Rursus ad defensionem se comparabant: proque virili sua parte, nihil, quod ad salutem perireretur, pratermittebant. Sed quid contra tantam multitudinem Barbarorum facerent? Quid unus, aduersus (ut ita dicam) milles? Nihil certe, nisi ut tantum implorata diuina ope, semper aliquid pro virili facerent. Cognito igitur, postridie Agarenos vehementissimè oppugnatos urbe, omnibus copiis: omnemque lapidem moturos, omnem machinationem ad expugnandum adhibuit: egressi sunt in exteriorem inter duos muros munitionem: quoniam metuebant grauissimum hostis impetū, ne intra mœnia irrumperet.

Turca igitur postridie, prima statim luce, equis acri cursu aduecti, oppugnationem intulerunt urbi grauissimā. Ac muli eorum, qua parte ruina iacebāt muri, irruerūt: et magnis etiam manibus, potius, signa sua in turribus fixere. Repugnauerūt Byzantij animosè: actantius viringi, numerus castrorum fuit: ut nec, qui foris erant, amplius posset ingredi: nec, qui intus, egredi, præ innumero cadauerum acervo. Is enim ipsas portarum, Cherfonis & S. Romani, fornices, altitudine, ad aquauerat sua:

Iuuenum interitus.

Vrbis expugnationio. 1452. Maij. 29.

πύλης χειρὸς, καὶ τὰς ἀγέρηναν, ὡς ἐφαίνετο ἡπικαλῶν. Καὶ ὅτως ὑπερμαχυσάντες ἀγερηνοὶ: εἰς ἡλθον ἀνὰ πᾶσαν, τὴν πόλιν μετὰ περιφανῆ, δις νηχὶς ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκ τῆς Κωνσταντίνου. καὶ ὅτω γέγονεν ἡ ἀλώσις τῆς ἀρχῆς τῶν πόλεων τῆς πόλεως, ἐν ἑταίρῳ. ὁ δὲ μὴν μαῖου, καὶ ἡμέρα, τριτη, πρῶτη.

λβ'. Τῆς αὐτοῦ σὺν δὲ ἀπὸ τῶν πάντων κρατῶν: ὅτι ἐμακροθύμους καὶ πάντας γενέσθαι: καὶ μάλον εἰπεῖν, παρεχόμενος. τῆς γὰρ ἑγὼ νῆρ κυρίας: καὶ τῆς, σύμβελος αὐτῶν ἐγένετο: τῆς γὰρ λιθοκάρδιος ἐστὶν: ὅς δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ καὶ ἀφ' ἐκείνης τῆς δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ τῶν πόλεων πόλεως, καὶ ὑπερμαχόμενος: ἀθλοστάτης δὲ κατὰ τῆς πόλεως, καὶ ἐξ ἐκείνης, καὶ ἀφ' ἐκείνης ἀξίας: Ποία καρδία σιδήρεά, καὶ μὴ λαβὸν πόλεως τῆς συμφορῆς ἐκείνης: Οἶμα, ὅτι καὶ γὰρ ἐστὶν αὐτῶν, καὶ λίθοι, καὶ πᾶν ἀψυχου: τὴν μετὰ τῶν, καὶ ἀπὸ τῶν, μὴ μείναι αὐτῶν συμφορῶν.

λγ'. Καὶ ἐν ἰσχυρῶν φρεσὶ, καὶ ἐξ αἰτίας. ἀρπαζόμενα ἐκ τῶν μοναστηρίων τὰ σιδήρεα τὰ ἱερὰ: θείας ναὺς ὑπὸ ἀπὸ τῶν καὶ ἀπαταρμένους: γυναικας θείας ἀφ' ἐκείνης ἀρπαζόμενας: παρθένους βιαζόμενας: ἐλδοθῆρας, καὶ κυρίας, καὶ ἀγέρηνες, δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ βίαια, κλαύσας καὶ βοῶσας: καὶ πᾶν ἐδὲ ὅτι ὕβρεως ὑπερμαχόμενος, καὶ βασιλεὺς ἐκείνης: ἱερῶν τε καὶ μοναχῶν μετὰ ὁμοφρονίας δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ καὶ ἐκείνης. Καὶ τῆς ἱκανὸς φρεσὶ, καὶ κατὰ λεπτῶς διηγουμένη τὴν τότε γενημένην συμφορῶν, καὶ τῆς πόλεως ὁρμήν: Οὐδὲν ἄλλο εἰς πᾶν τῶν πόλεως: φοβερὸν, τὸ ἐμπεσῆν εἰς χεῖρας θεῶν ὡς ὡς. ἢ ὁρμὴν τῶν ἄλλων δεινῶν, καὶ τῶν βασιλεῶν μνήματα ἀνιχνεύμενα, καὶ ἐμπαζόμενα. Τὰς δὲ ἐπὶ πρὶν, ἐλπίζοντες δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ τῶν ὑφ' αὐτῶν. καὶ ἄλλα καὶ ἐκείνης ἐκείνης οἱ πόλεως μᾶται.

Καὶ ἑγὼ καί, εἰπεῖν τὸν δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ τῶν πόλεως: ὁ θεὸς ἡλθον ἐθνη εἰς τὴν κληρονομίαν: ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἀγόνος: ἐγένετο ἱερὸν αὐτῶν, ὡς ὁ παρὰ φυλάκιον. ἐγένετο τὰ δὲ δὴ κεῖν αὐτὰ τῶν πόλεως, βρώμας τοῖς πειννοῖς: ὅς ἔρανος: τὰς σάρκας τῶν πόλεως, τῶν πόλεως: ἐξέχεον τὸ αἷμα αὐτῶν, ὡς ἐν ὕδατι, κύκλῳ ἱερῶν αὐτῶν: καὶ ἐκ τῶν πόλεως. Ἐγενήθημεν

nem sanctorum tuorum, bestiis terre. Effuderunt sanguinem eorum, velut aquam circa Hierosolymam: nec erat, qui sepeliret. Probrosi apud vicinos nostros habemur

ita ut porta incumbere cadaueribus videretur. Ita viribus valentiores facti Barbari, uniuersam peruasērunt illā, quondā inclinatam, tunc verò infelicissimam. Constantinū urbem. Hoc modo expugnata fuit praestantissima hac urbs, anno Mudi sexies millesimo, nongentesimo, sexagesimo vno, die Maij 29. qui tertius Hebdomadis erat, tempore matutino.

Hem tolerātiā tuā, Domine omnipotēs: qui hac ita fieri sustinueris, aut potius permiseris. Sed quis nouit mentē Domini? Aut quis ei a consilijs fuit? Quis ita saxco corde est: qui non lacrymetur, qui non deploret tantam spoliationem, tantam abolitionē, urbis ante alias olim felicissimae, illustris, atq; imperiosae: nunc autem ad extremū miseriarum & cōtemptus redactae, ac prorsus lamentandae? Quodnam cor ita ferreum est: quod, audita tanta calamitate, teperet à dolore, à luctu? Terra profecto ipsa, & lapides, & quod vis inanimū, mihi gemuisse videntur: inuiri tātas, tā intolerabiles arummas, horrentia, luctuq; refugētia.

Spectacula enim occurrebāt horrenda, captū humanitatis excedentia. Dirceptio sacrorū uasorum è monasterijs: diuinorum Templorū, impijs calcantibus, profanatio, consecratarū Deo faeminarum raptus: violatio uirginalis pudoris. Raptabantur ingenuae, nobiles, illustresq; faeminae, seruilem in modum violēter: ad caelum tendentes cum fleu & ululatu oculos: omne genus contumeliae et torture patientes. Trahebantur Sacerdotes, ac solitariae vitae sectatores, funibus vincti. Quis tanta eloquentia esset: ut verbis consequi, aut oratione percensere, singulas illius temporis calamitatum species, iraq; diuina, posset? Aliud nihil dici verius potest, quā hoc: Horribile est, in manus incidere Dei uiuentis. Inter alia dira etiam hoc cernere erat: monumēta Imperatorum effodi, aperiri, illudi. Fiebat hoc à sceleratis, spe inueniendae detrabendaeq; aureae vestis & ornatus. Alia deniq; ab eis sceleris plena perpetrabantur.

Haud ab re fuerit, hoc loco dicere lamentum Davidis: Deus, venerūt gentes in hereditatē tuā: polluerūt Templū sanctū tuū Hierosol. in formam pomarij redegerunt. Cadauera seruorū tuorū, deuoranda volucris coeli obiecerunt: carnem sanctorum tuorum, bestiis terre. Effuderūt sanguinem eorum, velut aquam circa Hierosolymam: nec erat, qui sepeliret. Probrosi apud vicinos nostros habemur

valē

Impietas barbarorū

Psal. 79.

νήθημεν ὄνειδ' αὖτις γένοισιν ἡμῶν: μυκη-
ρισμός, καὶ χλοασμός, τοῖς κύκλῳ ἡμῶν.
ἕως τότε, κύριε, ὀργισθήσῃς εἰς τέλος;

Αἰσιορ, καὶ τῶν παίδων ὧδ' ἔλθ' ὄντων ἐν μέ-
σω τῆς καμίνης, καὶ λεγόντων. Δίκαι' εἰ-
πὶ πάντων, οἷς ἐποίησας ἡμῖν. Καὶ παρεδόθη-
μεν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων δόποσάτων: καὶ
βασιλεὶ ἀδίκῳ, καὶ πονηροτάτῳ, παρέδωκας:

λδ'. Πῶς κατεδόξατο ἡ ἐπινόματι τῆς θεᾶς λό-
γος κτισθῆναι ἀγαθὰ σοφία; ὁ ἐπὶ τῆς θ' ἑρανότος:
ἡ νεασιών, ἡ ἐπὶ τῆς κ' κύριος, καὶ οὐκ ἀν-
δραπ' αὖτις: τὸ καὶ ἡμῶν πάσης τῆς οἰκουμενῆς:
τὸ ἀγαλλμα τῶν ἐκκλησιῶν: ἡ ὑπερέχου-
σα πάντων τῶν τῆς γῆς κτισμάτων. Ὡς τῆς
θαύμαζ' αὖτις. ὁ τῆς θεᾶς περιώνυμος ναός,
λβ'. ἐγένετο ναός τῶν ἰσμηλιτῶν, τῶν ἀγίων
καὶ ἀπιστῶν. Φερίξον, ἡλεις: σέναξον ἡ γῆ,
καὶ κλονεμένη βόησον. ἀνεξίκακε κύριε, δό-
ξα σοι.

λγ'. Τῷ τῶν τῶν ἡμαλωτῶν ἡ Κωνσταν-
τινῶν πόλις. ὁ παλαίπαρος δὲ βασιλεὺς Κων-
σταντῖνος, ἅμα τῷ ἐπὶ τῆς θ' ἑρανότος τῆς
τοῖς μέρεσι τῆς ἀγίας ῥωμανῆς, περιπατῶν με-
τὰ καὶ ἑτέρων δέχοντων, ἵπποκαπόμενοι τὰ
τείχη: ὑπὸ τῶν αὐτῶν Τούρκων, καὶ ἐπολέ-
μησαν: καὶ ἀπέτμήθη τὴν κεφαλὴν, πολε-
μῶν, καὶ μὴ καταδέξαμεν ὅλως δειλω-
θῆναι.

Συναπέθανον δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλοι ἄρχον-
τες. Τῷ δὲ ἐτόλμησαν οἱ ἀρχαῖοι, ἀγνοή-
σαντες, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔλθ' εἰς τὴν πόλιν: οὐκ
αὖ, οἱ μὲν, ἐφ' ὅσον: ἀλλὰ ζῶντες ἐπ' αὐτῶν, συλ-
λαβόντες πάντοτε τῶν: καὶ περὶ τῶν αὐτῶν.
τῶν βασιλῶν αὐτῶν. ὕστερον, ἡ πόλις ζητήσεως
γενομένης πρὸς αὐτὸν (φοβημένης τῆς σελτῆρας,
μὴ πως ἐν τοῖς ζώσιν ἐστὶ: ἐπερὶ τῆς, κομίσθη
τῶν βοήθειαν) ὄρου τὴν κεφαλὴν αὐτῆς: καὶ
ἀνεγνώρισαν αὐτὴν ὅ, τε μάμαλις, καὶ ἑτέροι
ἄρχοντες, καὶ ἔτως ἔπαυσεν ἡ φόβος.

λδ'. Τῷ δὲ χαρὰν, ἡν περ ἔαχε ὁ αὐθέντης τότε
ὁ σελτῆρας, τῆς διηγήσεως: Εἰς τὸν γὰρ, ὅτι ἐγέ-
νετο κύριος τοῖς τῆς κάσρας μεγάλῃ, καὶ πε-
ρὶ τῆς, καὶ ἐκλέκῃ: καὶ βασιλεὺς ῥω-
μαίων, κύριος ἀνατολῆς, καὶ δύσεως οὐκ ὀλί-
γης.

λγ'. Παρελθόντων δὲ ἡμερῶν πέντε: γέγονε ζή-
τησις μεγάλων δέχοντων καὶ κατὰ λαβόντες
τῶν μεγάλων δέχοντων, τῶν μεγάλων δέχοντων, τῶν
περὶ τῶν αὐτῶν, ὅντων κατὰ τῆς τῆς μεσότητος
τῆς: καὶ ἄλλας πολλὰς ἐκλέκῃς ἀρχόντας δι-
γενεῖς:

mur: illudimur, & fannis incessimur,
ab illis, qui circa nos habitant. Quovsq;
irascēris, Domine? Nunq̃ ne finis erit?

Operaprecium, etiam adolescentulorū car-
men: qui in medio ardentissima fornacis dixe-
runt: iustus es in omnibus, quæ nobis fe-
cisti. Traditi sumus in manus inimicorū
iniquorū & defectorū. Regi iniusto pes-
simoq; nos dedisti: idē propter pecca-
ta nostra.

¶ Quomodo contumeliā ferre tantū potuit,
quæ de nomine diuini Logi cōdita fuit, S. So-
phia? illud terrestre cælū: nona illa Sion, quā
cōstruxit ipse Dominus, non homo: gloria illa
uniuersi orbis terræ: illud decus Ecclesiarū: ea
minētissimū illud omnium per orbē terrarū
adificiorum. O rem miram. Nobilissimū Dei
templum, templum factum est Ismaelitarū:
impiorum illorum, & infidelium. Horresce
Sol: ingemisce terra, concutere, exclama. Glo-
ria tibi, tolerantissime malorum Domine.

Hoc modo expugnata captāq; fuit Cōstan-
tini vrbs. Ceterū miserrimus Imp. Cōstan-
tinus: eodem tempore, quo Turcæ irruerunt,
qua parte S. Romani porta est: obibat mœnia,
ipse et alij proceres, inspiciedi causa. Tunc ob-
uiam facti hostes, pugnā commiserūt, in qua
caput ei præcisum est, pugnanti, & nequiquā
seruitutem subire volenti. Occubuerunt vnā
& alij nobiles primarij, viri. Id factū inde,
quod ignorarunt Imperatorem Barbari: alio-
quin, ut mea fert opinio, haud interfecturi:
sed, quoquo modo potuissent, vinum in pote-
statē redacturi: & suo Regi adducturi. Poste-
rius verò diligētī inquisitione facta (metuente
videlicet Sultano, ne forte adhuc in viuis es-
set: profectusq;, auxilijs alicūde adductis bel-
lū renouaret) inuenerūt caput eius: à Mama-
le, alijsq; Proceribus, agnūtū. Tunc à metu il-
le destitit.

Quantam autem letitiam, de victoria tam
illustri Barbarus cepit: quis verbis eloqua-
tur? videbat is se tanta vrbe, tam ubiq; cla-
ra & nobili, tam eximia, petitum: iam Regē
Romanum, ac dominum Orientis, nec parua
partis Occidentis, factum esse.

Post quinque dies, quæ sunt viri illustres,
comprehensus est magnus Dux, & magnus
Domesticus, & Protostrator, imperatorij cu-
ratoris Cantacuzeni F. alijsq; complures, am-
plissimo genere, & virtute dignitateq; exi-

Templum
S. Sophiæ.

Constanti-
ni Imp. cz-
des.

Supplicii
nobilitatis.

γενεῖς: ἀπεκεφάλισται αὐτὸς. Τῷ δὲ μεγά-
λῃ δέχοντι ὅς ἐστι φασγάνου πῦρ αὐτῶν.
Μόνον ἢ τῶν νεώτερον ὅντων αὐτῶν ἰσχυρίων, ἐβα-
λερὸν ἐν τοῖς βασιλείαις, ἐν τῷ σαράνῳ αὐτῶν.
ὅς δὲ καὶ ἐν ὀλίγῳ ἀπέδρα, καὶ ἐγένετο ἀφανής.
Τετάρτῳ δὲ ἀκρόβη, ὅτι ἐν ῥώμῃ ὄρεθ' ὅπως
ἦν καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν: ἡ δὲ πατὴρ ἐπεμψεν περὶ
τῶν ἀλώσεως μὲν. πλεῖστα πολλὰ. ὅντων φόνους ἢ
τῶν τῶν δέχοντων, πάντας ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ
ἐποίησεν. Εἶτα τὰ νεκρὰ σώματα, ὅσα ἦσαν
καίμενα ἐν πυλῶνι, καὶ ἐν δούλῳ καὶ ἐκ τῶν ἀνα-
ψαντες πυρκαϊᾶν ἐν μεσῷ τῶν ταφῶν κα-
λῶν: ὅμα συνάμειν γμένα καὶ τὰ τῶν
περὶ τῶν ἰδίων ἀρχόντων.

Ὡς ἐν ὀλίγῳ δὲ ἀπέκλεινε καὶ τὸν χαλὴν
πασίαν: ἔχων αὐτὸν ἐν ὀργῇ, ὅπως ἐμύνησε
τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ παρὰ γενεῶν ἀπὸ ἀνατο-
λῆς, ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἔργων: καὶ ὅτι ἔπαυεν
αὐτὸν, περὶ καιρῶν μελετώντων πολιορκήσας τὴν
Κωνσταντῖνα: περὶ βαλλόμενῳ αὐτῷ, ὅτι, ἐ-
κ τῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως, ὁρμήσας ἐν
ἐθνῶν ἄλλῃ, καὶ ἐκβαλῶν αὐτῶν τῆς δύσε-
ως, καὶ ἀπώλεσεν τὴν ἐν χερσὶ: καὶ
ὅτι ἐνοῦντ' αὐτῷ, ὡς νέω, ἐν πολλοῖς.
τῶν δὲ ἐνεκα, πάντων ἀπέλαβε τὴν ἀ-
μοιβὴν. Οὗτω γὰρ πρῶτον ἐκ τῶν αὐτῶν
τιμῶν αὐτῶν.

Καταστῆσας ἢ τῇ μεγάλῃ πόλει φύλακας,
καὶ καδὼν, καὶ πᾶν τὸ διοικησέως, καὶ ἐν
χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀναγκάσας εἰς φυλακὴν (τῶν
φυλάξαι γὰρ τῶν αὐτῶν, τῶν καὶ τῶν αὐτῶν χαλεπῶν
περὶ τῶν αὐτῶν καλῶς ἐπερὶ τῶν αὐτῶν ἀδελ-
φῶν πόλιν, μετὰ χαρῆς, καὶ δόξης πολλῆς.

Ἀνθρώπων δὲ χωρὶς, καὶ αἰκῶν, εἰπὼν, μὴ
νάσας τῆς πόλεως: ἐπερὶ τῶν αὐτῶν, καὶ ἔφερον συρ-
γνιδας λεγομένους, ἡτοί μετοίκους, ἡ παροι-
κας: ἀπὸ μηδίας, τῆς περὶ τὸν πόντον, καὶ
τῶν χωρῶν αὐτῶν, ἀρχαῖοι πόλεως, μεσεμ-
βρίας: καὶ ἀπὸ τε συλληβρίας ἡρακλείας,
παναδίας, ὀρεστιάδας, καὶ ἄλλων τόπων πολ-
λῶν: καὶ οἰκῶν τὴν πόλιν: δόντες αὐτοῖς καὶ
οἰκῶν, ἐκαστῶ κατὰ τὴν ἀξίαν: καὶ δωρησά-
μενοι καὶ τόπῳ πολλῶν, καὶ ἰδιοποιήσαντες.
Ἠγόρασαν δὲ καὶ πολλὰ πολλὰ ἀξία, λιμῆς
ὀλίγης: καὶ κύριοι τῶν πολλῶν δωρησά-
ντων καὶ οἰκῶν, ὀλίγῳ ἐγένοντο.

Ἐπαναστῆσας δὲ πάλιν ὁ αὐθέντης ἐν
τῇ πόλει, ἤρξατο τὸ παλαιὸν κτίρειν σαρά-
γιον: καὶ καθάπερ ἔειπεν πολλὰ τῆς πόλεως. Εἶ-
τα περὶ τῆς, ἔλαβε τὴν αἰνον. Ἐπειτα,
μ'. τὰς ἀθήνας, τὰς θήβας, τὴν θάσον, τὴν σα-
μοθράκην: τὸ ἄργος, τὸ ἐν πελοποννήσῳ. Τὸ
γὰρ

nia, conspiciui viri: qui capitis supplicio affecti
sunt. Magni autem Ducis filios, in conspectu i-
psius iugularunt. Vni tantum, qui natumini
mus erat, nomine Isaacio, pepercerunt: qui in
castrum Regium trusus, non multo post inde
aufugiens, nuspiā apparuit. Postea fama spar-
sa fuit, Romæ conspectum esse: quo in loco etiā
soror eius erat: quā pater, ante expugnationē
urbis, magnis cū opib. in Italian miserat. Ea
procerū cades, omnis vno eodēq; die peracta.
Exinde, cadauerū quicquid sub portis, & ex-
traintraq; portas, iacebat: in sepulchra conie-
ctū, & igne crematum est: aggestis eodē, &
vnā combustis, Agarenorum quoq; cadaue-
ribus.

Breui post, etiā Chalilbassam tyrannus in-
teremit: crimini dans ei, irascensq;: quod acci-
tu ipsius, pater suus, redisset ab Oriente in Oc-
casum, tempore belli Vngarici: quodq; volunta-
ti suæ, iam pridē obsidionē urbis meditati obsti-
tisset, ab ea dehortans: tanquā, si aduersus ur-
bem iret, aliarū gentiū motus esset ingēs secu-
turus: quæ Occidente ipsum eiectione essent: i-
psiq;, quæ iam manib. tenerent, amissuri. Suc-
censebat etiā, quod ab illo in multis castigaba-
tur: quæ iuuenili ipse petulantia patraret. His
de causis, hæc ei gratia relata fuit. Sic scilicet
Dæmones honorant cultores suos.

Posteaquam presidium vrbi imposuisset: in-
dicemq;, seu Præfectū, ei praposuisset: & ad-
ministrationem totam, ac quicquid conserua-
tioni illius utile necessariumq; esset, constitu-
isset (difficilius enim esse, bona parta tueri,
quā acquirere, recte dictum est) Adriano-
polin sese, cum gaudio & gloria magna re-
tulit.

Sed cum hominū vacua vrbs esset, & pro-
pemodum deserta: mandato ipsius accersiti, ve-
nerunt inquilini, ac noui ciues, de plurib. locis:
de Pōtica Media, et oppidis eius: ex Agathopoli
& Mesembria: de Selybria, Heraclea, Panado,
Orestlade (quæ est Adrianopolis) & alijs pluri-
bus locis. Hi, singuli pro dignitate sua, acceptis
domib. incoluerūt vrbe: multis etiā agris in e-
os diuisis, mancipioq; datus. Quin multa precio-
sa, paucis emerunt nummis: & quæ magno cō-
sulerant, paruo sui iuris fecerunt.

Reuersus in urbem Rex, vetus palatium, Machome
sedem Regiæ condere aggressus est: multaq; vr-
bis loca, edificando ornare. Postea cū exercitu
profectus, Aenū cepit. Exinde Athenas, The-
bas, Thasū, Samothrocē, Argos Peloponne-
si.

Halibassæ
interitus.

Vrbis ordi-
natio, & ci-
uium fre-
quentatio.

Machome
tæ in Græ-
cia grassati-
ones.

Ipsium

ἡ δὲ ἀμύλιον εἶχον ὅκ κρηρῶ. Εἴτα ἔλα-
βον τὴν λήνην, τὴν ἱμπερὶν: καὶ ἀπὸ αὐτῶν εἰ-
πευ, πάντα τὰ γειτονῶντα, ὡς δὲ ἔλεγε.
Εμετοίκησε, καὶ ἀπὸ ἀδριανῆος πόλεως, ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν πολλὰς, ὡς δὲ ἔλεγε, ὅτι ἐφῆν δὲ σὺν
οὐκ ἀλιτῆρι ἔτ' ὅτι: ἀλλ' ἐπολέμει καὶ νι-
κητὴς ἀνεφαίνετο: ὅθεν ὄντ' ὅτι τῶν, ὡς ἔ-
λεγε, ἀντιμαχεσομένων.

μα. Επειτα περαυθεὶς ἐν τῇ ἀνατολῇ μὲν ἑ-
λαβε τὴν ἡσσαν Μιτυλήνης. Τὰς δύο πόλεις
φωκίας λεγομένας: τὴν τε παλαιὰν Φω-
κίαν, καὶ τὴν νέαν: τριῶν ὡρῶν ἀπέστη ἀ-
πέχουσας ἀλλήλων, ἡ περὶ ἀρῶν μόλις: κει-
μενὰς πηλοῖοι σμύρνης, τῆς ἐν ἐφέσῳ, ὑπο-
κάτω μεναῖδρος τῆς ποταμῶ. ἔλαβε δὲ αὐ-
τὴν καὶ γυναικῶν πολλὰς, καὶ πλῆθος παι-
δῶν, ὅκ τ' ὅτι πόλεωρ' ἔτ' ὅτι: καὶ μετοίκησε ταύ-
τας ἐν πόλει. Επειτα ἀπῆλθε, καὶ ἔλαβε τὴν

μα. κασαμάνην, καὶ σινώπην, ὅκ χειρὸς τῆς
Κιζιλ ἀχματῆ: ὡς εἶχε ἀπὸ προγονῶν, ὅκ
τῶν σελτῶν ἀλατιῶν ὁκείνη, τῶν φοβερῶν
ερατηγῶν. ὅς καὶ ἄμα τῶν μαθητῶν τὴν ἐλδομ
ἀγαρηνῶν, ἀνεχώρησε φθόγον: καὶ ἐπρόβη
ἐν περσίᾳ πρὸς τὸν Οὐζῶν χασαμῶν. ἔλαβε
δὲ καὶ ταῦτα καὶ πόλιν καὶ πόλεωρ' ὡς: καὶ
τὴν πηλοῖον χωρίων αὐτῶν. Επειτα ἔλαβε
τὴν ἀμαρην, καὶ τὸν καφῶν, ὅκ χειρὸς τῆς
νεβητῶν: καὶ ἐκόμισε τῶν ἐν Κωνσταντινῶν
μα. πόλει, περικύβητας αὐτῶν: καὶ ἐρήμους, ἐπὶ αὐ-
τῶν ἐγκαταλείψας αὐτὰς ἀνθρώπων: ἀφανί-
σας καὶ τὰ πλεῖστα τῶν τοίχων αὐτῶν, καὶ πάν-
τα καλλωπισμῶν.

Επανελθὼν δὲ πάλιν ἐν τῇ πόλει: καὶ ὁρῶν
μὴ σιωπομένους ἰδίᾳ θελήσει ὅλως χρεῖσι-
ανῶν: ἡρώτησε τὸν αἰὶον πατὸρ Φίλων, καὶ γε-
μαλικῶν χρεῖσιανῶν, οὓς εἶχε πηλοῖον αὐτῶν:
καὶ ἐδοίκεν πᾶσαν τὴν βασιλείαν. Οἱ γὰρ ἀγα-
ρηνοὶ ἦσαν ἀγράμματοι, καὶ ἀμαθεῖς πολλὰ.
ὡς ἐκόποντες, καὶ χαρῆς πλεονέκτες ἀπὸ ἐξυ-
λῶν, ἡρῶν: ὡς ἐπὶ, ὡς λέγει, φαίνοντ' ἐν
τοῖς περὶ αὐτοῦ, ὅτι οἱ θησαυροὶ αὐτῶν. Λέγουσι δὲ
τὰ ξύλα ταῦτα, ἀπὸ ἡρῶν, καὶ ἀπὸ ἀε-
θμηλικῆς εἶχον, καὶ λογαριασμῶν (ὡς καὶ
νῦν ἐπὶ οἱ δέσποτες αὐτῶν χρεῖσιαν, καὶ ἄλλοι ἀ-
γαρηνῶν) ῥαχίσια, ἡτοι λογαριασμοῦ Μα-
θῶν, ὅτι ἀπὸ τῆς μὴ εἶναι πατριάρχην: ὡς ἔ-
λεγε, ὅπως συνελθῶσι οἱ χρεῖσιανοὶ: καὶ ἐκλεξά-
μενοι, ὁμῶς θελῶσι: κυρῶσθαι αὐτοῖς ἔτον καὶ ὁ-
ρισμὸν δώσει πατριάρχῃ. Ἐπείγετο δὲ τὸ
ἐνέχον: ἵνα ἀκίσσῃ οἱ ἀπανταχῶς χρεῖσι
καὶ σιωποῦντων ἐν τῇ πόλει. Διεφύεως γὰρ
εἶχε,

*Ipsūm. n. Hexamiliū, Turca iā ab aliquāto tē-
pore tenebāt. Tū Lēnū ceperūt, et Imbrū: cūctā
deniq. finitima praterquā Eubōā. Trāstulit
idē ex Adriani urbe Byzantiū, multos utri-
usq. sexus homines. Deniq. ne unū quidem an-
num a bello immunem, execratus iste manere
sinit: sed et bellabat, et victor euadebat: ne-
mine se illi, sicut oportebat, opponente.*

*Orientē deinde classe petēs, multis per mare
navib. missis: insulā Lesbū, suā ditionis fecit.
Huic utraq. Phocaā addidit, veterē et nouā:
trium horarū, aut vix quatuor spacio, inter se
remotas: prope Smyrnā, quā ad Ephesum est,
sub flumine Meandro sitas. E quibus ciuitati-
bus, magnum numerum virorum, fæminarū,
et puerorum, in urbem traduxit.*

*Profectus postea, Castamonā et Sinopē Ci-
sil Achumata, ademit: quas is longo interval-
lo à Maiorib. traditas habuerat: à Sultano quē
Aladino, illo magno et formidando Duce. Nā
Cisil. Achumata, ut primū de Turcarū aduē-
tu certior factus fuit: cessit, ac profugit in Per-
siā, ad Vsumcastanē. Potius itaq. est illis ciui-
tātib. et vicinia ipsarū, Mechemeta, citra bel-
lū et laborē. Post hæc, Amastrin cepit, et Ca-
psam, Genuatibus extorquens. Cines earū, Cō-
stantinopolin transtulit. Ipsas autē vrbes, e-
uersa maiore parte mœnium, omniq. ornatu
destructo et ablato, propē in solitudinem ho-
minibus infrequentes, redegit.*

*Rursus in urbem reuersus: cum nullos sacros
conuētus ulro celebrari à Christianis vide-
ret: causam eius rei ab amicis sciscitatus est: et
à Scribis Christianis, quos secum habebat: qui
totius regni administrationem gerebant. Ipsi
enim Agareni, literarum rudes erant, et indo-
cti plerunque. Itaq. hæc ipsorū erat ratio nu-
merandi: ut bacilla pararent, in ijsq. incisuræ
facerent: quemadmodum in ararīs, ubi the-
sauri ipsorum asseruantur, etiamnum conspici-
aiunt. Appellant autem ea ligna, in quibus nu-
meros et rationes suas notabant (quorū vsus
etiā nunc apud pistores, et alios opifices Turca-
rū, est) Rhansia, b. e. taleas. Cognito aut, causā
omissorū cætiū esse, quod nullus patriarcha ef-
set: insit conueniens agere, Christianos: et pa-
triarchā sibi, quemcūq. vellent, deligere. Se
huius creationem confirmaturum: et, ut pa-
triarcha munera obiret, edicturum. Id ab eo
callide factum: ut hac fama ad Grecos, qui v-
binis locorū essent, perlata, in urbē congrega-
rentur. Quippe hoc ei studio erat: ut multitu-*

Scribæ
Christiani,
apud Ma-
hometam.

Patriarchā
& Ecclesi-
as concedit
in vrbe
Græcis.

εἶχε, ἵνα πολυάνθρωπ' ὅκ γένῃ, καὶ κατο-
κρημένη πᾶσα.

μα. Εξελίξαντο δὲ τὸν φιλόσοφον, κύριον Γε-
ωργίου τὸν σχολάριον: καὶ τὴν ὄντα τῆς βα-
σιλικῆς κρείσσεως, ἀνδραγαθίου καὶ δολαβῆς:
καὶ ἀξίους αὐτὸν, ὡς ἐβ' ὅτι, καθέστησαν
πατριάρχην, ὀνομάσαντες αὐτὸν Γεννάδιον:
καὶ ὑπετάχθησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἐκκλη-
σίαι Κωνσταντινῆς πόλεως, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν
ἐπαρχιῶν: ὡς καὶ τοῖς λοιποῖς πρὸ αὐτοῦ πα-
τριαρχαῖς. ὅν δ' ἡ μετακαλεσάμεν' ὁ
σελτῶν ὅς ἐνδον τῶν βασιλείων αὐτῶν: ἰδί-
αις χερσὶ δέδωκεν αὐτῷ ἐλεγκτικὸν πολλῶν
ἀξιοῦν: τοὶ ῥά δ' ὁ ἀργυρῶν, ὡς ἐκεχερυσ-
μένην, ὡραῖαν: καὶ ἵππων ἀγαθῶν, καὶ μέρ-
χους ἰνῶν: ἐπέπαυκ' αὐτῷ. Πατριάρχῃ δὲ ἐπε-
τυχίας: καὶ ἔχε τὴν Φιλίαν ὑμῶν, ἐν οἷς θε-
λαῖς: ἔχων πάντα τὰ σα πρὸ νόμια, ὡς καὶ οἱ
πρὸς τὸν πατριάρχην εἶχον. ἔχε δὲ καὶ τὸν
ναὸν τῶν ἁγίων δώδεκ' ὁλῶν εἰς κατωκίαν
σημ. Καὶ ἔτως ἔλαβε, καὶ ἐπίσημ' αὐτὸν πα-
τριαρχίῳ. Τὸν γὰρ ναὸν τῆς ἁγίας σο-
φίας, ὅς ἦν πατριαρχίῳ, εἰς ἀγαρηνοὶ ἔ-
λαβον.

ὄντ' ὅτι, καὶ δεισσομένης ἐκεί, τῆς
πατριάρχῃ, ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων δώδεκ' ὁ-
λῶν: ὁρῶν τῆς πεφονδωμένης μέσον τῶν
ναῶν τῆς αὐλῆς, ἡτοῖον τῆς πρὸς ὁλῆς. Ὁ-
θεν φοβηθεὶς ὁ πατριάρχης, μὴ πως καὶ
ἄλλα ὁμοία γένωνται, ἀνεχώρησε ἐκ τῆς κα-
ταλείψαντες τὸν θωμμάσιον ναὸν, ἐρημον.
Τῶτο δὲ ἐγένετο, ὅτι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὁ
τόπ' ὅτι, καὶ τὰ οἰκηματα, τὰ πρὸς τῶν
ναῶν, ἦσαν ἄσικα, ἀνθρώπων χωρὶς:
πισόντων πινῶν ἐν πολεμῷ, καὶ ἄλλων
αἰχμαλωπιζέντων, ἐτέρων δὲ καὶ φυ-
γόντων.

Αναχωρήσαντος δὲ τῆς πατριάρχῃ ἐκ τῆς
ναῶν τῶν ἁγίων δώδεκ' ὁλῶν: καὶ ζητήσαντος,
καὶ λαβόντ' αὐτὴν τὴν μονὴν τῆς παμμακαρί-
στῃς: καὶ πατριαρχίῳ ποιησάμεν' (ὡς ἐστὶν
ἡμεῖς τῆς σήμερον: καὶ μενεί δυνάμει καὶ βοή-
θειᾳ θεῶν. Ἡ δὲ αὕτη ἡ μονὴ τὸ πάλαι, γυ-
ναϊκίου μοναστηρίου) καὶ κερὸν ἦσαν τοὶ ῥί-
πην καὶ ἀφανίζοντ' αὐτὸν (φῶν) ναὸν: καὶ
ἐκείνησαν καὶ αὐτὸν δόμησαν Μετρίσιον, αὐ-
τῶν ἐκκλησίαν, ἐπ' ὀνόματι τῶν σελτῶν Μεχε-
μετῶν: ὡς φαίνετ' καὶ ἵσταται ὁ μεγέθης ἄ-
χρη καὶ τῆς σήμερον: ἐν δ' ὁτέρῳ λόφῳ κεί-
μενος τῆς πόλεως. Ὁ γὰρ πρῶτος λόφος τῆς
πυλῶν τῆς ταύτης Κωνσταντῆς, ἐστὶ τὸ μέρος
τῶν ὁρῶν ἀδριανῆος πόλεως. ἔλαβον δὲ εἰς
πατρι-

dine hominum eo confluyente, per omnes suas
partes urbs frequens cultaq. fieret.

*Hac potestate igitur accepta: Philosophū des-
legerunt, Georgium Scholarium: Assessorē Regij
iudicij, virum sanctum et pium. Hunc veterē
ritu producētes, patriarcha munerī præfecerūt:
mutato eius priore nomine, in Gennadij no-
mē. Ei subiectæ tunc fuerunt, tū omnes Constā-
tinopoleos Ecclesiæ, tum ceteræ, quæ in Provin-
cijs: eadē, quā antecessores ipsius Antistites ha-
buerāt, potestate permixta. Quæcū in Regiam
ad se Sultanus vocasset: suis ei manibus pasto-
rale pedum magni precij dedit: baculum nēpe
argenteum inauratum, artificiosè factum. De-
dit et equum bonum, et certā aureorum sum-
mā, his verbis additis. Quod faustū ac fe-
lix sit, esto Patriarcha: et utere nostra ami-
citiā, in quibus reb. volēs: habens omnia
iura priuilegiarū, sicuti superiores ante te
Patriarchæ habuerūt. Habe quoq. tēplū
S. Apostolorū, domicilij loco. Ita id tunc
accepit, et Patriarchicā ibi sedē collocauit. Tē-
plū enim S. Sophiæ, quod antiquitus Patriar-
charum domicilium fuerat, Agareni sibi ven-
dicarunt.*

*Cū aut S. Apostolorū tēplū incoletet Patriar-
cha: inuentus est in septio templi, seu intra a-
mbitum homo occisus. Vnde timore percussus
Patriarcha, ne similia, deinceps etiam fie-
rēt: inde discessit, relicto illo admirandi ope-
ris Templo vacuo. Id inde factum: quod illo
tēpore locus ille, et quæ circa Templū ades, à
cultorib. vacuæ erant: parte hominū bello cæ-
sa, alijs captiuis factis, nō etiā nullis profugis.*

*Cum e templo S. Apostolorū Patriarcha ex-
cessisset: aliudq. petēs Monasterium Pamma-
carista (hoc est, beatissima virginis Mariæ) ac-
cepisset: atq. id sedē Patriarchicā dedisset (si-
cut et iamnum hodie est: et, Deo potenter ac
benignè iuuante, manebit: cum in eo Mona-
sterio antiquitus sacra fæmina habitassent)
progressu temporis, diuinum illud Apostolo-
rum templum (heu rem duram) demoliri Tur-
ce ausi sunt, et formam eius abolere. Tandem
etiam ibi Religionis suæ templum (Meschi-
tam vocant) sub nomine Sultani Mechemē-
ta condiderunt: quod satis amplum conspici-
tur, in hodiernum usque diem manens: in
secundo colle urbis. Primus enim collis huius
septicollis (ut quondā dicta est) urbis, est illa
pars, quæ ad portam Adrianopolitanā spectat.
Causa, cur potissimū Pammacaristæ templū in*

Patriarcha
I. Genna-
dius.

Patriarchæ
domiciliū.

Apostolici
templi de-
structio.

πατριάρχου τὸν ναὸν τῆς παμμακαρίστῃς· ὅτι οἰκνύοντες ἦσαν κύκλῳ πάντες χριστιανοί· καὶ τὸ μέγεθος αὐτῶν οἰκνύμενον, ἐξ ὧν ἠνεγκομὴ ἐκείνων σκρογνιδίων, ἦτοι παροικῶν.

Μία δὲ τῶν ἡμερῶν διέχόμενον ὁ σὺλ-
ταὶν ὅτι ἀγαρηνῶν τὰ μέρη τῆς Ἀσ-
σίας ὁ πατριάρχης καὶ ἀναθεωρῶν πολλὰ,
ἐπὶ τῇ καὶ μανθανῶν· ὡς ἐθεάσατο τὸ πρὸς πύ-
λαιου τῆς αὐλῆς παμμακαρίστῃς· ἠρώτησε,
τί τὸ τοιοῦτον; καὶ εἰπόντες αὐτῷ· ὅτι ἡ ἐκκλησία, ἐν
ἣ ὁ πατριάρχης οἰκεῖ· εἰσῆλθεν ἐν τῷ
καὶ κατελθὼν ὁ ἵππος, εἰσῆλθεν ἐν τῷ
ναῷ. Οἱ μαθῶν καὶ ὁ πατριάρχης, κα-
τήλθε ὁ οἰκῆματ'· καὶ πρὸς τὸν γόρδυσκα
αὐτὸν, καὶ ἐπεσκυνώθη. Εἶπε, ἐπὶ θρό-
νῳ καθήσων· ὁ βασιλεὺς ἐνδοῦ τῆς μι-
κροῦς ἐκκλησίας, καὶ ὡραίας, ὁ παρεκ-
κλησίς, τῆς πολλῆς ὁ σκροφουλακίς·
ἠρώτησε πολλὰ δὲ ἐρμηνεύς τὸν πατρι-
άρχην, περὶ πίστεως πάντων χριστιανῶν·
καὶ ἐδωκεν αὐτῷ ἀδελφάν· καὶ ὄρεον, καὶ θά-
ρρος, λέγειν καὶ ἀγαλέγεσθαι, φόβῳ
χαρὶς.

Ὁθεν θαρρήσας, μετὰ παρρησίας, ἐνώπιον
αὐτοῦ, εἶπε πολλὰ συσταλικά καὶ δόξα δέοντα
τῆς πίστεως κεφάλαια. Καὶ τὸ μυστήριον τῆς
ἀγίας τριάδος ἐφανέρωσεν, ὡς εἶδε. Καὶ
ὅτι ὁ λόγος τῆς θεᾶς, ὁ εἰς τῆς τριάδος, ὁ
ἐνδὸς ἀληθὲς θεός, ἐστὶν ὁ σαρκοθεὶς ἐκ τῆς
πανάνθρωπος καὶ ἀγίας παρθένου· δι' ἡμᾶς, καὶ
διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. Καὶ, ὅτι ἀπέ-
θανε, καὶ ἀνέστη. Καὶ ὅτι αὐτὸς ἐστὶν, ὁ μέλλων
ἐρχεσθαι κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Καὶ ἄλλα
μυστήρια τῆς πίστεως εἶπε, καὶ διευκρίνισεν
αὐτῷ. Ὁθεν ὁ μόνον ἀπεδέξατο τὸ δόξα βῶς·
ἀλλ' ἐκτοτε ἡγάπα αὐτὸν τὸν πατριάρχην
πολλὰ, καὶ σεβασμιον εἶχε· καὶ ἐπαύσε καὶ τῆς
κακίας, τῆς ἧς εἶχε κατὰ τὸ γένος Γραικῶν·
καὶ ἡγάπα ἐκτοτε, ὡς ἐν πολλοῖς ἐφαίνετο.

Εὐχαίρει δὲ (ὡς εἶπε πρὸς πολλὰς, μετὰ
ὧν συνελάλει) ὅτι σπασθῆναι καὶ σφοδρῶς πα-
τριάρχην ἐπίπαιον, ἐτοίμου δόξα κινεῖσθαι.
Ὁθεν καὶ δόξα δέοντα τὴν ἀγάλην, καὶ
ἐπὶ λόγους, οὓς ἐπίπαιον τὸν πῶς τῆς, ἐ-
φαίνετο· ἐν τῇ αὐτῷ, ἵνα συγγραψῇ
πῶς τὴν ἀγάλην, καὶ ἐν κεφαλαίοις κα-
ταρτίσῃ, καὶ δώσῃ αὐτῷ. Ὁ καὶ ἐγένετο· ὡς
φαίνεται τὸ συγγραμμά· καὶ μετεγλωττίσθη
καὶ εἰς τὴν Τερκαρὰ βόγλωσαν ἡ ἀ-
ρχαία, καὶ ἡ βερροαία. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ
τὸ σελτά· καὶ ἀνέγνω ἅπαν, καὶ ἔγνω·
καὶ σεβασμίας εἶχε ἐπὶ λόγους, καὶ ἐδωμάσεν.
Ὁθεν

*Patriarcheum legerint, fuit: quod circumcir-
ca id habitabatur: & quidem à Christianis
qui è locis exteris Constantinopolin traducti
fuerant.*

*Quodam die Sultanus Mechemeta, equo
præteriens viciniam Patriarcheij: oculis modò
huc, modo illuc, coniectis: quid unumquodq̃
esset, sciscitatus: ut vestibulū atrij Pāmācaris-
ta conspexit: quæsit, quid esset hoc. Cùm ei
responderetur, esse Ecclesiam, in qua Patriar-
cha habitaret: eò ingressus est: ex equoq̃ de-
scendens, Templum intrauit. Quod cùm Pa-
triarcha didicisset: è sua habitatione descen-
dit: ac Sultanium salutans, adorauit. Ille
deinde super solium assidens, intra sacellum
elegans, quod propter armarium rerum sacra-
rū est: multa, verbis interpretis, Patriarcham
super Religione Christiana rogauit: iurciu-
rando ei potestate, omnia libere absque ullius
periculi metu dicendi ac differendi, concessa.*

*Vnde hic fiducia sumpta, ingenuè coram
Majestate illius, longos sermones habuit: fi-
dei Christianæ demonstrationem commenda-
tionemq̃ continentes. Mystrium S. Trinitatis
protulit, tractans pro dignitate. Et, Logum
Dei, qui una trina Deitatis persona sit, veri
Dei filius, esse illum: qui carnem è purissima et
sancta virgine, propter nos, & salutem nostrā
assumpserit. Ipsum, mortuum esse, & resurre-
xisse. Ipsum esse illum, qui venurus sit iudica-
tum vivos & mortuos. Alia in super fidei my-
steria commemorauit, eiq̃ aperuit. Quam Pa-
triarcha orationem non tantum reuerenter
Rex auscultauit: sed ab eo etiam tempore ma-
gis ipsum dilexit, & veneratione dignum exi-
stimauit. Destitit quoque à malignitate,
quam aduersus Græcos gerebat: & exinde pro-
pensione erga ipsos animo exiit, sicut ex mul-
tis signis apparuit.*

*Gaudebat autem (sicut ex verbis eius ad
multos in familiari colloquio cognitum est) e-
gregium & sapientem à Græcis factum esse Pa-
triarcham, in respondendo promptum. Vnde et
speciem approbantis disputationem illam, &
verba de articulis fidei habita, præbuit: quod
omnem eam dissertationem, literis ab illo, suis
capitib. distinctā, mandari sibiq̃ dari, voluit.*

*Quod & factum est: extatq̃ scriptum illud:
& in Turcarabicam linguam, à Berroea Præ-
fecto Achumata translatus est. Quod
Sultanus sibi exhibitum, perlegit totum, &
sententiam eius intellexit: in admirationem*

*Sultani
Gennadius
Patr. capita
Religionis
Christianæ
explicat.*

*Mahome-
ta, Christia-
nismo re-
quirit facit.*

Ὁθεν πολλάκις καὶ μετεκαλέσατο αὐ-
τὸν τὸν πατριάρχην καὶ ἐδωρήσατο δῶρα, καὶ
ἡγάπα· καὶ ὡς ἔλεγε αὐτῷ, καὶ ἡγάπα, καὶ
δῶρα, ἐξέδωκεν. Καὶ ἔλεγε καὶ ἐκ τῶν
πολλῶν πολλὰ περὶ τῆς ὁ σελτῆς· ὅτι ἐ-
νώπιόν ἐστι, καὶ πληροφορηθεὶς, τὰ περὶ τῆς ἀ-
ληθῆς πίστεως χριστιανῶν, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἦν
περὶ τῆς αὐτοῦ.

Οὐ πολλὰ δὲ χρόνῳ παρελθόντι, ἐστὶ
τὸ πᾶν κατὰ Πελοποννήσῳ. Ὁντὼν δὲ
ἐκείνη μετὰ καὶ τῶν αὐτῶν τῶν ἀποστόλων· καὶ
μὴ δυναμένων ἀντιμαχεσθαι· συνεφώ-
νησαν, καὶ εἰς λόγον ἦλθον, ἵνα παρ-
έχουσιν αὐτῷ τέλ'· ἕκαστος, χρυσίνους
χιλιάδας δύο. Δέδωκεν δὲ αὐτῷ καὶ
ἴδια, ὅσων ἐξείπατο· ἦτοι τὴν ἀχαιῶν
πᾶσαν, παλαιὰν πόλιν, καλὰ βρύτα, καὶ
λοιπὰς πόλεις. Καὶ ἔτῳς εἰρηνοῦσας, ἀνέ-
στρεψεν, καὶ ἄλλο ποιήσας τότε. Καὶ τὸ
μετὰ βασιλεὺς, ἔτῳς ἦσαν ἐξοικονομή-
μενα.

Ὁ δὲ πατριάρχης, ὁ ἀγιώτατος Γεννά-
διος, πατριάρχης ὡς ἔτη πέντε· καὶ πει-
ρίαν καλῶς τὸν κυρίου λαοῦ· καὶ ὑπερου-
πὶν φίλων ἀσπασάμενος· ἡσυχίαν· μετα-
καλεσάμενος· συνέδρου δὲ χειρῶν, ἐποίησε
παράκλησιν. Καὶ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν πατρι-
αρχικὸν θρόνον· ὁ κύριος ἰσίδωρος, ὁ ἅγιος
πνευματικός· ὁ ἐλεγον κοινῶν ἀγαθῶν πα-
τέρα οἱ ἐν τῇ πόλει. Ὁ καὶ πατριάρχης ὡς ὁ
λίγον ἐκοιμήθη τὸ μακάριον ὑπὲρ. Καὶ ἀντὶ
τῆς πρὸς τὸν πατριάρχην ἰωάννα, ὁ τὸ
ἐπὶ κληρὸν κόκας. Ὁς ἔπεισεν εἰς σκάνδαλα
μετὰ τῶν κληρικῶν, καὶ ἐξῆλθεν ἀδελφῶν.
Ὁ δὲ παράκλησιν ποιήσας πατριάρχης Γεν-
νάδιος· κατελθὼν ἐν τῇ μονῇ τῆς ἀγίας πε-
δροῦς, πολλοῦ σερρῶν, καὶ ἐκείνη ἡσυχάζων
ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη· μετὰ τὸ εἰς τὰς αἰ-
ωνίους μονάς. Καὶ τὰ μετὰ τῆς ἐκκλησίας,
ἔτῳ.

Μαθῶν δὲ ὁ σελτῆς· ὡς οἱ δύο ἀδελ-
φοί, οἱ δεσπότες, ἐσυμβιβάζον· ἀλλὰ κα-
θεκάστην ἔχουσι σκανδαλά· ὅτι ἔτε τὸ χα-
ράζιον παρέχουσιν, ὅπερ ὡς ἔχοντι· τὸ χα-
ρόν, ὅτι καὶ ὁ κύριος μετὰ τῆς ἡμετέρας·
ὡς ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν θωμάς· ὁ καὶ ἐστὶν εἰς πᾶς
συμφωνίας, ὡς ἐπὶ τῶν· ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ παλαιὰ
πόλις, καὶ τὰ καλὰ βρύτα, ὁ δὲ δέδωκεν τῇ βα-
σιλείᾳ· καὶ ἐκκλιναν αὐτῶν· καὶ ὅτι καὶ τῶν
χωρίων αὐτῶν τὰ ἀδελφὰ ἀρπάξαι· καὶ ἐλε-
γὼν αὐτῶν· καὶ ἐφωρῶνα κατελθῇ, καὶ λάβῃ
αὐτῶν.

deniq̃, & veneratione, habuit. Sape proinde
Patriarcham ad se vocauit: benigno alloquio
donisq̃, prosecutus est: sed & quamlibet ipsius
rationi consentaneam petitionem, re expleuit.
Quo factum, ut multi multa de hoc Sultano
spargerint: cum, certa cognitione persuasioneq̃
de veritate fidei Christianæ imbutum, iam
hinc in dubio de sua Religione fuisse.

Tempore non multo post, rursus expeditio-
nem in Peloponnesum suscepit. Quam cum
fratres duo Palæologi, Demetrius & Thomas,
à tali imperio Despotæ dicti, tenerent: nec re-
sistendo essent: interuentu collocutionis ambo
pacti sunt cum ipso binis Aureorum millibus,
quotannis tributi nomine dandis. Etiam pro-
prium illi tradiderunt, quantum agri cum ex-
ercitu obijset: Achaiam videlicet, prisca pa-
tras, Calabryta, & alia oppida. Sic, pace fa-
cta, exercitum reduxit: nulla aliare tunc ge-
sta. Hæc rerum administratio, hic status, a-
pud Regem erat.

Patriarcha verò, sanctissimus Gennadius:
postquam muneri suo bene in pascendo Dei po-
pulo quinquennium præfuisse: vitæq̃, dehinc
tranquilla, curarūq̃, experti, se dedere veller:
conuocato Pontificum concilio, se Patriarcha-
tu abdicauit. Subductus itaque in Patriar-
chicū solium fuit Isidorus: vir sanctus, Pneu-
matici munere fugens: quem, qui urbem incol-
lebant, communem patrem bonum appellita-
bant. Qui cùm breue tempus in illa digni-
tate sedisset: somno illo beato sopitus obiit. Suc-
cessit ei Ioasaphus, cognomine Cocas: qui in cō-
tentiones cum clericis delapsus, egrotans exi-
iuit. Ille autem alter, qui Patriarchatu re-
nunciauerat: se in cænobium S. Ioan. Prodromi,
quod ad Serras est, contulit: ubi quieti de-
ditus, placide diem suum obiit, in æterna trās-
latus domicilia. Hic Ecclesiæ ea tempestate
status erat.

Cùm ad Sultanium allatum esset: inter Pa-
leologos fratres duos Despotas, non cōuenire:
sed quotidianas inter eos concertationes esse:
nec item tributum, quod conuenerat, ab eis
pendi: & quod peius, à Demetrio significari:
fratrem Thomam conuentis non stare: sed
veteres Patras & Calabryta, quæ ipsius ma-
iestati dedita essent, animum ad hunc incli-
nare: eumq̃ ex ditione fratris predas a-
gere: cumq̃ his de causis ab eodem De-
metrio literis, ad ipsos & oppida capienda,
b 3 eno.

*Palæologi
Peloponne-
sij ei tribu-
tarij fiunt.*

1458.

*Patriarcha
III. Isidorus*

*III. Ioasaphus
Cocas.*

*Altera Sul-
tani in Pe-
loponnesū
expeditio;*

αὐτῶν: θυμὸς ἀληθεύς, ὥρμησε κατὰ Πελοποννήσου. Τῇ ἡμέρᾳ δὲ τότε ὁ τῆς δεσποτικῆς γυναικὸς ἀδελφὸς, Ματθαῖος ὁ ἀσάν, ἐν καρῶν ἡμερᾷ μὴ ἐχῶν, τὴν ποιήσας, παρέδωκεν αὐτῷ τὸ θυμῶν καὶ κράτος. Αὐτὸς δὲ, ἀρῶν τὸν ἀσάν, καὶ οὗ μετ' αὐτῶν στρατῶν, ἐπορεύθη, ὅπως ἡμὸς δεσπότης: ἐν τῷ μηζήτρᾳ τῇ λακεδαιμονίᾳ. Ἀλλ' ὡς γὰρ οὐκ εἶχε ποιῆσαι. Αἰτήσας ἄν τινα ζητήματα παρὰ τῆς αὐθεντίας: ὅπως λάβῃ τὴν θυγατέρα αὐτῆς εἰς γυναικά: καὶ δώῃ αὐτῷ καὶ τὰ πρὸς διατροφῇ μοίῳ, καὶ τοῖς μετ' αὐτῆς ἡραβωνιάσας καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, τὰς ἀγαρηνῶν. Δέδωκεν δὲ αὐτῷ ὁ σελτάνος εὐνυχίας μετὰ δορυφορίας: καὶ ἐκομίσαντο αὐτῷ εἰς τὰς αὐτῶν βασιλεία, ἐν ἀδριανουπόλει. Οὐδ' ὅλως δὲ ἐκομίσθη μετ' αὐτῆς: φοβόμενος, μή πως γένῃται ἐξ αὐτῆς φαρμακεία, ἢ τις δόλος. Ἐφερομένη ἄπαντας ἐν τῇ ἀδριανουπόλει: τὸν τε δεσπότην, καὶ τὴν βασιλίαν. Ο δὲ υἱὸς αὐτῆς, Ματθαῖος ὁ ἀσάν, εἶχε γυναικὰ τὴν τῆς εὐδαίμωνος ἰωνῆς θυγατέρα. Καὶ οὐ μόνον τῆς, ἀλλὰ καὶ πάντας οὗ ἀρχοντας τῆς δεσποτικῆς, μικρὰς καὶ μεγάλας: οἵτινες καὶ ἐκαστακῶς ἡκολούθησαν, τὰ πρὸς τροφῇ μὴ ἔχοντες. Καὶ ταῦτα μὲν, τὰ τῆς δεσποτικῆς δημοτείας.

Ο δὲ κύριος, Θωμᾶς, μαθὼν τὴν ἀρχὴν. ἔμεινε αὐθεντίας: θυγῶν ἐπορεύθη, μετ' αὐτῶν γυναικὸς, παιδῶν, καὶ οἰκείων, ἐν ῥώμῃ. Αἰσθόμενος ὅτι αὐτῶν ὑπερβέβηκεν οἱ ἰταλοὶ, ποιήσαντες αὐτοῖς καὶ σιτηρέσια. Πλὴν, ἐν ὀλίγῳ ἐτελεύτησεν. Εἶχε δὲ ὁ υἱὸς θυγατέρας. Ἡ μία ἔλαβε τὸν Κεφάλην: ἡ δὲ ἑτέρα, τὸν αὐθεντῆν ῥωσίας. Εἶχε δὲ καὶ ἐγκύβητος: ἡ ὁ σελτάνος Μεχεμέτης ἔλαβε, κυρίασας τῆς Μπόσνας, καὶ πᾶσαν τὴν περὶ ἡμερῶν: καὶ ἀπέκτανε καὶ τὸν Κεφάλην. Τὴν δὲ Κεφάλην τὴν αὐτῶν: ἔφερον ἐν Κωνσταντινουπόλει λαβῶν. Ἐποίησε δὲ αὐτῇ καὶ σιτηρέσιον ἕως τέλους ζωῆς αὐτῆς. Ἐχούσα δὲ ἡ αὐτὴ Κεφάλην τὴν πατέρα αὐτῆς ἀδελφὴν, τὴν κυρίαν Μάρον, τὴν γυναικὰ σελτάνος Μεχμέτη: μετὰ τῆς σελτάνος Μεχεμέτη: δέδωκεν αὐτῇ χωρία πολλὰ εἰς διατροφῇ, ἐγγὺς τῆς σερβῶν: τὴν τε ἐλθόντα καὶ τὰ πλεονέκτου χωρία πάντα. Ἐξήλθε δὲ ἐν ἐσχάτῃ ἡ βασις αὐτῆς μετὰ τέλους ζωῆς αὐτῆς.

Ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς δεσπότης Θωμᾶς, εἶχεν υἱὸς

euocaretur: in ille pcitus, infestis armis in Peloponnesum contendit. Erat tūc Matthæus Asan, cuius sororem in matrimonio Demetrius habebat. Corona: qui Asan ope destitutus, cū aliud nihil posset: deditiōem praelari huius oppidi fecit. Ipse, Asan milibusq. eius assumptis, Spartam Lacademoniæ regionis, ubi Despota Demetrius morabatur, profectus est.

Aliter enim facere non poterat. Postquam ab ipso quadam postulasset: ut scilicet filiam eius duceret uxorem: daretq. ei, & Aulæ eius, alimenta: filiam eius sibi riu Agarenorum despondit: quam Eunuchi, cum satellitum comitatu sibi à Sultano traditam, Adrianopolin in Regiam ipsius deduxerunt. Sed nullo modo ille cum ea concubuit: venenum, aut aliquem dolum, ex ipsa metuens. Detulerunt ergo uniuersos in Adriani urbem: tū Despotā, tum ipsam Reginam. Filius autem eius, Matthæus Asan, habebat in matrimonio, Ioannis Eudæmonis, seu Felicis, filiam. Nec hos tantum, sed omnes etiam apud Despotam nobiles, inferioris & superioris dignitatis, illō transfulerunt: qui & ultro, quamquā prater voluntatem suā secuti sunt: necessarijs ad victum & amictum destituti. Hac, cum Demetrio gesta.

Thomas autem, aduentu Regis cognito, profugit: & cum uxore, liberis, familiāq. reliqua, Romam perrexit. Benignè exceperunt ipsos Itali, assignatis ad uitam degendam alimentis. Sed non multo post, idem rebus humanis exemptus est, relictis inter liberos duabus etiam filiabus. Harum una, Seruie Regi nupsit: altera, principi Russia, seu Moscouie. Habuit & neptem: quam Sultanus Mechemeta, Bosniæ regno, & omni circumiacente regione, potitus, accepit: occiso ipso etiam Rege. Hanc verò Reginam, Constantinopolin deportauit: eiq. vitum quotidianum præbendum ad omnes dies vitæ ipsius, curauit. Cum autem eadem Dominā amitam ibi haberet, Mariam nomine: quæ Sultani Murata uxor fuerat: & Sultani Mechemeta nouerca erat: assignauit hieci multa loca iuxta Serras, unde alimenta haberet: nempe Ezobam, & finitimum agrum omnem. Ita vixit cum pote State hac Regina usque ad finem vitæ suæ.

Habuit hic, de quo diximus, Despota Thomas,

Asanis & Despotæ Demetrii, deditio.

460.

Filix eius.

υἱὸς δὲ υἱὸς ὁ νεώτερος υἱὸς αὐτῶν Μανουήλ, διπορεύσας ἐν ῥώμῃ, ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει: πλεονέκτου πατρὸς αὐτοῦ καὶ αὐτῶν πατρὸς Μαγκάφᾳ, Κόντᾳ, & Νικόλαῳ: ἐπόντων αὐτῶν, ὅτι, εἰς τὴν πόλιν εἰσελθὼν, ὁ σελτάνος ποιήσας τοῦ ἀγαθῶν, ὅτι ἀνέχοντο διὰ φεγγῆας. Οὕτως ἔμεινε ἀπατηθεὶς, ἦλθεν. Τὸ δὲ ἐξέτατο δὲ αὐτὸν ὁ αὐθεντίας χαρίωντος: καὶ δέδωκεν αὐτῷ εἰς διατροφῇ, τὸ τε σιτηρέσιον, τὸ ἀμπελίσιον, καὶ ἑτέρα χωρία δύο: καὶ ῥόγαμ ἐξ ὧν, ἀνὰ ἑκάστου ἀσπρά, τὴν καθεκάστῃ ἡμέρᾳ: διὰς αὐτῶν καὶ δόλων δύο, καὶ δόλων ἀρχαίας δύο. Καὶ μηδὲς δὲ καὶ ἀμφοτέρων, ἐγέννησε καὶ ἐν τῷ δόλῳ υἱὸς. Καὶ τοῦ μὲν ὀνόμασεν ἰωάννην: τὸν δὲ ἑτέρου, Ἀνδρέαν. Ἐξήλθε δὲ καλῶς, διαπερωμένη τιμῇ, καὶ δόχοντων ἰδῶν αὐτῶν. Ἀλλ' ἔμεινε δὲ ἐν τῷ τοῦ κοινῶν χρεῶν, ταφῆς ἐν τῇ χώρᾳ τῆς σιτηρίας, ἐν δὲ οὐκ ἐκαστῶν καὶ ἡ ἀνέψια αὐτῶν, ἡ Κεφάλη, μετ' αὐτῶν κοιμηθεῖσα.

Μετὰ τοῦ θανάτου δὲ αὐτῶν, ὁ βασιλεὺς σελτάνος σελίμης, ἔλαβεν ἀνδρέαν τὸν δόλῳ υἱὸν τῆς, καὶ ἔβαλεν ἐν τῷ σαραγῶν: ποιήσας αὐτὸν καὶ ἀρχαίον, καὶ ὀνομάσας μεχεμέτην. Ο δὲ ἰωάννης ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐτελεύτησε: ταφῆς ἐν τῇ παμμακαρίῳ, τῷ πατριαρχείῳ.

Ο δὲ δεσπότης Δημήτριος, ὡν ἐν τῇ ἀδριανουπόλει: δέδωκεν αὐτῷ ὁ αὐθεντίας τὴν τῆς αἰνῆς ἀλικίαν: ἵνα τὸ ἡμισυ τῆς εὐδοχίας λαμβάνῃ. Καὶ ὁ λαβὼν, ἐβίβη ζωὴν ἀσπρῶν, ἐν σπατάλῃ καὶ κυνηγεσίῳ: χεῖρον ποίῳ ἢ ὅτι ἐπείσθη ἐν Πελοποννήσῳ. Ο δὲ Ματθαῖος ὁ ἀσάν, ἐπορεύετο μετὰ τῆς αὐθεντίας ἐν πολέμοις, καὶ ὡς φρονιμῶτα ὡς καὶ ἐπόντες οἱ ἀλικάρχοι, ἵνα κλέψωσι τὰ ἀσπρά τῆς ἀλικίης, οὐκ ἐπέδθη, ἀλλ' ὑβρίσας, καὶ ἀπέδιώξε τὴν κακῶς. Ἐχλῖαν. Καὶ παρηγγίλει ἐν τῷ δεσπότη: εἰς τὴν τοῦ ἐπὶ πωσι, μὴ ἀκῶσθι: ὅτι πρὸς αὐτῶν κίνδυνον μέγα. Ἐπορεύθη ἔμεινε μετὰ τῆς σελτάνος εἰς πόσσαν.

Καὶ οὗ δὲ τυχόντες οἱ ἀλικάρχοι, καὶ ἀνθρώπων ἀκῶντες: ἐγένετο ἡ κλοπὴ τῶν ἀσπρῶν. Ο δὲ Ματθαῖος ὁ σελτάνος, ἐν εἰσανοῖς ἐμπελθεῖν ἐποίησε οὗ ἀλικαρίης: ἐφ' ἀνέρωσαν, ὅτι μετὰ γνώμης τῆς δεσποτικῆς ἐγένετο: μεριδιότης τῆς κλοπῆς ἀργυρίων. Διὸ ὁ σελτάνος, ἐβλήθη διπορεύσας αὐτὸν. Διεκώλυσε δὲ τῆς μαχηματίας

mas, filios duos. Horum qui natu minor erat nomine Manuclius, Roma profugiens, Constantinopolin venit: suasu suorum familiarū, Manaphæ, Conit, et Nicolai, in eum errorem inductus. Dicebant enim hi: ipsum, ubi in urbē peruenisset, magnam Sultani humanitatē benescentiamq. sensurum, propter recessum à Latinis. Hoc modo homo adolescens deceptus, ed se contulit. Caterum, clemēter à Rege acceptus est: qui in perpetuum victum ei attribuit Syreziū, Ampeliziū, & alia duo loca: præterea, salarij nomine magna liberalitate, in singulos dies centum Asperos. Addidit duos ministros, & duas formosas ancillas. His ille ambabus grauidus factus, duos filios genuit, Ioannem & Andreā. Vitam feliciter egit, in honore habitus, nobiles & conspicuos viros secum alens. Sed & ipse tandem commune debitum natura persoluit: sepultus in oppidi Syrezi templo. Pari modo, etiā ipsius ex sorore neptis, illa, quā diximus, Regina, haud multo post fato functa est.

Manuelo mortuo, cum Turcica rei præesset Sultanus Selimus: transtulit alterum illius filium, Andreā, in castrum Regium: quem Agarenicis sacris initiatum, nomine mutato, Mechemetam appellauit. Ioannes verò, in morbo delapsus, animam efflauit: humatus in Pammacarista Patriarcheo.

Cum Despota Demetrius Adrianopoli etatem ageret: concessum est ei à Rege, ciuitatis Aeni salariū vectigal, ut dimidium eius perciperet. Quo ipse accepto, vitam egit dissolutam ac profusam, luxui venatuiq. deditus: deterioribus moribus tunc, quàm antea in Peloponneso, præditus. Longè verò aliter, Matthæus Asan. Hic enim militiam Regis comitabatur: & prudentissimè se gerebat. Cui cū præfecti salis dixissent, se pecunias rei salariæ auersuros, & cum ipso partituros: nequaquam paruit, sed cōuitijs infectus est, auertens à se imphū cōsiliū. Quin et ipsi Despota mādauit: si quid tale ad ipsum dicerent, ne audiret. Fore alioquin, ut in magnum periculum incideret. Secutus est itaq. Asan Regem in Bosnam.

Opportunitatem verò nactis Salaris illis, et hominem dicto audietem: interuersæ fuere pecunie Regiæ. Quare ad aures Sultani perlata: ad questionem iussu eius abrepti sunt Salarij: qui in tormentis ediderunt, peculatum de sententia Despotæ factū esse: partitione nūmorū inter ipsos facta. Ob id, capitis ipsum afficere supplicio Sultanus uoluit: sed obstitit Mahumeta Bassa

Emanuel Palæol.

De fortuna D. Demetrii.

Asanis industria & prudentia.

ἡ κυβέψαι, ἀπὲρ ὑζεν: αὐαῶς ἡ κακῶς τε
λαδύτης, ἐπαρεπεμφθῆς τῷ αἰωνίῳ πόντῳ.
Αναβιβασθεὶς δ' εἰς τὸν πατριαρχικὸν
θρόνον, κύριον Μάρκον δ' ἐξυλοκαράβης,
βυζαντινῶν, αὐτῇ ἀγαθῇ: καὶ ὅτι οὐκ ἔμεινε
πλωτῶν, ἀλλὰ τὰ σκαῦδαλα τῶν κληρικῶν: ὅτι
οὐκ ἠγάπησαν αὐτὸν.

Ἐπ' ἤρχε δ' ἐπὶ τῷ κατὰ τὸν ἱερομόνα-
χόν τις, ὀνόματι συμέων, τραπεζάντιος:
ῥησιμώτατος παῖς, καὶ φιλόσοφος, ὡς
ἀλλ' οὐδ' εἰς: καὶ φιλέμενος καὶ παρὰ τῶν
τραπεζαντῶν: ἔχων καὶ φίλους, ἀπὸ πτω-
ν ἐν ἀξιώματι δ' ἐπαρχίας, οὐκ ὡς γερονότων
ἀγαθῶν, καὶ ἀπὸ τῶν οὐκ ἐχθρῶν, ὡς ἰσο-
νῆς οὐκ κληρικῶν: ὅτι ἦσαν, ὡς ἔφα-
το δ' ὁβλῦσαι τῷ βασιλεὶ φλωρεῖα χίλια, χά-
ρις δ' πατριαρχίᾳ.

Οὕτως ἔμεινεν σκαῦδαλον ὄλιγον: σωήχθη-
σαν οἱ τραπεζάντιοι: καὶ σωάξαντες φλω-
ρεῖα χίλια, ἐπέμψαν τῷ βασιλεὶ: ἀξιώσαν-
τες, ἵνα ποιῇ, ὅν βέλον, πατριαρχίᾳ. Λα-
βὼν δ' ἐπὶ ταῦτα ὁ βασιλεὺς, καὶ καταγνῶν
τὴν ἀγνωσίαν αὐτῶν, εἶπε: ποιήσατε, ὅν θέ-
τε, πατριαρχίᾳ: ἐπεὶ καὶ σκαῦδαλον ἔχετε
μὲν ἔτι. Ἐκβαλόντες ἔμεινεν κύριον Μάρκον
ληστῆρως: ἀνεβίβασαν δ' ἐπὶ τὸν κατὰ τὸν
ζάντιον. Οὗ δ' ἐπὶ Μάρκον, μὴ ἔχων, τί καὶ ποι-
σαι, ἔτε παρὰ τὴν βοήθειαν, ἐκάρητο
ἰδιόζων: καὶ πειρώμενος πύδου, ἰδίῳ τὴν
ἀδικίαν αὐτοῦ. καὶ ἐρεῖφε καὶ πρὸς αὐ-
τὸν κληρικούς.

Ὅθεν ἐν οὐκ ὀλίγῳ κατὰ τὸν, σωήχθη σὺν
δ' ἐπὶ μετὰ τὴν ἐξέτασιν, τίνος χάρις ἐξώθη.
Βοῶν γὰρ ὡς ἡδίκησαν αὐτόν. Ἐν ἔμεινεν
χερδῶν οὐ φιλιπποπόλεως Διονύσιος δ' ἐ-
ρέθη: ἔχων φίλιον μὲν κύριον μαρτίαν, τῆς
μητρός αὐτοῦ: καὶ μαρτίαν αὐτὴν τὴν
σκαῦδαλα τῶν δύο πατριαρχῶν: καὶ, ὅτι
οἱ τῆς πόλεως ἐγένοντο πρᾶσιαι: ὁ μὲν τὸν ἐ-
να, οἱ δ' ἐπὶ τὸν ἑτερον, ζήτηντες: ἐμβάλλου-
ντες εἰς τὸν ἀκίον δ' ἐπὶ τὸν, χιλιάδας δύο χε-
ρίων, ἐπὶ τὴν πύδου τὴν αὐτὴν. Ταῦ-
τα δ' ἐπὶ τὸν αὐτόν, ἔφη: τί ταῦτα, ὡς μη-
τερ; ἡ δ' ἐπὶ: ἀξιώσαν ἔχων ποιῇ σὺ πε-
ρὶ τὴν καλοῦν ἔμεινεν, ὅπως κυρώσης
αὐτὸν πατριαρχίᾳ: καὶ δύο ἀφ' ἐρομέ-
νων, ὁ τὸν γνήσιον πρῶτον.

Ἄρας ἔμεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν φλωρεῖα, ἔφη:
δ' χάρις σοι. Ποίει μητερ, ὁ βέλει. καὶ
ἔτιως ἀνεβίβασθ' εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρό-
νον.

ago tibi gratias, mea mater. Fac, quod vis. Ita ergo in Patriarchicam sedem ex-

tefferas causa manum, repentinò ante diem in-
felicitè expiravit, in eternū ignē amandatus.

Productus deinde in Patriarchicā sedē fuit
Marcus, cognomento Xylocarabes (q̄ uasi di-
cas, Lingninauius) patria Byzantius: vir sanè
bonus, sed qui nō diu sedit. Nā in cōtentiones cū
viris sacri ordinis incidit: q̄ nō diligebāt ipsū.

Erat illo tempore Hieromonachus quidā, no-
mine Symeon, Trapezuntius: vir maximè fru-
gi, & utilis: quo nec quisquā magis hospita-
lis: charus ob huiusmodi virtutes Trapezun-
tijs: amicitijs etiam florens, tum Purpuratorū
Regij Palatij, & Agarenicæ stirpis, tum aliorū
extrā viuentium. Solos habebat aduersarios,
homines Ecclesiasticos: quod audissent, eum
Patriarchatus consequendi causā, mille Aureos
pollicitum esse Regi. Cū huiusmodi inter e-
os dissensio esset: conuentum egerunt Trapezun-
tijs: collectosq̄ mille Aureos miserunt Regi: rogā-
tes, ut Patriarcham ipsis, quem vellet, crea-
ret. Acceptis his Rex, imprudentia ipsorum im-
probata, dixit: Facite verò, qui vobis pla-
cuerit, Patriarcham: quando quidem, etiā
inter vos, & eum, qui nunc id munus ge-
rit, non conuenit. Illi ergo Marco improbi-
simè eiectò: in locum eius produxere Trapezun-
tium Symeonem. Itaq̄, Marcus, nec per se ha-
bens, quod ageret, nec à quoquam adiutus, pri-
uatam vitam agebat: expectans, quando fieret
aliqua Synodus: in qua de iniuria sibi facta
quereretur. Sed & ad sacrarum rerum Antisti-
tes literas dedit.

Hinc, non modico interiecto tempore factū:
ut maxima Synodus congregaretur, ob inqui-
rendum in expulsionem ipsius, quanam huius
causa esset. Non cessabat enim ipsorum exa-
gerare, clamitans, iniurias. Tunc inter Pontifi-
ces aderat Præsul Philippopoleos, nomine Dio-
nysius: notus & graciosus apud dominam Ma-
riam, Sultani nouercam. Quæ cum rescuisset
de dissidio utriusq̄ Patriarchæ: cinesq̄ distra-
ctos esse in factiones: alijs huic, alijs alteri, stu-
dentibus: ipsa coniectis in lancem argenteam
duobus millibus Aureorum, ad Regem abiit.
Quam rem ipse cōspicatus, inquit: Quid hoc
est, mater? Infit hac: Affero petitionem
quandam ad Maiestatem tuam: quæ est,
ut quendam Monachum meū confirmes
Patriarcham: ut, dum alij duo inter se al-
tercantur, tertius interueniens, existat pri-
mus. Rex, sublato auro, inquit: Haha,

Patriarcha
III. Marc
Xylocara-
bes.

V. Symeon
Trapezun-
tius.

νοῦ κύριον Διονύσιον, ὁρμισμῶν ἔκρετ' ἐν-
τ' οὐ. Ὅθεν, ὁ μὲν συμέων ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς
μονῆς τῆς σενιμιάχης: ὁ δ' ἐπὶ Μάρκον ἔλαβε
τὴν δεξιαν ἐπισκοπὴν ἀρχιεπίσκοπος: ὁ δ' ὀλίγον εἰώ-
σας, ἐτελεύτησεν.

Ὁ δ' ἐπὶ κύριος Διονύσιος, πατριαρχίᾳ σπας
ἐπὶ οὐκ ὀλίγῳ, ἐξήλθε τῆς πόλεως, ἀλλ' αἰτίαν
τοῖς τῶν σκαῦδαλων. Οὗτος γὰρ ἀπὸ πελοπον-
νήσου. Εἶτα, ἐν βυζαντίῳ παραγωγόμενος,
ἐγχετο ὑποτακτικὸς Μάρκῳ ἐφ' ἧς τῆς δι-
γνικῆς: ὡς καὶ ἐπαρθεῖν τὴν μοναδικὴν
πολιτείαν καὶ δεξιαν. Μετὰ τὴν ἀλυσιν,
ἐλαβον αὐτὸν αἰχμαλώτων: καὶ ἠγόρεον
αὐτὸν χριστιανὸς τις ἐν ἀδριανουπόλει. Ἐκ δ' ἐ-
πὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, ὡς ἐν ὀλίγῳ γέρονε καὶ μη-
τροπολίτης φιλικῆς πόλεως: εἶτα, ὡς εἰρηται,
ἐπὶ πατριαρχίᾳ. Τὰς δ' ἐνέκα, ἀλλ' ἡ σκαῦ-
δαλον, πνέες χαίρεκακοὶ διεφθίμσαν: ὅτι ἐ-
σι περὶ τὴν μὲν παρὰ τῶν ἰσχυρῶν, ὡς
περὶ τὸν αὐτὸν δ' ἔλαβον. Ὅθεν σπασθεὶς συγ-
κροτηθεὶς: παρόντων πολλῶν, καὶ διπ-
σκοπῶν καὶ μητροπολιτῶν, καὶ πάντων (ἐ-
πὶ) τῆς κλήρης: διεβεβαίετο αὐτοῖς, ὅτι
συκοφαντία, καὶ ἐπὶ ἀλήθεια, ὁ λέγε-
ται. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ ἐπὶ τὸν οἱ συκοφαν-
ται: αἰετῆς εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐπὶ ἀνατίναν τὴν
κρῆσιν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν, ἐδείξε πᾶ-
σι τὰς σάρκας αὐτῶν. Καὶ ἰδόντες, ἐθαύ-
μασαν. Οὐ γὰρ ἐφάνη τῇ, ἐξ ὧν κατηγό-
ρησαν: ἀλλ' ἐδείξεν αὐτοῦ ὑπο τῆς ἀσκή-
σεως ὡς ἀσκήτου (ἐπὶ) καθαρόν τε &
παρθένον. Ἐφάνη γὰρ πρὸς τὸν δερμα,
σημεῖον ἀπειρητῆς ἀνδρός. Αἰσχυρῶν
τῶν οἱ ἐπόντες, περὶ τὸν αὐτόν εἰς τὸν
πόδρας αὐτῶν, τῶν συγχωρησῶν τὴν ἀδρι-
ανίαν, καὶ συκοφαντίαν, ὡς πρὸς αὐ-
τὸν ἐποίησαντο. Παρεκάλειν δ' ἐπὶ αὐτόν
καὶ πάντες οἱ δεξιερῆς, καὶ πᾶς ὁ λαός,
συγχωρῶν αὐτοῖς, καὶ μὲν ἐν τῷ πατρι-
αρχίῳ. Αὐτοῖς δ' ἐπὶ ὁλως ἔδ' ἐκὰν ἀκῆσαι
ἡθέλησαν: ἀλλὰ ἐπὶ παρρησίᾳ, ἡφόρησε
καὶ κατηγόρει τοῖς συκοφανταῖς: ἐπὶ ὁδῶς
ἐξήλθε τῆς πόλεως, μετὰ τῆς πειρώσε-
ως πᾶσι αὐτοῦ: καὶ πορεύθεις, ὡς κα-
τέστη ἐν τῇ μονῇ τῆς σενιμιάχης. Καὶ ἐποίη-
σεν ἀνακτησεὶς καὶ καλλιέργειας οὐκ ὀλί-
γας. Ἐμεινε δ' ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ, ζῶν ἐν
εἰρήνῃ.

Ανεβίβασαν δ' ἐπὶ αὐτὸν εἰς τὸν πατριαρ-
χικὸν θρόνον, τὸν κύριον συμέων. Δύς πε-
σκετοῖς, φλωρεῖα, χιλιάδας δύο. Οὐ γὰρ
ἡθέλησεν ὁ τότε τῆς λαβῆναι φλωρεῖα
χίλια:

uectus fuit bonus Dionysius, edicto Imperato-
ris. Tunc Symeon recessit in Monasterium
Stenimachii: Marcus vero, Achridano Ar-
chiepiscopatu potitus est: in quo obiit. Post ali-
quanto, diem suum Dionysius, annis octo in-
munere Patriarchico exactis, vrbe excessit, in-
teruentu talis offensionis, quæ sequitur. Er-
rat is è Peloponneso oriundus. Inde Byzan-
tium profectus, se ministrum subdidit Mar-
co Eugenio, Ephesi Antistiti: à quo etiam ad
Monasticam disciplinam virtutemque infor-
matus est. Vrbe expugnata, captus fuit: e-
umq̄, Christianus quispiam Adrianopoli emit.
Eminuit tunc ita virtus eius, ut breui admo-
dū tempore Metropolitā Philippopoleos factus
sit: quo gradu, in sublimem Patriarchicæ admi-
nistrationis dignitatem, uti diximus, ascendit.
Iam, quia venundatus fuerat: quidam homi-
nes maligni, ei malum struentes, hac causa ar-
repta, vulgò dictū arunt: ipsum ab Ismaelitīs,
à quibus captus, & pro seruo venditus erat,
circumcisum fuisse. Proinde, concilio indicto:
cū eò conuenisset magna vis Episcoporum,
Metropolitanum, & totius fermè Ecclesiastici
ordinis: ille eis confirmaret, delationem illam
nulla ueritate niti, sed falsum crimen esse. Cū
fidem calumniatoribus non faceret: stetit in
medio Synodi: vesteque sublata, genitale mon-
strauit. Res, miraculū visa. Nulla e-
nim apparuit nota, criminis comprobatrix:
sed à perpetua continentie exercitatione, i-
pse propè carnis expertem, & virginali ca-
stitate purum, se Concilio probauit. Tan-
tū enim cutis quedam apparuit, testans incir-
cumcisum hominem. Confusus pudore aduer-
sarij, ad pedes eius acciderūt: veniam iniustis-
sime aduersus ipsam criminationis & calum-
niæ orantes. Intercedebant pro eis omnes etiā
sacri Antistites, unaq̄, populus totus: ignosce-
ret ipsis, & maneret in Patriarchatu. Ille, ne
extremis quidem auriculis sustinere preces: sed
stās, clara voce exclusit communionē Ecclesiæ,
& execratus est, Sycophantas: vrbeq̄, exieplo
exiuit, cum suis rebus omnibus: & in Mo-
nasterium Cosinitæ se contulit. Vbi non
pauca sunt, quæ sumptu suo instaurauit, & de
onomo pulchre fecit. Mansit in eo loco, cum pace
otioq̄, viuens.

Patriarchico soliq̄ ita vacuo relicto:
Symeonem in id reducerunt: datis prom-
nere bis mille Aureis. Noluerat enim
Regius Quastor, uno mille contentus
esse:

Patriarcha
VI. Diony-
sius, Philip-
popolitan-
us Metro-
polita, prio-
ribus duo-
bus elis.

Sycophan-
tia contra
hunc Patri-
archam.

τότε δὲ θάως ἐξελθὼν, καὶ κρείσσας τῶν σάλ-
πιγγα, ἐξήλθον πάντες· καὶ ὅτι πεσόντες
αἰφνης τοὺς ἀγαρῶναι· ὡς δὲ αὐτοὺς Διὰ
μεμερισμένους, καὶ οὗτ' ἀλλήλους ἐν δόρτ'
οἰκωμένοι κινήσαν, ἐς αἰς φυγὴν ἐτρέψαν. Καὶ
ἔτως ἀπελθόντες πολλὰς ἐκρήμνησαν δόρ-
τῶν τεχνῶν καὶ παντοιοτρόπως τῶν παν-
τελῶν ἀπώλῃσαν τῶν ἐν δόρτῳ ἐποίησαν. Ταύ-
τη δὲ ἐνωληδόντες καὶ θεασάμενοι, οἱ
ἐν τῆς σκευαῖς· τῶν ἀδρόαν μετὰ βολῶν,
τῶν δὲ νίκης εἰς ἡτῶν μεγάλῃ· ἐγ-
καταλιπόντες πάντ' αὐτῶν, ἐφυγον· τῶν ὅπι-
θον μὴ φροντίζοντες. Καὶ ἔως οἱ οὐ γ-
νηροὶ, οἱ μετὰ τὰ ἰάγκη, καὶ δρασμόντες
αὐτῶν, σπελάσαν πάντ' αὐτῶν. Ἀδὴ καὶ συ-
ναθροίσαντες εἰς αὐτὴν καὶ μὴδ' ἐν καταδρε-
ξάμενοι λαβὴν, θύντες πῦρ, ἐτέφρωσαν
αὐτῶν. Οὕτως ἔν' αἰχμῶν θύντες ἀπέ-
φυγον, δόρταλοντες πολλὰ, καὶ πολλὰς
ἀνδράς.

15.

Μετὰ δὲ παρὰ δρομὴν ἐτῶν δύο, ἔπεμ-
ψεν τὸν μεστὸν πασίαν μετὰ δυνάμεως πολ-
λῆς, δόρτ' ἐξήλθον καὶ θαλάσσης, κατὰ τῆς
ρόδου. Οἱ δὲ καὶ ἐκείν' ἀπελθόντες, ἐπὶ τῶν
πολιορκησάντων, ἐποίησαν ἐδ' αὐτῶν. Ἐχάλα-
σαν γὰρ μέρ' αὐτῶν τῶν τεχνῶν αὐτῆς με-
τὰ σκευῶν καὶ ὥρμησε τὸ πλῆθος ἐξέρχε-
σθαι. Οἱ δὲ ῥόδιοι, μηχανησάμενοι, καὶ ποι-
ήσαντες ἐν δόρτ' λακκὰς, διὰ χωμάτων ἐ-
σκεπασαν. Τὰς ὁρμῶντας ἔν' ἔτως, ἡφάν-
ισαν αὐτῶν, οὗτ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωμάτων ἀ-
ποσπαδόντων, καὶ καταπεσόντων ἐν
ταῖς λακκαῖς· ὅπως ἦσαν ζήβλῳ, δόρτατα,
καὶ πάντ' αὐτῶν ὅμοιον ἔφθον, ὅρτια αὐτῶν
σκόλοπος ἰσάμενοι, καὶ πᾶσι αἰοί. Καὶ
ἔτω Διὰ περὶ ὧν καὶ Διὰ κεντρίμοι, ἀξίως
πολλοὶ ἀθλῶς ἀπώλοντο, καὶ κατε-
σφάγησαν. Ἀκίστωντες δὲ οἱ ἔξω, πᾶσι
οὗτ' ἐστρέχοντες ἐγίνετο, καὶ βίαι μετὰ ἀ-
λαλαγμῶν ἐσορμῶντας· ἐφυγον ὅππῃ δυν-
καὶ ἔτω καὶ αἰδῶς μηχανῶν καὶ πολέ-
μους κινήσαντες, καὶ ἐδ' αὐτῶν ἰχθύσαντες, ἀνε-
χώρησαν ἐκείθεν κενοὶ, μετὰ μεγάλης ζη-
μίας ἐπ' ἀπώλειας.

Πατριάρχῳ δὲ ἡ κυρῆ μαξίμῳ ἔλο-
γίς· τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀπαντὰ ἐρηνικῶς
διέκειντο, παυσαντίων τ' σκανδάλων.
Εποίμῃν δὲ τοῦ λαοῦ τῆς θεῆς ἐν παιδείᾳ
καὶ νουθεσίᾳ, διδασκῶν ἐπ' ἀμβωνῶν τῆς
πατριαρχίας, ἐν αἰσῶν ἐκκλησίαις, τὸ λό-
γον θεῶν ἀκωλύτως, παρρησίᾳ· καὶ πᾶσαν
κυριακὴν λέγων, ἐς ἑσπέρην· τὴν ἡμέραν τὴν
σοφῶν.

Qui eruptione repentina in Agarenos facta:
vi reperiunt eos diuisos, & maiorem eorum
partem intra domos: manus conseruerunt, fu-
sosq; in fugam verierunt. Magnam eorum cadē
fecerunt: de muris precipites deturbarunt: om-
nis deniq; generis perniciem in eos, qui oppidū
inuerant, effecerunt. Hac ubi audierunt &
viderunt, qui foris in tentorijs remanserant: a-
lcam scilicet belli mutatam esse: à victoria ad
cladem insignem recidisse: mox omnibus rebus
derelictis, fugā se mandarunt: nulla ratione à
tergo remanentium habita. Hoc modo Vngari,
qui cum Ioanne erant, incurfione violenta fa-
cta, uniuersa praeda potiti sunt. Quā, in unum
aceruum congestam, nulla re inde sibi reserua-
ta, iniecto igni, in fauillam redegerunt cun-
ctam. Ita turpissima fuga obsidione abs-
cesserunt: magna vi opum, magno numero ho-
minum, amissis.

Biennio elapso, Mesicum Bassam Sulta-
nus, cum valido exercitu, terrestri & marino,
contra insulam Rhodum misit. Quod cum
venissent: urbem obsederunt illam quidem,
sed nihil effecerunt. Ferberato enim tormen-
tis muro, & parte prostrata, multitudo Barba-
rorum castris egressa, irrueere illac parauit. Rho-
dy vero defensionem contra moliti sunt: fossis
caecis intra mœnia factis, iniecitq; materia
contectis. Promptissimum igitur quēque hos-
tium, irruentem interemerunt: precipitatum,
materia illa cedente, in tales fossas, in quibus ia-
cula, hasta, & quicquid gladijs simile, tanquā
acutissimi valli & stipites, erecta stabant.
Quibus illi sese induentes, ijsq; transfixi miser-
rimè magno numero perierunt, dignum cona-
tu suo exitium naeti. Cumq; qui foris erāt,
auditu percepissent: quid illis intro curretibus,
& magno ululatu irruentibus, factum es-
set: pedem referentes, fugā se trepidi commen-
darunt. Alia deniq; machinati, postquam pri-
ores pugnas nequicquam ciuissent: illinc re in-
fecta discesserunt, magna clade accepta, ma-
gno suorum numero amisso.

Summa rerum sacrarum, ad virum eru-
ditum, Maximum, relata: totius Ecclesie status,
pacatus cernebatur, omnibus dissidijs è medio
sublatis.

Pascebat is populū Dei erudiendo, & ad pi-
etate animos informando: docēs ex suggesto Pa-
triarchei, Templisq; alijs, verbum Dei liberrī-
mè, nemine impediēte: singulis Dominicis
& festis dieb. concionans. Erat disciplinis Phi-
losophi-

Huniadis
stratagema.Irrita Rho-
di obsidio.
1480.Maximi Pa-
triarche in-
dustria fide-
lis et docta

σοφῶν, ἐπὶ αὐτῶν λόγους ἔχων πολὺν· ὡς
ἐδ' αὐτῶν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον. Καὶ τῶ-
σον διεφθίμω, ὅτι ἐν λογιστῇ αὐτῶν, ἐν ἡ-
σοφίᾳ, ἐφθασεν εἰς τὰς σελτῶν ἀγορη-
νῶν ὥτα: καὶ ἐπεμψε, καὶ ἡξίωσεν αὐτοὺς
ἵνα ποιήσῃται ἐξηγήσιν εἰς τὸ ἀγίου σύμβο-
λου τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν, ἐδ' ὡς αὐτῶν
πάντων. Ποιησάμενος ἔν' αὐτῶν ἐξηγήσιν τῆς
συμβολῆς ἀνυποστάτως· θεολογικῶς καὶ
σοφῶς αὐτῶν σπουδαίως, ὡς ἐν πολλοῖς φαί-
νεται: διέδωκεν αὐτῶν. Καὶ μετεγλωττί-
σαντες πάντ' αὐτῶν ἐν δόρτῳ γλώσσῃ:
αἰετῶν κατὰ ἀκρίβειαν καὶ χαλεπῶς ἐ-
δέχετο, καὶ διλαβῶς ἀναγκαζόμενος εἰς
πάντα παρὰ πᾶν νέον, ὄντων ἐπὶ χρι-
στῶν ἐν δόρτῳ τῆς αὐλῆς τῆς παλατίης αὐτῶν· καὶ
μᾶλλον πρὸς τὰς χριστιανῶν ἀντιθέσεις, ὡς ἐν
λογιστῇ αὐτῶν εἰς τὸ ἐκκλησιῶν, ἔτως ἐγίνετο,
καὶ εἰς τὸν ἀραβικόν. Οἱ σὺν καὶ ἀξιώσεις πα-
ρὰ τῶν σελτῶν, ὁρμῶν τῆς μετεγλωτ-
τίσεως εἰς αὐτῶν πολλὰ ἐν τῶν ἡμετέρων: ἐπ' αὐ-
τῶν τὰ θεαμασιᾶ, καὶ οὗτ' κώδικας οὗτ'
βασιλικὰς, καὶ ἄλλα χρυσῶν: καὶ πολλὰ
περὶ πίστεως. Οὐ σελτῶν γὰρ οὐκ ἐπαύετο
ἐρωτῶν: μαθεῖν ἀέτι καὶ πεισθῆναι, περὶ
τῆς χριστιανῶν πίστεως βεβλόμενος. Ἀλλ' ἐ-
δ' ἐγίνετο. Εἰς γὰρ ἀσυνέτη καρδίαν, θεὸς
οὐκ εἰσελεύσεται.

Μετὰ τῶν ἄλλων ἔν' ὧν ἡρώτα ἐμαρτυ-
ρῶν, ἡκίστος καὶ περὶ τῆς ἀφορισμῶν· ὅτι, ὅν αὐτῶν
δὲ χριστεῖς καὶ ἱερεῖς τῶν χριστιανῶν ἀφορι-
σῶσι, διόλογος ὅτις ἀδικήσῃ, ἢ πλάσῃ:
ἐδ' ἀφύεται ἐν τῇ γῇ· ἀλλὰ μὲν τὸ σῶμα
αὐτῶν ἀφύεται καὶ σῶμα ἐν γῇ: καὶ φαίνον-
ται, ὅτι τῆς τῆς ἀφορισμῶν ἀνεωχθῆναι,
ὡς τὸν παντὸς καὶ μελάνες: ἀποβαλόντες ἐ-
δ' ἐν τῶν μελῶν, ἐδ' αὐτῶν τῆς τρι-
χῆς. Καὶ ὅτι, ἐπ' αὐτῶν συγχωρήσῃ δι' ἀ-
χῆς, καὶ ὅτι κλησεως θεῶν: λυεταὶ πάλιν, καὶ
κένος γίνεταί. μετὰ καλῶς αὐτῶν ἐνωληδόν-
μενος, τὸ παρὰ ἀρχιεπίσκοπον τὸν ποιῶν πρὸς
ση αὐτῶν. Οἱ δὲ ἀπελθόντες, καὶ πάντ' ἀκίστως
πρὸς τῆς σελτῶν, πρὸς τῶν φανερῶν αὐ-
τῶν: ὁρῶντ' αὐτῶν πρὸς περὶ τῆς θεῆς ἐν
ἀφορισμῶν βάρει. Ἐλθόντ' αὐτῶν ἐν πατρι-
αρχίᾳ τῶν πατριαρχῶν: ἐκείνῳ τῶν Γενομέ-
νης περὶ τῶν φθασαῖος τελευτήσῃ ἐν ἐά-
ρ' ἀφορισμῶν: ἐκείνῳ τῶν ὅτι γυνὴ, ἀσελ-
γῆς ἔσται, διεφθίμω καὶ παρὰ ἀρχιεπίσκοπον,
συνεγείνη αὐτῇ: ἡς φήμης Διὰ παρὰ ἀρχιεπί-
σκοπον ἐπίσκοπον. Οἱ πάντ' ἀκίστως, ἐξ ἐφώνη-
σεν ἀφορισμῶν ἐν μιᾷ τῶν ἑορτῶν. Καὶ
δὴ

losophicis perpolitus: & profluente quadam o-
rationis copia, supra quam quisquam alius illis
temporibus, praeclatus. Ac tantum percrebuit
fama eruditionis ipsius, & sapientiae: ut ad au-
res etiam Agareni Regis peruenerit. Accitum
itaq; rogauit: scriberet explicationem S. Sym-
boli fidei Christianae, sibiq; daret. Paruit hic,
commentario cum omni libertate, & sacra Theo-
logorum disciplina optimè sapientissimeq; con-
fecto, sicut res ipsa in multis loquitur: atque
Sultano obtulit. Quem librum, per omnia
bene in Arabicam linguam conuersum, ipse
diligenter legit: clementer accipiens, & reue-
renter: ad id faciendum, cum ab aliquot pala-
tij sui Aulicis inuocibus (Christiana enim ad-
huc ibi religionis nonnulli erant) adactus: tum
in primis à filio Amerutze (qui par erat in va-
triusque linguae facultate, Graeca & Arabica)
impulsus. Multos hic vir, rogatu & iussu
Regis, nostrorum librorum, in Turcicam tran-
stulit linguam: omnia quidem acta & tabulas
publicas, codices Imperatorios, alia utilia: mul-
ta etiam Religionis nostrae. Non cessabat enim
sciscitari Sultanus: identidem aliquid co-
gnoscere, & certior fieri, de fide Christia-
na studens. At nihil ad salutem profecit.
Non enim Deus in stolidi corde locum habet.

Inter alia, quae interrogans discebat, etiam
de Anathemate, seu Excommunicatione, au-
diuit: videlicet, quicunq; à Pontificibus & Sa-
cerdotibus Christianis, iusta de causa, ob pec-
catum aut scelus, è sacro cœtu expellatur: hunc
talem, humatum, non dissolui in terram: sed
manere corpus eius indissolutum & integrum
in terra: conspiciq; sepulchro talis hominis a-
perto, caduer, instar tympani inflatum, & ni-
grum: nullo membro amisso, ne ipso quidem ca-
pillo. Rursus, si veniam precibus, & inuocatio-
ne numinis diuini, ei impetrent: dissolutionem
cadaveris in cinerem fieri. Acciuit, his auditis,
Patriarcham: ut eius rei sibi ab eo fides fieret.
Qui veniens, audita Sultani postulatione: se
planum ei facturum promisit: ut primum ali-
quis succurreret, aliquando anathematis one-
ri immortuus. Reuerso in domicilium suum Pa-
triarcha: cogitatione & dispicientia, si quis pra-
teritis temporibus ea mole pressus obijisset, susce-
pta: patribus in mentem venit mulieris cuius-
dam libidinose: quae de quodā Patriarcha, hūc
ipsa consueuisse, famam sparserat: cui fame nō
à nemine fuerat habita fides. Is verò improbi-
tate cognita, anathemati illā quodā die festo
subiece-

Machome-
tae, libri
Christiano
rum Arabi-
cè couersi.Ecclesiast.
15.Excommu-
nicatorum
cadauera,
indissolubi-
lia.

αὐτῶν ἐφθόνησε, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινε.

Εἶτα στρατὸς ἐν μαγνησίᾳ κατὰ τὰ ἀ-
δελφὰ αὐτῶν. Ὁς τὸ τοιαῦτον, ὅτι στρατὸς
ἐκ αὐτῶν ἐμβὰς εἰς τὴν ἄλυσιν, ὅτι
ἐφυγε: καὶ ἀπῆλθεν εἰς αἰγυπτον,
ζητῶν τὰς ἐκείνην βασιλείαν, ὡς
τὸ ἀντιπάλαιον τὸ ἀδελφόν. Απο-
τυχὼν δὲ, ἀπελθὼν εἰς περσικὴν σιν
τὴν μετὰ ἡδελφόν. Ὁς δὲ καὶ τὸ ἐ-
κώλυσεν αὐτόν. Εφυγε πάλιν, καὶ ἀ-
πῆλθεν εἰς ῥόδον. Ὑπεδίδετο δὲ αὐτὸν
ῥοδιοὶ μετὰ χαρᾶς. Εὐδὼς δὲ ἐλθὼν ἐ-
κείνῳ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς Φημι-
τῆς πόλεως, πέμπει δωρεῶς πρὸς αὐ-
τὸν ἐκείνην φυλάττειν αὐτὸν ἀσφαλῶς. Χρὲ-
νων δὲ πινὼν διαφραμόντων: ἀφῆκεν αὐ-
τὸν, γνῶν καὶ τὸ ἀδελφόν: καὶ ἀπῆλθεν εἰς Γέ-
νεβαν. Εφοβήτο γὰρ ἀδελφὸς ἵνα μὴ πε-
ράσῃ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ποιήσῃ σκαῖδα
λοῦ, ὥστε πόλεμοι γινώσκωνται. Εφοβήτο δὲ
τὸν πόλεμον ἐκ τῆς βαρσάκιδων, οἱ δὲ καλῶς δι-
έειπεν αὐτῶν. Εποίησαντο ἔνθα ἐβλήθη μετὰ
τῆς βαρσάκιδων, μετὰ τῆς τετρακτυλίδων, καὶ
καρραμανιδῶν: ὅπως ποιήσονται τὴν ἐμὴν
αὐτῶν πλὴν ἐν τῇ ἀνατολῇ. Ὁ δὲ ἐνὸς ἀμέ-
νῳ ὁ σελταῦν τῆς πόλεως, ἐμύλευσε τοῖς
ῥοδίοις: καὶ ἐπεμψαν αὐτὸν ἐν ἰταλίᾳ. Τέλος
ἦ, ἐκείνῳ διερχόμενῳ, κατὰ τὴν τῆς ἐν ῥώμῃ.
Τὸν ἀρχὸν δὲ αὐτῶν ἐκείνῳ: διεμύλευσε
τοῖς Βενετικοῖς, ἐχὼν φιλίαν μετὰ αὐτῶν: ἵνα
φαρμάκῳ διαφείρωσιν αὐτόν. Ὁ δὲ καὶ
ἐποίησαν. Επεμψαν γὰρ πρὸς αὐτόν, ἀρχόντες
πινὰ ὀπτιήδων: ὀπτιήδων πλὴν ἀρχαίων
γλῶσσαν καλῶς. Ὁς δὲ καὶ φιλίαν ἔσπε-
κεν, ἐφάγε καὶ ἐπὶ μετὰ αὐτῶν. Καὶ ἔ-
τι σιν διαφείρωσιν αὐτὸν τελευτήσας, ὅτι ση-
μείοις φαρμάκων. Επεμψαν γὰρ τὸ νεκρὸν αὐ-
τῶν ἐν πρῶτῳ. Τετάρτῳ δὲ ἐπεμψαν δωρεῶς
τοῖς Βενετικοῖς: καὶ ἐγενετο καὶ φιλία μέγα-
λη: πλὴν ῥοδία, καὶ εἰς καίον. Επεμψαν
δὲ ἐν πόλει τῆς ῥοδίας ἀμύμονα πλὴν φα-
ρμακοποιῶν, καὶ τὸν ἱνῆα ὅτι τὴν αὐτῶν.
Ὁ δὲ ἐδωρήσατο ὁ αὐτῶν τῆς πόλεως, ὁ σελ-
ταῦν, πολλὰ ἱπποὺς, ἱμάτια χρυσοῦ φαν-
τα, καὶ ἄλλα. Ἦλθε δὲ ὁ πῖν ὀνομαπδοκρε-
σιαν, ἀφ' ὃ ἀνποπῶν. Οὕτως ἔνθα δια-
φείρωσιν αὐτὸν πρὸς βασιλείας, ὡς αὐ-
τῶν καὶ αὐτὸν πρὸς πόλεως: ὡς αὐτῶν ἐν
ἡμερῶν περὶ καὶ αὐτῶν: ὡς αὐτῶν ἐν
τῇ μαλακιδῇ. Οἱ μὲν δὲ, ἐπὶ ἐξ ἐκεί-
νης ἐν τῇ μετῶ μετῆρας, αὐτῶν μετῆρας,
ἐπὶ τῇ μετῆρας.

Εὐ

origo, causam cædi eius dans.

Post hac, in expeditionem Magnesium ver-
sus contra fratrem profectus est. Qui, hoc au-
dito, nempe in se iri: consensit, qua tunc sup-
petebant, nauigiolis, profugit in Aegyptum: ab
huius Sultano supplex opem, qua fratri obuiā
ire posset, petens. Quaspe frustratus: Mecham
vi Religionis ergo peregrinaretur, in animum
induxit. Sed hoc etiā conatu a fratre deiectus:
rursus fugam capessens, Rhodum petijt: ibiq;
humaniter, & cum gratulatione, exceptus fu-
it. Quidam autem ibi commoratus est: sine in-
termissione frater eius, Rex urbis, dona ad Pri-
mores illius loci misit: petēs, illum tuō, ne qua
effugeret, custodiri. Aliquanto deinde tempo-
re exacto: inde emissus est, de sententia etiam
fratris: ac se Genuam contulit. Metuebat quip-
pe Rex: ne in Orientem transiens, turbas exci-
taret, e quibus bellum ciuile existeret. Magis
autem metu Barsacidarum commouebatur:
quos animis non bene erga se affectos sciebat.
Initium nempe inter Barsacidas, & Turcatyr-
lidas, & Caramanidas (sic Cilices hodie appel-
lantur) consilium creandi Zema in Oriente Re-
gis erat. Quod cum ad aures Sultani urbis per-
uenisset: de eo Rhodios, certiores fecit: qui homi-
nem in Italiam ablegarunt. Quod postquam de-
latus fuit: varijs ibi peragris locis, tandē Ro-
mam incidit. Vbi cum esset: cum Venetis pacē
& amicitiam Sultanus habens, missa legatio
ne, ab eis petit: ut veneno illum de medio tol-
lerent. Quod & ab eis factum est. Nam homi-
nem claro loco ortum, eius rei artificem, Turci-
ce lingue bene peritum, ad illum allegarunt.
Salutare hic comiter, in amicitia se insinuare,
vnā cibū capere. Hoc conuictu ita calere: extin-
ctus iacuit miser, haud obscuris veneni signis
apparentib. Cadauer inde, Prusam missū. In se-
cuto tēpore, munera Venetias missa: gratie, am-
plis verbis acta: beneuolentie & amicitie signifi-
catio illustris: sed latebat anguis in herba. Missus
& a Venetis in Constantini urbem, venesci-
us ille propinator: mortis ipsi Zema struētor.
Qui ut venit: multis a Sultano munerib. affe-
ctus est: equis, aurea veste, & id genus alijs. Ve-
nerat autem nomine & prætēxtu Legati, quod
nihil male suspicionis esset. Hoc modo ibi degēs
in honore et donis Regijs: cū pulchritudine cor-
poris præcederet multos. die quodā, en, repertus
est repetitō mortuū: nulla antegressa corporis in-
firmitate, agitudine nulla. Biberat sc. bonus
vir, ex quo misfuerat: eadē mēsurā, qua mēsus
fuerat, recepta, vitæq; curriculo emenso.

Frater Sul-
tani Zizi-
mus, extor-
ris vagatur.

1482.

1488.

Veneno tol-
litur.

Venefici ta-
lio.

Εὐ δὲ αὐτῶν δὲ εἶται τῆς δόξης αὐτῶν, ἐ-
στράτευσε κατὰ μολδοβλαχίας. Καὶ ἡ χιμα-
λῶπος τὸ κελεῖν, τὸ ἀπὸ ῥοδίας, καὶ ἄλλαι:
λαβὼν πάντα αἰχμαλώτας, ἀνδράς καὶ
γυναικας: καὶ κομίσας ἐν πόλει. Τὸ δὲ αἰ-
ποῦν ἢ τῆς πολεμίας ἐκστράτειας: ὅτι ὁ πρῶτος
ποδανίας ἀρχὼν, ἐπὶ πόλεμον μετὰ τῆς
σελταῦν Μεχμετ: καὶ ἐνίκησεν αὐτόν, ἀφ' ὧν
νίσας πλὴν ἀγαρηνῶν. Ὁ δὲ ἐπὶ τῇ πό-
λει κατ' αὐτῶν: καὶ αὐτῶν ἐπὶ πόλεμον.
Μετὰ δὲ τῶν ἀγαρηνῶν ἐπὶ πόλεμον, ἐστρά-
τευσε κατὰ τῶν ἀλβανιτῶν. Πορθητὴς δὲ,
ἐδ' ἐν ἰσχυρῇ, κωλυόμενῳ ἀπὸ τοῦ τῆς πό-
λεως βασιλέως, καὶ περὶ πόλεμον, καὶ ἐρεσίβατον:
ἔχοντι πλὴν οἰκησιν. Ἰπποὶ δὲ αἰαβαί-
ναι ἐκείνῳ ἀδωατῶν. Οὐδὲν δὲ ἄλλο ἐποίη-
σαν: πλὴν ἀρπάζοντες αὐτῶν τυχόντας, ἀν-
δράς τε καὶ γυναῖκας: καὶ πυρπολῶντας
πολλὰς ἐν Κωνσταντίνῳ ἡλθον.

Οἱ δὲ Βενετικοὶ, ἐκτελέσαντες τὸν ἀδελ-
φὸν θάνατον τῆς σελταῦν, ἡλπιζον ὡρεῖν τι-
μὴν παρὰ τῶν ἀγαρηνῶν, καὶ φιλίαν ἐφό-
ρων: καὶ γινώσκοντες, ὅτι φιλία αὐτῶν
ψυδρῆς καὶ ῥοδία. Ὁ δὲ καὶ ἐκαθεζόντο ἐν
ἀμελείᾳ. Οἱ δὲ ἀγαρηνοὶ, μενούσας τῆς ἐ-
ρηνης, ὡκνόμενοι πολλὰ ἐβλάστησαν: καὶ ὡ-
κνόμενοι κατ' αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἐρηνης καὶ θαλάσ-
σης, μετὰ τῆς σελταῦν ὄμμεν. Ἦν δὲ ἐν τῇ πό-
λει καπετάνιος ὁ μετὰ φαρμακιστῶν γεγό-
νην ὕπερον καὶ βεζήρης. Ἐχόντων δὲ τῶν ἀγαρη-
νῶν ἐβλάστησαν πολλὰ (ἐπέκριναν τῶν τριημερί-
ων, ἀνευ τῶν φορητῶν πλοίων τῶν μεγά-
λων: καὶ δύο Μαγνηνῶν, ἑκατάμην, καὶ πλὴν
Μπαράκι ρεῖζης) ὡρεῖν τῶν Βενετικῶν καπε-
τάνιο ὁ Λουρδῆς. Καὶ φασμάμεν τὸ
πλοῖον ὡς μπαράκι: καὶ ὑποπλάθει, ὅτι ἐστὶ
καμάλη: καὶ ἐκαίοντες τὴν ἰταλίαν πολλὰς
ἀρπάζοντας καὶ ἀφανίσας χριστιανὰς ἐν ὀλί-
γῃ ὥρῃ κατ' αὐτῶν, μετὰ δύο καραβίων
μεγαλῶν: ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸ μέσον: καὶ
ρίψαντες αὐτὸν, ἐδήσαν. Πόλεμος δὲ
σφοδρὸς γεγονότῃ: ἐπὶ πλοῖον ἐξ ἐκατέρω
πολλοί. Θεασάμεν δὲ ὁ παρά ρεῖζης:
ὅτι ὅτι ἐστὶν ἱκανὸς νικῆσαι ἐν τῷ πολεμῷ:
πολέμῳ: ἐρρίψεν πῦρ ἐν μέσῳ τῶν καρα-
βίων: καὶ ἦσαν καὶ τὰ τρία. Καὶ οὕτω
μηδυνήθηται διαστῆναι ἀπ' ἀλλήλων:
ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ τῆς τρίτης ἐν μέσῳ
πελάγῃ. Οἱ ἀνθρώποι δὲ, καὶ αὐτὸς ὁ Λου-
ρδῆς (οἱ μὲν, ὑπὸ πόλεμοις δὲ, ὑπὸ πυ-
ρός: ἄλλοι δὲ, πεσόντες ἐν θαλάσῃ, καὶ ἀπο-
πνιγόμενοι) πάντες διεφθάρσαν.

Καὶ

Altero anno imperij, in Moldoualachiam
copias Sultanus duxit. Cepit oppida, Ciliā, A-
sprocastrum, & alia. Inde quicquid virorum
fæminarumq; cepit: in urbem traduxit. Causa
huius expeditionis erat: quod superior Malda-
uie princeps, Sultano Mechemetæ bellum fece-
rat: in quo victoria potitus, magnum Turca-
rum numerum deleuerat. Hinc causa accepta,
Baiazites ab urbe contra eum mouit: huius-
modiq; maleficia Regioni intulit.

Post transcursum decennij, in Albanos pro-
fectus est, nulla re memorabili gesta: officiente
locorum iniquitate, saxorum asperitate, & al-
titudine montium: ubi suas illi sedes habent.
Eo autem ut ascendat equi, fieri non potest.
Itaque nihil profecerunt: nisi quod viros &
fæminas, fortē obuiam factos, rapuerunt: &
incendia multa fecerunt. Postea, Constantino
polin reditum.

Veneti, sublato fratre Sultani, honorem sibi
sperabant ab Agarenis, & amicitiam per om-
nes dies vite illius: nescientes, amicitias illo-
rum esse fucatas, & fraudulentas. Hinc segni-
ter ipsi rebus prouidere. Contrā Agarem, itan-
te pace, magnam classem edificarunt: terrestri
& marino exercitu, ipso vnā veniente Sul-
tano, in eos ierunt. Imperator classis erat Bas-
sa Mustaphas: qui postea Visiri gradum asse-
cutus est. Cum aut Agarenica classis, magna
& potens esset (triennium equidem amplius
trecentarum, præter magnas onerarias naues:
& præter duas ingentes tormentis omniq; bel-
lico apparatu instructissimas, Machonas ap-
pellatas: vnā Ciamala, alteram Baraci Rei-
za) aduenit Venetorum Imperator Laure-
danus. Hic, ubi Baraci nauigium con-
spexit: suspicabatur, esse id, cui Ciamala
præfess: qui multum damni Italie intul-
erat: raptis in seruitutē, & morti datis, Chri-
stianis haud paucis. Consectim ergo irruere in
ipsum, duobus magnis nauigijs: illud in me-
dium amborum redigere: catenas inycere,
& religare. Fit pugna vehemens: cadunt v-
trinque multi. Videns autem Baracus Reiza:
se victoriam obtinere non posse: ignem nauib;
inycit, quo omnes tres flagrare cœperunt.
Cumq; inter se cohererent, nec inuicem separa-
ri possent: omnes medio mari deflagrati, in cia-
neres abierunt. Epibata verā, atq; ipse adeo
Lauredanus (quidā, ferro: alij, flammā: nonnulli,
saltu in mare, & suffocatione) cuncti perierunt.

Moldauica
Sultani ex-
peditio.

1484.

Et Albani-
ca.

1492.

Et contra
Venetos.

1498

Naues igne
absumptæ.

Καὶ τὸ αὐτὸ αὐτοὶ ἡ λοιπὴ ἀρμάδα (ὁ 50-
λ) εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναῦπακτον. Καὶ ἔτω
μηδυνήθισα ἡ δερμάδα τῶν βενετικῶν τι
ποιήσαι: Δὲ τὸ εἶναι καὶ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς τοῦ
σχυλῶντος ἐμεινεν ἀπὸ κλῆ. Εἰλαβε δὲ τὸ
ναῦπακτον καὶ τὴν χώραν τὴν ἐκείνη γαλα-
ταί, καὶ τὰ λοιπὰ χωρία, εἰρηνικῶς: πορφυ-
νήσαντες αὐτοὺς, κατὰ τὸ 1500 ἔτ.

ΞΥ. Εἴτα ἀνῆλθεν ὁ σχυλῶν εἰς ἀδριανέ-
πολιν, μενῶν ἐκεῖ. Ο δὲ 50 λ εἰποίησε τοῦ
ΞΔ. χημῶνα ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις: καὶ παρέλα-
βε τὴν μεθώνην: ὅντ' ἐπὶ ἐκεῖ καὶ τὰ σχυλ-
ταῖς τῆς. Εγένετο δὲ ἡ ἄλωσις αὐτῆς, τὴν
τον τὸν τρέπον.

Παρεκαθημένους τὰ σχυλῶν, καὶ τὰ 50-
λ, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ πολεμῶντων: καὶ
μηδυνάμενων τι ποιήσαι, Δὲ τὸ ὁχυροῦ
τῆς πόλεως: καὶ μεθώνων παραιτήσασθαι
τοῦ κατ' αὐτῆς πόλεμου: ἐφάνησαν ἐν μιᾷ
τῶν τῶν ἡμερῶν κατέρρα Βενετικῶν: φέρον-
τες Διετροφᾶς, καὶ ὅπλα, καὶ ἀνθρώπους βρή-
θειαν. Αἰνὰ θεοσάμενοι οἱ ἐνδὸν μεθώνης,
κατήλθοντες ἅπαντες εἰς τὸν αἰγιαλόν, ἀ-
σπασάμενοι αὐτοὺς, καὶ ἀποδεχθῆναι. Ἡ δὲ
πρῶτ' ἐπὶ. Θεοσάμενοι δὲ οἱ ἀραρηνοὶ τὰ ἐ-
πάνω τέχνη ἀνθρώπων χωρὶς ἐν μέρεσι μὴ
ἔσιν ὑψηλοῖς θέντες κλίμακας, καὶ πατά-
λας σιδιρῆς, ἀνέβησαν, καὶ μάλλον οἱ Γενί-
τῆροι. Καὶ θέντες σημαίας αὐτῶν, ἐβόησαν
βοῶν, ὡς ἐθ', τῆς νίκης: καὶ ἔτως εἰσῆλθον
πολλοὶ, καὶ ἥρπασον γυναικάς, καὶ παῖδια. Μα-
θόντες ὅτι ἐν τοῖς μέρεσι τῆς ἀγριαῆς κατα-
βάντες τὴν εἰσοδὸν τῶν ἀραρηνῶν: ἀνῆλ-
θον εἰς τὰ ἄνω μερῆ, καὶ ἐρρίπον πυρκατ' αὐ-
τῶν, καὶ ἄλλα ἐποίησαν πολλά. Πλὴν ὑπερί-
σχυον οἱ ἀραρηνοὶ, καὶ ἔλαβον τὴν πόλιν
αὐτῶν. Επειτα σιναζάντες πάντας αὐτῶν
δρας ἀπὸ ἐβ' ἐτῶν, καὶ ἄνω, ἀπεκράθησαν.

ΞΕ. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ ἐν τῇ Κορώνῃ, καὶ
δελιασάντες: ἐκόντες ἐπεμψαν τὰς κλῆς
τῆς πόλεως αὐτῶν, τὰ ὁμοίαν παθεῖν. Καὶ
ἔτως ἐποίησαν αὐτοῖς ἔσθην κακόν. Εἰ
δὲ μόνον, οὐ ἐξέβαλον τὰ φρενῆς:
καὶ ἀφῆκαν μόνον ἀραρηνὰς φυλάττειν
αὐτό. τὰς δὲ ἐναπομεινάσας γυναι-
κας, καὶ τὰ παῖδια τῶν μεθωνάων, διέ-
σπειραν ἐν ἀνατολῇ καὶ δύσει, αἰχμάλωτά.
Επερὶ τὸν πορφυρῶν δὲ ἐβελιστίως καὶ ἐπὶ τοῦ
φρέου, ἐν ὑψέ κείμενον, λεγόμενον νυν
Βαρελιν.

Βαρελιν
τὸ πάλαι
πόλις, ὃ
πατρὶς
Νίστερος:
τοῦ κα-
ρε φάσιον
λιγύμι-
νον.

Επανελθόντας δὲ τὰ σχυλῶν ἐν τῇ
Κωνσταντίνῃ: εἰρήνησαν ἐπὶ ἑτῇ πολλὰ:
Δὲ

Quare cognita, reliqua classis in portum Nau-
pacti inuecta est. Unde Veneta classi facultas
non fuit quicquam agendi: eo quod & in con-
tinenti Sultanus cum copijs esset. Cepit ergo
hic Naupactum, & adiacentem agrum, Galatā
& reliqua oppida, circa pugnā: facta ab his de-
ditione, 1500 CIO CIO VIII. anno.

Post hæc gesta, Sultanus Adrianopolin a-
scendit, ibiq; mansit. Classis autē illis in parti-
bus hyemauit: capta & Methone, cum quidē
tunc rursus Sultanus adesset. Age verò, quomo-
do capta sit, dicamus.

Cum, Sultano & classe eam obsidentibus
ad multos dies, & oppugnantibus, expu-
gnatio nulla succederet (ad eò munita erat
illa urbs) cumq; ab obsidione discessuri essent:
conspēctæ sunt quodam eius temporis die, na-
ues à Veneta urbe venientes: ferentes com-
mēdatum, arma, militem, salutis obsessorum
causa. Quibus oppidani visis, cuncti in lit-
tus, ad salutandum excipendumq; decurre-
runt, idq; summo manē. Agareni ex altera
parte, conspicati superiora mœnia propugna-
toribus nudata: ipsi, quibus partibus minus
altitudinis erat, scalis admotis, vncisq; fer-
reis impactis, ascenderunt, in primis Ianiza-
ri. Ibi defixis vexillis suis, victoriā more suo
conclamarunt. Magna iam hinc multitudo in-
gressa: fœmina pueriq; rapti. Tumultu ad illos,
qui in litus descenderant, ex irruptione hostis
perlato: continuo ipsi in superiora urbis recur-
rere: ignem in Barbaros iaculari: nihil deniq;
ad defensionem omittere. Verum superior, res
Agarena fuit, urbēq; potitā est. Dehinc, quic
quid marium à duodecimo ætatis anno, aut a-
liquantò superius, fuit: in unum locum condu-
ctum est, & capitali supplicio sublatum.

Hæc tristissima cum ad ciues Corona allata
essent: pauore exterriti, sponte sua clauis op-
pidi sui miserunt simile à se deprecantes exi-
tium. Hoc modo conseruati sunt, nulla iniuria
accepta: nisi hæc, quod è patria exterminatis, so-
li Agareno generi in custodiam commissum op-
pidum. Mulieres autem & pueri, qui Methone
remanferant: captiuorum conditionem sub-
ire coacti, per Orientem & Occidentem disper-
si sunt.

His accessit & alius cuiusdam oppidi, in e-
dito loco siti, quod hodie Barinus nominatur,
ultronea deditio.

Reuersus Constantinopolin Sul-
tanus, multos annos pacem coluit:
nec

Turce Nau-
pactum ca-
piunt, seu
Lepantum
1499.

Et Modo-
nam.
1500

Et Coronæ.

Et Nauari-
nū. Ea fuit
Pylus olim
patria Ne-
storis, & Corypha-
eū dicitur.

Δὲ τὸ περὶ ἐν ἀδριανέῃ μεγάλῃ τῆς ἀθροί-
τητος: καὶ ἔτω μαλακῶς ἐχῶν, καὶ ἀκῶν
ἐποίησε σπονδίας καὶ πολλῶν.

Πατριάρχης δὲ ὁ κύριος, συμεὼν
ἐπὶ ἐξ, ἐκοιμήθη. Εἴτα συνεκροτήθη σύνδ
ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν, καὶ τῶν δυτικῶν δὲ
χειρῶν. Εἰς οἷς ἡν ὁ Εφῆσος Δανιὴλ, ἀνὴρ λο-
γίος: ὁ θεὸς αὐτὸν ἐκ Νηφῶν. Καὶ ποιήσαντες
ψῆφους ἐκκλησιαστικῶς: ἀνεβίβάσθη εἰς
τοῦ θρόνου πατριαρχίαν ὁ Θεσσαλονίκης. Τ-
πάρχων ὁ ἀνὴρ σοφός, καὶ πᾶσι ἀλλοτρί-
κατ' ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐποίησε διδασκᾶς
ἐπ' ἀμβωνῶν λογίως καὶ ἡμετέροις. Ἡ δὲ
τὴν πατρίδα πελοποννησίαν: πατέρα μὲν κλη-
σάμεν ὁ ἀλβανὸν πᾶσι, καὶ ἀνδρῶν πε-
πολιδμένων, μητέρα δὲ ῥωμαϊαν ἐξ ὄγε-
νῶν. Ὁς πᾶσι τῶν μοναχῶν πολι-
τείαν: ἀφ' οὗ τοῦ γένους, ἐν οἷς τῶν ἀθω-
ν, τῶν ἀγίων λεγόμενων, ἀπῆλθε, καὶ ἡ σύ-
χαζα ἐκεῖ. Ὁπῃ καὶ ἱερός ἐγένετο ἐν μονα-
χησίᾳ, ἐπὶ ὀνόματι ἡμιμένον τῶν πάντων ῥο-
μῶν. Ἐπὶ δὲ Θεσσαλονίκῃ τοῦ ἰδίου ποι-
μενα ἀπέβαλεν: οἱ Θεσσαλονικεῖς, τὴν ἀ-
γαθὴν φημὶ ἀκούοντες τῶν ἀνδρῶν: μετὰ
πνεύματι καὶ ἀξιώσαντες, ποιμένα αὐ-
τῶν ἐκατέστησαν, καὶ μὴ θέλοντες. Πλὴν, ἡ
καρὸς τῶν ἐκείνων μοναχῶν, κινήσαντων αὐτοὺς,
Δὲ τὴν πολλὰν σωτηρίαν.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατον ὃ εἶπομεν, πα-
τριάρχης συμεὼν: ὁ πᾶσι αὐτῶν, ἐπὶ
ζῶντι ἐν τῇ οἰκονομίᾳ, ἐγένετο αὐθεντικός:
γινώσκοντες ὅτι χασνατὰ ἐκ ἀραρηνῶν, ὃ
τραπὲζοντις σκάντερμπει, καὶ ἡ ἀμυροῦζη,
ὅτι κληρονομία ὅσον εἶχεν. Οὐ μόνον δὲ τα-
εατῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν ἀφιερωμένων, ἐ-
γένοντο αὐθεντικά. Καὶ τῆς ἐνεκα καὶ πολ-
λοὶ τῶν κληρικῶν εἰσῆλθον ἐν φυλακῇ.

Ταῦτα δὲ θεώμενος ὁ πατριάρχης: ὅπως
ἀφιερωμένα ἱερὰ σκευὴ, ἅξια ὑπὲρ τριῶν
χιλιάδων χρυσίνων, ἔλαβον: καὶ τὰς κληρι-
κὰς ἐν φυλακῇ ἔχον, καὶ ἀλλὰ ζήντες: βα-
λόμενος καὶ ταῦτα ἐλευθερώθη: ἐπαλά-
σσειτο, ὅτι βασιλεὺς τις ἐστὶν αὐτῶν ἀνέψιος: καὶ
ἔτως ἐμαρτυρήθη, καὶ ἐκ ἀληθείας. Γινώσκον-
τες ὅτι αὐτῶν χασνατὰ τὸ ἀληθές: ἡναγκα-
σεν καὶ ἀπὸ τῶν μερτῶν τὰς μάρτυρας
τῶν, αὐτῶν τριῶν ὁρίων μοναχῶν. Ὁργισθὲν ὅτι
ὁ σχυλῶν τὸ οἰκονομήσωντα ταῦτα, καὶ συμ-
βελύσσωντα, πατριάρχῃ καὶ ἐξέβαλον αὐτῶν,
καὶ μόνον ὁ θρόνος ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν. Εἴτα, γνῶ-
μη

fuliori, irasci. Eiectus ergo is est, non folio tantum suo, sed ipsa etiam urbe. Deinde,

nec eam sua voluntate, sed quod magnis arti-
culorum doloribus cruciaretur: quæ debilitas
& languor inducias & fœdera, quamuis inui-
tum, facere cum multis coegit.

Patriarcha Symeon, cum sexennium Eccle-
siæ præfuit, placido somno emigravit. Conuo-
catum inde concilium Ecclesiasticorum Proce-
rum, tum ex Oriente, tum ex Occidente. Inter
quos tunc conspiciuntur, Ephesi Præsul Dan-
iel, eruditione præstans: tum Thessalonica, Ni-
pho. Suffragijs inde ex Ecclesiæ ritu laicis: in Pa-
triarchicam dignitatem exaltatus fuit Thessa-
lonicensis. Cum autem ea doctrina esset: qua
haud temere quisquam ea tempestate alius: e-
ruditi è pro cōcione, & admirabiliter, docebat.
Erat è Peloponneso oriundus: patrem habue-
rat ex Albania, virum diuitem, & literis ex-
cultum: matrem autem Romani, hoc est, Græci
generis, nobili loco natam. Incensus ipse amore
vitæ solitariae, parentibus relictis, in montem
Aitho (hodie Sanctus mons vocatur) abiit: ibiq;
rebus sacris vacauit: factus ibi Sacerdos
in Monasterio, quod nomini Pantocratoris cō-
secratū est. Cum aut Thessalonica Pastorem
suum amisisset: incolæ huius urbis, audita vir-
tute & eruditione viri: accurrerunt, rogarunt,
inuito pedum pastorale tradiderunt: inuito,
inquam: vix à Monachis eius loci, ob multo-
rum salutem persuaso.

Iam vita perfuncto, uti diximus, Patriar-
cha Symeone: quia is viuens, nullum fecerat
testamentum: opes eius, in ararium Regis redi-
genda erant. Regiarum quippe pecuniarum
Præfecto, Trapezutio Scederbeio, Amerutzæ
filio, notum erat, neminem illi heredem esse.
Non ipsius autem tantū bona, sed multa etiā
diuinis usibus consecrata, Sultani addiceban-
tur. Qua de causa, multi etiam ex clero in cu-
stodiam includebantur.

Hæc mala cum cerneret Patriarcha: sacra
vasa, quæ plus tribus Ducatorum millibus va-
lebant, à Turcis auferri: Clericos in custodia
detineri: alia insuper ab ipsis attentari: indi-
gnè tulit, cupiens saltem Symeonis bona asse-
rere. Commentus itaque est quendam Basi-
lium, illius patruelem: & sic pro testimonio
dictum fuit, nisi præter veritatem. Verum
cum rem probè nosset idem gazæ Præfectus:
testibus naves præcidendas curauit, qui e-
rant tres Monachi. Sed & Sultanus, com-
menti huius auctori Patriarchæ, ac con-
fultori, irasci. Eiectus ergo is est, non folio tantum suo, sed ipsa etiam urbe. Deinde,

Patriarcha
X. Nipho,
bonus con-
cionator.

Symeonis
P. nullū te-
stamentum

Sacrilegia
Turcarum.

Patriarchæ
propter mē-
daciū ex-
pulsio.

μη δ' ἡθεὺς πεντήκοντα, τὴν λογαριαστικὴν βασιλείαν, ἐκλήθη, διὰ τὸ δύναιτο τέλος. Εἴτα ἐξῆλθε πάλιν, προστάξαντες τοὺς στρατῶν αὐτῶν: καὶ προσεπὶντο, ἵνα καὶ ἑτέρου πατριάρχου ἐκλέξωνται, καὶ κυρώσῃ αὐτὸν. Βαλλὼν δ' ἐβέντο, ἵνα ποιήσωσι τὸ κύριον διο-
 νύσιον: ἐν δ' αὖτε βίβοντα τῇ μονῇ τῆς Κοσινῆ-
 σης. Απὸ τῶν δὲ μετὰ βασιλικῆς ὁρίσεως: καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ μὴ θέλοντα διδοὺ τὸ βαθυ-
 γήρας. Εἶτα δὲ ἐπὶ καὶ ὁ κύριος, ὃς ἡγόρασε αὐτὸν αἰχμαλωτισθέντα, ὡς ἔπομεν: ὃς καὶ ἐν πολλοῖς ἀκονόμεναι τὰ ἐκκλησιαστικά. Οἱ τοῖς δὲ πατριάρχῃσι: ἡν δὲ ταῖς κεκοσμη-
 μένος: ἀκτινοσυνή, νηστία, πρὸς δὲ καὶ τα-
 πφύνη, ἐλεημοσύνας, καὶ ἄλλοις ἀγαθοῖς. Πατριάρχῃ δὲ ἐπὶ χροῖας δύο, καὶ μή-
 νας ἐξ, παρητήσεται.

Οἱ δὲ στρατῶν Μπαγιαζίτης, ἐποίησε μάχην πρὸς καρὸν μὲν τὸ Τζιντίδωμ. Καὶ ἐπεμψεν στρατῶν, καὶ πάλιν πολλὰ: καὶ ἐγένετο συμπλο-
 κὴ πόλεμος εἰς τὰ ἀπαντα ἐν τοῖς μέρεσι Καρα-
 μανίας. ἡν δὲ πρῶτον στρατὸς πᾶν αὐτοῖς λέ-
 γει μπεγλερπεῖς, ὅ ἐστι θυγατρὸς γαμ-
 βρός αὐτοῦ, ὁ χερσεόγλης. Καὶ πόλεμος συνε-
 τηθέντος: σινελαβὸν αὐτὸν ζῶντα: καὶ ἡφάνι-
 σαι καὶ φροσάτα πολλὰ, πάλιν ἀνδρῶν ἐμπέ-
 ρων πόλεμος ἀνδρείων. Εφύλαττον δὲ αὐτὸν
 ζῶντα: καὶ ἀπέδωκαν, ὅτε ἐποίησαν εἰρήνην.

Καὶ αὖτ' ὁ 17. 18. ἔτος, ἐγένετο σεισμὸς μέ-
 γας: καὶ ἐπεσθον πολλὰ ἐκ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως,
 καὶ ναοί, τε ἀγαρηνῶν, καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων, καὶ
 οἰκίμας: πολλὰ καὶ πολλοὶ καὶ ἐπὶ πλάκῃ θύσανται:
 καὶ ἀπέθανον ἄνωγες καὶ ἀθλίως.

Κατ' ἐκείνης δὲ οὗτο χρόνος, ἦλθε τις ἐκ
 περσίας, ὀνόματι σαχκέλης δὲ καὶ Σαχ-
 ἰσμαήλ, μὲν ἰσχυρῆς μεγάλης: φέρων μετ'
 αὐτῶν καὶ λαὸν πολὺν: ἀπὸ τῆς Καραμανίας,
 καὶ ἐκ τῆς Βαρσάκιδωμ, καὶ τετρακατηλίδωμ.
 ἦλθε δὲ μετὰ καὶ οὐκ αἰσ. Ἰππῆρες δὲ τὸ πλῆ-
 θος, μέγας καὶ χιλιάδων ἑκατοῖς. Τὰς δὲ ἐνε-
 κα ἐξῆλθεν ὁ μπεγλερπεῖς Καρακίος
 μπασιῆς: ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων ἀνέστη. Καὶ
 ἐπεμψεν καὶ ὁ στρατὸς τῶν ἀλιμπασιῶν,
 μὲν στρατῶν, Γενιτζάρων, σπαχίδων
 καὶ πεζῶν ποδῶν, καὶ ἄλλων. Αὐτὸς δὲ, καὶ
 περ τοσοῦτον στρατὸν, ἐκ ἐδελιάσεν: ἀλλ'
 εἰμεινε χωρὶς φόβου πινός: ἀρπάζων καὶ ἀφάνι-
 ζων τὰ ἐγγύς καὶ πόρῳ. Παραγενόμενος δὲ ὁ πα-
 σίας, ἐκ εὐθείας σπεκρότησε πόλεμον μετ'
 αὐτοῦ: ἀλλὰ μετακαλεσάμενος τὸν πρῶ-
 τος τῶν Καραμανίων, ἐδίδε αὐτοῖς δωρεὰς
 καὶ ἰμάτια χρυσᾶ: ὅπως συμβεβηθῶσι
 αὐτῶν,

desententia Quæstoris, seu generalis Recepto-
 ris Regni, sedit, ut tributum persolveret. Tunc
 iterum urbe exiit, imperio ipsius Sultani: qui
 et aliud deligi Patriarcham iussit: cuius se de-
 signationem, ratam habiturum, et confirma-
 turum. Consilium igitur Dionysii ceperunt cre-
 andi: qui in cænobio Cosiniza commoraba-
 tur. Abierunt hoc animo, Rege sicut iubente: ac-
 cersuerunt Dionysium: et recipere id munus,
 quantumvis licet excusatione longa senectutis
 vteretur, coegerunt. Etiam herus ipsius, qui
 olim captum redemerat, sicut diximus, adhuc
 in viuis erat: idemque, in multis regebat Eccle-
 siæ negocia. Erat ille Patriarcha multis vir-
 tutibus egregie ornatus: paupertate volunta-
 ria, ieiunijs, precationibus, humilitate animi,
 erogationibus in egenos, alijsque studijs lauda-
 tis. Cumque duos annos functioni Patriarchatus,
 et menses sex, adiecisset: illa se abdicit.

Sultanus dein Baiazita, bellum aliquan-
 diu cum Zinzidis gessit: misso numerofo et va-
 lido exercitu. Commissum est prælum apud A-
 tana, in partibus Caramanie, seu Cilicie. Du-
 ce, genero Baiazite Cherseogle: qui Protostra-
 toris, quæ ipsi Bellerbeyi vocat, dignitate emi-
 nebat. Hic in eo plio, viuis in potestate hostium
 venit: multis rei militaris peritis morum et for-
 tissimorum Turcarum agminibus deletis. Quæ cum
 viuis servassent: postea, pace composita, reddide-
 runt. Anno 1505 C15 C15 XVII. terremotu
 horrendo coccussa fuit urbs: quo collapsæ sunt
 multe partes mœnium: tum Tempia, non tam
 Agarenica, quam etiam nostratia, edificiaque
 complura: eorumque ruinis, multi mortales, an-
 te tempus miserabiliter oppressi.

Venit illa tempestate quidam Persia, nomine
 Sachcules, servus Sach Ismaelis: iracundo se in-
 ferens impetu: adductus magnus e Catamanis,
 Caramanis, Barsacidis, et Turcatylidis, exer-
 citum numero ad ducenta hominum millia: et ad
 Cotiaum usque progressus est. Huic Bassa Cara-
 cius, Bellerbeyi gradu ornatus, obviam iuit: atque
 illis in locis se opposuit. Sed et Hallibassâ Sulta-
 nus, cum copijs Ianizarorum, Spachorum, sagittari-
 orum præstitit et aliorum militum, subsidio emisit. Ille
 vero, licet tantos exercitus sibi oppositos vide-
 ret, nullum timorem præ se tulit: sed confidenti ani-
 mo manebat: prædas agens, et populans tam pro-
 pinqua quam longinqua. Quo cum accessisset Bassa:
 non continuo cum illo, acie decernendum duxit: sed
 accitis ad se Primoribus. Caramanorum munera
 offerebat, et vestitum aureum: cupiens eos

XI. Patriar.
 Dionysius
 denuo.

Clades
 Turcarum
 Iffica.

Terræmo-
 tus Constā-
 tinopoli.

1508

Sachcule
 cum Tur-
 cis bellum.

1502

αὐτῶν, ἢ δολιδύοντα αὐτῶν, ἢ πιάσωσι αὐ-
 τὸν. Εἴτα δ' ἐκείνοι, ὅτι ὁ σαχκέλης, ἐχει θά-
 ρος εἰς ἡμᾶς: ὅπως βοηθήσωμεν αὐτῶν ἐν τῷ
 πόλεμῳ. Ἡμεῖς δὲ ποιήσωμεν παντοφρο-
 πῶς: ἵνα συλλάβωμεν αὐτὸν ζῶντα, εἰ δ' ὅ-
 νατόν: καὶ δώσωμεν αὐτὸν ἐν ταῖς χερσὶ σα.
 Πισθῶσαι δ' αὐτοῖς, δέδωκε πόλεμον μετ'
 αὐτοῦ. Οἱ Καραμανοὶ δὲ ἦσαν πεσοκίμε-
 νοὶ καὶ μετὰ ἐκατέρω τῶν μερῶν. Εφαινον-
 το δὲ, ὅτι βοηθῶσι οὗτο ὁ μανλίδας. Συμ-
 πλοκῆς τοίνυν γενομένης: ἐφυγον μενοῖ
 Καραμανοὶ, νικᾶ δὲ ὁ σαχκέλης. Οἱ καὶ
 ἐπέστη καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς πασῖας. Εἴτα, παλιν
 ἐστάντες οἱ Καραμανοὶ: καὶ κεκυηκότας εὐ-
 ρόντες οὗτο τῶν σαχκέλη: καὶ ἀπαιτούντες
 αὐτοῖς ἀνεπίστω: ἐκίχησαν αὐτοῦ, καὶ ἐφυ-
 γον. Ελαβον δὲ καὶ ἐκατέρω τῶν μερῶν,
 τὰς τε σκηνας ἀρματα, ἵππους, καμήλας, καὶ
 λοιπὰ σκεύη: καὶ ἀπῆλθον ἐν τοῖς ἰδίοις.

Ταῦτα δὲ ἀκούων ὁ στρατὸς Μπαγια-
 ζίτης, ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐβέντο: ἐπεὶ ἦν ἐν
 κλινῇ, ὑπὸ ῥόδατισμῷ ἀσθενῶν κακῶς.
 Καὶ τοσοῦτον ἤρχθη ἀκίνητος: ὅτι ἐδίδε
 αὐτῶν δύναιτο τὴν ἡγεμονίαν, πρὸς τὸν τῆς
 πόλεως σαχκέλην: καὶ ἐπὶ ζῶντα ἀνα-
 χωρῆσαι.

Ἡ δὲ ὁ στρατὸς σελίμης κυρδῶν ἐν Ἰρα-
 πέρηντι: καὶ ἐμαθε καὶ τὴν τῆς πατρὸς αὐτοῦ
 βαλλῶν: ὅπως δύναιτο ἔχει τὴν ἀρχὴν πρὸς
 τὸν ἄλλον ἀδελφόν. Καὶ ἐζήτησε τὸν κα-
 φαν, ὁδοῦναι τὸν στρατὸν σχεῖμα: ἵνα
 μάθαιεν ἔχει πᾶν γινόμενον. Εἶχε δὲ καὶ
 κατισκόπως ἐν πόλει, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις
 πόλεσι. Ὡς δ' ἔμαθον, ὅτι ἡ πόλις γέγονεν, ὅ γένε-
 σθαι παρελέγετο: ἄρας λαὸν ἀπὸ σκυθῶν,
 ἀπὸ τῆς χάνης, καὶ παντοῦν ἄλλων, καὶ οὗτο
 ἰδίως αὐτοῦ, καὶ πολλὰς τῶν συμμάχων καὶ
 φίλων: ἦλθε διὰ τῶν ἀβάτων πόρων, καὶ
 μεγίστων ποταμῶν, ὡς αὐτῶν: καὶ κα-
 τῶν τῆς εἰς τὸ κελεῖον, καὶ ἀσρόκατρον.

Οἱ δὲ στρατὸς ἀρχαίτης, μηνυθεὶς πρὸς
 τὸν πατὸς αὐτοῦ, ἦλθεν ἀντικρὺ τῆς πόλεως,
 ἐν χώρᾳ λεγομένη βρύα. Καὶ διὰ τῆς ἐν
 πόλει νυκτὸς κρυφίως: ὄρεθη, καὶ συ-
 νομήλησε μετὰ τῶν ἰδίων πατρὸς. Τῶτο δὲ
 ἔτιως ἐγένετο, ἐπεὶ οἱ γενιτζάροι ὅλως ἐκ
 ἡρώπησαν αὐτόν: μὴ βοηθήσαντες ἐν τῷ πο-
 λεμῷ τῶν σαχκέλη. Πλὴν, δοκίμοι:
 ὅτι οὐκ ἦν αὐτῶν ἐκ τῆς βασιλείας. Οθεν
 καὶ ὑπερβέβηκεν κενός, ἐν ἀμασίᾳ ἀπελ-
 θὼν, μὴ δὲ διὰ τῆς αἰτίας, ὡς ἔλεγε
 ἦλθε.

ο δὲ

in societatem suam pellicere: aut persuadere, ut
 dolo circumvenirent hostem, aut captum sibi tra-
 derent. Respondit illi: Equidem confidit
 nobis Sachcules: nec dubitat, quin ei au-
 xilio in pugna futuri sumus. Nihil ergo
 intentatum relinquemus: quod cupiamus
 vivum, si modò fieri poterit: & in manus
 tuas tradamus. Bassa, verbis eorum fidem ha-
 bens, ad prælum cum Persa descendit. Stabant
 tunc Caramani ab utraque parte: et qui cum
 Sachcule erat, videbantur cum Ottomanica par-
 te facere. Verum ubi ad rem ventum est: fugam ini-
 merunt Caramani, praelio victor Sachcules exti-
 tit: inter alios, Bassa etiam cruentum capitis dimi-
 nutione passus. Deinde, è fuga reversione facta
 Caramani: cum eos, qui cum Sachcule erat, defati-
 gatos reperissent: impetu repente in eos facto,
 haud difficulter uicerunt integri fessos, in fugam
 dederunt. Vtriusque igitur partis papiliones ab-
 stulerunt, et currus, et equos, et camelos, et
 reliquum apparatus, hisque duati, ad sua redierunt.

Hec audiens, Sultanus Baiazita, etsi indi-
 gne tulit: ad ulciscendum accingi non potuit: eo
 quod decumbebat, epiphora et grauedine op-
 pressus. Adeoque lecto affixus erat: ut nullo mo-
 do se inde mouere posset: sed de Regno, etiam-
 num spirans, relinquendo, et ad filium Achum-
 matam transferendo, cogitaret.

Erat illo tempore Trapezunte cum potesta-
 te Selimes: ubi, de consilio patris certior factus
 fuit: eum velle imperium deferre ad alium fi-
 lium, ipsius fratrem. Petijt ergo Capham, ut ef-
 fet cum Sacheimano: quod, quicquid rerum gere-
 retur, audire possit. Habebat et Byzantij, et
 alijs pluribus in locis, suos exploratores. Po-
 steaquam rescivit, iam factum esse, quod suum
 ram predicabatur: ipse auxilijs Scythicis, à
 Chane, pluribusque alijs, assumptis: hisque ad exer-
 citum suum, et ad sociorum amicorumque copias,
 adiunctis: loca transitu aspera et difficilia, ma-
 ximaque flumina, hyberno tempore superavit:
 et ad Ciliam Asprocastrumque peruenit.

Sultanus aut Achumata, patris accitu ad
 locum ex aduerso urbis suæ, nomine Brya, venit.
 Inde noctu in urbem occultè trajiciens, patrem co-
 uenit: et cum eo sermones nequicquā habuit. E-
 ius rei causa fuit, quod planè animis alieni
 ab eo Ianizari essent: auxilio destituti ab ipso
 in bello cum Sachcule. Quamquā verior mihi cau-
 sa videtur: quod non esset ei diuinitus Regnum de-
 stinatum. Redijt ergo vacuis manibus Amasiā:
 cum nihil eorum, ob quæ venerat, obtinisset.

Cilicum
 perfidia.

Morbus
 Baiazita.

Selimus
 Imperio in-
 hiat.

Achumata
 irritus co-
 natus.

ἡ τὰ λοιπὰ καὶ ἐν ἀπετίθεσθαι εἰς τὸ Γενίμ-
παχτιζέ. Αὐτὸς δὲ ὡς ἔξω ἡμέρας πέντε καὶ ἑ-
ξήχοντο πολλοὶ πολλοὶ, καὶ ἐπεσκιώσαν
αὐτὸν καθάραν ἀφ' ὧν τὸ γέροντα μόνον.

Οὕτως δὲ τῶν πραγμάτων διὰ κριμῶν
ἐν ἄσσεια μὲν τῶν ἡμερῶν, ὅπλα δ' ὀντες οἱ
Γενίτζαροι, χιλιάδες δέκα, ἐπορεύθησαν ἐν
τοῖς βασιλείοις: θέλοντες, ἵνα βιάσωνται
πασασι δέσπαι: καὶ ἐπ' αὐτῶν γέροντι, ἐξελθόν,
καὶ ἀφ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν τῶν ἡμερῶν: ἡ ἀ-
ποκτείναν αὐτὸν, ἐπὶ τὴν πόλιν ἐρημον θῆναι.
Οἱ δὲ ἑλθόντες, καὶ μὴ ἔχοντες τί ἐδρά-
σαι: τὸ μὲν δὲ λαβόμενοι τὸ γέροντα, τὸ δὲ Φο-
βόμενοι τὸ πλῆθος αὐτῶν: πάλιν καὶ ἀκόντες
αὐτὸν φέρου τὴν πόλιν, καὶ ἀξίωσι: ὅτι ἴσαν
παρὰ μὲν ὅσων οἱ Γενίτζαροι: ὅπως, ἐὰν μὴ
γίνηται τὸ θέλημα αὐτῶν, δοτικὸν εἶναι καὶ ἡ-
μᾶς, καὶ ἐρημώσασθαι ἐπὶ τὴν πόλιν. ταῦτα δὲ
γέροντες ἐνωθίοντες: ἐλυπήθη, καὶ ἔσπευσε βα-
ρέως, καὶ κατηρώσθη μεγάλως τὸν ἡμέτερον
δακρύων θρηνημάτων. Οἱ δὲ Γενίτζαροι, ἔξω ἔσω-
τες καὶ περικυβητοὶ, ὡς περ' ἀρτοί, ἤρπεν ἐφ' αὐ-
τοὺς: πνεύοντες αὐτῶν, καὶ λαβὼν ζητήσαντες. Ἡρώ-
της δὲ ὁ βασιλεὺς: ὅτι αὐτὸν τὸ Γενίτζαρον,
τὰ ἄλλα τὰ γὰρ πλεονέκτης ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ
ἐπὶ τοῖς πᾶσι ἐξελκιναν, βασιλεὺς, μικροὶ τε
καὶ μεγάλοι. Μὴ ἔχων δὲ τί καὶ ποιήσει: καὶ
ἀκὼν τῆς ἀρχῆς ἀνεχώρησε.

Εὐ εἴδη δὲ, ὡς μὲν ἀπεκρίθη, καὶ πρῶ-
της, ἀρτίως τὸν οἶον ἐν τέλει, καὶ οἱ βεζιρδες
ἀγαθὲς, καὶ πλῆθος λαῶν: ἡ γὰρ πᾶσι τὸ
πατέρας αὐτοῦ, καὶ ἐπεσκιώσεν, καὶ ἡ πα-
σαι τὴν χάριν αὐτοῦ. καὶ ἔτι καὶ ἀκὼν, ὡς
ἐρημῶν, ἀνεχώρησε τῆς ἡγεμονίας. ὁ γέρον δὲ
ἐξελθὼν τῆς πόλεως, ἐπορεύετο πρὸς τὸ δι-
δύμοτον, τὸ πρὸς ἀδριανὸν πλιν. Εὐ δὲ
τῶν πορδουζῶν, μετὰ ἑξήκοντα ἡμέρας ἐτελεύτη-
σε. καὶ ἐφ' ὧν τὸ νεκρὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει: καὶ
ἐθαψάν ἐν τῇ πόλει αὐτὸν ἀνεγερθεὶς ἐν ναῶ: ὁ
λέγων, ἡμετέριον. Διεφθέρθη δὲ, ὅτι ὁ
Γιαννασάσις ἐφάρμακωσεν αὐτόν. Ἀλλ'
ὅτι καὶ οἱ μαρτυροῦντες: ὅτι ἐπὶ λυπῆς διέρ-
ραγν. Διεπέρασε γὰρ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ἐν πα-
σῇ δυστυχίᾳ: καὶ οἱ δυστυχίᾳ πεσόντων, ὅτι ἡ δύ-
νηθι φέρει. Ἡ δὲ ὡς ἔλεγον, ταπινόφρων,
ἐρρωμένος, δι' αὐτὸν, πρὸς αὐτόν. Εἰς ὧν καὶ οἱ Γε-
νίτζαροι, μὴ ταπνόμενοι, ὡς εἶπε, πολλὰ καὶ
ἐξασίας: καὶ ἡ μόνον οἰκίᾳ ἐβράχυν, καὶ

animo, pacis amans, iustitie studiosus, mansuetudine clemens. Quibus rebus fa-
ctum est: ut Ianizari, nequaquam ea, qua par erat, reuerentia, se illi semper sum-
miserint: sed saepenumero seditionem excitauerint: nec Iudeorum tantum, & Chri-
stianorum.

suos, & tentoria, resq; reliquas: quæ in tuto i-
bi asseruata sunt. Ipse dies aliquot foris reman-
sit: exhibantq; singulis horis ad eū agmina ho-
minum honoris & subiectionis causa: relicto
intus sene solo.

Hoc modo animis hominum, in contraria stu-
dia distractis: Ianizari die quodam, armis in-
structi, numero decies mille, ad Regiam profe-
cti sunt: consilio aut vim adhibendi Bassi: aut
mandandi seni, excedere, regnumq; filio tra-
dere: aut occidendi ipsos, urbemq; diripiendi
& vastandi. Qui, his auditis, trepidi ancipiti
cura: quod ab una parte senem uerentur: ab
altera, Ianizarorum multitudinem: de tumul-
tu, quamuis inuiti, retulerunt ad Regem, postu-
lata illorum proponentes. Instant (inquunt)
infestis armis isti: parati, nisi cupiditate suam
obtinentes expleant, & occidere nos, & urbem
prede ac vastitati dare. Senex, ut hac accepit,
contristatus est, grauiter ingemuit: vimq; la-
crymarum profundens, filio diras imprecatus
est. Ianizari, foris stantes, eludiq; se & extra-
hi putantes, instar ferarum bestiarum exaspe-
rari magis: ignem ferrumq; anhelare: ac tan-
tum ansum inuitij circumspicere. Cum Rex in-
terrogaret, quid de hoc incognito cateri militū
ordines sentirent, quo in se animo essent: respo-
sum tulit, cunctorum animos, summorum &
infimorum, anersos esse. Inops ergo ipse opis &
consilij, de Imperio quantum inuitus cessit.

Anno igitur septies millesimo vicefimo, die
Aprilis XXIII. tempore matutino, Proceres,
Visiri, Agæ, & multitudo populi promiscua, fi-
lium deduxerunt ad patrem. Summis ille huic
reuerentiam exhibet, manum eius osculatur.
Hoc modo, præter voluntatem suam, ut dictū
est, filio senex Imperium cessit. Inde ex urbe e-
gressus, Didymotichum, quod ad Adrianopo-
lin spectat, pergebat. Inter proficiscendum au-
tem, diebus viginti post, vite finem fecit. Re-
latum in urbem cadauer: in Templo, quod ab
ipso excitatum, Imaretium (Hospitale) appel-
latur, humatum est. Sparsum rumore fuit, ei
venenum a Giano Bassa datum. Mihi verò
hoc non verum videtur: sed aegritudine animi
disruptum esse. Nam cum vitam summa cum
felicitate, ad id usq; tempus traduxisset: tum
demum in calamitatem delapsus, eam ferre
non potuit. Fertur autem fuisse minime elato

Ianizari, per
vim Selimū
obtrudunt
patri.

Selimus I.
Imp.

1512.

Baiazitæ
mors.

Mores eius.

χριστιανῶν: ἀλλὰ καὶ τῶν καὶ αὐτῶν πα-
σι δ' αὖν, κατεπάτησαν: καὶ διηρπάσαν πάν-
τα, τὰ ἐν αὐτοῖς. Φιλεῖ γὰρ τὰ τριῶντα γινεσθαι
παρ' αὐτῶν, αὐτὸς δὲ τυχόντες πλείους.

Ποιήσαντες οὖν πίνω δὲ κυρὸς διονυσίος πα-
ραίτησις, ὡς εἶπομεν, ἐγένετο ὁ σερρῶν, πα-
τριάρχης, ὁ Μανασσιδὸς μεθονομάδης, μαζι-
μος. Καὶ ὡς ἁγιογράφης. Περὶ δὲ διεφθέρθη
σαν πολλὰ: δένος τὴν ἀληθειαν γινώσκον-
τες, πάλιν δὲ θεῶν. Εποίησε ἐν τῇ πατριαρ-
χίᾳ χρόνους ἑξήκοντα. Εἶτα σκανδάλων γεγενο-
τῶν μετὰ τὴν Γαβριήλ μοναχῶν, ἐξήλθε
καὶ εἰσῆλθε πάλιν ὁ Νηφών, καὶ διέμεινε χρό-
νον ἕνα. Εἶτα, καὶ αὐτὸς σκανδάλων γεγενο-
τῶν, ἐγένετο, ὁ δρᾶμας ἰωακίμ: ὃς καὶ τῶν
κυρῶν διονυσίου καλὸς γυνὴ. ὡς δὲ νεώτερος
τῶν ἡλικίαν χρόνους δέ τινος γινώσκων, καὶ
ἀγαπώμενος ὡς πατέρων, ὃς καὶ ἐν τῇ
ἐκείνῃ ἐπορεύθη: καὶ οἱ καὶ ἐκείνων ἀρχόντες, ὃς
τε ἀρχιεπίσκοποι καὶ οἱ ἐπίσκοποι, ἀ-
ποδοξάμενοι, δέδωκαν δωρεὰς πολ-
λάς, καὶ ἐλεημοσύνας, καὶ βοήθειαν δέκασαν.
ὅρ δὲ ἐλθόντα ἐκείθεν ἐν τῇ πατριαρχίᾳ,
ἐρρωμένος ἐπὶ ἀφῆκεν. Εποίησε γὰρ τις συλη-
βρίας βασιλεὺς πολιτῆς, αἱρεῖ πονηρὸς καὶ Φα-
λόσιος, ἀξίως παιδὸς τοῦ πατρὸς, ἐπὶ τῇ
χαρατρίᾳ, Φλωρία χιλία. Αὐτὸς καὶ μὴ ἐκ
λόγου: ὁ πατριάρχης, πάλιν γινώσκων δέ-
χοντες, καὶ ἑλθὼν, ἐσέρχεται. Ἀλλ' ὅτι τὰ
χέρη ἐκείνα, καὶ ὁ δῶμας ἐκείνητος.

Ολίγον δὲ ὑστερον, συνέβη τι τοιοῦτον σκαν-
δάλων. Περὶ δὲ Μανασσίου ὁ σερρῶν ἐν τοῖς μέρε-
σι τῆς πατριαρχίας, πλείονος χρόνου, λεγομένης
χρυσόκερας, ὡς ἐπὶ τῇ χρυσόπολεως, ἡ νῦν
λέγεται τῆς ταύρου: ἐθεάσθη ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ
οἶκον ἐν ᾧ μετὰ κεράμων ὡραίων: καὶ ἡρώτη
σε τί τῶν καὶ ἐν ἀπὸ τῆς οἰκῆς οἱ ἐγχώριοι ἀπεκρί-
ναν: οἱ οὖν πατριάρχης εἶπε, καὶ ἐσκεπάζα
μετ' αὐτοῦ, ναὶ οὕτως ἦν. Οργισθὲν δὲ τῶν
καὶ τῶν καὶ ἐπὶ τῇ πόλει, ἵνα ποιήσωσι ἕτερον.
ὁ δὲ ἀκὼν τῶν πατριάρχης, ἀνεχώρησεν.

Επεμύσαν δὲ μετὰ κριμῶν τὸ κύριον
πατριάρχον, ὄντι ἀλλὰ καὶ τὸ Νηφών: καὶ
ἡλθεν ὁ Παχώμιος, ὡς ζυγῶν: καὶ ἀνέβη-
σάν ἐν τῇ πατριαρχίᾳ, ὃς ἐποίησεν ἔτος
εἴκοσι. Εἶτα, πινες φίλοι ὁ ἰωακίμ, διαπανήσαν
τες Φλωρία πεντακόσια, ἐπέλθον, καὶ πα-
τριαρχεῦσαι πάλιν ἐποίησαν: ὃς καὶ ἐν ὀλί-
γῳ ἐπορεύθη πρὸς τὸ μπουδανίας ἀρχόντα.
Οὐδ' ὅλως ἡ κατεδέξατο, καὶ θεάσας αὐτὸν
ἐνωπ.

catis quingentis, tantū effecerunt: ut, Pachomio eliso, ille denovo Patriarchæ decus obtineret.
Qui breui post in Moldaniā profectus est. Sed huius Princeps, cognita hac Ecclesiastica di-

stianorum: sed Turcarum etiam, atq; adeo ipso Ianizarorum
rum Bassarum, domos percur sarini: bonaq; in audacia.
ibi inuicta, in suam rem predantes verterint.
Hic enim illis mos est, remissum & indulgentē
Dominum nactis.

Abdicatione Patriarchatus à Dionysio, Patriarcha
quemadmodum supra diximus, facta: factus XII. Maximus.
est Patriarcha Serrarum Antistes, cui nomen
erat Manasse: quod in Maximi nomē mutatu
est. Vixerat is in Sancto mōte: de quo varia fa-
ma fuit sparsa: sed nemini, præterquam Deo,
veritas cognita. Exegit in officio annos sex. In
de, rixā inter ipsum, & quendam Monachum
Gabrielem nomine, orta, excessit: in cuius locū
redijt Nipho, ac permāsit annum unum. Rur-
sus dein dissidio nato, succēssit Drame Metro-
polita, Ioacimus: q; Dionysij fuerat Monachus. XIII. iterum
Erat is etate quidem iuuenis, sed ingenio mori-
busq; probatus, & gratus omnibus. Profectus
est in Iberiam, seu Georgianam: benignē ibi
ab eius regionis principibus, Archiepiscopo, et
Episcopis, exceptus: multis munerib; affectus:
cum elemosyna & subsidio, quod satis esset, li-
beraliter dimissus. Sed nec huic, illinc domum
reuerso pax & quies concessa. Exiit n. quidā
malus, & vite infamis, homo: qui, cum Sely-
bria Metropolitam egisset, dignam factis suis
castigationem passus fuerat. Is ad tributū vsq;
tatum, additionem mille Aureorū fecit. Quā hominē im-
cūm Patriarcha recusasset: tandē de Pontificū
& populi sententia admisit. Et alioqui deteri-
or causa vincebat meliorem: & qui vi cogere
poterat, prætor sedebat.

Nec multo interiecto tempore, noua quadā
offensio accessit. Cum Sultanus in Propontidis
partibus versaretur, prope locum, Chrysocera
mum nomine, supra Chrysopolin (quam nunc
Scutarin vocant) situm: fortē conspexit ibi do-
mum, pulchris tegulis tectam: & de ea quasi-
uit, quid esset? Responderunt incolæ, ut homi-
nes simplices, ingenui: Est hoc Imperator, no-
strum Templum: & id insu Patriarchæ ita te-
ximur. Quo audito, ille excandescere: & aliud
adificari imperare. Hoc ubi Patriarcha audi-
uit: administratione sua abiit.

Tunc Patres, missa legatione, Pachomiū ve-
nire voluerunt (nam is extra urbē erat) aut i-
psū Niphonē. Sed aduenit Pachomius, Me-
tropolita Zychnensis: atq; in Patriarchica se-
de collocatus est. Vbi cū unum annum sedif-
set: ecce amici quidam Ioacimi, adiectis Duca-
tis quingentis, tantū effecerunt: ut, Pachomio eliso, ille denovo Patriarchæ decus obtineret.
Qui breui post in Moldaniā profectus est. Sed huius Princeps, cognita hac Ecclesiastica di-

Tegulata do-
mus.

XV. Patriar-
cha Pachomius.

XVI. Rufus
Ioachim.

44 In Histor. Politicam Constant.

ANNOTATIONES MARTINI CRV- SII, TYBINGENS. PROFESSORIS, IN HISTORIAM Politicam Constantinopoleos.

Græcorum chronologia. Κατὰ τὸ ἑξαμηνιασθὲν ἀναριθμοῦν ἐστὶν. Qui est annus Christi 1391. Græci solent tempora ab an-
nis Mundi conditi annotare: multoq; plures annos numerant, quam nos. certè annum Mundi 5353. Ioannis
Fuccij, in quem annus Christi 1391. cadit, annis 1547. excedunt. causa quærat: cum Eusebius tantum
1236. annos habeat superfluos, qui 72. interpretes sequitur.

IN CHRONOLOGIA ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOL. Nicephori, hæc annorum supputatio est.

Ab Adamo ad diluuium usq;	2242
A Diluuiio ad turrim Babylonicam,	525
A turri ad ἀρχολομήμα (dimidiationes uictimarum, Genes. 15.) Abrahami,	425
Ab his usq; ad mortem Abrahami,	76
A morte Abraha. ad exitum Israelitarum,	430
Ab exitu ad ædificationem templi Solom.	757
Ab hac ad captiuitatem Israelis	425
A captiuitate ad Alexandrum M.	318
Ab Alexandro ad Christum,	303

Vniuersi, 5500. (Eusebio 5199.) anni. Secuti nimirum sunt Græci τὸς ἱβήροισιν, quo-
rum 5. & 11. cap. Genes. &c. conferantur: cum Hebræo textu,
seu vera eius interpretatione.

Illis 5500. annis adde 1580. annos Christi nati. Erunt 7080.
Et tamen pro his Græci hodie numerant 7089. Indict. 8. quo anno Turcæ
numerant annum Mahometi 988.

IOAN. FVNCII CHRONOLOGIA.

Diluuium anno Mundi,	1657.	ante Christum	2306
Mors Abrahami,			2124
Exitus ex Aegypto,			2454
Ædificatio templi Solom.			2933
Captiuitas Israelitarum,	3221. D. Chytræo uerò 323.	Luthero	3261
Alexander M.			3634
Natiuitas Christi,	3963. Luthero uerò 3960. Chytræo 3962. G. Mercatori		3965.

Moschopuli Grammatica. Habeo manuscriptum librum primum Questionum Grammaticarum Moschopuli, uarijs cum ductibus &
abbreviatis literarum: cuius ἐπιγραφὴ est. Ἀρχὴ τοῦ θεοῦ, τῆς βίβλου τῆς φιλοσοφίας καὶ λογιστικῆς λεγόμενης. ἡ δὲ
ἐκ τῆς ἀρχολομίας. In huius libri pag. 40. in summo margine scriptum est: εἰς τὸς υἱοὺς τοῦ μαρτυρίου, ἐκ τῆς
πρωτῆς Κλάδης τῆς τοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἐκ τῆς 9. Id est, Die 29 Martij, mihi donauit librum hunc Sacerdos
Clubes, anno (Mundi) 6901. Ergo, anno Christi, 1392. à quo tempore præsens Historia incipit. Sunt ergo,
188. anni ab ea donatione, ad 1580. usq; annum, quo hæc scripsimus. Videtur Moschopulus hic uixisse tem-
poribus Imp. Andronici Palæol. senioris: id est, circiter annum Domini 1300. quia pag. 24. eiusdem libri, de
præpositione ὑπὲρ, positum hoc exemplum est. ὑπὲρ τῆς βασιλείας ἀνδρονίου, μεγάλου καὶ δυνάστεως, τῆς
παλαιολογίας, γένους ἀνδρονίου καὶ ῥωμανίου. Imperatore magno Andronico Palæologo, facta est reuocatio,
seu restitutio, Romanorum. Fortasse, quod pater eius Michael, Imperium Latinis eripisset: qui id ab anno
Christi, 1203. usq; ad 1239. tenuerant: & filius Andronicus id magis confirmasset. Intelligitur ex hoc Clubs
exemplo: linguam Barbaro Græcam, etiam illo tempore, stante adhuc Imperio Græco, fuisse. idem, ex historia
Germanica Schiltebergeri patet: qui ab anno 1394. usq; ad 1427. Christi, uarijs Regnis Orientis peragratis
interim etiam Constantinopoli fuit: ubi moris esse scribit, ut laici, in publico Sacerdotē obuium habens, reue-
renter capite nudato, & corpore inflexo, ab eo petat: Efflogi mēna, Despota (ἀνδραγαθία, ἀεικνία;
benedic mihi, Domine) Sacerdos autem, manu capiti eius imposita, dicat: O theos efflogito senam:
ὁ θεὸς ἀνδραγαθίᾳ σεύει: Deus tibi benedicat. Vnde & hoc apparet: tunc quoq; Dipthongum ου, per Ef pro-
nunciatam fuisse. Ergo etiam ου, per Af. Sed & hodie sic Græci pronuntiant: contemnentes, quando aliquis
nostrum, per Eu & Au profert. Sic & reliquis Dipthongos ac Vocales pronuntiant: sicut uulgò in Scholis
nostris proferuntur. Sed & Nicetæ Acuminati Choniata historia, Barbaro Græcè manuscripta, in inclytæ Au-
gustæ

Martini Crusij Annotationes.

45

gustæ Vindelicoi Bibliotheca est: quā nos ante paucos menses (saure nobilis, pij, & prudentissimu uiri, D.
Ioan. Baptiste Henzelij, septem uiri Augustiani: & opera reuerendi Ecclesiastæ, D. M. Christophori. Neu-
bergij) hic Tybingæ habentes, perlegimus. Ex qua præcipua Barbaro Græcæ, ὁ μακάριος Hieronymus Vuol-
fius, bene de me meritis, in suas in Choniata annotationes transtulerat. Liber uetus est. Præterea, initio
Moschopuli mei scriptum est: Liber Grammaticalis Moschopuli, emptus per Ioannem
Reuchlin Phorcensem. Esse perpetuò debet τῇ ἀρχῇ, familiæ Capnionum. Dedit autem
dono hunc D. Balthasar Pleiningerus (Concionator) Schorëdorfius, Ioanni Marcoleoni Marpachensi 1537.
Eum postea mihi Crusio 4. Nouemb. 1576. domi meæ Tybingæ, dono dedit F. eius, M. Ioannes Marcoleoni: in
memoriam sui, & suorum Parentum. Etiam hoc addo: hunc librum, errore 1553. Basileæ sub nomine τῆς
ἀρχολομίας καὶ ἀρχολομίας γυναικίας, excusum esse: cum sit (meo libro eam γυναικίας omnem ad uerbum
habente) Moschopuli. Principium enim utriusq; est: ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀποστόλος ἀνδρονίου καὶ
ῥωμανίου ἐκ τῆς ἀρχολομίας καὶ ἀρχολομίας γυναικίας. Basilius anno 380. Christi uixit, non tempore Palæologorum
quo Emanuel Moschopulus: id est, uultus paruus, ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ: quæ apud postremos Græcos terminatio Diminu-
tiuum est. Imperatores autem Græcorum, appellantur βασιλεῖς ῥωμανοί: quia Constantinopolis, ut Colonia ῥωμανία,
Italice Romæ (τῆς ἀρχολομίας ῥωμανίας) appellatur uerò ῥωμανία. Inde Græci se nominant ῥωμανοί: occidentis uerò
populos quosuis, λατίνους & φράγγους, Latinos ac Francos.
ἡ δὲ τῶν ἀρχολομίας per Agarenos, Turcæ intelliguntur.
Τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἀνδρονίου καὶ ῥωμανίου) Stirps Palæologinæ familiæ, ab erepta latinis urbe, usq; ad eiusdem
per Turcas expugnationem, ex Gregora & Chalcondyle.

1. Michael, qui Latinis imperium eripuit, anno Christi 1260.
2. Andronicus maior, imp. à 1282. usq; ad 1334. circiter.
3. Michael, qui ante patrem obiit.
4. Andronicus nepos, à 1325. usq; 1343. cui ad tempus in imperio successit Ioannes Cantacuzenus,
tutor sequentis Ioannis.
5. Ioan. seu Caloioannes, 1354.
6. Filij 4.
 - Andronicus — Ioannes, cæcatus cum patre ab auo Caloioanne: sed uisum recu-
perauit.
 - Demetrius.
 - Emanuel: & alter Emanuel, nothus.
 - Theodorus, Præfectus Peloponneso, Rhainerij gener.

Ex his, Andronicus imperauit 1384. in carcerem condito Ioanne patre, & Emanuele
fratre: qui Emanuel, ei in Imperio successit, 1388. à quo præ-
sens Historia incipit.

7. Emanuel
lis filij. 6.
 - Ioannes: cuius uxor, Itala deformis: altera uerò, Maria Cantacuzena.
 - Andronicus, elephantiasi apud fratrem Theodorum mortuus.
 - Theodorus, Peloponnesi Despota. Vxor eius, Itala Malatestana. Filia, Helena;
Ioanni Cypriorum Regi nupta, uiuens anno 1456.
 - Constantinus, uxores eius, Itala, & Lesbij Ducis filia.
 - Demetrius: cui nupta, Asanis soror.
 - Thomas, uxorem habens Italam.

Ex his, imperauit Ioannes. 1421. qui Concilio Florentino interfu, nec filios habuit. Ei
successit 1445. frater Constantinus, matre Helena natus: qui, amissa urbe, occubuit.

OGVZIORVM (TVRCICAE FAMILIAE) DVCES,
sequenti genealogia, apud Laonicum.

De Regi-
bus Turca-
rum.

1. Induzalpes. } Principes.
2. Oguzalpes. }
3. Orthogules. }
- I. 4. Otomanes, Orthogulis filius, primus Rex, temporibus Andronici Palaeol. aui, 1300. Christi in-
cipiens.
- II. 5. Orkhones, 1329. temp. } Andronici nepotis.
Ioan. Cantacuzeni.
- III. 6. Sulaimanes, } fratres. Hic Amurates, aliter
- III. 7. Amurates, 1350. } dicitur Myrath Beg. cum quo
res fuit hisce Graecis: } Ioanni Cantacuzeno.
Ioanni, Andronici F.
Andronico, Ioannis F.
- V. 8. Baiazites Lelaps, Amurates F. 1373. cum } Caloioannes.
quo negotium habuit. } Andronicus.
Emanuel. } Christiani, à Lelape ad Nicopo-
lin 1395. uicti, pridie D. Michae-
lis. Captus à Tamerlane, obiit in
Ionia, 1398.
- VI. 9. Iesus, 1398. } fratres, ἀνδρόνογοι, }
- VII. 10. Mulsumanes, 1402. } ἀνδρόνογοι. } Temporibus Emanuelis, Graecorum Regis.
- VIII. 11. Moses, 1404. }
- IX. 12. Mechemetes, horum frater, 1404. }
- X. 13. Amurates II. Anno 1419. intersector } Mustapha patrum.
- XII. 14. Mustapha Amurates patrum. } Mustapha fratris. } Tunc Graecis imperante
Ioane, Emanuelis F. Cæsi sunt
1444. cū Vladislao R. Chri-
stiani ad Varnam, die D. Mar-
tini Papæ.
- XII. 15. Mahometes II. Anno 1450. Constantini Imp. Graecorum intersector, 1452.
Hunc, post Laonici historiam, secuti sunt:
- XIII. 16. Paiazites II. Anno 1482.
- XIII. 17. Selimus, 1512.
- XV. 18. Soleimanes, 1520.
- XVI. 19. Selimus II. Anno 1566.
- XVII. 20. Amurates III. Anno 1574.

SED A TVRCIS, tantum 12. Imperatores Otomannici agnoscuntur:
ut inquit D. Gerlachius.

- | | | |
|---------------------------|------------------|---------------------------------|
| 1. Otomanes, seu Osmanus. | 7. Mechemet. II. | } Constantinopoli se-
pulti. |
| 2. Orchan. | 8. Baiazet. II. | |
| 3. Murath. I. | 9. Selim. I. | |
| 4. Baiazet. I. | 10. Soliman. | |
| 5. Mechemet. I. | 11. Selim. II. | |
| 6. Murath. II. | 12. Murath. III. | |

ε'. τλδ

De primatu Papæ.

Grāmatica Græce origo

μπ. pro B.

ιλτιγμ.

Non assentiuntur Græci Latinis, dicentibus: Spiritum S. tum ex patre, tum ex filio, procedere: cum ipsi, tantum ex patre dicant. Reprehendunt etiam, quod αἰνῶν adhibeant eis θυσίαν: non εὐχῶν, ut ipsi. Sed præcipua, de principatu in Ecclesia dissensio est. Quæ de re locus sequens ex libro 1. Annæ Comnenæ loquitur: quæ anno Domini 1117. uixit: filia Alexij Comneni Imp. cuius sepulchrum adhuc extat in templo patriarchatus Constantinopoli, à D. Steph. Gerlachio uisum. Est id, lapideū: non insistent 4. basibus, sed integro lapide à terra surgens, altius, quàm mensa, ad parietem Templi: sicut alius Germani principis sepulchrum. incisam habet aquilam. Inuocatur Anna Cæsarissa in Papam Hildebrandum: quod eius facinora in legatos Imp. Henrici, nefaria fuerint: καὶ ταῦτα (inquit) ἔπεως ἀρχιερέως: καὶ ταῦτα, προαυθιμῶνς αὐτοῦ, ἐκ τῆς ἀπάσης: ἐσπῶρ ἐν καὶ οἱ λαῖνοι λέγουσι τε καὶ ἡντῇ. Ἐν γὰρ καὶ τῷτο, αὐτῶν ἀλλὰ φοβέας αὐτοῦ, μεταπλήθοντων γὰρ συνήγαγον ἐν εἰρήνῃ, αὐτῶν ἡμετέροιον βασιλέα παύσαντες: καὶ δὴ τῆς σιγῆς, καὶ τῆς ὀδύνης βασιλέως τῆς αἰῶνος: μετὰ πένθονε καὶ τῶν θρόνων ἀρχιερέων τῶν τῶν καὶ ἀδελφῶν οἱ ἀνέκαθεν βασιλεῖς, τὰ περὶ ταῦτα τῶν θρόνων τῆς νοῦς αὐτῶν πόλεως, καὶ μάστιγας, ἡνὶ ἀρχιερέων (aliis χαλκιστοῖν) συνένοστοι, αὐτῶν περὶ τῶν πλὴν τῶν ἡμετέροιον πόλεως ἀνὰ βίβασαν ἀντὶ τῶν αὐτῶν οἰκιστῶν διονυσίους ἀπάσας, καὶ τῶντο ἐποίησαν. Dicit, frustra gloriarī Latinos: præsidere Papam toti terrarum orbi. Cum enim sceptrum, totaq; imperij administratio, Constantinopolim translata sit: eodem quoq; Throni ecclesiastici prærogatiuam, tralatam esse: præsertim, cū idem etiam Carthaginensi Synodo placuerit: ut omnes totius orbis Ecclesiæ, nouæ Romæ sedi subiectæ sint. Habebat hæc Anna (inquit Zonaras) τὸ γλῶσσον ἀνερέως ἀπὸ τῆς αἰῶνος: id est, ueteri lingua Græca, nō uulgari et corrupta, scripsit. Hæc causam sentio ego, Grāmaticæ Græcæ præcepta scribentibus fuisse: ut scilicet, tum Græcos ipsos, tum alios, qui discere uellent, puram linguam docerent: eam reuocantes contra corruptam linguā: sicut apud nos, latine lingue Grāmatica scribuntur. Sed ad rem. Noluit Imp. Græcus manicam Chorepiscopi honorare: ne uideretur primatum Papæ agnoscere. πρῶτον μὲν, τὸ πρῶτον μὲν: ὁ ἀπὸ τῆς αἰῶνος οἱ ἡρώς, ὅτε, τελέσει λαίτργιαν: inquit Theodos. Zygomalas.

Μπαζιγίτς τῷ ἱλτιγμῷ τὸ μπ. scribitur hodie à Græcis pro literalatima B. tāquam medium inter β. (quod per V. cōsonantē pronūciatur) ἔν τῷ μ. αὐτῇ, minuit in pronūciando, aliquid de impetu π. ad naturā β. adducens: ut, Bombyx, in libello Nomenclaturæ, Barbaro Græcæ, qui Corona preciosa inscriptus est, scribitur μπόμβυξ: et uua acerba, οὐβὰ ἀτσομπά. Ideo in imperio Alexij Comneni apud Zonarā τὸ, ρομπότς ὁ φράγγος, Latine est Robertus Frācus, non Rompertus. Interim tamen in libello dicto, τὸ β. ἔν τῷ B, ἔν τῷ V. ponitur: ut ἀπὸ βασιλείου βασιγίμ. Apud Laonicum uerò, omisso μ. παύσας scriptum est. Sed quid est τὸ ἱλτιγμ. καὶ λαίτς, turbo, procella. Deridens ipsum τεμῆγος, Tamerlanes, lib. 3. Laonici αἰῶν ἡμῶν ἔστι, inquit, λαίλαπι παρὰ λαίτς, τῆς τὸν αὐτῶν. Dignus uerò, cum turbine conferri iste, audaciæ nomine. Francisc. Sansouinus in uite eius extremo, Fu questo signore, inquit, Gnomo precipitoso, & audace in tutte imprese, lequali egli fece, così vell' Asia, come vell' Europa. Nè si ripotè mai all'altrui cōsiglio: ma, quādo si haueua d' andar cōtra i nemici: si cōfidaua solamete in se medesimo. Però era cognominato Lelapa: che i Turci dicono Ildrin: cio è folgore dal cielo Volendo, con questo significare: ch' egli era impetuoso, & præsto, comela suelta celeste. Præcipitem in omnibus actionibus fuisse, nec alijs auscultasse, dicit. Vnde Lelaps, Turcicè Ildrin, fulgur ἔν τῷ fulmen, appellatur fuerit.

OGVZIO-

5. πτω θογατέρα (Ντόρια) τὸ πρὸ α' apud recentiores Græcos ponitur: litera π, uim π infingente. Do-
ria, pro D'oria, di Auria.

Διαπερασάντες γὰρ αὐτὸν) Pro, Διαπερασάντων αὐτὸν τῶν Βυζαντίων. Vsitata multum recentioribus
construatio.

Καὶ πάλαι) Pro, Καὶ πάλαι: more uulgaris linguae. πάλαι, etiam pro πῶλις hodie accipitur.

7. Ετελεύτησε καὶ ὁ βασιλεὺς (στ) De Imp. Manuele Paleol. etiam hoc addam, ex libro uulgaris linguae, qui
αὐτὸν inscribitur: et quædam Epitome historiarum α' παλαιὰς τῆς νεώτης διαθήκης est: quo priuatim domi

4. Constantinopoli frequenter Græci utuntur, Venetijs excuso: quem librum et thesaurum Damasceni, acceperam
28. Febru. 1578. Tybingæ: mittente mihi clariss. uiro, D. Ioanne Scheurlino, Medico Augustæ: qui mihi per Hie-
ronymum Mercuriale, Patuuij Doctorem, comparauerat. Eis τὸς χιλίους τετρακοσίους δεκατέσσαρες, inquit
ἡλθε ὁ βασιλεὺς, ὁ πρὸς μανόλης: καὶ ἀρχισὲ καὶ ἐντίστον τὸ ἐξαμέλιον. Eis τὸς χιλίους τετρακοσίους δεκατέσσαρες, ἡλθε ἡ
ρακελὼπα, ἡ βασίλισσα. Id est, Anno 1578. uenit Imp. Dominus Manuelus: et incepit Hexamilium
condere. Biennio post, uenit Dōmina Regina Cleopha. Hanc arbitror Manuelli fuisse uxorem. Tὸ πρὸς, pro po-
nitur proprijs nominibus, pro πρὸς, aut ἡντι.

1. Os ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας) Laonicus lib. 4. sic scribit, de Emanuele. Ἀπὸ ἰταλίας ἀγόμα-
ν αὐτῷ (ὡς ἡ ἰωάννη) γυναικα, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα: ἐπειμὶ ὑπὸ τὸν τρόπον, ἀνδρὶ ἡ
διαδύματι ταινίᾳ, ἀρχισὲ καὶ ἡ βασίλισσα ἐστὶν αὐτῷ τοῖς ἐλλήσι. Italiam filio Ioanni desponsauit, Monferra-
tensis filiam: ingenio probam illam quidem, sed facie inuenustam: ipsumq; diademate redimitum, pontificem
ac Regem Græcis constituit. Factum hoc 1421. circiter Christi. Itale huic, nomen Sophiæ fuit. Ea cum in pa-
triam abiisset: Ioannes aliam duxit, Russiæ Principis filiam. Addit enim Laonicus: ἡγάγετο γυναικα, πλὴν ἀπὸ
σαρματίας, ἡ σαρματῶν ἡγεμένη θογατέρα. Ponit præsens historia, tertiam etiam uxorem eius, Mariam Can-
taczensem.

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν
ἐκτι. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν.

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

10. Τὸ αἶμα ὁρᾷ Sic nominatur mons Athos: οἱ αἶμα, διὰ τὸς οἰκίους ἐν αὐτῷ οἰκιστοὺς: ἔχω γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας
ἐπιστολῶν: ἐν οἷς εἰσὶν ὡς τετρακοσίους ἰερομόναχοι καὶ μοναχοί. Propter studium scilicet sanctitatis (inquit
Theodosius Zygomalas) per monasteria, quæ in ipso sunt, uiginti duo: in quibus, Hieromonachi et Monachi
circiter quater mille. De quo lib. 1. peregrinationis sue, cap. 41. Petrus Belonius sic scribit. Les Caloieres
du mont Athos, qui vont demeurer par les autres monasteres de Græce, ou en autres
parties du monde, sont plus estimez: que ceux, qui n'ont point esté. La raison est, qu'
ils sont profelsi onde mieux obseruer les cerimonies: que les autres, qui uiuēt à la Gre-
que. Monachi huius montis, quocumq; aliò uenerint, maioris autoritatis censentur: quàm ulli alij, qui non ibi
fuerunt: quia ipsorum arctior, quàm cæterorum per Græciam, cerimoniarum obseruatio est. At sola in meri-
tum Christi fides iustificat: quæ benefactis Decalogi, sicut arbor bona bonis fructibus, testificanda est. Μόνι-
μὴ ὑπὸ τῷ πρὸς κατεργασμένη, ἡ γυναικα πλυσάν ἀπὸ Ἀσπαρδίας, ἡ μοναχὴ ἡγεμένη θογατέρα. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
λόγος θεοσεβείας ὅρα, ὡς ὁ πρὸς ἀνδρὸν ἀνδρὸν καλοὶ καὶ ποιοῦσιν. Οὐκ ἔστιν ὡς ἡ
Καὶ γὰρ πᾶσι πεποιθότες ὡν, τὰ διαταχθέντα ἡμῖν: ἀλλὰ ὡς ἡ ἀρετὴ ἡμεῶν. Διὰ τὸν αἶμα ὁρᾷ τὴν ἡμετέραν

ἐγινον εἰς ἐβδόμενα χρόνους μετὰ τὴν πρῶτην: καὶ ἀπὸ τῆς χριστοῦ ἐναντίας χρόνοι τριακονταὶ ἐνενήκοντα πέντε. Secun-
do anno imperij Theodosij M. fuit secunda synodus, habita Constantinopoli a patribus C L. Erant tunc Pa-
triarchæ: Timotheus, Alexandria: Meletius, Antiochiæ: Hierosolymæ, Cyrillus. Celebrata est aduersus Mace-
donium (qui deitate Spiritus sancti negabat: contra demonstrantibus Patribus, Spiritum sanctum esse deum ἀνεκλήν: ὁ
τῷ πατρὶ, καὶ τῷ υἱῷ, ὁμοούσιον) septuaginta annis post primam, anno Domini 395. Sed Funccij Chronologia,
anno 385. Christi, 3. anno Theodosij, ponit. Papa tunc Romæ fuit. Δαμάσος: Nestarius uero, Constantinop. Pa-
triarcha. Tunc etiam condemnatus fuit Apollinarius Laodicensis, et Sabellius: inter alia, etiam ἀφύχον Christi
carnem dicentes.

Eis τὸς δεκατέσσαρες χρόνους τῆς βασιλείας τῆς μεγάλης θεοδοσίας, ἐγινον ἡ τέτη συνόδος, εἰς τὴν ἐφεσπον καὶ ἐγινε κα-
τὰ τὴν νεσφίον, καὶ ἦσαν διακόσιοι πατέρες, ἡ τὸν γὰρ ὁ πατριάρχης τῆς ἀλεξανδρείας, ὁ κύριος καὶ ἰερομόναχος, καὶ ἰερο-
πατριάρχης τῆς ἱεροσολύμων, ἐγινον γὰρ μετὰ τὴν δευτέραν συνόδον εἰς χρόνους εἰκοσιέτη: καὶ ἀπὸ τῆς χριστοῦ, ὡς καὶ ἐν τῇ
τέτη συνόδῳ: χρόνοι τριακονταὶ δεκατέσσαρες. Tertio decimo imperij Theodosij minoris anno, tertia Syno-
dus fuit, eaq; Ephesi, contra Nestorium, patribus C C. Patriarcham Alexandria agente, Cyrillo: Hierosolymæ
uero Iuuenale. Acta est 26. anno post secundam Synodum, anno Christi 414. Sed Funccius 435. Christi, et 24.
Theodosij, ponit. Tunc, Celestinus P. Romæ erat: Patriarcha Antiochiæ, Ioannes: Constantinopoleos, ipse Ne-
storius. Statuebat hic Christum, ψιδὸν ἀνθρώπου, καὶ ἰς θεὸν σεσαρκωμένον: nudum hominem, non Deum incarna-
tum. Ideo S. Mariam, χριστοῦ σῶμα uocabat, non θεοῦ σῶμα. Synodus uero, et Christum Deum uerum pronuncia-
uit, ἀσώματος ἐστὶν Μαρία σεσαρκωμένη: et ipsam, πλὴν παναγίαν παρθεῖον, ἀνθρώπου θεοῦ σῶμα appellauit. Huius
Concilij acta, ἐν Reuchliniana Pforzæ Bibliotheca, Durlaci hæc æstate, pius doctusq; iuuenis, M. Bernhardus
Hausius Knielingensis, D. D. Ioanni Pistorio, illustrissimæ ibi Aulæ Medico, descripsit: suo tempore, cum Lati-
na conuersione eiusdem Pistorij, in publicum exitura.

Μετ' αὐτὸν βασιλεὺς ἐστὶν ὁ σέβης μαρμαριανὸς, χρόνους ἑξί, καὶ εἰς τὸν χρόνον αὐτοῦ γινέται ἡ τέταρτη συνόδος, εἰς τὴν
χαλκιδόνᾳ, κατὰ τὴν συντυχίαν καὶ διανομίαν. Τῇ τῇ συντυχίᾳ, ἡ τότε ἀρχιεπισκοπὴ καὶ ὁ διόσκορος, ἡ τότε ἐπί-
σκοπος, ἡ γὰρ πατριάρχης, ὁ ἀλεξανδρείας, καὶ μετὰ δεκά χρόνους, ὅπως ἐγινον ἡ τέτη συνόδος, ἀσκηθῆσαν τῶτοι
οἱ δύο: καὶ λέγουσιν, ὅτι ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς ἐσεσαρκώθη κατὰ φαντασίαν: καὶ ἐλαβε τὴν θεότητα: καὶ ἔχει μίαν φύ-
σιν, ἡ γὰρ, μόνον ἀνθρώπου, ἀλλ' ἔχει καὶ θεὸς καὶ ἀνθρώπου. καὶ διὰ τὸ τοῦτο, τὴν ἀφώρισαν, καὶ ἦσαν πατέρες ἐξακόσιοι
τριακονταὶ, καὶ ἡ τὸν πᾶσι καὶ ῥώμης, λέοντι: καὶ ὁ πατριάρχης ὁ κωνσταντίνος πόλεως ἀνατόλιος: καὶ ἰερομόναχος, ὁ
πατριάρχης ἱεροσολύμων, ἦσαν ἀπὸ τῆς χριστοῦ ἐναντίας χρόνοι πρηνήκοιοι ἐπὶ τῇ. Successit Theodosio pius Marcianus, im-
perans annos sex. Sub quo fuit quarta Synodus, Calcedone congregata, contra Eutychen et Dioscorum: quo-
rum ille, Archimandrita (Constantinopoleos) erat: hic uero, Patriarcha Alexandria. Surrexerunt hi decimo
post tertiam Synodum anno: dicentes, Dominum nostrum Iesum Christum, tantumphantasia, seu simulatē,
carnem assumpsisse: nec accepisse diuinam naturam. Habere unam solum naturam: uidelicet humanam, non e-
tiam diuinam. Quapropter de Ecclesia eiectioni fuerunt a patribus D C X X X. Papæ tunc Romæ erat Leon-
tius: Patriarcha Constantinopoleos, Anatolius (Maximus, Antiochiæ) Iuuenalis, Hierosolymæ Anni a Christo
507. Funccius uero hoc concilium, ad 455. annum Christi, et 2. Marciani, refert.

Eis τὸς δεκατέσσαρες χρόνους τῆς βασιλείας τῆς μεγάλης ἰουστινιανῆς, γινέται ἡ πέμπτη συνόδος, εἰς τὴν κωνσταντίνος πό-
λιν, καὶ ἦσαν πατέρες ἑκατὸν ἐξήκοντα πέντε, ἡ τὸν πᾶσι καὶ ῥώμης βιγίλιος: καὶ ἡ τὸν πατριάρχης ὁ κωνσταντίνος πό-
λεως, συντυχίᾳ: ὁ πατριάρχης τῆς ἀλεξανδρείας, ἀπολινάριος: ὁ πατριάρχης ἀντιόχειας, δόμων. καὶ ἐκατὸν
πέντε μετὰ χρόνους ὀγδολύτα ἐξί καὶ τέταρτος συνόδος, κατὰ τὴν ὁμοίαν: ὅπως ἐλέγυν, ὅτι οἱ ψυχᾶς ἦσαν γυναικίους
ὁμοίους πατρὶ καὶ υἱοῦ καὶ ἀνθρώπου: καὶ, πῶς πᾶσι οἱ ψυχᾶς ὁμοίους εἰς ἀλλὰ ὁμοίους: καὶ ἡ

7. Ienicapi, Turcæ aparuerunt, antea clausam. Sicut aliæ parue, adhuc sunt clausæ.
8. Oduncapi, porta lignaria, ubi ligna uenduntur.
9. Ieniscapi, ubi uenduntur fruges, fructus.
10. Baluchasarcapi, piscium fori porta, piscaria porta. Inde, tractus ad Galatam, seu Peram. Theodosius Zygomalas uocat *Ἰαπετῶν πύλην*. Ibi patibulum est.
11. Tās wégias porta. Est pulchra porta.
12. Tschifutcapi, Iudeorum porta. Ibi habitant Iudæi: sicut et apud duas præcedentes.
13. Baschacapi, Bassarum porta: quia sola Bassis solis noctu aperitur. Est ea prope muros Sarai, uel Saraglie, id est, arcis Regis.

A Gyllio hæ II. ponuntur.

1. Porta Blachernea, nunc Xyloporta, prope tertium urbis angulum. Ibi Blacherne: nec longè inde Mamas, antis. 2. Cynigos, seu Palatina, 3. Phanaria. 4. Agia. 5. Iubalica. 6. Farinaria. 7. Lignaria, 8. Seminaria. 9. Piscaria. 10. Neorij et Demetrij, in mucrone primi collis. Olim ad finem erat porta Thracia, seu Cyzici. Ibi turrium septem Echo, si earum una uocem accepisset.

III. *Ex parte Propontidis.*

Ibi (inquit Gyllius) sunt circiter quinque, singulae habentes scalam proiectam in Mare, qua portus pateat nauibus, præter portas septi Regij. Prima, est stercorearia: secunda Leonina: tertia, Condescala: duæ sunt sub septimo colle. Ita figura urbis est triangula: basi occisum uergente: seu potius, tricornis. Sita est in peninsula: & est *ἐν ἑξάδοι*. In primo colle, est ædes Sophiæ, & palatium Regis. ibi, prima Regio urbis: quarum Regionum 14. erant. Etiam in primo colle, sed in tertia Regione, Hippodromus est. Plinius, hunc promontorij angulum uocat Chrysoceras: Dionysius Byzantius, Bosphorium. Idem promontorium efficit reliquos 6. colles, ad occisum pergens: ex latere dextero in Sinum prominētes, cum s. Vallibus. in sinistro latere, perpetuus cliuus est: non habens colles, sed tumulos. In secūdi collis uertice, est colūna purpurea: in latere huius collis, quinta Regio erat. In tertio, Solimanni Xenodochia & Mausoleū, atq; Gynaeconiidū Regiarū claustrū. A tergo tertij collis, nona Regio. In quarto, Mahometæ 11. Mausoleū, tēpla Turcia, Xenodochia, thermæ. In dorso quarti collis, undecima regio, et ibi bos æreus. In quinti fasisio, Selimi 1. Mausoleū, & Xenodochiū. In sexto: inter hunc et Sinū, olim ædes sacre Blachernæ. Ibi Regio 14. Septimus, Xerolophus est: ubi ædes S. studij. Ibi, duodecima Regio.

Et magnitudo. Pera, olim pro tertiadecima habebatur Regione urbis. Ambitus urbis (inquit Gyllius) nō attingit 13. miliaria: quāvis Chalcondyles centum & undecim stadiorū esse scribat. Circuitus uerò Peræ *περὶ τῆς πόλεως*, passus quater mille & quadringentos, portusq; sex maritimus, habet. Suburbana prædia, claudcātur olim muro longo, bidui itinere, a ponto Euximo Selymbriam uersus, contra impetum Scytharum & Bulgarorum.

Iscariotes ad ultimum, ubi ultimum crucis (C) Alij, die ultimæ oppugnationis (quâdo etiam urbs capta est) uulneratû,
cum summo Imp. Constantini dolore stationem deseruisse, scribunt. Nomen ei fuit Ioanni Iustiniano Longo: qui
circiter CCC. uiros adduxerat, splendidis refulgentes armis.

XII.
Pera & Ga-
lata.
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/
d/</

ANATOLIΩΝΙΣ ΕΙΣΟΡ) Græci tūc (inquit Chieſis) ſex millia bellatorū non excedeant. Certe præſidiū hoc, cum quoquē uerſus diſtribueretur, non ſufficiebat. Antea uerō, imperatore pecuniā à ciuibus, ad conducendos milites, petente: ipſi ſe habere negant. At poſtea, Turcæ fodientes, maximos theſauros reperiunt.

Εἰς πόλιν οὐδὲν ὄντος αὐτῇ εἰς τὸ ἔξω μέρος. Ioan. Ramus in historia Turc. Trahitur per dies aliquot, inquit, oppugnatio: donec nocturnis ignibus, coelitus in obseſā ciuitatē delapsis, rursūq; paulō pōst sursum reuolutis, Turca admonitus fuit: deſtitutā eſſe Superum auxilio ciuitatem. Ergo maiore ui eam adortus eſt. Paulus Aemil. in Caro. lō VII. Galliarum R. Turca, inquit, nocte intē peſta uidere ſibi uiſus eſt, ingentem lucē ē cœlo in urbē obſeſā demitti. Id uiſum clām habuit. Sequētī nocte itē intē peſta, uidet eandē, quæ cœlo deſcēderat in cœlū redire. Tūc plenus bonæ ſpei, urbem, quam paulō ante Superi ope cœleſti texiſſent, uelut deſertā tunc à Superis, maiori ui adortitur. Viſta uirtus, non uicta Religio. Greci (inquit Chienſis) prēcibus, & S. imaginum circumlatione, ac nuditate pedum, expectabant oppugnationem. Steterunt propugnatores urbis (ut idē ſcribit) hoc modo.

Defensores
vrbis.

1. Constantinus Imp. & Longus, circa murorum S. Romani reparator: ubi magis urgebat pugna.
2. Mauricius Catanæus, nobilis Genuensis, inter portam Pigi (fontis) ad Auream usq; pugnans contra ligneum castrum, pellibus bouum contextum: cum C. C. Balistarijs, admixtis etiam Grecis.
3. Paulus, Troilus, Antonius, de Bochiardis, fratres, in loco arduo Meleandri, quo urbs titubabat: suo sumptu & armis, summa cum uigilantia.
4. Theodorus Caristino, senex, Græcus robustus, τοξμότης & Theophilus Paleologus, uir doctus: nec nō Ioan. grandis Alemans, centurio Iustiniani Longi: partem murorum simplicem (fossa & antemurali caretē) horribili bombardā afflicta, caligare an. nomine, reparantes tuentesq;.
5. Conta-

3. Contarenus Venetus, ad Auream portā, & adjacentes turres usq; ad Mare. Alij Græci circa Mare terrāq;.
6. Bailus Venetorum, Hieronymus Minottus, ad curiam Palatij imperialis.
7. Cardinalis (Isidorus) S. Demetrii regionem, ad Mare, tuebatur.
8. Catalanorum consul, turrim ante Hippodromam, Orientem uersus.
9. Chirluca (ωφελανς) portum, totamq; maritimam regionem.
10. Hieronymus Italianus, Leonhardus de Langasco Genuas, Xyloportam, & Aueniadis turres.
11. Sacerdotes Monachi, supra muros. (Venetis.)
12. Gabriel Triuinianus, minorū nauū præfectus, a turri Fani, usq; ad Imperiale portā, ante Sinū, cū CCCC.
13. Andreas Diedo, maiorum triremium præfectus: has potius, quam portam, pauidus custodiens.
14. Demetrius, Jocer N. Paleologi, Nicolausq; Gudelli gener, urbē percurrēbant cū armatis, ad succurrēdum,

ubicumque opus foret. Sabellicus ait, Longo portam Romani attributam fuisse: Nicolao Molino, & Ioanni Lauretano, Chersinam portam: Baptiste Gritto, & plerisque Venetis, Palaeologorum domum. Quod hoc loco Graeci eis τὸ ἑστῆς πύλης extitisse scribuntur: intelligendum est, eos ibi inter murum interiorem altiore, & exteriorem humiliores, confluisse. Dicit enim Chieſis, eos omnē spem in fossis & antemurali posuisse, nec sanè prudenter. Iis enim tandem perditis: ad aliſſimum murum coangustatos, quem antea deseruerat, postea defendere non potuisse. Et Naclerus Generat. 49. Erant obſerate, inquit, urbis portae: quibus ad antemuralia patebat iter: ne qua fugiendi facultas militi esset: sed ita fortius hosti resisteret. Longus uerò, licet ab imperatore oratus manere (apud murum Bachatureum, ut Chienſis appellat) portā sibi aperiri iussit: ut in urbe uulnus curaret.

Muros Byzantij Gallus sic metitur, Muri inquit, circuitu Maris uacantes, duo sunt: fossa cincti, lata 25. Passus. Spatium inter utrumq; murū, latum est, 18. pedes. Interior murus, excelsus, latus plus 20. pedes: in quo, ex cōtinenti sunt plus 250. turres in quas gradibus lapideis ascēditur usq; ad summū. Exterior murus, dimidio minor, sed totidem turribus creber. Spatium inter fossam, & murum exteriorē, altius est altero fossę latere. Spatium item inter duplices muros, altius est spatio iam dicto. Muri maritimi, terrestribus humiliores sunt: simplices quidem, sed bene crassi, ac turriti. Ex parte sinus, ab sunt à Mari circiter 50. passus ambulatorios. Ex parte faucium Bosporicarum & propontidis, supra littoris crepidines siti sunt: nisi ubi scale portuose sunt.

Oi τῆς νοῦς ἡμετέρας) Antea (inquit Chienfis) triduo luminaria Deo suo accēderant, ipsum inuocauerant, integrum diem usq; ad noctem ieiunauerant: una postea conuiuātes, tanquā morituri osculantes inuicē. Postea, noctū oppugnationē inceperunt: & luce orta, buccinæ utrinq; resonant, tympana perstrepunt: aliusimē Turcæ clamant: illalla, illalla, Mahomet Russolalla: Deus est, & semper erit, & Mahometus est seruus eius. Vna hora, omnem terrā mariq; urbem inuadunt. Ab oppidanis, ad tempus strenuē repelluntur: donec iustiniānus uulneratus cecidit.

ΕΡΕΤΑ ϨΔΞΑ ϯ. Id est, anno Christi 1452. licet pleriq; scribant, 1453. Sed in libro αβθ. etiam, supra citato, sic legitur: εις τας χιλιδς, τετρακοσις, ποινηα δυο: εις ταις εικοσι ηναι τ μαίς, ημσρα τετρη: και ηρον ο αμνησαις μεμετρης τω Κωνσταντινουπολη: η βασιλυσσιν εις αυτω τότες, ο νυν Κωνσταντιν. ο παλαιολογ. Id est, Anno milleesimo, quadringentesimo, quinquagesimo altero: die uigesimonono Maij, feria tertia: cepit Imp. Mechemeta Constantinopolim: quo tempore in ea imperitabat D. Constantinus Palaeologus. Isidorus item Cardinal. in Epistola, & Sabellicus lib. 6. Ennead. 10. 1452. ponunt. Et Franc. Philelphus, lib. X. Xenophonti F. suo scribens: Quod Turcae, inquit, Constantinopolim premunt obsidione: fero permolestè. Ex Mediolano X. Calend. Sextiles, 1452. Cum hac sententia, uir doctissimus nostro seculo, Gerardus Mercator, facit. Ratione ex Masseo, & alijs, in ipsius Chronologia uide: scilicet eam esse captam intra dies Pentecostes, mense Maio: postquàm Pascha 9. April. fuisset. Sed quartum Calend. Iun. (diem 29. Maij) non incidere in pentecostes festum, nisi 1452. anno, Indictione prima. Chienfis, quartum Calend. Iunij (sic lego: non autem, ut ibi scriptum est, Maij) diè uidelicet Martis, expugnationi tribuit. Et Laonicus lib. 8. βασιλυσ η, inquit, ως εδωκε ωρα ειναι προσβαλειν εωθον (αρεως δ' εν ημσρα) τα τε νευβαλα εσχυμαινε: η ο σαλ πυνη αι εσχυμαινο: εωθον προσεβαλε: η απαντα ην α πολεις ημ βιτασιν ες μαχων οι χειρικοποι. Turca, cum tepus appetere mane uideretur (erat is, dies Martis) canentibus cymbalis & Tubicimibus: matutino tempore impetum fecit: & ab omni parte urbem oppugnabant Barbari. αρεως ημσρα hic appellat, quam alij τετρω. Dies enim Hebdomadae sic numerantur à Græcis.

1.	ἡμέρα κυριακή, quæ est ἡ πρώτη dies Dominicus			
2.	Δευτέρα.	{ Lunæ. Martis. Mercurij. *Dies* Iouis. Veneris. Sabbati. }	ἡ μεγάλη ἐβδομάς, Carwochen, hebdomas Paschatis.	
3.	Τρίτη.		πρώτη, der grün dons	
4.	Τετάρτη.		derstag.	
5.	Πέμπτη.		{ ἡ μεγάλη & πάχα. }	παρασκευή. der Car
6.	Ἑξή, seu παρασκευή.			freitag.
7.	Σάββατον, seu ἡ ἐβδόμη.			

Damasceus, ut ostenditur in titulo tunc, cōtione. id. an archieus apud illos nomen, quod erat presbiteri nomen. Et ibi dicitur, eos illos ad illos nomen: erant nomen presbiteri. Si incipias à die Dominico, qui est primus Hebdomade dies, et pergas ad alterum Dominicum: sunt dies octo. Hic illius liber, nomine Theopropius, in pagorū Græciæ et Thraciæ tēplis, suis Dominicis et festis dieb. quib. eius leges inscripti sunt, à Sacerdote ad populū legi solet: ut

Muri Cōstara
tinopolitani.

λά.
Ορρυγνά-
τιο.
ἐλελσῶ.

 $\lambda \mathcal{G}'$

Tempus ca-
pte vrbis.

Hebdomas
Græcorū.

nemo imperatore ad Grāmatica Verjusq; faciendis incumbente. Et Choniata, im uita Isacij Angeli Conem.

[illegible]

perdidit Græciam. Exemplum apud Historicos citatos, ubiq; obuia. Oriētis imperū, diuisum fuit in Byzantinū, et Trapezuntium. Et Latinis Constantinopoli 1203. imperātibz: Lascaris imperabant Nicæe: Adrianopolis

zilia accesserunt Turcæ, bonitate Regionum Græciæ, & mollitie Imperatorum, & intestinis morbis, cogniti ad inuicem dum ille fit. Hinc Ammotes 1. duabus Genuensium nauibus (Interiorana et Squarciatica) dās nauis

occupando dedit: quòd propter parimoniam remouit presidia prouinciarum. Alia minor, amissa: quia nullus exercitus aderat, Turcis resistens, tempore imp. Andronici maioris. Niceph. Gregoræ lib. 7. cap. 1. Maioribus

τίον ἐξέλοιο. Nihil efficit inustus miles (praesertim, in d eum blasphemus) contra Turcas: qui amicae regiones popu-
lans, populi execrationem pro utatitico fecum in bellum portat. Eiusdem, lib. 6. cap. 12.

Leol. iunior. Apud eundem lib. 7. cap. 13. & 14. Et antea, perfidia Alexij Angeli in Turcam Rucratium, cui
sam dedit multis Asiae urbibus infestandis. Apud Chomiarum, de eo Imp. librè 3. Vbi etiam dicitur, Remp. 2.

& destructionis Regni praesignificatrix (ὡς αὐτοῦθεν τὰς συνεισφορὰς, ἡρωσίων τε καὶ βασιλικῶν καὶ τῶν
 veterum clararum domorum & basilicarum collabentium incuria. In eisdem Gregor. ex-

ὅτι ἀξιον χριστιανοῖς, ἀλλήλους τῶτοι λατ' ἀλλήλων ἔπαινει· οὐδ' ὁμοσεβῶν ἀλλήλους τὰ πρὸς ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ
 ἑ ἀλλήλων παρατάττειν δα. Non decet Christianos, tāta seuitia inter se grassari: cum liceat, mutua concordia

6. ἀφροσύνη, obtusio iniuriarū, clementia. 7. ἡγά, Regalis decoris, gravitas & dignitas. 8. filia eius, sit ἀδελφὴ, sapiens

tempore Chomati, Imperatores: ipse Rempublicam deplorat, à Tyrannia perditam: tanquam lectissimam sœ-
minim à turpibus amatoribus in lecto oppressam: et deinde per se exiit (induit) deo maximo dei patri: et acipit sibi

De Augu-

rem, Caroli Tochij, seu Topij, Aetoliae & Acarnaniae Principis, ~~adela philae~~ (e fratre neptem) Leonhardi filia
(auspicijs Ioannis Imp. fratris) una cum Elidis metropoli Clarentia, olim Cyllene dicta, nomine dotis. Laonic.

nam? Nouit Deus) est tua tumba; fidelis Rex Graium postreme, miserrime Constantine. οὐρανός (οὐρανός τοῦ οὐρανοῦ) τὰ φθόνος αἰώνιου ὁ δὲ ἐπὶ ἐκκλησιᾶς βασιλεὺς, Νικόμωρ κενύσσει γαυδίον.

quibus catalogus fuerit omnium ſecutororū Cōſtantinum magnum Imperatorū, & Patriarcharū: uſq; ad Cōſtantinum ultimum, & Patriarchā Iosephum, qui Florentiæ mortuus eſt: non ulterius. Vnde, fatale fuerit, ipſo

Septicollis, manibus truncatis. Sañe iochimus 1177. Christi uixit: & de futuris Papis praedixit. Sic & Anselmus, Morichanus Episcopus. uidi utriusq; iconas pictas, elegantes, uetuslas; Paparum 30. circiter. Anselmus

Solent Deus futura mala, portentis et prodigijs præsignificare. Vt, Byzantiæ à Turcis expugnationem. Nam apud Comum, citioris Galliæ urbem, uergente ad occasum die, ingens canum multitudo uisa est per aerē ferri:

deinde, exercitus equestris, in turmas diuisus, horis fere tribus. Tandem immans homo, in equo, tanquam uictor exercitus: & alia ludibria oculorum.

Nihil in hanc diem acerbius sensi in uita, nouæ Romæ captiuitate. Id quod si secus mihi accideret: iudicarem me profectò ingratitude omni ingratiorem: non solum, quòd & socrum mihi Charissimam Manfre-

tiſiſimi equitis aurati, & eruditissi mi viri, filius, meoru quatuor filioru mater teras: in obsequium ſervitute a bar
baris, & teterrimis Turcis, actas audio: ſed eò magis, quòd ea urbe, & matre ſum uſus, & altrice educaticeq;

Græcos postea Philellphus, in Italiam profugos, commendat.
 2. Xenophonti F. suolib. 12. tres nobiles Constantinopolitanos, Diplouatazcs, anno 1454. Huius familie

2. Xenophonti F. suolib. 12. tres nobiles Constantinopolitanos, Diplouararches, anno 1454. Huius familiae mentio fit in manuscr. Augustanae Reipublic. Georgio Pachymere, lib. 3. cap. 3.

stantiam rerum humanarum. Mendicant opulenti, seruiunt principes.

4. *Guilichino Vrsino, Franciæ Cancellario, nobiles exules, & præclaros, commendat: pro quibus etiam apud*

5. Eidem, Manuelem Agallum, & Manuelem Hiaguben

6. Ludouico Castelle, Dionysium Hieromonachu Abbatem: qui $\lambda\upsilon\tau\epsilon\sigma\upsilon$ querat pro Monachis suis redimen-
dis, anno 1455.

8. Lud. Mantuae Marchioni, virum illustrē, Michaelem Dromachaten Chrysolorā: Manuelis illius Chrysolorae.

re, qui extinguita literarum studia apud Latinos reuocauerat, necessarium, item duos nobiles viros, Demetrium
& Michaelcm Affanes. 2. Eidem

4 Imp.vxores;

Imp. Con-
stantini &
Augusta R.

interitus.

næ familiæ
captiuitas.

les.

9. Eidem commendat Andronicum Trycham Spantunen, & Georg. Ducam Armenen, uiros Constantinopo-
litanos nobiles. & Turcis ærumnosiſſime ſeruientes.

10. Thomæ Franco commendat Ioannem Argyropylum, Philosophum eloquentissimum, lib. 13. anno 1456.
Fuit in Francus, etiam Græcus, & Philosophus.

11. Ioanni Paleologo, Montisferrati Marchioni, lib. 15. commendat Demetrium Paleologum: uirum nobilem, modestum. ope dignum: qui è Constantinopolit. naufragio elapsus, ad ipsum ueniat, 1459.

12. Laudat lib. 13 (in Epistola ad Papam Callistum 3.) Nicolaum ∇ pontificem: quod post Byzantium captū, magnis sumptibus ex Græcia, per Mercatores clām conquissuerit libros Græcos. Ergo Callistus alat doctos, qui eis uti possint, 1456.

De Ioan. Renchlimo scribit Iouius. Hic, Græcè Capnio dictus: inusitato fretus ingenio, Græcas, Hebraicas, Latinas literas, in Germania, pari felicitate propagauit.

Ioan. Argyropylus, Capnionem Phorcenſem, Romæ eius lectionem Thucydidis audientem, iubens Thucydidem interpretari, bene interpretantem admiratus eſt, dicens: Poſt noſtrum exilium, Græcia tranſuolant Alpeis.

Vnum adhuc addam, non alienum à Constantinopoleos captiuitate: ut animo meo satis morem geram. Anno 1575. die 23. Februar. legi ego hic Tybingæ Noua: è Constantinopoli die 9. Ianuar. eodem anno scripta. Die 9. Decemb. præcedētis anni, Selimo 2. mortuo, successisse 22. Decemb. filium Amuratam 3. qui Proceres suos munerauit: Ianizaris autem singulis (numero 15700. circiter) donauit tria millia Asperorum: cum tamen duplum expectassent singuli. Nam Mahometen, expugnata Constantinopoli, donasse singulis Ianizaris mille Asperos: propter hanc urbem, et Græciam subactis: et ordinasse, ut quisque successor unum mille Asperorum addat. Debuissent ergo esse sex millia: quia sex Imperatores sunt: scil. Mahometes, Paiazites, Selimus 1. Solimannus, Selimus 2. et Amurates 3.

Unus Asper (Βολος) facit apud nos 2. crucigeros circiter. Mille Asperi, sunt XX. Ducati.

Hexa milium μ. τὸ ἑξαμίλιον) In libro anth. Eius tres chilius, πετρακοίσις, σαραντά ξί, six ταῖς δεκαέσις αρεῖς
 7 δεκαεβδς, ἡμορία σαββατώ, ἐτράνισαν οὐ τήνοι τὸ ἑξαμίλι: ἢ ἐφυγα οὐ αὐθούτης οὐ λεσπότης, ὁ πύρ Κωνσταν-
 τίνος, καὶ ὁ πύρ ὡμαῶς, καὶ τὸς ἀρχόντες τῆς καὶ ἵππου οὐ ἀφούτης, ὁ ἀμυσράτης, μετὸ πορμήτης καὶ ἡλθε εἰς πῶ πα-
 τραν καὶ ἐπέφθην. Anno 1446. Decemb. 14. die Sabbati, Turci diruperunt Hexamilium: fugientibus Despo-
 tis Co. Iffatino et Thomā, cū Magnalibus suis. Aderat corpore suo D. Amurata: qui Patras ueniēs, cōbūsit eas.

Εἰς τὴν νῆσον μὴ τὴν Λέβον) De Lesbo, Aeneas Sylvius in Asia. Lesbon habuerūt 1. Pelasgi. 2. Aeoles 3. Persae 4. Macedones. 5. Romani. 6. Graeci Imperatores. 7. cum Imp. Caloloannes, à Cantacuzeno pulsus, ope Francisci Catelufii Genueusis restitutus esset: hanc in insulam benefactori tradidit (quod factum est anno 1355. ducēte illo sororem Caloloannis) eaq; in eius posteros usq; in haec tempora durat. Ab eo, qui nunc regnat, cum frater natus maior aliquandiu rem administrasset, in uincula coniectus est: publicata causa, quod in insula Turcis, Christianamq; fidem, proderet statuisset: ut est calamitatis, infamia, comes. Aetate nostra, Turcae saepe ex insula homines et iumenta abegerunt: nihil extra urbium moenia relinquentes. Quarū unam femina defendit: scilicet uirgo, uirilibus armis induta: quae ciues cedentes cohortata, prima in hostes irruit, nonnullos occidēs. Cuius audaciam ciues admirati: magna strage edita, Turcos in naues fugauerunt. Episcopus Caphensis, Callisto Pont. max. nobis praesentibus haec narrauit: qui Mitylenam transiens, ab Ecclesia sua Romam petebat.

Mitylene (quo nomine hodie tota insula dicitur) ad Ortum.
Pyrrha, ad Occidum.
Urbes Lesbij sunt, * Ereffus, in colle.
Antiffa.
Methymna, ad Borcam.

Ambitus Lesbi, 110 C stadiorum est: longitudo uero, à Borea in Austrum, 10 LX. stadiorum. Stadium, 125, passus sunt. Octo stadia, seu mille passus, unum milliarium Italicum. Quinq; miliaria Italica, unum Germanicum dicuntur.

Bapt. Fulgofius, lib. 3. Memorabilium, cap. 2. uirginem illam, Marullam nomine perhibet: quæ, bello Venetis à Mahometa illato, oppidum in Lesbo Coccinum, aduersus Turcas, cum patrem in acie occubuisse uidisset, eius clypeo ex gladio arrepto, tam fortiter defenderit. Sed Coccinum (olim Hephæstias) Lemni oppidum est, non Lesbi, quod ita, ut dictum est, Marulla defendit tempore Ducis Venetiarum Petri Mocenici: cuius uirginis uirtutem Venetus Nauarchus, Antonius Lauredanus, admiratus est: præsertim cum ea respondisset: che non si uoleua maritare ad alcuno: se prima non hauesse intesa la qualità di colui, ch' ella douesse eleggere per marito: se nolle cuiquam, quem nō prius, qualis esset, cognouisset, nubere: ut apud M. Guazzum est.

Lesbij Dux, de quo Syluius antea dixit, Nicolaus Catalusius fuit: quam postea is, cum initio uoluisset, dedere
Turcis coactus est. Mytyenam enim Mahometa (ut lib. 10. Leonici est) obfides: τοῖς τυταβολοῖς το ταχ & εἰσεῖ-
σε τοῖς ἡσπῆρας εἰσεσι καὶ ἐπὶ τῇ, κατὰ δὲ αὐτὸν μέγα μυσθ. ἐχουρ ἡ τῶν τυταβολῶν, ἐβανερ ἔσθην πάλιν, καὶ ἀγέ-
εῖν τοὺς ἐν αὐτῇ. Diebus 27. mœnia tormentis uerberans, magnam partem deiecit. Sed et mortarijs urbem in-
cessans, oppidanos perterrefecit. Dux, deditione facta primò in gratiam receptus est: postea uerò, licet Turca
factus, interfectus. Amissa est Lesbus anno 1462. τυταβολ. bombardæ: ὑπὲρ τυταβολ., mortarium.

Ελαβε τὴν παρσαμόνην καὶ συνόπην) *Aeneas Sylvius in Asia, Sinopensis ager, inquit, usq; ad Halyn (flumen) μ⁶.*
 protendebatur. Haec urbs, iamdudum in potestate Turcorum fuit. Ferunt, Sinopie tyrannum, praedictum esse, Sinop.
 propter eris metallum, quae ibi effodiuntur. Mahumetes Turcorum imp. thesaurus eius inbians, anno superiore
 exercitum ad capiendam Synopen misit, qui turpiter reiectus est. Hoc anno maioribus copiis, terra marique, com-
 paratis: ipse per sese urbem inuadendam statuit. Sed Ismael, loci dominus, non expectato impetu, sese dedit: quauis
 Legatus ad nos miserit (anno 1459.) multa pollicitus, si sibi auxilia mitterentur. Sed longum est, Christianos
 non modo armare: sed consulturos de sumendis armis congregare. Non miramur, si apud obsecrum Principem,
 plus instans metus, quam spes longinquae et dubiae, potuit. Laonicus lib. 9. scribit: in hac sola regionum Asiae, as
 effodi. χαλκὸν ὀφείει χάραξ αὐτὴ μόνη ἔχει τὴν ἀσία. χαλκὸν δὲ λαμβάνου, καὶ ἔχει τὴν ἰνδία χαλκὸν. Describitur
 in eodem libro utraq; urbs, συνόπη καὶ παρσαμόνη.

Ελεβετιο ἀρχιεπισκόπῳ καφάρ) Anno 1475. Capha, mercatoria Genuatium ciuitas in Ponto (olim, Theodo-
 ρία dicta) cum tota ibi Genuensi ditione, uictio et auaritia Oberti Squarzafici (ut Guarezus scribit) in manus Capha &
 Mahometæ, Magnæ strage edita, uenit: qui Obertus postea Constantinopoli, unco ferro sui metum subiecto, Amalthis,
 interemptus fuit. Amasirin deditione Genuatibus eripuit: quòd hi Peram, seu Galatam, sibi restitui, per lega-
 tos petissent: ut Laonicus lib. 9. scribit.

Κύριον γέγονον ἡ ἀπολογία. Qui anno 439. Latinis, in Concilio Florentino, de processione Spiritus sancti etiam ex filio, assensus fuerat. Doctissimus, is erat: sed, quia sacris non initiatus, in Concilium non admissus. De hac Synodo, in tertio Conciliorum tomo.

Μετὰ ταῦτα ἡρξάτο ῥίπτεν τὸν ἐκκλησίαν τὴν ἀγίον ἀποστόλων, ὃ Κωνσταντῖνον ὁ μέγας βυζαντινὸν τὸν ἐπίστην καὶ ἡγάγετο διὰ βασιλείαν, ἡ γυναῖκα τὴν ἰστανάν, τὴν ἐτίθειν εἰς τὸ πύλλον, ὅπως ἦτορ, καὶ τὴν ἐτίθειν εἰς τὸ πύλλον, καὶ ἐκαμάτῃ τὴν μετὰ τὴν καὶ ἐκαμάτῃ πολλὰ λεφάνια ἀγίων πατριάρχων καὶ ἀποστόλων. Templum S. Apostolorum Constantinus M. principio ligneum condiderat. Sed Iustiniani imp. uxor Theodora, ea id magnificentia extruxerat: quæ conspiciebatur, adhuc stante. Nunc Turcæ destruxerunt, ex eo con-
dentes Turcicum templum. illic multe reliquæ S. Patriarcharum et Apostolorum afferuabantur.

Δικτατοῦς καὶ βασιλῆος τοῦ αἰσώτου Imperator Græcorum, βασιλεὺς ποσειδώνος appellabatur: Latinorum uero, πρίξ μισ',
 ἡγεμονῶν, Principes autem Græci, ἢ alij illorum locorum, αἰσώτης. Item, Nomi

Imperator Latinorum, seu Romanus, Rex Romanorum uocatur.

Designatus * { Hispanorum, Princeps
Rex * { Gallorum, Delphinus } * nominatur.
Græcorum, Δεσπότης }

In libro aut̃Θ. eis tēs χιλίους, τετραποσίς, πέντηκοντ' ὀ, ὑπὲρ τοῦ ἀμνηστ^{ης} μωρέας· καὶ ὁ δασιπότης τέτις δι-
μήτρι· καὶ θωμάς οἱ παλαιολόγοι. Anno 1453. cepit Turca Poloponnesum: cuius Despotæ erant Demetrius
& Thomas Paleologi.

Avtōs ὁ, ἀπὸς τῶν ἀσπίδων libro 9. Laonici, bellum hoc Peloponnesiacum copiose describitur: in quo, Mahomet-
ta, Demetrium & Thomam imprudēter discordantes, & rem infeliciter gerentes, eādem deijcit, & Pelopon-
nesium sibi retinet. Hoc loco, Asanem (cuius sororem Demetrius habebat) cepit, & Demetrio Spartā eripuit, Demetrius,
in custodia asseruans: licet ambo hi, contra Thomam à Turcis stetitissent. In libro αὐτοῦ. εἰς τὰς χιλιάδας, τετρακ- Palaeologus.
σίαις, ἐξήντα, εἰς τοὺς νύ. ἢ μίαις, ἐπὲν ὁ ἀρχηγός εἰς τὴν μυριάδα καὶ πενήτη καὶ διακοσίω, ἢ νέμειον ἀνωτέρω, ἀπὸ τῆς
μισθολογίας. 1460. captus est Despotas Demetrius, Sparte. De hoc quoq; Demetrio inuenio: insigne eius, fuisse
aquilam. Tunc, cum ipso uixisse Athanasium Lascarin. Fuisse Demetrium, aduersarium Emanueli Castacu-
zeno: contra quem exciuerit Turcā, qui utrunq; subegerit. Palaeologum à Grizza, Venetis Ioncū tradidisse: et
Nicolum Palaeologum, eisdem Maluasīā: ut est in libro 8. Ioan. Baptista Pigna, de historia Estensium. Ioncū,
seu luncum, intellige portum, Nauarini, seu Pyli: cuius olim Nestor dominus fuit. Maluasía, Monembasia
est, olim Epidaurus Laconiae.

οἰκιστοῦ βασιλέως) Sabellicus lib. 8. Decad. 3. rerum Venet. Fuerunt omnino, inquit, aliqui Thomæ conatus per-
circa istius: sed illi ipsi, irriti omnes. Perditis itaq; rebus: immanissimum hostem fugiens, Romam uenit: D. An- Thomas
dreæ capite secum sublato. Ob idq; ei uenienti, Pius pontifex usq; ad Miluium pontem, cum frequēti clero ob- Palaeol.
uiam processit. Atq; eo loco, ubi Apostoli caput primum ueneratus est, marmoreum sacellum erigendum cu-
rauit. Inde augustius aliud, in D. Petri templo: ubi caput ipsum postea solenni dedicatione locauit. Hæc ille.
Thomæ Palaeologo ac liberis, Peloponnesi imperio depulsis, in Italiamq; fugiētibus, occurri ad Anconā (Pius
2. P.) iussit: atq; omnia Regio more subministrari. Idem ferè omnibus, quos Turcæ patria eiecerant, pecuniam
ad uitium annuum constituit. Ioan. Anton. Campanus in uita Pij 2.

u:nisset, uinctum Venetias deductum esse, & in exilium actum: in cuius locum, Petru Mozenicum successisse. Quod de pestilentia, propter hominum uarioru multitudinem orta, additur: similis locus apud Liui lib. 3. De cad. I. est. Annus pestilens, L. Ebutio, P. Seruilio, cos. (ante Christu 460.) erat urbi agrisq. Auxere uim morbi terrores populationis (ab aequis pecoribus agrestibusq. in urbem acceptis. Ea colluuitio mistoru omnis generis animantium, & odore insolio urbanos, & agrestes confectum in arcta tecta aestu ac uigilijs, augebat: miltariaq. inuicem, ac contagio ipsa, uulgabant morbos.

Belgradi ob
sidio.
Capiſtranus,
Laonicus
Λανικαίος

Εξέρχοντες ὑμεῖς ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς. De expeditione aduersus Belgradū, seu Taururū, seu Albam Græcam, lege Laonic. lib. 8. Obſeſſum fuit id à Mahometa 13. Iun. 1456. Eo tēpore, Ioan. Capiſtranus Franciſcanus (qui à Pontifice contra Huſſitas fuerat miſſus) & Ioan. Huniades, id oppidum inuierant. In eius oppugnatione, Europæ Dux Caracias interijt. Huniades ſtrategemate, Ianiſari (οἱ βελγρῶδες) in oppidum intromiſi : ibi concifi. De quo, Nauclerus Generat. 49. Ingreſſi per muri ruinas, inquit Turci, atrox prælium cōmiſère. Capiſtranus ex turri clamitans, Chriſtianos hortari, vexillum crucis oſtendere, opem de celo promittere, maledicere hoſti- bus, Dei præſentiā implorare. Hæc ille. Inde, eruptione facta, bōbardas (τὸς πυλῶδες) Vngari Turcis eripue- runt: caſtra eorum oppugnarunt: ubi Mahometa, uulneratus, Altamen à caſtris Pannonες fuère repulſi. Maho- meta, die 6. Auguſt. euſdem anni, à Belgrado diſceſſit: Huniades 10. Septemb. poſt, in oppido Zempla obiit. Ait Pius 2. cap. 8 Europæ: dici Mahometam ab eo tempore, nunquam eius cladis poſtea meminiffe: quin men- tum barbarūq; demultēs, quaffansq; caput, ei diei maledixerit: qua pugnam ad Albam conſeruerit. Addit Nau- clerus: Calliſtus pōtifex hīſtoriam breuiter narrat in Eulla inſtitutionis diei tranſfigurationis Chriſti: quod fe- ſſum inſtituit celebrandum per uniuerſum orbem, ſub duplici officio, VI. die Auguſt. concedens indulgentiam præſentibus ipſi officio, ſicut in feſto corporis Chriſti officium uerò ipſe compoſuit. Ne multò poſt (addit idē) etiam Capiſtranus obiit: ſepultus in oppido Villaco, in clauſtro minorum fratrum de obſeruatiā: quorum ſub habitu, & ipſe uitam S. Franciſci imitatus eſt.

175. Autor respicit: quæ fortasse posita ab ipso, in hoc libello desicrauit. Nam 1473. Turcæ Croiam Macedonia cepērunt: Scodram Venetorum obsederunt: Ioannem Cernoium Sabiaco ciuitate spoliarunt: Driuastrū & Lisum occuparunt. Anno autē 1480. Rhodus fuit obsessa: missō eō Bassa, ex familia Palæologa oriundus. Historiā satis prolixē descripsit Bernhardus Breidebachius frater Iacob. de Curte, ordinis Augustinensi (qui miseras illas tūc Rhodiidū) & alij. Summa hæc est. Classis, Duce Mesicho Bassa, die 23. Maij, ibi appulsa maxima, urbs dehinc grauissimē à Petro Ambufone, Rhodiorū Principe, natione Gallo (præsidiō quater mille armatorū, & equitū S. Ioan. quingentorū) defensa: occisus Turcarū nonem millib. & quindecim millib. vulneratis. Antea uero, ultimo Maij, Barbaris urbem lapidibus mortariorum, excussu suo aerem obnubilantium, instantibus: populus adeo perterrefactus fuit: ut, nī Deus uenisset, munitiones reliquisset. Plebs discurrens, cantabat. *ô, qui Mundum ē nihilo fecisti, Deus noster: qui superbos humiliasti: & semper seruiētibus tibi, Angelos auxilio misisti: per Iesum Christum, filium tuum dilectum, Mundi saluatorē, exurge adiutū nos: libera nos ab his crucis tuæ hostibus: quia tu, Deus unus es substantia, & personis trinus: qui cuncta regis prouidentia, & bonitate tua. Ne despice preces seruorum tuorum: memento, non peccatorum nostrorum: sed misericordie tuæ: ne dicant Infideles, Iesum non esse Deum nostrum. Tandem decimo octauo die Augusti (diebus 88. in obsidione frustra consumptis) hostes ex insula discesserunt.*

v. 7.
 Mahometæ
 mors.
 Orientis expeditionem aduersus Caramanum profectum, 5. nonas Maij, non sine ueneni suspitione mortuum
 esse. Numerus ætatis eius, in Historiâ nostra desideratur. Sed ego posui L. V. 11. annos è Sanfouino. Perijt au-
 tem apud Nicomediam: quæ hodie Comidi, et à Turcis Nichor, dicitur. Subiugij Palmerius. Mortuo Mahome-
 to, ingens tumultus constantinopolim inuasit: alijs Baiazetum, in Imperatorem poscènti. ex liberis natu maiorem:
 alijs Zaliabum, minorem. Vicerunt tamen partium Baiazetis studiosi. Itaq; Constantinopoli absens, creatus
 Imperator fuit. Eò autem 16. Calend. Iunij ingressus est. Zaliabum dehinc, qui Asiæ imperium affectans, Pru-
 sam occuparat, inde eiecit. De Mahometâ, Marinus Barceius lib. 1. de Scodra expugnat. scribit: eum calluisse
 astrorum scientiam: dixisse, hoc aut hoc fâtorum et siderum positione futurum esse: didicisse, Græcè, Latinè,
 Arabicè, Chaldaè, atq; Persicè, loqui. Nouisse magnorû uirorum gesta: Præcipuè Cæsaris, magniq; Alexandri
 quorum factis ualde accensum, hos omnino sibi sequendos proposuisse. De eodem, Ioan. Bapt. Egnatius Vene-
 tius, Hic duo, inquit, Christianorum imperia, Constantinopolitanum et Trapezuntium, subuertit: Regna duo
 decim nobis ademit: ducentas urbes Christianam pietatem secutas, cepit: et in his, Chalcidem insulâ armis, et
 Scodram deditione, Venetis extorsit: bellum marinum, per multos annos cum Maioribus nostris gessit. Caphâ
 Ponticam urbem expugnauit: Rhodum inf. frustra tētuit: Italiæ, capto Hydruntio, arma intulit. Hec ille. Theo-
 dorus Spanduginus Cantacuzenus, ponit Epitaphium eius è Turcica lingua in Latinam translātū. Mens erat,
 bellare Rhodum, et superare superbam Italiam. A Turcis appellatus fuit Mahometes Boiuc, id est, Magnus.

vi. *Απένεαυ δ' ἔσφαυρ' ἠαίαν;* Acomatem Bassam, æqualem cuius præstanti Duci, ex Bosnæ Despotæ Stem phano natum, interfici iussit: estatus, nimiam serui magnitudinem uirtutemq; Domino timori esse. Ex Anton. Bassa. Geufreco, Vuilh. Godeleneco interprete.

Ἰζιμὺς ἀναβὰς πρὸς τὸν ἐνὶ: Zizimus, Prusa eiectus, ad Sultanum Aegypti confugit: à quo adiutus, bis ab Acomate superatus est. Ergo Rhodum confugiens, magno se Magistro (Petro Ambusoni) tradidit, anno 28. et a Baiazites, re cognita, magna munera Magistro Consiliarijsq; misit: rogans, fratrem diligenter asseruarent: ac pro sustentatione eius, X L. millia Ducatorum dediti: interim à bellis in Christianos abstinēs. Inde Zizimus in Gallias ablegatus: in domo Hierosolymitanorum militum, Burgonouo dicta, diu uixit. Postea Romam ad Innocentium VIII. P. deductus: ad tempora Neapolitanae Caroli VIII. expeditionis mansit. Qui eum sibi dari petijt: se opera eius Constantinopolin recuperaturum sperans. Verum ab Alexandro VI. ueneno potionatus fertur, & Tarracinae animam exhalasse. Ex eodem Genf. eo, & Guazze. Addo & hoc ex lib. 2. Iouij. Baiazetes (inquit) Alexandro Papae epistolam Graecam misit: petens, ut is fratrem Gemem, qui ad ipsum confugerat, ueneno tolleret. Se ei C C. millia Aureorum persoluturum: et Christi inconsutile tunicam: sicut paucis ante annis Longianae lanceae cuspidem transmississet. Et sanè postea Gemes periit.

impetēs: ad Danubij fauces acriter expugnauit Lithostomū. Drechslerus 1484. deuiam scribit. Sansonius,
 ab eo oppugnatum ait Carobogdanum, Vainodam Vualachia: & pluribus uictorijs obtentis, captum esse Che-
 lum, seu Ciliam. Deinde, Moncastrum (quod, antiquitus Hermonassa dictum) certis conditionibus in potestate
 redactum: sed ijs non seruatus, 500. familijs ex ea urbe Byzantium tractas. //

Κατὰ τὴν ἀναγραφὴν. Idem Sansouinus dicit: eum arma in Cimeriotas (olim, Ceraunios) cepisse, ulturum eorū
 in Turcicum agrum excursiones crebras, & prædationes. Depopulatum esse illa loca: licet in colæ, postea pau-
 cis mensibus domos suas repetiuerint. Drechslerus, ad annum 1492. r. fert.

καὶ ὁ γὰρ ἡμεῖς ἀντὶ τούτου. Ex Guazzo. Anno 1498. bellum Venetis intulit: quòd in suam fidem recepiſſet Ioannem Cernouichium, non longè à Cataro incolentem. Zaram ergo usq; ferro igneq; populabundus excu- rit. Veneta & Turcica classes, supra Methonen inter se conspexerunt. Amiserunt Veneti ad portū Sapientie (olim, Sphragie inſula) præclaram occasionem: & Turcæ ceperūt Naupactum. Sequenti anno excursionē ad Tergeſte (Teruſium) facta: magnum numerum captiuorum adduxerunt: de quibus, menſe Octobri, plus tria millia, ad Tiliauentum flumen (italis, Talamentum) obruncarunt. Anno inſequentē, ſcilicet 1500. die S. Laurentij (Auguſti 10.) Modonam, ſeu Methonen, ceperunt: Veneti autem, Leucadem: quam poſtea, pace fa- cta, reddiderunt. Quod ad Baractum Reizam attinet: Raiſi, ſunt Duces trirēmum, & aliarum armatarum na- uium Nauarchi.

καὶ τὸ 1499 Id est, anno Christi 1499. De Naupactolib ἄλλοι sic habet. ἡνέπονται οἱ ναυπακτι-
ταις τοῖς ἀρχαῖς, ἐπερουμένης με τοιαύτης συμφωνίας· ὅτι καὶ μηδὲν δώσον κανονὰ δώσιμον εἰς τρεῖς χρόνους. Naupactus
ἡδὲ ἐτὴν ἐπεβλάβη τὴν ναυπακτίον, καὶ ἤτορ τότες κερτὶς εἰς αὐτὴν, ὁ μισθὸς τῆς αὐτῆς. Lepantium
Sic potitus est Turca Nau-
pacti tantam classe, se dediderūt hac conditione, ut triennio nullum tributū penderent. Sic potitus est Turca Nau-
pacti: in qua tunc Prætor erat Dominus (Ital. Meßer) Ioānes Morus. De eadem ciuitate, præcedit in eodem li-
bro. Eis τρεῖς χιλιάς, τετρακοσίς, ὀγδοκὼν οὐδὲν, ἡνέπον οἱ βενέτικοι τὴν ναυπακτίον, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀσάτης. An-
no 1583. ceperunt Veneti Naupactum de Paulo spata.

no 1188. ceperunt Veneti Nautopactum de Paulo Spata.
 Οἱ ἔτι ἐκεῖ καὶ τὸ σαλῶν τῆς.) τὸ ἐτι, Rursus, cōuertit: quia dicit liber αὐθ: quodd, Nautopactō captā, ὃ ἀ-
 μισαὶ ὑπῆρκεῖς τῶν ἀντρεϊανόπολι, Sultanus iuerit Adrianopolim. Sequenti autem 1500. anno ἐκασθέν ὁ αὐτὸς
 ἀμισαὶ μετὰ τὰς τὰ φασάτα: καὶ ἐσθέν μέσῃ εἰς τὸ μορέαν, καὶ ὑπῆρκε τῶν μοθώνων: descenderit idem Sultanus cū
 omnibus suis exercitibus: et ingressus Pelopōnesum, ceperit Methonen. Quod quomodo factum sit: explicat
 idem liber his uerbis. ὁ αὐθούτης εἶχον σώσῃ εἰς τῶν μοθώνων, εἰς ταῖς δύναι τῆς ἰσλίας: καὶ ἐπολέμισέ τῶν τριάντα
 ἡμισφίας: καὶ τίποτες δὲν εἶχον λαμαί, καὶ εἰς ταῖς οἰνείας τὰ αὐγύς, ἦλθαν οἰνεία κατόργα βορέντια: διὰ τὰ δῶ-
 σον βοῦθῆσαι εἰς μοθώνων, καὶ οἱ ἀνθρώποι ἀφῆσαν τὰ τευχία μοναχά: ἦγον ἐπῆνοι, ὅπως ἐπάμην ταῖς βίγλαις: καὶ ὑπῆ-
 γαν, διὰ τὰ παρὸν τῶν μινετιδῶν εἰς αὐθούσιας ἀπὸ τὰ κατόργα, καὶ οἱ τῆς οἰνείας οὐσίον τὰ τεῖχη μοναχά: καὶ σπ-
 ὄντων, καὶ πόρῃ τῶν (καὶ ἦτον κωριακὴ ἡ μόρια, πρὸς τὸ ἐσπῆρῶν) καὶ ἐλεηλατήσῃ τῶν: καὶ ἐβαλαν οἱ γῆα: καὶ ἐκα-
 ψαν τὸ πτεριος ὅτορον μέρθ: ἀπ᾽ αὐτῶν: Peruenat Dominus Methonam decimo Iulij. Eam XXX. dies op-
 pugnavit: nec efficere quicquam potuerat. Die nono Augusti uenerunt nouem tiremes Venetæ: ut auxiliū præ-
 berent ciuitati. Reliquerunt moenia oppidani sola, hoc est, sine defensione: nempe illi, qui faciēbant excubias:
 et abierunt, ut subsidium acciperent dominationis Venetæ, ē tiremibus. Tunc Turcæ inueniebant muros deso-
 latis: intrabant, capiebāt ipsam (erat ea dies Dominica, propinqua uespera) et depredati sunt. Ignem insuper
 iniecerunt: maioremq; eius partem combusserunt. Additū ibidem. καὶ εἰς τὴν χιλίαν, ποντοκομισίς, τέσσαρες, τὸ
 μίλιον τὸ ἰσπῆρῶν, ἐκῆσαν εἰς βορέντια ἀγάπῃ μετὰ τὸ σαλῶν μπαγαχίτη, ἡ ἦτον ἀμπασαλῶρος τῶν, ὅπως τῶν ἐκῆ-
 με τῶν ἀγάπῃ, ὁ μιστὸς ἀνδρέας ὁ γῆιτς: ὁ ποῖ ὁ οἶνος τῶν σῆμορον πῆντῃ τῶ. Anno 1504. mense Ianuario,
 Veneti cum Bajazite pacem fecerunt. Legato Andrea Grito, Venetorum hodie Duce.

Οὐ ἐν τῇ Κοδόρνῃ Anno 1532. Andreas Atria ciuitatem Messenæ Coronen cepit. Sed 1534. eandem Imp. ἔξ. Carolus V. quod εἰ sibi non uisui, sed sumptui, propter defensionē, esse uideret, inane Turcis reliquit: Græcis Coronam inde Siciliam translatis. Iouius libro 32. ubi Græci apud Coronen nominantur militares hi: Lazarus, ceteriore Macedonia oriundus: & Buseus, dignitate equestris: & Barbarius, Græcorum fortissimus. Cur ego hæc de Corone commemorauim? Dicam. Die 27. Martij (qui erat Sabbati) Mēmingam (in quo oppido) ἔγω Sholæ tunc

Nicol. Kali
Coronæus.

Vocabula
Barbarorum
Graecorum

βάλε, }
σῶσε, }
χῆγγι }

✓

३५.

Nicol. Blat-
tenhartus.

Monete Tur
ciche.

25.

25.

Tamiani & Turcomani: secus que castella uia Mechani itur is est, Postulauit ex uxorem, ac filium fratris. Quae Bellā cum postulauit Sultanus rixit. Maxime ergo cohibe contrarium: Thaum uerbo à Baisite uisit. Haec non semel Marmarici

Καὶ ἔχ' ὅτ' ὁ $\overline{\rho}\overline{\alpha}\overline{\zeta}\overline{\alpha}\overline{\nu}$ ἐτ' ⑤ Anno Christi 1508. Quienit hinc aliquandiu (ut apud Iouium est) post pacem cum Ἑν-
 νενετὶς Ἰβάν Βαϊζιζερνι senex et podex laborans obliuiscens philosophicas lectiones, prolatum cum Baiazire ⑥

Ὁν ἐπεὶ ὁ σαρχανός) Scribit Iouius Baiaxete pacifice uiuente in Persia ualde creuisse Ismaelē Sophum, Vsur-
quis Eli sapientem; qui nouis et hominibus legibus institutis quibusdamque in iuribus Politijs
 Sachules.

Tovis(αρω, αρωξιδωρ) Amurates 2, primus Oththomannorum, phalangem pedum instituit, imitans ueteres ὁ.

Ἰσφοὶ τοξόται (pedestres sagittarij) intelliguntur fortasse Solachi, aut Afapi. Illi tamen, proprie Sultani stipa- Solachi &
τορες: hi triremium epibatæ Afapi.

Εβλυσσε τὸ ναφάν) Selimus, filiorum Baiazitæ minimus natus: è suo principatu (sangiaccatu) Trapezuntio, κα.
Cabbam profectus Tartarie Bezem sibi conciliavit: cuius unam filiarum uxorem duxit: exercitum Turcicum

Λεγομένης σιρτακίης) Fortassis est locus, quem alij Ciorlum uocant, seu Tzurulum: media ferè uia inter Adria ^{οβ'}
 nopolim et Constantinopolim. Ibi enim pugnatum fuit

ΕΡΕΤΑ ΔΥ (7⁹⁰) Anno Christi 1511. Nostri uero 1512. ponunt.

Ducatorum inducto, uenenum in pago Ciorlo datum esse, eumq; postea interfectum à Selimo, ne sibi idem ab eo accideret. Iouius, iudæum fuisse dicit. Voluisse tunc Batazitem Didymotichum, ciuitatem Ponti anconibi

—Quid non mortalia pectora cogis, auri sacra fames?

Turcomani.

Επιγράμ. 15. Hic 15. triremes Sultano donauerat: postquam Turcica classis 1571. ad Echinadas insulas profligata esset. De Cātacuzenis, s. Decēb. 1575. ad me scribēs D. Gerlachius, Cantacuzenorū, inquit, due domus sunt. Vna, in oppido Pera, seu Galata: altera, Anchiali (nūc Achilō) ciuitate Ponti Euxini. Duorū Paleologorū fratrū, alter (Cōstantinus) potētia ex odio Michaelis Cātacuzeni, supremi publicani, cōpulsus, ad Regē Tartarorū affinē, puto) abiit: alter, cū filijs, Galatæ trans sinū degit. Et in eadē Epist. Est qdā Cātacuz. Galatæ: qui pro Actis tertiæ Synodi cōtra Nestoriū, C. C. Ducatos petit. In alia, 17. Maij, 1576. itē ad me scripta: princeps hodie Græcorū, inquit, est Michael Cātacuzenus, salinis Turcicis præfectus, nunc Anchiali uiuēs. Filio suo breui nuptias magnificētissimas celebrabit: qui duxit nobilē quandā antiquæ Græcæ Raliorū stirpis. Pater, filiæ dat dōrē XX. millū Ducatorū, ultra uestem, aliāq; preciosa neuuā. Patriarcha Hieremias inuitatus, adesse nō potest. Abiit ad nuptias, Thesalonicensis Metropoli taasaphus Argropylos sūmus Patriarchæ et Michaelis amicus. Hæc tunc. Postea (ut ex Gerlachio Tybingā reuerso audiui) tūc hic νεώτατος Cātacuzenus, cū sua Raia, Adrianopoli ἀπαύτως habitat. In alia, 7. Martij, 1578. ad mei: Mich. Cātacuzenus, ere alieno q; imperatori debebat, ex parte liberat⁹, nūc fauore supremi Bassæ, νέωτας ἀπαύτως Regis est acceptur⁹ quotāns LX. millia Ducatorū: ut ijs, præter alia Regiæ aulæ necessaria, pelles ē Moscouia preciosissimas comparet: quib. Rex præcipuos Aulicos, et Beglerbegos, honorat. Et in alia, die S. Matthiæ 1578.

Scripta: Michaeli Cantacuzeno, exemplar Augustanæ confessionis, cupienti uidere, datum est. Eam, cum ei in uulgarem etiam linguam translata esset, secum Anchialum, ubi ædes magnificētissimas habet, abstulit. Hæc, ex literis. De exitu uerò huius Michaelis, hæc uerba D. Gerlachius, Barbaro Græco manuscripto Chronico (quod ipse mihi abstulit) incipienti ab exordio Mundi, et peruenienti ad Michaelē Botaniatam usq; inscripsit. Aprilis 21. anno Domini 1578. cum sub hasta Cōstantinopoli, ab Vluzali Capitano Maris, & Ali Aga supremo Regis Portario, venirent libri Michaelis Cantacuzeni, Græcorū sui temporis opulentissimi, mandato Sultan Muratis 3. in Anchialo Maris Euxini oppido, 3. Martij suspensi: emi hunc librum centum Aspris, in vsum clariss. viri, D. Martini Crusij, liugarum in Academia Tybingensi Professori celeberrimi: Domini ac Præceptoris mei, omni officiorū genere colendissimi. Stephanus Gerlach. Portarios intelligo 4. esse Ralatij (Sara) magnæ dignitatis: & ex ijs Bassas creari. De hac autem nostra Historia, quā hactenus Latine conuertimus: & Annotationibus hisce, pro tenuitate nostra illustrauimus: scripserat mihi idem Gerlach.

7. Mart. prædicti modò anni. Fragmentum historiarum de rebus Turcicis, Michael Cantacuz. seu

Anchialum tulit. Quod ubi receperit D. Theodosius: tibi describendum curabit.

Descripsit ipse mihi sua manu: sicut eius Græca in fine sub-
scriptio testatur.

Τὸ Θεῶν Δόξα.

THEO.



THEODOSII
ZYGOMALAE DE
CONSTANTINOPOLEOS OBSIDIO-
nibus, & Turcica expugnatione, rebús-
que hodiernæ Græciæ, ad MARTI-
NUM CRYSIVM Epistola,
Anno 1581.

Cum eiusdem Crusij in eam Annotationibus:





ΚΥΡΙΟΥ ΘΕΟ-
ΔΟΣΙΟΥ ΤΟΥ ΖΥΓΟΜΑΛΑ ΕΠΙ-
ΣΟΛΗ ΤΩ ΣΟΦΩΤΑΤΩ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩ ΑΜΦΩΤΕ-
ΡΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΚΥΡΙΩ ΜΑΡΤΙΝΩ ΤΩ ΚΡΗΣΙΩ,
ΕΝ ΧΡΕΙΣΩ ΑΔΕΛΦΩ ΦΙΛΤΑΤΩ, ΧΑΙΡΕΙΝ.

THEODOSII ZY-
GOMALAE EPISTOLA, MAR-
tino Crusio interprete. V. L. Docto-
ri, Charissimo in Christo
fratri, S.

Lator
tuis literis.

Κοιζόμενος μέν σε τὰ χεῖρα
μαλα, καὶ ἀναγινώσκων, ἀν-
δρῶν ποθόνταί μοι καὶ μεγα-
λύνουσι, ὡς ἐρεβδάλοντως χαί-
ρω καὶ ευφραίνομαι: ὡς μάρτυς, ὃν ἡ φιλία
ἡ ἀληθὴς πρεσβύτης, θεὸς ἐχλόμενος δ', αὐ-
τεπιστάτην, ὑπὸ τῶν σῶν περὶ τοῦ ἀναμέ-
τρου κατεπιγόμενος καὶ ὠθέμενος, ἡπι-
σολῶν, εἰς ἀγῶνα ἐμπιπῶ μέγαν. τί γὰρ αὐ-
τοῖσι λέγεις, ὡς πρὸς πρὸς τὸν βίβλου, οἱ λόγοι,
καὶ ἐπεὶ τὸ φημι τὰ μαθηματικά κατ' ἡμέ-
ραν: ὡς ἐν ἐλπίδι, ὅτι χάριτι Θεοῦ διελκόμε-
νον πῶλε, καὶ ἔργον ἔχοντα τὴν σοφίαν μετέ-
χευε: καὶ φωτισθεὶς ἐγὼ, ὁ πολλὰς ἐν σχολῇ
μένονταίς φροντίσι, καὶ ἀλλοῖς ἐξυπηρε-
τῇ, ἐκκλησιαστικῇς πράγμασι: ἵνα τὴν ἀνα-
γκαίαν, ἐν ταύτῃ τῇ ἀιχμαλωσίᾳ, ἐν ἧ ἐσ-
μεν, ἀπὸ τῶν ἀρματίαις ἡμῶν, μὴ ἀποσέρω-
μεν καὶ ταῦτα, συγγραφεὶν ἀναγκαζόμενος
πρὸς πρὸς γράμματα, ὡς ὁ χρεόν, τὴν λή-
θην ἐφησπώσω: καὶ ἐξιχνιάσω τὴν ἀ-
ληθὴ κατὰ λήψιν τέττατον δύσκολον, ὡς
σχεδόν, μὴ ὄντων τῶν περὶ τέττατον λε-
γόντων, ἡ σημεϊομένων τῶν σήμερον.
Πᾶσι τῇ σὴ πεπιθῶς ἀεὶ καλοκαγα-
θία, τὸ κατὰ δυνάμειν, ὃ καὶ Θεῷ καὶ φρο-
νίμοις ἀποδεδόται, ὅτε ἀποκνήσω, συγγνώ-
μης ἀξιόμην.

Conabor
tamen, tua
fretus ami-
cicia.

Accepi
tres episto-
las tuas.

Omnes
tuas asser-
uo.

Ὁ βέλπης καὶ οὐκ οὐκ φίλος, κύριε
σολομών, ἐνεχέρας μοι ἱανερῶν παρελ-
θόντι 21 τῇ ἡμέρᾳ τρεχόντι, ἔπειτα δύο σε ἡπι-
σολὰς ὁμῶς: τὴν μὲν γεγραμμένην σοι κα-
τὰ τὸν σεπτεμβρίου, τὴν δὲ κατὰ τὸν ἰουνί-
ον, τῷ 15 80 καὶ πρὸς δύο μὲν ὡν, ἀλλὰ
ἡ ἐσημεϊώσω τῶν παρελθόντων, ἔπειτα, μὲν αὐ-
τοῖσι 1579 ὡς δ' ὅτε ἴδω τὴν, ἡμ-
λέγεις, μακρὰν ἡπιστάτην: πονηθεῖσαι
σοι 13 τῇ ἀπριλίου: οἷμα δέ, τι κατ' ὁ-
δὸν ἐγένετο. φυλάττω γὰρ ἀπασιώς τὰς
ἐμοὶ φίλας σε ἡπιστάτας, ὡς ἐπεὶ φασ ἐξ-
δεχῆς, καὶ τῶν πρὶν μοι ἐχθρῶν, τὴν φιλίαν
ἀποδεχόμενος: ὡς καὶ αὐτὸς πρὸς τῆς, ἐν οἷς
χεῖρας



Quando literas tuas accipio, & le-
go, vir mihi charissime, & multis
note: supra modum letitia afficior:
sicut testari potest, quem vera co-
lit amicitia, Deus. Cum autem rescribere co-
gitostuis (vix ad persuadendum maximam
habentibus) literis incitatus impulsusq;: in
dubitationem & certamen incido. magnum.
Quid enim dicere habeam ad eum: cuius vita
in studiis bonarum rerum orationisq; consu-
mitur: cui quotidie plura addiscere, in delicijs
est: ut qui in libera civitate, beneficio Dei ver-
satur: & qui unum hoc, quomodo ex sapientie
studio plus indies lucis capiat sibi cure habet:
cum ego contra multis distrahar curis: & ut
alijs inserviam, Ecclesiasticis occupationibus:
ut ne rerum ad viuendum necessariarum, in
hac seruitute, quam propter peccata nostra su-
stinemus, facultate destituatur: Praesertim, cum
ad scribendum compellat de rebus eiusmodi:
quibus obliuionem, tanquam pannum, tem-
pus instruit: quarum vera cognitio, ad inda-
gandum difficilis est: ita ut, qui de his aliquid
dicere, aut annotare, possit, hodie propemodum
reperiatur nemo. Nihilominus tamen, summa
tua confusus bonitate: non subterfugiam labo-
rem, scribendi tantum: quantum & Deo, &
prudentibus hominibus, probari queat: modo
uentiam in ea re consequar.

Te itaq; certiore facio: mihi ab optimo vi-
ro Solomone, communi amico nostro, XXI. Ian-
nuar. presentis anni, binas à te Epistolas si-
mul redditas esse: quarum unam mense Se-
ptembri, alterā Iunio, CI 15 LXXX. scripseras
Et ante duos menses, aliam mense Augusto
ann. CI 15 LXXIX. scriptam. Illam autem lon-
gam Epistolam, cuius mentionem facis, XIII.
Aprilis à te scriptam, prorsus non vidi: quā
in via interuersam arbitror. Seruo enim stu-
diosè charas tuas literas, quas iam inde ab ini-
tio misisti: easq; inter ea, quae in honore habeo,
amicitiae nostrae amore custodio: quemadmo-
dum etiam tu facis: quanquam tu in ijs, quae
scri-

De Constantin. pericul. & cladibus. 75

liad. 6.

Misi tibi vo-
cabulorum
vulgarium
expositio-
nes.

Et omnis
generis E-
pistolas.

Et iconas
impero-
rias.

De expu-
gnatione -
Constantino-
poleos Tur-
cica.

liad. 2.

χεῖρας καὶ ἐκτελεῖς καὶ πέμπεις, ἡμῶν
σις, χρύσεια χαλκίαι ἀνταλλάττομεν: &
ἡμῶν μὲν ἐμφάνιζον τὰ σαφὰ σε συγ-
γραμματα, ἡπιστάματα ἔκρινε φίλας κυρί-
ως σε φανὲς καὶ ἀλλωριαντ' αὐτέμεν: ἡ χυ-
δαίον λέξεων σαφηνειαν, ἡπιστάτας τε
δημοτικὰς, καὶ ἀλλὰ φιλομαθείας, ἀλλ' &
σας δὲ. Ἐρεψα ἔμ περὶ ἡμερῶν πινῶν,
καὶ ἐπεὶ ἴδαι σοι τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀπλῶν
λέξεων, ὡς θεάση καὶ μὴ ἡμῶν σης, ὅτι ὡς
ἐδίδαξαι πρὸς τὴν ἐξέγερσιν. ἔργων δὲ γὰρ,
τὰ πάντῃ ἐρεψα, περὶ φανέων ἐκτελεῖν:
τὴν τε ὡς ἐτυχε περὶ φερόμενων γλωσσῶν,
κυκεῶνα ἔστω πολλῶν γλωσσῶν, ἐξελθην-
ζήκατο, ἀλλ' ὅσον τις δυνάται. περὶ δ'
περὶ φανέων, καὶ τὰς ἡπιστάτας, ὡς ἡγήσω, παν-
ταχόθεν αἰς ἐντυχον, ἐλλήνων τῶν διελκόμε-
νων, καὶ ἰσχυρῶν, τῇ βαρβαρῶν διελκόμε-
νων φωνῇ, καὶ δημοτικῇ: ἡπιστάματα μὲν
ἐκαστῶν, τίς τὸ χεῖρας, καὶ πόθεν
πρὸς με ἀφίκετο. θεάση πάντως καὶ τὰς ἐ-
κονας, βασιλέως Ῥωμαίων ἀνδρονίκου πα-
λαιολόγου, καὶ αὐτὸς συζύγου αὐτοῦ, ὡς ἔρε-
ψε ζωγράφος: ὡς ἦσαν ἐν πατριαρχικῇ
πύλῃ τῇ ἐκτῇ, εἰσερχομένων δεξιῶν ἰδε-
ταύτας, καὶ κύριε καὶ σε φανέων, πολυμένων, καὶ
ἄλλοι ἐλθόντες ἐν ταῦτα. τὰ χρώματα δὲ
τῶν ὧν φέρεται περὶ βολαίων, ἀπὸ τῆς σφραγῆς,
χερσὶ λίθων πολυτίμων, καὶ μαργάρων, ἐ-
κονίζουσι τὴν ἐπίθεσιν.

Περὶ δ' ἀλώσεως τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ
τῆς, ὅτε ἐγένετο παρὰ τῶν ἀραρνῶν, ὡς ἔ-
χωρησεν Θεὸς ἀμαρτίας τῶν ἐνοι-
κούντων τότε αὐτῇ χρεϊσιανῶν, τὰς τε ἐρη-
μώσεως τῶν ἱερῶν ναῶν, τὰς οἰκίαις περὶ φα-
νῶν ἐρεμπώσεως, τὰς τ' ἀξιολόγων πάντων
λεϊπῶν συμπώσεως, τὰς τ' ἐλλογίμων καὶ
σοφῶν ζημιῶν, καὶ τῆς ζωῆς αὐτῆς στερήσεως, καὶ
δολιχῆς, καὶ ὅσα δεινὰ τότε ἐγένετο, ὅτε
εἰδεκα εἴη σὰν μοι γλῶσσαι, διωκηθείην
διηγήσομαι ὀλίγα δὲ ἔλνα, ὅσα ἐν ἡπιστάταις
τῶν τότε λογίων ἀνδρῶν εὖρον, καὶ ὅσα ἀκρί-
εταί ἐκ κατὰ διαδοχῆν, εἰς τρεῖς τῶν ἡσθι καὶ
περὶ τῶν ἐλθόντων γενεῶν (εἰ ὁ τριακσὺς
χρεῖν, ὡς λέγεται πηγαί, γενεῶν ἐκαστῶν
ὀλίγαις τῷ, τρεῖς τῶν αἰώνων) εὖρον τοί-
νων ἐν ἡπιστάταις 4 σοφῶν τῶν ἀνδρῶν, ματ-

scribis, & facis, & mittis, aurea commutas
aeneis: dum ad nos mittis docta tua scripta: ut
sunt Epithalamia amici nostri D. Stephani, &
aliorum: inuicem autem à nobis petis vulgariū
Dictionum interpretationem, Epistolas popu-
lari lingua scriptas, & alia generis eiusdem:
cupiditatem discendi tuam monstrantia: nihil
autem magni in se continentia. Scripsi igitur
ante dies aliquot, & ad te misi illorū vocabu-
lorum interpretationem, sicuti videbis. Si ve-
rò ea interpretatio, non per omnia recte se ha-
bet: noli mirari. Difficile enim est, rudera colla-
psi undiq; adificij instaurare, ad splendoreq; re-
ducere: & linguam, quae quomodocunq; à vul-
go profertur, & confusanea multarum lingua-
rum mistura est, ad Graecam ubiq; puritatem
redigere: sed boni consulendum est: si quis tan-
tum faciat, quantum possit. Insuper & Episto-
las misi, quas petieras: quotquot undiq; colle-
ctas habere potuisti: Graeca vetere lingua scri-
ptas à doctis: tū ab idiotis, qui barbaro loquū-
tur & vulgari sermone. Earum singulis inscri-
psi & autorem, & è quo loco ad me venerint.
Videbis etiam imagines: tum Imp. Romanorū
Andronici Palaeologi, tum coniugis eius An-
nae: quae à Pictore ita depictae sunt: quæ admodū
in patriarchica porta exteriori, in pariete dex-
tero ab ingredientibus conspiciuntur: sicut eas
D. Stephanus, & Solomon, alijsq; huc venientes,
viderunt. Colores autem vestimentorum, quæ
gestant, formam serici & auri, margaritarum
& aliarū preciosarū gemmarum, representat.

Quod verò ad expugnationem urbis huius
postremam attinet: quando eam Agareni, per
missu Dei propter peccata Christianorū, tunc
ipsam inhabitantiū, ceperunt: quod itē ad de-
uastationes sacrorū templorū, ad magnificarū
domorū destructiones, & ad reliquarū omniū
preclararū rerū ruinas, ad magnorū & sapien-
tiū virorū iacturas, ad uite ipsorū amissiones,
& seruiles cōditiones, ad ceteros oēs horredos
illius tēpestatis casus, spectat: sic scias, velim.

Non mihi si linguae centum sint, ora que centum:
Omnia pœnarum percurrere nomina possem.

Pauca tantū, quæ in Epistolis doctōrū, qui tūc
uixerunt, virorū, reperiunt, quæ etiā nūc nar-
rantur, per manus veluti tradita, tertia iā &
quarta generatione (sic verū est, quod à Poetis
dictū intelligitur: triginta generatiōe definiti: sicut Nestor annis tertiā hominū aetatem vixisse
se perhibetur) exponam. Reperi igitur in Epist. IIII. docti cuiusdā viri, cui nomen Mattheo

θαίς καμαρώτα ὁπλιεγομένῃ, τοιαῦτα
Δὲ τῶν Κωνσταντινῶν πόλεως ἀλώσει διηγε-
μένης περὶ οὐδὲν.

Locus ex E-
pistola Mat-
thæi Ca-
mariotæ.

Οὐ φρονήσω μὲν τὸν πατέρα, τῆς γὰρ πε-
λάτης ἡγεμῶν τε καὶ ὀνομάζω μακάριον.
Εὐφρανέσθαι δὲ αὐτὸν, καὶ μάλα δὺλόγως
εἰς τις βαρβαροῖς, τῆς πατρὸς δὲ ἐκπολιορ-
κῆς ἥσσης, ζῶν τε ἐπιεικέστερον: καὶ γεννη-
μένῳ ἀγχινώτῳ, τοῖς λοιποῖς ἐλκετο
τῷ πολέμῳ τῶν πολιτῶν: ἐκείνῳ ὅρα ὅτι
καὶ πομπὴν ἀναγκαζόμενῳ, ὅτι ἴνα ἐκ
αὐτοῦ καὶ λιθίνῳ ἔχοντα ψυχῇ, ἀνέπειθεν:
ἡ δὲ μουρῶν καὶ χαλεπῶν ἀντιθέσεων
θανάτους, καὶ ζῆν ἄνθρωπος καὶ δυστυχῶς
εἰ δὲ μαχαίρας ἔργον γενέσθαι, καὶ σφα-
γῆς ὥχεται, καὶ τοῖς πᾶσι σωματικῇ μὲν
ἔπαυσεν, σφόνδα δὲ ἐνὶ στήθεσιν: ἐκείνῳ, καὶ
πᾶσι δὲ, ὡς ἐμελλε τὸ ἐκαστὸν
παρῆσθαι αὐτῷ, τὸ συνεχὲς ὁπλιεζόν
αἰρεῖν τῆς λύπης, καὶ τῶν ὁδῶν τῆς ψυχῆς
αὐτῆς, καὶ αὐτὸ τὸ παρὰ τοῦ πατρὸς χαλεπῶς
ροῦν: καὶ τὴν μνήμην τῶν παρὰ πολλοῦ χρόνου
πᾶσι μόνον, ἢ τῶν παρὰ γεννημένων ἐξ αἰ-
μαλοσύνης δεινῶν, αὐτῶν τε καὶ τοῖς αὐτοῖς: ἀλ-
λὰ καὶ τῇ αἰσθησὶ τὸ ἐκαστὸν γινόμενον: ὅ-
τι βλέπειν ἐκείνῳ, ὡς εἰς αἰὲς ἀλλοῖς γινόμε-
να, καὶ ἀπὸ αὐτῶν ἐμψύχῳ αὐτοῖς: ἀδρόν ἔγω
τοιαύτης περὶ αὐτῶν βίης μεταβολῆς: οὐ
τῆς ψυχῆς καθικνέμενα μόνον, ἀλλὰ καὶ
τὸ σῶμα κόπτονται: καὶ μουρῶν αὐτὸν τα-
λαιωμένους καθυποβάλλοντα, νύκτωρ
καὶ μεθήμεναι. Οὐδὲ δὲ θρηνησὶν τὸν πα-
τέρα, ἀλλὰ μὲν πατρὸς δὲ συνεαλωκότα, καὶ
δύσλιον ἡμᾶς ἰδόντα, ποιητικῶς εἰπὼν: ἀλλὰ
δὲ τῇ αἰσθησὶ τῆς ἀδελφῆς καὶ χαλεπῶ
τῆς ἐκείνης δολιχείας, πλεμῖα χεὶρ τὴν
ζῆλον ἀπολελοιπότα, πρὸς τῶν μετὰ ταῦτα
πατρὸν λαβὼν δεινῶν, ἐπομένων πολλῶν τε
καὶ μεγάλων: ἀλλὰ καὶ τῷ δαμνιδίᾳ αὐ-
τῷ δὲ τοῦτο ποιῶντα ὑποδείξιν, ἐν ταῖς
καταληφθεῖσιν ἡμᾶς συμφοραῖς. Εἰδέ-
τω πικρὸν δοκεῖν, τὸ βίᾳ τῆς παρού-
σης ζωῆς ὑπερβῆναι: πολέμους τε ἰ-
δίῃ ἐσπασμένους μαχαίρας, φονικὸν
καὶ πνέοντα καὶ ὀρώντα: καὶ πλῆθος ἐν-
τένοντα, ἢ κατὰ τῶν καμνῶν, ἵνα
δὲ θάττον ἀπολίπῃ τὸ ζῆλον ὁδῶν τῆς
ἡτῶν ἡττοῦ τῶν, ἵνα ὁπλιεζόν αἰσθάνομε-

Melius (in-
quit) fuit,
quod pater
meus pu-
gnans occu-
buit: quā-
m ut in dura
servitute vi-
ueret.

Occupatio
de genere
moris.

Camariota, hanc de Constantinopoleos capti-
uitate lamentabilem narrationem.

Non lugebo patrem meum. Nam
quod mortuus est, beatum & existimo,
& predico. Potius lugerem ipsum,
& iustiore de causa: si, patria expugna-
ta, vivus in Barbarorum pervenisset
manus: & dura servitute oppressus, si-
militer ceteris raptatus esset civibus.
Tunc profectio illa, videre perpetuū co-
actus fuisset: quibus quis est, qui non,
etiam si lapideam haberet animam, in-
numeras, easque durissimas, mortes pra-
tulisset: potius, quā ut ita viveret i-
gnominiosè & miserè. Etiam si enim
hostili ense cecidit trucidatus: & inter
cesarum acervos iacuit: nondum id ni-
mis horribile est: sed illud maximè hor-
ribile: si talem vitam degere coactus
fuisset, sicut certè futurum erat: ut sub-
inde ad priores & continuas calamita-
tes & aggritudinesque, nova miseriarū fie-
ret accessio: quæ animi dolorē in maius
augeret: ut priora mala, novis identi-
dem supervenientibus, fierent graviora.
Nec verò id, prioris felicitatis amissæ
recognitione tantum: aut superiorum
ærumnarum, quæ tum ipsimet, tum suis
accidissent: sed aspectu etiam eorum,
quæ alijs passim quotidie acciderent, ad
sensum oculorū acerbissima. Nā visurus
erat certè illa, quæ & alijs accideret, & ei
ipsi sustinenda fuissent: subito in tantam
vitæ commutationem præcipitatus: quæ
mala non ad animum solum perventura
erant: sed corpus etiam afflicturn, & in
numeris ærūnis subiectura, idque dies &
noctes. Non igitur lugeo, inquam, pa-
trem meum: quod una quidē cum patria
captus, servitutis initium viderit: statim
aut, ut inopinatam illā durissimāque ser-
vitutem sensu percepit, hostili gladio in-
terēptus fuerit: priusque cōsecutus exinde
ærūnas experiretur, multas & magnas:
sed hoc ipso, pro argumēto consolationis
utor, dum ad magnitudinem involuen-
tium nos calamitatum respicio. Quod
si cui acerbum videtur, violenta morte
ex hac vita discedere: cum hostes vi-
deat aliquis eductis gladijs, cædem trucibus oculis anhelantes, & vulnèra
insistentes, easque vel opportunis partibus corporibus, quibus percussis, cita
mors sequitur: vel alijs minus periculosis, ut sensus doloris diuturnior, mortem
adferat

μεν τὸ θνήσκειν, ὁδῶν ῥώτερον γίνε-
το: Φιλανθρωπίας μὲν, ὁ τοῖς λογισ-
μῶν: καὶ τὸν τοιαῦτα ἀνασχετόν, τῆς
πρὸς τὴν φύσιν ἀποδέχου συμπα-
θείας. Τὸ μὲντοι οὐκ ἀμείνον, ἔδ-
ἀκερδὲς τῆς τοιᾶνθ' θανάτου, πείθει,
μὴ μᾶλλον ὁδῶν εἶναι ταῦτα, ἢ πρῶτον
φέρειν: ἢ περὶ εἰκὸς μεταχωρῆσαι τὸν
ἔγω τῆς ζωῆς ὑπερβῆναι, ἀνασχε-
τόν: καὶ μάστιγα, ἐμπεπῶν ἐτύγχανον,
ἀρεθῶν καὶ παρ' ὅλον τὸν αὐτὸν μετεστηθέντα
βίον, αὐτῶν αὐτῶν πρὸς τὸν αὐτὸν ὁδῶν
μοι, ὁ πατήρ: μουρῶν συνεξήκως δε-
τῆς, καὶ μετὰ ταύτης ἀποθανῶν. πολ-
λὰ δὲ αὐτῷ τῆς δεξιᾶς τὰ μαρτύρια, καὶ
τῆς αὐτοῦ εἰδοῖσι γνώμα πάντα. καὶ
μοι παρέρχοντο: ἀπαρτῆσθαι πάν-
τα, ὅσα τῶν πτωχότεροισιν, ὅσα ἐν ὑπο-
δοχῇ ξένων, σημεῖα δὲ ἀπομένων, καὶ ἄ-
λλων ἀπὸ τῶν ἐλεημόνων χαρακτηρί-
ζοι, καὶ δίκην: διλαβεμένῳ τὸ δοκεῖν
τὸ εἰκότα θυμῶν, ἢ πατρὸς δὲ
μακρὸν διεξελθοῖμι ἐπαυρόν. Καὶ ἔ-
χον ἐν ἐγκώμιον εἶπα, ὅτι ἱερὸς ἦν θεῶ
αὐτῷ. μετὰ δὲ, ὅτι καί τις ἀναξίως ἐ-
τόλμων ἱερῶν, καὶ λειτουργῶν θεῶ, καὶ
ἐλεγειν: ὁ πρὸς τοῖς ἀλλοῖς ἀποπήμασι
πολλοῖς καὶ μεγάλοις ὑπάρχασιν τότε,
ἔδεν ἡττοῦ, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον, τὴν σιδηραὴν
ἡμῶν ὡς ἀσπασίαν παρὰ ξένῳ τε καὶ ἀν-
εἰλίβωσεν ῥάβδον: ἐπὶ ἔδεν ἀσυνέτω
παρὰ γίγαντι ἡμᾶς τῆς θεᾶς, καὶ τῶν
τῶν ἀνθρώπων ἡμῶν ἐπίσκεψιν ἐργασα-
μένη ἐν μάστιγι: ὅτι ἐξ ἐκαυθήμερον ἐν ταῖς
ὁπλιεζοῖς ἡμῶν, καὶ ἀπώστημεν τῆς μό-
νης διωκόμενης σώζον ἡμᾶς. Καὶ εἶπα,
μετὰ τὸ ἐξαπὲν καὶ ἄλλα περὶ τῆς πα-
τρὸς αὐτοῦ, ἐπάγει. πᾶσι τῶν οὐκ ὄντων
μοι τῶν πατρὸς: εἰ σφαγῆς ὥχεται, εἰ ἀπα-
φῇ ἐρριπῆται, εἰ μὴ τῆς νενομισμένης
πετύχηκεν οὐσίας, εἰ μὴ τὰ εἰκότα πετρή-
νται: ταῦτα δὲ τὰ τῶν μικρολόγων
καὶ μικροψυχῶν, τί τῆς θείας ἐκείνης
ψυχῆς καὶ μεγαλοψυχίας; ἔκουσ' ἔδ-
ἡκαστε μου τίς, οὐδὲ ἀκούσεται, τὸν τοῖ-
ούτον ὁδῶν μόνον, οὐδὲ ἐν δεινῷ τιθεμέ-
νου τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς. ἀλλ' ἐ-
κείνον

Nō ego lu-
gebo ipsū:
quia bea-
tus, quod
pro patria
occubuit.

adferat acerbitem: humanitatis equi-
dem talis est cogitatio: eumque, qui
hoc animo est, laudo: quod humanæ
naturæ commiseratione afficiatur: sed
tamen, quia mors huiusmodi, suo præ-
mio & lucro non caret: non tam ad
lamentandum, quā ad moderatè hæc
ferendum, adducor: dum mecum
perpendo conditionem: qua hinc di-
scelisse probabile est eum, qui sic vitam
reliquit: maximè, si virtutis studio de-
ditus, eam sibi per totum vitæ suæ cur-
riculum sequendam duxit. Talis au-
tem, meus pater extitit: qui indiuvul-
sus virtutis sectator fuit, & huic im-
mortuus est. Itaque multa rerum lau-
dabiliū documenta dedit: nota illis,
quibus notus fuit, omnia. Nec mihi
necesse est, enumerare: quæ vel in pau-
peres erogavit: vel in recipiendis ho-
spitibus, misericordiæ indigis, benignè
fecit: vel illa, quibus aliquis cognosci-
tur vir bonus & misericors. Vereor
enim, ne mea videar admirari: si pa-
ternas longa oratione percenseam lau-
des. Et addebantur plura in eadem E-
pistola, ad laudem illius viri: ut, quod
Sacerdos fuisset Deo dignus. Huic lo-
co additum: quosdam se, cum digni nō
essent, in sacerdotij dignitatem inges-
sisse, & linguas celebrasse. Vbi adde-
bat: Hoc etiam præter alia absurda, quæ
multa magnæque tunc extiterunt,
non minus illis, imò multo magis, fer-
ream virgam, tanquam fulgur, in nos
irritavit & vibrait: stolidam Deo
gentem iratè in nos inimitrent: flagel-
lisque nostras iniquitates visitante, quod
cupiditatibus nostris exarseramus: ab
illoque, qui solus conservare nos pote-
rat, defeceramus. His ita de parte di-
ctis, & alijs superadditis, infert. Talis
igitur cū mihi fuerit pater: si etiam truci-
cidatus perijt, si inhumatus proiectus
fuit, si iustis exequijs caruit, si non de
more defletus est: quid hæc, quæ ho-
mines in parvis rebus occupati, & pu-
sillo animo præditi, reputare solent,
ad illum diuini animi altitudinem attinent? Quocirca nec audita est
vox mea ab ullo, nec audietur, hunc talem deplorantis & dolenter mor-
tis genus ferentis. Quinimò, in his omnibus illum & existimo & nomino
g 3 bea-

κείνον μὲν ὅτι πᾶσι ἡγοῦμαι τε καὶ ὀνομά-
ζω μακάριον, καὶ μνήμης μαρτυρικῆς ἀ-
ξίω: οὕτως ὡς δὲ βίβας ἀπολελοι-
πῶτα τὸ ζῆν. Ἐμαυτὸν δὲ ἀποδύρο-
μαι, μὴ κεκοινωνηκότα τῆς τελειότης τῶ
πατρὸς: μὴ δὲ ἀξίου κελύεντα, ὡς φ-
ωτισίας ἐκείνου τοῦ ζῶντος γενέσθαι:
ἵνα δὲ μὴ ἀμείδι ὁ πρὸς τὸν μοι τῆς
τελειότης ἦν: τοῦτε φορτίου τῶν παθῶν
ὑποπεμνόμενος, καὶ τῶν ἀλγυνῶν τῶν
μετὰ ταῦτα ἀπαυλατόμενος: ἅτε ὑ-
πὸ πῶτος ἐς δόρυ, καὶ ὡς ἐν τοιούτῳ
καρπῷ ὑποσησομαι. Οὐ γὰρ οὐδ' ἐλπίς
ἡμῖν λοιπῶν, οὐδὲν τὸ δόξειν χρῆστο-
τέρου. Οὕτω τὰ χρεῖσιν ἄνθρωπος,
ὅτι τὸ χρεῖσιν ὄνομα περικείμενοι,
τὴν τοῦ ὀνόματος πάντες πασιν ἡνι-
κα δυνάμει: ἐκείνα πάντες πολυῶντες
ἀπὸ τῶν θεῶν κινεῖ ἀγανάκησιν: ἵνα,
ὅν δὲ γερύονται, καὶ πόικιλως θρασυδον-
ται, οὐκ ἐπέγνωσαν, τοῦτον δίκας εἰς πρᾶ-
τόμων ὁπτιγνοῖν: ὡς ἀμεταμελήτως
πλημμελοῦντες οὐκ ἐπεσφοντο: οὐδ'
ἐν τῷ μασίζῳ πατρικῶς τοῦ λυσιτε-
λοῦς ἀφίσταμενος δὲ καὶ δόλου λό-
γῳ, πᾶσι μᾶσι γινώσκοντες, θε-
όθεν ἡ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν, ἡ δὲ πῶλη
μελέντας ἐπαπορθῶντες τε καὶ ἀνακλῶ-
μένης, καὶ τοὺς οὐδὲ μασιζόμενοι οἱ πλεί-
ονες, οὐκ αἰροῦνται σωφρονέσθαι γυνέσθαι:
καθὰ παρ' αὐτῶν τῶν πᾶσι ἀνιά-
τω ἐκδεδοκότες. Διὸ καὶ τῶν ποιούτων
ἐστὶν ὁ σημεῖον, καὶ ποσούτων περὶ αὐτῶν
θελῶν. Ἐμαυτὸν μὲν οὐκ εἰκότως ἀπο-
κλαίωμαι ὁπτιγνοῖς: τὸν δὲ πατέρα ποῖς
μαρτυρικῶς ἀπολελοιπῶσι τὸν βίον ἐντά-
τω: οὐ τῶν πρὸς τὸν μόνον τῆς τελειότης,
ἀλλὰ καὶ τῆς καθαρότητι τοῦ βίου: καὶ
τῆς πρὸς αὐτὸν ἐκ μακροῦ ὡς ἀπὸ τοῦ
τῆς ψυχῆς, καὶ οὕτως αὐτὸν μνήμην ποι-
οῦμαι, καὶ τὴν ἡμέραν τιμῶ, ἥτις ἐνείκον
αὐτῶν, μαχαίρας ἐργον γεγεννημέ-
νον. Μαχαίρας, ἡ δὲ θανάτου ἀφορητὴν
ἀπὸ ἡλῶν: ἡ ποῖς μάρτυσι συνήρθη-
σεν: ἡ περ, ὡς εἰκός, ὡς ἐστὶν αἰώνιος
καὶ ἱερά καὶ ἱερῶν τῶν ἀληθινῶν καὶ
μόνον δὲ χεῖρ καὶ χεῖρ τῶν θεῶν πα-
ρέστησε: ὅν ἐπὶ οὐρανῶν καὶ ἐπὶ
ἐξῆ

Græcorum
ad pœnas
diuinas im-
pœnitentia

Cum Chri-
sto quæ v-
nicæ coluit
pater meus
nunc uiuit.

beatum: pariter cum Martyribus me-
moriam dignum iudico: qui ita forti-
ter pro pietate Christiana vitam pro-
fuderit. Deme potius deploro: qui
non socius ei mortis fuerim: nec di-
gnus habitus, ut cum illo similiter
vita abirem: ut ne hic moriendi mo-
dus mihi præmio caruisset: ut sic one-
re ærumarum liberatus essem, & inse-
quentium dolorum sensu priuatus: quos
& huc usque passus sum, & posthac ta-
libus temporibus patiar. Nam ne
spes quidem ulla melioris deinceps
fortunæ, relicta est. Adeo quippe
res Christiana, prostrata iacet: ut illi,
qui Christianorum nomen gerunt,
huius uim prorsus abnegauerint: dum
ea cuncti audent, quæ Deum ad indi-
gnationem prouocant: ut, cuius bene-
ficia & multiplicem sanandi bonitatem
nō agnouerunt: eius iram, iustas pœnas
de peccatis, à quibus pœnitentiā agen-
do se auertere noluerunt, exigentis,
cognoscant: qui tamen ne inter pu-
niendum quidem, paternum animum
à nostra utilitate auertit: quæ certè in
vniuersum ratio est omnis uirgæ, quam
Deus concutit: dum aut uirga ampu-
tat, aut peccatores corrigit & redu-
cit. Quamquam ne flagellati quidem
plerique, ad meliorem mentem redire
uolunt: planè uitæ se dedentes, ita ut
sint incurabiles. Quid ergo mirum
sit, talibus quotidie tantisque subiici
malis? De me itaque merito lamen-
tor ob hæc: patrem uero in numerum
eorum, qui martyrio reliquerunt uitam,
refero: non modò propter genus mor-
tis, sed etiam propter uitæ innocen-
tiam: & longam animæ præparatio-
nem ad illam. Hac ergo cogitatione
memoriam eius usurpo: diemque illum
honoro, qui gladio peremptum uidit:
gladio, qui intolerandis eum malis li-
berauit: qui in sanctos Martyres re-
tulit: qui, ut credere par est, ei coro-
nam & æternam imposuit: & Sacerdō-
tem victimamque, uero unicoque Pon-
tifici Christo Deo adduxit: quem de-

ἐξῆ, ὅτι περὶ τέθνηκεν: πρὸς ὃν ἀνέλυσεν, ὡς
σωτὴς: οὕτως πρὸς τὸν, καὶ θυμὸν τελευ-
τῶν, ὅς αὐτὸς γεγὼς, ἀλλὰ τῶν ποῖς τῶν
πάντων καλῶς ἡ μεταφορῆς εἰς τὰ ἐκείσε
ἀγαθὰ: ἡμῖν ὅσοι περὶ ἐσμεν, ἐπὶ τὴν π-
κρὸν φέρουσι δὲ ἄλκιον, πάντα πάντῃ δυσ-
χῶς ἐχέει, καὶ μὴ καὶ πᾶσι, ὅσοι ἐκείσε
ἐπαυμένον τῶν παθῶν ὁ δὲ ὅσον, καὶ ἐπεκτε-
γνῶν περὶ τὸν. εἰ δὲ τὰ οὐκ εἶα ποιησόμεθα ὁρ-
νον: καὶ τὰ πᾶσι πᾶσι εἶναι συμφορὰν: ὅτι
δὲ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες περὶ τὸν πᾶσι
πάντα ἡμῖν ἀθροῦν ὡς τὸ καλὰ, ἡ πᾶσι
ἐάλω, πᾶσι, & κατὰ τὰς ἐν γῇ πᾶσι
πᾶσι, ἀλλὰ ὅσον ἀνθρώπων κρείττων
χρησῶν. Ἡ αὐτὴ, μετὰ ἀληθινῶν καλῶν θεῶν
καρπῶν διὰ λαμπρότητος: καὶ ἐπὶ τῶν ἐν γῇ
πᾶσι μετὰ τῆς καλῆς: καὶ μόνον πα-
ρὸς δὲ αὐτῶν ἡ ληψὶς τε καὶ ἐπὶ τῶν ἀν-
θρώπων ἐκ πάντων διὰ γεννησόμεθα: ἡ μετὰ
θεῶν, τὴν αὐτῶν σωτηρίαν ἐπὶ τῶν ἀν-
θρώπων: καὶ ἐφ' ὅσον πᾶσι πᾶσι τῆς γῆς,
ἡ καρδίαν τῶν πᾶσι πᾶσι ἀπενεχθή-
σεται: ἡ πᾶσι μέγα φρονεῖν: καὶ ἡ τὸ
κληθῆναι πολίτην, ἐχ' ἡ τυχῶν ὑπὸ θε-
οῦ εἰς λόγον φιλοτιμίας: ἡ τοιαύτη τὸν ἡ-
μῖν ἐάλω, καὶ τὴν καὶ τῶν πᾶσι: ἡ ὡς
ὡς ἐκ τῶν βασιλείας: βασιλεία, τὸ σεμ-
νὸν καὶ πᾶσι καὶ ὄνομα: τὸ τῆς ἐκκλησί-
ας ἐφ' ὅσον τε καὶ ὑψηλὸν καταβεβλήται
οὐχ ἡμῖν: ὁ δὲ τῆς γῆς ὑμῖν θεῶν ἀναπε-
πομένον, τὴν ἀγγελικὴν πᾶσι μετὰ
ἐν πολίται καὶ μετὰ τῶν, κατεσιγά-
σθαι. Ὅσοι οἱ θεοὶ κατεσφραγίσαν, τὰ θυ-
σιασθῆναι βεβήλωται, κατεπατήθη τὰ ἱε-
ρὰ: ἡ πᾶσι κατεπεφρόνηται, ἡ νεότης δὲ
φθάρται. Τῶν ἐν ηλικίᾳ τῶν πᾶσι, μα-
χαίρας (φῶν) ἐργον γεγόνασιν: οἱ δὲ, δὲ
λαίαν διὰ καρπῶν αἰσχροῦ. αἱ γυναικες,
ἐν ἀπμῖα τῶν παιδῶν, & τὸ θῆλυ μόνον,
ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄρρεν, ἐνασεργαίνε-
ται τῶν βαρβάρων ἐκ δὲ οὐκ ἐστὶν, τὸ δὲ καὶ
πᾶσι ἀσέβειαν ἐλεεινῶς μετατέθειται.
τὰ πάντα ἐν ἀπώλει, ἐν ἀπμῖα τὰ τίμια.
Ὁ βοήθησιν ἐλπίς. Ἡ σύμπασα πᾶσι
τῶν ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως πᾶσι
καὶ τῶν, καὶ πᾶσι ἐν ὁφθαλμοῖς
ἡμῖν

Excellētia
vrbs Con-
stantinop.
& miseria
eiusdē, quæ
perpetuò
libera man-
sura puta-
batur.

desiderabat & spirabat, cui uiuebat, cu-
ius manens obiit: ad quem tanquam è di-
uiforio discessit, cum quo versatur: idē
antea Sacerdos, idem postremo nunc vi-
ctima. Illi sanè, tali viro, bene consultū
est: qui ad cœlestia bona transierit: nobis
verò, qui in miserrima seruitute relictī su-
mus, omnia se omnes in partes malè ha-
bent. Et quidem illa, quæ communiter
omnes & singuli passi sumus, in præsen-
tia commemorando deplorare, superua-
caneum est. Si verò ad propria & do-
mestica conuertam luctum: hæc quoque
communis omnium querela est: quod à
comunione huius luctus exclusus sit
nemo. Cuncta nobis præsidia & orna-
menta, simul vno impetu erepta sunt.
Patria capta est: cuius vrbs in terris, simi-
lis nulla: sed eiusmodi, quæ non humana
potuerit extrui manu. Eadem, magni-
tudine & pulchritudine præstabilis, situ
& venustate splendens: quam affirmare
omnium uspiam urbium maximam pul-
cherimamque ausim: quam vnam omnes
sperabant & credebant, in perpetuum
ab omnibus mansuram inexpugnabilē:
cui secundum Deum, uniuersi salutem cre-
debant suam: quæ si oculus appelletur or-
bis terræ, aut cor, à uero non aberretur:
de qua nemini nō gloriari licebat: in qua
ciuem ascriptum esse, nō parum argumē-
ti ad commendationem gloriæque habe-
bat. Illa igitur talis ac tanta patria no-
stra, capta est: Romanorum sublatum
est imperium: imperij decus, & re & no-
mine uenerandum. Ecclesiæ diuina
& sublimis deiecta est species: hym-
nus, qui è terra sursum ad Deum mī-
tebatur, & cum Angelica certabat vita &
cantu, consiluit. Tempia Dei euerfa
sunt, altaria profanata, sacra conculcata.
Canities contempta est, iuuentus disper-
dita. Qui per ætatis uigorem arma fer-
re potuerunt: eorum pars maior, ferro cō-
cisa iacet: alij seruitutem turpem tolerāt.
Matronæ, dedecoratae. Ex prole, non
fœminæ tantum, sed masculi etiam, libi-
dini Barbarorum dediti. Horum multi quoque, ad impium Mahometi cultum:
conuersi. Cuncta, ad interitum redacta: ad ignominiam, quæ honorata erant: nec
qui succurrat, quisquam. Terrarum orbis, hominum ex nostra ciuitate disperfo-
rum, & mendicandi uictum querentium, plenus: in omnium nostrum oculis
g 4 ærumnæ

Barbarorū
infolentia.

Matth. 24.

Urbs antea
felix, nunc
miserabilisHinc nihil
amplius si-
bi in expu-
gnabile fo-
re Barbari
promittūt.

ἡμῶν τὰ δεινά. πάντες ἡμῶν τὰς συμφορὰς
ἐλεῖντες, ὁδύρονται : & δυνάται δὲ πα-
ραμυθίσασθαι ὅμως ἐδίει. Ἰππάρχου-
σιν οἱ ἑσθλοὶ τῇ ἀπαθείᾳ ἡμῶν : τρυ-
φῶν ποιεῖν τὰς ἡμῶν συμφορὰς : ἐγ-
καυχῶνται τῇ ἐαυτῶν ἀσεβείᾳ : τῆς ἡ-
μετέρας δυσσεβείας κατεξάνισανται : ἐν-
βελίσσιν ἡμῶν τοῖς σεμνοῖς. τὸ τὸ θεῶ
ἀλλὰ τὴν ἡμῶν κακίαν ὄνομα βλασφη-
μεῖται. ἀλαλάζουσι κατὰ τῆς ἡμετέ-
ρας θρησκείας. & τῷ ἀληθινῷ θεῷ,
τὴν ἀληθινὴν λατρείαν ἐκτελέμεν ἡ-
μεῖς : ἐν ταύτῃ νῦν ἐσθλὸς τὸ τῆς ἐρημώ-
σεως βδελύγμα καθεσθῆται. ἡ χρεῖσι-
ανῶν πόλις, πόλις ἡ δὴ τῶν ἀσεβῶν : οὐκ ἐπὶ
μεγάλῃ ἐπ' ἀγαθοῖς, ἀλλὰ μεγίστῃ ἐν
συμφορῇ. Ὁσὼ λαμπρότερα ἦν, το-
σὺν νῦν ἀθλία καθεσθῆκεν. ἐσθλὴν αὐ-
τῆς μακαρώτερον πᾶν, ἐσθλὴν ἐλεφνότε-
ρον νῦν ἐξέτω αὐτῇ. ἐξ ἑαυτῶν ὡς βάλαν-
ος ἥλιον, καὶ ἀελλῶν, καὶ ἀσπείρας,
τὰ ποικίλα τῶν ναῶν, καὶ τῶν ἄλλων
περιβλεπῶν οἰκημάτων, περιβαλλομένη
καλῇ τε καὶ μεγέθει, πάντων ἀσύγ-
κερτα ἄλλων. ἀλλὰ νῦν οὐκ οἶδ', ὅπ-
τις αὐτῇ εἴπω, οὐκ ἀπνευχθήσεται
τῷ προσήκοντι. Πάντα γὰρ αὐτῇ λοι-
πὸν ἀρμόζει τὰ χεῖρα. ἀμείνω αὐτῇ, εἰ
πῶρ αὐτῇ κατσεμήθη, ἢ ὕδωρ ἐπέκλυ-
σεν, ἢ σεισμός κατηράφισεν, αὐτοῖς
πολίταις, καὶ πᾶσιν ἅμα πρὸς τὸ
σεμνοῖς : ἢ σωζομένη τέ ἐστι, καὶ ἵπτι γῆς
ὁρῶμένη, αὐτὴ ὡς εἶχε πρὶν τε καὶ κα-
λῶν. Μεγάλη χρεῖσιν οὐκ οἶδ', ὅσων
πρὶν φιλοτιμία μεγάλη. πάσης ἐλπί-
ζουσι καταδραμεῖσθαι τῆς οἰκισμένης, οἱ
πάντων ἐκπολιορκήσαντες, καὶ ἐσθλῶς.
ὡς γὰρ μόνον, δι' αἰῶν ἡ γῆς ἀ-
νάλωτον ἐσεσθαι, ὡς κρείττω ἢ κατὰ
ἐν γῇ πόλεις ἀπάσας, ὡς ἀνδρωπί-
νη χεῖρ ἡγεῖται : εἰ αὐτῇ νῦν αὐτοῖς ἡ-
δὴ ὡς πᾶσιν ἐλπίδα πεπόρθηται :
τί λοιπὸν τῶν παλίων ἀνελπίστον ; ὅ-
σον καὶ μέγα κατὰ πάντων φρονῶσι :
καὶ μετὰ φρονήματι μεγάλῃ, καὶ
φορᾷ αὐτῶν ποῖται, πᾶσιν ἐπίασιν. ἡ
πάντης κατάπλωσις, τὸ πάντων καταβέ-
βληκε φρόνημα : καὶ πᾶσι ἐαυτῶν λοιπὸν
διεδίασι πάντες. Οὐκ ἐπὶ ἐσθλῇ τῇ ἐαυ-
τῶν

inuadunt. Huius principis urbis ruina, omnium animos deiecit & afflixit :
ac proinde sibi metuunt omnes. Nemo amplius libertati suæ confidit : sed
cuncti

ærumna posita. Omnes excidium no-
strum miserantes, plorant : sed nemo con-
solari miserias potest. Insultant Barba-
ri nostræ pernicietis ludos faciunt nostras
calamitates : in sua impietate gloriantur :
in Religionem nostram piā insurgunt :
contumelijs in nostras res honestas &
sanctas inuehuntur. Sanctum Dei no-
men, propter uitiositatem nostram malè
audit. Vociferantur contra nostram Reli-
gionem. Quibus in locis, uero Deo ue-
rum nos cultum præstabamus : ibi nunc
desolationis abominatio stans conspici-
tur. Christianorum antea urbs, nunc
impiorum urbs est : non iam amplius ma-
gna rebus bonis & lætis : sed calamitati-
bus & miserijs maxima. Quò splendi-
dior olim erat : tantò nunc inferior reda-
cta est. Quemadmodum nihil illa bea-
tius antea : ita contrà nihil nunc eadem
miserius. Poterat ipsa uel cælo compa-
rari : utpote quæ, tanquam Sole & Luna,
& stellis, uaria Templorū & aliorum ædi-
ficiorum splendorum pulchritudine
& amplitudine, omnibus alijs extra om-
nem comparationis aleam antestaret.
Nunc uerò nescio, quid de ipsa dici que-
at : ut non aberretur a uero. Cuncta nan-
que deteriora, deinceps in eam quadrāt.
Præstaret, eam incendio consumptam es-
se, aut inundatione aquarum abreptam,
aut terræmotu humi prostratam : quā
adhuc extare, & in terra conspici, dignita-
te sua & ornamentis spoliata. Magna
Christiano nomini ignominia, ex eius a-
misione accidit : quanto scilicet antea
salus eius, maiori gloriæ erat. Non iam
dubitant, qui ipsam expugnauerunt, in
totum terrarum orbem excursionses fa-
cere, eumque subijcere. Quam etenim
solam, in omne seculum inuictam existi-
mabat : ut cæteris in terra urbibus huma-
na manu extructis, præcellentem omni-
bus : cum hæc iam ab ipsis præter omnem
spem capta & direpta sit : quid deinceps
omnium se non subacturos sperent ?
Vnde quoque magnos conceperunt
animos : minasque contra uniuersos
spirant : & magna contemptione eorum,
impetuque intolerando, in quosuis
inuadunt. Huius principis urbis ruina, omnium animos deiecit & afflixit :
ac proinde sibi metuunt omnes. Nemo amplius libertati suæ confidit : sed
cuncti

Nemo de
uindicta il-
lorum cogi-
tat omnib.
metu per-
culsis : sicut
nec tempo-
re Demost.
henis, de
Philippo
uindicta.Christi ano-
rū desidia.Cautæ hu-
ius desidia.Legō, ἱε-
ραυδῶν.

τῇ ἐλπίδι τῆς θάρρους : πάντες αὐτῶν
ἐπιδραμεῖσθαι τὴν βάρβαρον προσδο-
κῶσιν. ὅσον καὶ αἱ μὲν τῶν δεινῶν, φόβος τε-
λευτῶν αὐτῶν, ἐδ' ἔτι πάντων θάρρειν ἔχον-
τες οἶδ' ἐπὶ τοῖς τοῖς ποιεῖν, εἰ μὴ περὶ ἀναρ-
παδοῦς τῆς γῆς. ὡς πῦρ οὐρανὸν, ὅλως
πολλῶν καὶ σωρηφῇ νεμῆσιν, ἔτι
ἐδ' ἐπὶ τὴν βαρβαρικὴν κατὰ πάντων ἐ-
φοδὸν, & δυνάται ἐδ' ἐπὶ Ἰππάρχῳ. ἀεμί-
ζουσι βάρβαροι ἐγχεῖται, καὶ τὴν Ἰπ-
πάρχῳ εἰς τὴν γῆν περὶ τὴν ἀναρ-
παδοῦς αὐτῶν τῶν δεινῶν κατὰ
τῆς κατ' ἐαυτὴν φρονήσεως, καὶ ἡλ-
τὴν τὸ μέλλον δόξα πᾶσι περὶ δόξα οὐρανῶν, σύ-
σημα γνομῶν, αὐτὸν κρινῶν πάντας
ἀμυνάσθαι, καὶ δύναιτο παρ' αὐτῶν λαβεῖν,
ὡς εἰς χρεῖσιν, καὶ τὸ χρεῖσιν ὄνομα, καὶ ὅ-
βρις καὶ ὕβρις καὶ κατὰ τὴν κατὰ τὴν
αὐτῶν τῶν, ἐπὶ ἐμὴν τῶν δεινῶν, ἔτι
μελέσθαι, πᾶσι εἰς τὸν θεὸν δελήσθαι, ἀξίως γι-
νομῶν ἡμῶν. καὶ ἕκαστος τὸ πᾶν περὶ
δαίνει, τὸ πᾶν δεινῶν ὕπερ ἡγεῖται τῶν
μυθιστάσθαι : ἐξ αὐτῶν ἐαυτῶν τῇ ἰδίᾳ
πραγίᾳ, καὶ τῇ ἀπαθείᾳ τῶν ἄλλων, ἢ
τῶν μὴ αὐτῶν ὡς καὶ εἰς αὐτὴν οἰεσθαι
τὰ δεινά : ἢ τὸ πᾶν δεινῶν δι' ἐγερθῆ-
ναι τε καὶ ἀμυνάσθαι, ὅτε καὶ ἐπ' αὐτῶν ὁ
βάρβαρος ἦ : πρὶν δ' ἐπὶ τῶν γυνεῶν, μὴ
δ' αὐτῶν καὶ γυνεῶν τὸ πᾶν δι' ἐγερθῆσθαι
μὴ : ἐδ' ἐπὶ τῶν γυνεῶν ἐδ' οὐκ οἰεσθαι
μὴ, μὴ περὶ ἀναρπαδοῦς φθάσαι, πρὶν
τινα σχεδὸν λαβεῖν αὐτῶν τῶν δεινῶν.
τῶν δ' ἕκαστος ποιεῖ, ἢ τῶν πᾶσιν ἢ
συζῶσιν, ἀβελήσθαι : καὶ τὸ δ' αὐτῶν,
τὴν τῶν πᾶσιν ἀγάπην ψυγῆναι, καὶ
ἐξ αὐτῶν τῶν δεινῶν τῶν πᾶσιν ζῆλον.
εἰ δ' ἕκαστος, ἀπορροφῶν τὴν πο-
νήσαν ἔργα, τὰ τῶν χρεῖσιν ἕκαστος ὅ-
τὸ τῶν ἀσεβῶν πᾶσι ἰδίᾳ ἐλογίζετο,
καὶ ζῆλον ὡς τῶν χρεῖσιν ὄνομα ἀνελάν-
θαι περὶ πᾶσι, μὴ ἀλλὰ ἀλλοῖς ἐγκαλῶν,
οἷς ἐπὶ τῶν μόνον οὐκ αὐτῶν τῶν βάρβα-
ρον ἐδ' ἐδ' οὐκ αὐτῶν ἡμεῖς γὰρ τη-
λικαύτη περὶ πᾶσι μὴ συμφορᾷ : ἐ-
δύναι τὴν ἀξίαν πάλαι αὐτῶν ὁ βάρβα-
ρος ἐδ' ἐδ' οὐκ αὐτῶν δι' τὸ μὴ δεινῶν
& προσήκοντι ἐδ' ἐδ' οὐκ αὐτῶν γυνεῶν, καὶ
τῶν

mulationemque pro Christi nomine se dignam suscepisset : non aut crimina alia a-
lijs indignè obiecit : non tantum ipsi Barbarum nunc nō reformidaret : sed ne
nos quidem in tantā incidissemus calamitatē : pœnas autē iadudū hostis se dignas
dedisset. Nunc uerò, quoniam nemo uoluit officium facere : diuinaque nos pro-

cuncti à Barbaro se inuasum iri metuunt.
Hinc sicut partim eorum, tributum ei
pendant : qua ne ipsa quidem re se tutos
mansuros confidunt : alij uerò hoc para-
ti sunt facere, nisi ante oppressi, de ter-
ra deleti fuerint. Sicut enim ignis uiol-
entia, passim ad omnem congestam ob-
uiamque materiam grassatur : ita Barbari-
cum in omnes impetum, nemo cohibere
potest. Semper ad maiora Barbarus co-
gitationes incēdit : cupiditatē suam ad ex-
trema usque terræ extendit : & quò mi-
nus in omnes cæco impetu incurrat, ter-
mino uetatur nullo. Ab altera parte,
metu prostrati sunt omnes : & pro se
quisque solliciti, expectatione futuri, quo-
nam res euasuræ sint, languentes cessant :
cum contrà oporteret, in unum conspi-
ra re uniuersos : communibusque opibus &
armis hostem propulsare : ac pœnas sce-
lerum, quæ in Christianos, Christi que no-
men, contumeliosè & perpetravit, &
quotidie perpetrare non desistit, de illo
fumere. Sed hoc nemini nunc cure est :
neque posthac etiam cura erit : nisi tum,
quando Deus uolet, nobis dignis factis.
Singuli uerò, se postremos ad calamita-
tes reseruatū iri putantes, malè interea
hoc moræ in lucro ponunt. Vbi certè
seipsos decipiunt, suarum rerum studio,
ut negligentia, alijs interea pereuntibus :
aut dum nunquam ad se uentura similia
mala putant : aut tunc demum se arma &
defensionem suscepturos cogitant : quan-
do in ipsos etiam Barbarus inuasit. Pri-
usquam uerò hoc fiat : se nunquam, quic-
quid etiam fiat, surrecturos, uindictam-
que paraturos. Nec interim hoc sal-
tem quisquam cogitat : sibi cauendum
esse, ne ante opprimatur : quā fere
ullum sensum capiat interitus. Cau-
sa huius mali, est cum reliqua om-
nis, cum qua consenscunt, stolidi-
tas & socordia : tum, quòd hinc ple-
rorumque etiam charitas refrigit, & Re-
ligionis Zelus exoleuit. Quòd si unus-
quisque, impha facta & scelera detestatus,
mala, quib. singuli Christianorum ab im-
pia gente afficiuntur, sua existimasset : æ-

Ideo meri-
tò lugeo,
& lugebo.

Meorum
quatuor ex
fratre nepo-
tū fortuna.

Sororē, &
matrem, &
nepotē ex
fratre, rede-
mi.

τὴν θείαν ἐγκαταλιπεῖν ἡμᾶς πρόνοιαν, ἐ-
κόντας ἀποχοινοῦσθαι αὐτῆς, ὅτι πολλῆς
τῆς καλύπτου ἐρημίας, ἡ καὶ ὅλως ἡ ἀ-
μυνόμενης, τὴν τε πόλιν ἡμῶν (εἴη δὲ ἐ-
κείνη πατρίδα τῆς χριστιανῶν ἀπάντων ἐ-
πίου) ὁ βαρβαρὸς κατερέψατο, ἡμᾶς τε
ἐξ ἐλευθέρων πόλεως, καὶ πάντα διέθηκε τὰ
δαιμόνια, καὶ τοῖς λοιποῖς μετὰ πολλῆς
θροῦσας καὶ μεγάλας ἐπέρχεται. Δὲ πάντα
ἐδύρομαι, ἐδρακύνω, ἐδρακύνω, καὶ
πάντοτε, ἕως αὐτῶν τῶν ἀσπιδίων κατὰ χρι-
στιανῶν δὴ μερῶν ὄρω. Επιτείνει δέ μοι τὸ
πάθος, ἐπὶ δὲ τοῖς οἰκέτοις ἐσυγγενέ-
σι, γεγεννημένοι. ἀλλὰ γὰρ ἄλλη, οὐκ οἶδ'
ὅπῃ γῆς, διεσπάρησαν ἕκαστοι. Οἱ δὲ ἐ-
τὴν ἀμώμητον πόλιν ἡμεῖς, ὅτι τὴν ἀ-
σπιδίαν μεταδόντες. καὶ οὐ μὲν ἄλλως
ἀπαντᾷ καθ' ἕκαστον λέγειν, οὐκ αὖ οἷός τε
λέω, ἀλλ' ἀδελφιδῶν μοι πεσάρων, τῶν
τετῶν φθὺ μετὰ θανάτων δεινῶς, τῶ σφό-
δρα νεαρώ της ἡλικίας, ἐπὶ ἄλλῃ ἀπε-
νεχθῆναι, μόλις εἰς μοι περισέσωται, ὡ-
νι δὲ δρυελοῖς, καὶ παλαιπωρία πολλῇ.
οὐκ αὖ ἴσως τὸ συμβαλόντως, εἰς τὴν πα-
τρὶν αὐτοῖς, ἐμοὶ δὲ ἀδελφῶς περὶ λῶ. πα-
χὺ γὰρ αὐτῶν ἀναζητήσας περὶ σῶσαιτο,
ἐπὶ ὅν μοι σωσάμεν. νῦν δὲ, τὸ ἐκεί-
νης μὲν ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι, ἐμὲ δὲ μό-
νον περὶ πάντα μὴ ἐξαρκεῖν, ἄλλως τε ἐπὶ
περαγμοσύνῃ συνεζήκτα πολλῇ (δὲ λῶ
περὶ πάντα νόνον ἐπεῖξιν, πᾶν δὲ κα-
τὰ τὸν λόγον, συνεβαίνον ἐχέειν ἀπείρως)
αἰτοῦ αὐτοῖς τῆς τοιαύτης μετεβολῆς. Οὐτε
γὰρ οὐρεῖν αὐτῶν, ὅπῃ γῆς, ῥαδίου λῶ, ἐπὶ
τῶν ἄλλων ἐδὲνα συγγενῶν, πάντων ἐλεει-
νῶς τοῖς βαρβάροις ἀπ' ἀλλήλων γεγεννημέ-
νων, ἐπὶ ἄλλῃ ἀπενεχθῆναι, ἐπὶ ἕκαστον
περὶ τὴν πολλῇ παλαιπωρίᾳ μοι δραστικῶς
νῦν, εἰλικε περὶ εἰνὸν, περὶ τὸν ἔμπετυγ-
χαίνω τῇ ἀδελφῇ, ἐπὶ τῇ μητρὶ ἀλλὰ καὶ,
τῶ ἀδελφιδῶ ὑπερῶν, ἐπὶ τῆς τὴν ἐλπί-
δεῖν, ὅτι θεῶν αἰτίᾳ πεποιθῆμαι, τὰ-
ξιν ὑπερέτς σώζω αὐτόν, καὶ τὸ σφό-
δρα χαλεπὸν τῆς τῶν λύτρωσιν δρέσεως,
λῶ ἐλεῶ μόνον θεῶν ἐκτάμεθα, δὲ λῶ
τῶν παρεχόντων, καὶ ἐλεῶντων ἡ θεία
ἀντίδοσις μυροπολασίας ἀποδοθήσεται.
μόνον νῦν ἐμὲ, συγγενέσι πολλοῖς, πολλὰ
καὶ διέ-

videntiæ destituti fuimus ope : dum no-
stra culpa vltro nos ab ea exclusimus:
quoniam item magna prohibentium ho-
stem, aut saltem resistendum, penuria ex-
istit: factum est, ut & urbem nostram, imò
communem vniuersorum Christianorū
patriam, Barbarus euerterit: omnisq; ge-
neris horrenda exempla in nos ediderit
captos: & in ceteros magna audacia ef-
frenatè inuadat. His de causis ego lacry-
mor & ploro: nec lacrymandi finem faci-
am: quandiu impiorū felices contra Chri-
stianos successus videbo. Augetur etiam
meus dolor ex eo: quod circa domesti-
cos & cognatos meos factum est. Ete-
nim alius horum aliò, nescio quò terra-
rum singuli, dispersi sunt. Nonnulli quo-
que, vera Religione abnegata, ad impie-
tatem defecerunt. Ac de ceterorū quidē
omniū fortuna singulorumq; dicere nō
possum: sed de quatuor fratris mei filijs,
cū tres (hei mihi) in calamitate fidem,
adolescentiæ fragilitate reliquerint: alius
quē aliò abstractus sit: vix unus mihi re-
stat, argento uenalis, magna difficultate
conflictans: quod fortasse nō accidisset: si
pater ipsis, & mihi frater, superesset. Bre-
ui enim eos requirēns conseruasset, labo-
ris mihi socius. Nunc uerò, illis de uita
communi sublati, quorum opera mihi
opus erat: cū ego solus omni labori
ferendo non essem: praesertim ætate in os-
tio literisq; acta (unde ad omnem
laborem & actionem, praeterquam
ad studia, rudis & ineptus sum) cau-
sa hæc illis tantæ mutationis accidit.
Neque enim, ubinam ipsi terrarum ef-
fent, repertu faciles erant: neque cæ-
terorum consanguineorum ullus: quod
singuli miserabiliter à Barbaris distracti à
se inuicem essent, aliusq; aliò abreptus:
ita, ut quisque ipsorum, uix agrè à
me diuerso in loco repertus, me in
se quærendo occupatum teneret. Pri-
mò itaque nanciscor sororem: dein
de, matrem aliò in loco: tum fratris
filium: quibus libertatem, Deo iuan-
te, peperī: ipse ministerium omne o-
biens, difficilimeq; precium redimen-

di corrogans: quod sola Dei misericordia consecuti sumus: pro quo illis, qui
nostrum miserti, contulerunt, diuina benignitas cumulatifsimè gratiam
referet. Nunc solus sum: consanguineis, quorum magnus numerus,
in ua-

Solus num-
sum, & pau-
per.

Vtinā pec-
catis solu-
tus more-
rer.

Alia narra-
tio. Consta-
tinopolis,
olim à
Chosroe
Persæ, &
Chagano
Saytha ob-
fessa. 626.
circiter
Christi.

καὶ διέσπαρμένοις, καὶ ἐδραμῶν δὲ πᾶν δ' υ-
δραστικῶς, ἐν πόλει πολλῇ καὶ πα-
λαιπωρίᾳ μεγάλη. τὸ με καὶ λίαν ἀλ-
γώνει, τὸ ποιεῖ τὸ λῶ δ' ἀπολέγεσθαι αὐ-
τῇ μοι συμφορῇ, ὡς ἀμυνθῆναι ὑπὸ θε-
σιν ἐδραμῶν ὑποφαινασθαι. μία μοι μόνον
ὡς ἀμυνθῆναι, τὸ δὲ ἀδελφιδῶν ἐξ ἀναγκῆς
θνήσκουσιν, ἐπὶ τὸ παρὶς οὐκ ἐβας ἐ-
πανελθόντας. Ο γὰρ οἶτο, καὶ μείζον εἰς
ὡς ἀμυνθῆναι μοι λόγον ἐδραμῶν καὶ τὸ λῶ
ἐξ ὧν γινώσκω ἵνα καὶ τὸ ἀλγύν. ἀλλὰ δὲ
δοικα, καὶ καὶ τὰς γινώσκουσιν, καὶ ζῶντας ἀλ-
γύνω, ἡ κατὰ τὴν νῦν συμφορᾷ: καλὰ-
σεσιμ ἀτελοῦσι τοῖς ὑποβληθεῖς, δὲ ὅν
ἐπικραταί τῆς ψυχῆς μολυσμῶν. ἀλλὰ ἐ-
τῶν νῦν συμφορῶν, καὶ τῶν εἰς τὸ μέλ-
λον ἀπαλλαγῆναι καλὰσεων, τὸ δὲ μοι
ἰλεῶν ἰδόντων, καὶ τῶν παρὶς συγγενῶν
μῶν, καὶ ἀδελφῶν: ἐκ τῆς καθαρότη-
τῃ αὐτοῖς καὶ νῦν. Εἰ δὲ δὲ ἡ χριστιανική
τῆ μοι μετὰ νῦν καὶ ῥοπήν τῃ περὶ τὰ καλὰ,
τῶν ἐκείνους ἀπαλλάξαι καλὰς ἐργῶν: τῶν
τῶν παρὶς ἐσμοῦν, ὅν περὶ κενῶν, παρὶς
σα, ζῆσομαι τῶν, ἕως αὐτῶν λῶ, ἀλγύν
καὶ ἀκρύνω, ἐμὲ πῆρ τῆς ἐσμοῦν ἐξ ἀνελπί-
στου ἀναφανείναι ποθέν: πᾶν δὲ ἀπασιν πῆρ
μῶν παρὶς ἐδραμῶν, τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῶν ἔσταν,
καὶ ἐδραμῶν ἐμὲ: καὶ νῦν τῶν τῶν ἀντι-
φύζοντων, καὶ μὲν μέλλουσιν ἐσχατῶν καταιγι-
νῶσκειν ἀβελθηρίαν, τὸ γὰρ αὐτοῖς ἐ-
σταν δ' οὐκ οὐκ:

Καὶ πάντα μὲν, ἡ ἱστορία: περὶ τῆς ὑπὸ
τῆς ἀλώσεως, τῆς ἀρκαλοῦσιν καὶ ὑπαρ-
ξάσης, Δὲ τὰς ἀμυνθῆναι: ὅτε γὰρ θεὸς ἐ-
στανεχάρε, καὶ κατ' ἐντολὴν πορδόντων, εἰς
μεγάλῃς ἱππιδέσεως ἐτυχε, ὡς ἡλδὲ θε-
ρῶν. Καὶ ἄνκε διηγήσεως ὡφελιμωπῆς,
ἐν παλαιῇς ἱστορίας συλλεγείσθαι, ἐπὶ παρὶς
δὲ διὰ διηγεμένης, τῆς τῆς ἐκείνους τῆς πό-
λεως: λῶ καὶ περὶ τῶν καὶ βαρβαρῶν αἰλοῖ,
τῶν βασιλῶν αὐτῶν πόλεως περὶ ἐκ-
κλωπῶν: ἀπώλοντο ἡ, θείας δ' ἰκῆς ὡς ἀνελ-
πῆς, τῆς πόλεως συλλεγείσθαι ἀσινῶς, καὶ
ἐπὶ τῆς βιβλίου.

Εν τῇ χρόνῳ ἡρακλείῃ, τῇ τῶν ῥωμαῖ-
ων βασιλείᾳ, χροσῶν ὁ τῶν περὶ τῶν
τῶν δὲ καὶ ἐχόντων, ἀπέστειλε σάραβαρον
τῶν αὐτῶν στρατηγόν, μετὰ δυνάμει
βαρείᾳ, πᾶν τὴν ὑπὸ ῥωμαίων
ἐῶσαν

Quo tempore Heraclius imperio Romano præerat: Chosroes Persarum Rex
maximas copias emisit: Duce Sarbaro: totius Orientalis tractus, qui Romanis
parebat,

in varia loca dispersis: ne duobus quidē
vsq; iam vnā manentibus: in magna ege-
state & ærumnis. Hoc ipsum est, quod
valde me discruciet: hoc animum ut de-
spondeam, facit: hæc calamitas, solatiij
rationem nullam ostendit. Vnicum mihi
solatium restat, si nepotes ex fratre recu-
peratos videam, & ad patriam Religio-
nem reductos. Vtinam hoc fiat: maior
mihi ad solatium ratio nulla dari potest.
Aut fanè ex vita quoq; discedere contin-
get: ut sic etiā ægritudine animi liberet.
Metuo tamē, ne, si hoc factū fuerit, in ma-
iores incidam, quàm quantos ex præsen-
tibus malis sentio, dolores: cruciatibus æ-
ternis, propter animæ meæ inquinamen-
ta mandatus. Sed utinam & præsen-
tibus miserijs, & futuræ vitæ pœnis, Deo
me propitijs oculis aspiciente, liberer:
consortioq; patris & fratris fruamur: licet nō
ea puritate, qua ipsi, sim. Opto verò Chri-
sti gratiam: ut ea me, pœnitentiā ad bo-
nas actiones propedentem, inferorum
cruciamētis liberer: non habito prauo-
rum affectuum & peccatorum, quorum
satellitio stipatus sum, respectu. Viuam igi-
tur, quoad viuere concedetur, in do-
lore & lacrymis: nisi quid insperatò me-
lioris fortunæ alicunde me respexerit: o-
mnem huius seculi honorē pro nihilo pu-
tans: cū is nō sit in potestate nostra, nec
ad me attineat quicquam: quamuis
aliqui in contraria sint sententia: ideo-
quē me, quod in hoc ipsis non assentiar,
extremæ dementia nomine condem-
naturi.

Hæc ex illa Epistola, de postrema urbis
amissione: quam Deus propter hominum pec-
cata fieri permisit. Quandiu namq; non permit-
tebat Deus, populo mandata eius obseruante:
aliquoties quidem grauitè oppugnata, sed
tamen conseruata, fuit. Audi itaque
narrationem maximè utilem, ex vetere hi-
storia petitam, mira exponentem de hac
urbe: qua contigerunt temporibus illius:
quibus Persæ aliq; Barbari, hanc Impe-
perij sedem bello appetentes, obsidione
cinxerunt: iudicio autem diuino percul-
si perierunt, ipsa urbe beneficio opi-
tulantis Dei incolumi conseruata.

Ανάγνωθε ἐν
βιβλίῳ ἱστο-
ριῶν ἰωάν-
νης τῆς ἑξο-
γῆ πλὴν βασι-
λείαν τῆς ἡ-
ρακλείας·
ὅντι οὗτοι, ἡ
πλὴν πολλὰ καὶ
τὰ περὶ μὲν
ἀμείβ, πότε
ἤρξαντο.

Patriarcha
Sergius ci-
ues suos a-
nimat.

Prætoris
urbani in-
dustria.

parebat, depopulandi causa: qui fulminis ad modum omnia incenderet, combureret, ad nihilum redigeret. Hic igitur liberrime Orientem depredans: quo suis Romanorum obvius disperdens (cum nemo esset, qui vim illam prohiberet: aut vehementem impetum retardaret: eo quod Romani exercitus, tyrannide & ferina crudelitate Phocæ, illius antea militis, tunc autem imperium Romanum administrantis, maximè attenuati essent) Chalcedonem cum attigisset: castra ibi ponit, obsidionemq; urbis summis viribus parat. Totum quippe hoc, & antea maturo consilio deliberatum ei fuerat: et tunc omni studio urgebatur. Hæc ut vidit Heraclius: qui recens, Phocæ tyrannide sublata, imperij habenas ceperat: magnum dolorem & cruciatum animo sensit. Relicta itaq; sede Regia: per Euxinum pontum contractis, quæ super erant, copijs: confestim nec opinantibus, qui domi remanserant, Persis, in ipsorum Regnum irruii. Ibi Chaganus Scythæ, Imperatoris expeditione longinqua cognita, occasionem sibi pulchram oblatam ratus, haud segniter ea utendū duxit. Mare itaq; naviū, terram verò equitatus & peditatus, multitudinem repleuit. Tunc Imperatorie urbis ciues, à Patriarcha illius temporis Sergio, multis verbis ad fortiter pro patria propugnandum, ne animis conciderent, excitabantur & confirmabantur. Præsenti animo estote, inquit, filij: in solo Deo spes nostræ salutis repositas habeamus: & ad ipsum manus oculosq; nostros ex animis totis attollamus. Tunc ipse circumstantia nos retia soluet: cunctaq; Barbarorum, quæ contra nos ceperunt, consilia dissipabit. His corroboratus verbis populus mirifice fuit: fide in Deum validi, tanquam nervosi, facti sunt: spes in diuina ope, velut in anchora, fixas habuerunt: illius auxilium expectarunt: quod etiam non multo post experti, minimè spe sua frustrati exciderunt. Qui verò urbis custodiam ab Imperatore fidei suæ commissam acceperat: hic minimè oscitanter agere: sed, quicquid machinarum opponi hostibus poterat, diligenter omne procurare. Vult enim Deus, nos non desides & otiosos in periculis esse: sed aliquid etiam contra parare: & excogitari quiddam aliquas ad salutem rationes à nobis: omnè autem salutis spēs & expectationem in se haberi. Sic Iosua filio Nuni, insidias urbi Haiæ facere præcepit: et Gideonem aduersus Midianitas hydryis lampadibusq;

101.3.

Patriarchæ
preces.

Frustra Scy-
thæ urbem
oppugnant

Chagani
ad Legatos
oppidano-
rū superbū
responsū

καὶ λαμπάσι ἐξώλισεν. ἀλλ' ὁ μὲν τέχνην ἠχούρας, & πάντα τὰ πρὸς πολεμικὴν χεῖραν ἐξήρπυε. ὁ πατριάρχης δ' ἐν περιστοχαῖς ἔειπε, μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ. ἐξ ὧν ἀσφάλειαν παρέποιετο τῇ πόλει: τοῖς ἐχθροῖς δ' βαρβαροῖς καὶ πολεμίοις, πλοῆσιν & ὀλεθροῖς, & φυγῇ. Ἐπεὶ δ' εἰ κατὰ τὴν καλὴν δόξαν καὶ ταῖς ἀποδείξεσι στρατοδυσάμνοι, πέρσων, ἤρξαντο πυρπολεῖν τὰ πέραν αὐτῆς γῆν. Ἰσχυρὰ δ' ἐπὶ τὰ πάντα ποιεῖν, ὅσα τοῖς πολιορκεῖν πρὸς ἐμὲ ἐργάζεσθαι συνέθετο: ὡς αὐτὸς & οἱ σκῦθαι & βαρβαροὶ, τὰ πρὸς πόλιν αὐτοῖς ποιεῖντες ἐφαίνοντο: ὁ πατριάρχης πάλιν τῆς δόξης ἐκείνης, & διὰ τῶν τεχνῶν ἐκείνης, μετὰ δακρύων, καὶ μετὰ ἀγῶνι σκῶν, τὸ, ἐξεγέρθη κύριε λεγὼν καὶ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ διὰ τοιοῦτον οἱ ἐχθροὺς, & οὐκ ἐν ἑαυτοῖς ἀπὸ καπνὸς, καὶ τακτικῶν ὡς ἐκ κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός. ἔπειτα ἡ τρεῖς ἡμέραι διήλθον, καὶ προσέβαλε πανσέλιος τῇ πόλει ὁ σκῦθης. Τούτῃ δ' ἡ φάλαγγς τῶν πολεμίων, εἰς τὴν πόλιν ἀνακλινόμενοι συνεταγμένη, & ὁ πόλεμος ἐκείνης κατὰ τοιοῦτον ἔκειτο: ὡς, ἵνα τὸ πᾶν ἐξ ὀλίγου δηλώσω, δεκά σκῦθαι πρὸς εἴνα ῥωμαίων συρρήγνυντο. ἀλλ' ὁ μὲν ἔειπε, ὅτι θῆα, τῇ πρὸς εἴνα τῆς θεοτόκης (ἐφ' ἣν πόλις μετὰ θεοῦ τὰς ἐλπίδας ἔχει, & ἡ ἀνατέλλουσα) διὰ τῶν λαχόντων στρατιῶν, πολλὰς τὸ σκῦθων αἰελέσθαι: ἔσθ' ἂν ἄρα καὶ μόνον τὸ θεῶς κατὰ βάλε, ἀλλὰ καὶ τῆς μελέτης συμβαίειν αὐτοῖς ἀπώλειας τῆς παντελὸς ὀλίγω ὑπεροχῇ, οἷον ἀρραβῶνα πινά, τὸ γεροντὸς ἔχειν αὐτὸν τῶς πεπλήκει. ὅτι τὰς τε ἀναφρονήσαντες οἱ ῥωμαῖοι, καὶ θάρσος ἔχοντες, ὅτι πολλὰ, συμπλοκάς συχνὰς ἐποιεῖν: ἔχοντες τὴν θέαν βοήθειαν, ῥωμαλεωτέρως τὰς τοιοῦτον φανύσαν: τὴν δ' ἡ σκῦθων συγχέσθαι μηχανήματα & τὴν δυνάμιν αὐτῶν σφάλλεσθαι, & τὴν ἐμπειρίαν τὴν ἐν πολέμοις. Ἐπὶ τούτοις, καὶ ἡ γνώμη πέμπτου πρὸς εἴνα μετὰ δώρων ὅτι τῆς πόλεως, ἐρρωμένα λαλῶναι τοῖς σκῦθαις, καὶ λοιποῖς. ἀλλ' ὁ θῆρ μάλλον ἢ ἀνθρώπος χαράνοος, ἐμόνον ἐδέχετο τὴν ἐρρωμένην πρὸς τοιοῦτον: ἀλλὰ τὰ ἐπιφρόνιστα δῶρα λαβὼν, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀποπέμπε, τὰς μόνον αὐτοῖς ἐπιπῶν: μὴ ἀπαυτῶς δ' ἡ τῶν θεῶν, ὡς περὶ πάντως γὰρ αὐτοῖς τὴν πόλιν ὑμῶν ληψομαι, & τὴν πόλιν ἐρημον γήσω. Χάρεμ δ' συμπάσης, ἀδελφῶν διδωμι, γυμνὰς ἐξελθόντας, ὅπως ἐβλεπόμεναι, πελθεῖν. Τοιοῦτον πορρωτέρως,

dibusq; armavit. Ac Præfectus quidem mænia firmabat: & eorum, quæ ad bellicum usum pertinebant, nihil prætermittebat: Patriarcha vero in preces ad Deum intentus erat, ipse & sui: quibus precibus urbem, tuta ut esset, effecit: hostilibus verò Barbarorum exercitibus terrorem, fugam, perniciem, comparavit. Postquam autem, qui apud Chalcedonem è regione urbis castra habebant, Persæ, ignibus absumere cœperunt, quæ circumcirca erant: ceteraque, quæ ab hoste obsidente fieri consueverunt, omnia facere: eodemq; modo Scythæ quoq; coniunctiq; cum eis Barbari, ad idem studium incumbebant: Patriarcha denuo precationibus insistebat: mœniag; cum lacrymis, & sacris uasis, circuibat. Surge, inquit, Domine: & dispergentur inimici tui: & deficient, sicut fumus: & liquefcent, sicut cera ab igne.

Nondum triduum effluxerat, cum urbem oppugnavit Scythæ copijs omnibus. Tanta aut erat phalanx hostilis, tum innumera hominū multitudinem, tum armorum genere impenetrabilis: ut, si totum parua parte declarare velim, deni Scythæ contra singulos Romanos essent. Nihilominus tamē diuino auxilio, intercessionē S. Deiparæ (in qua secundum Deum spes suas urbs habet, & cui dedicata est) à militibus, quibus sorte locus obuenerat, magnus Scytharum numerus cecidit: eoq; facto, non modo Ducis eorum spiritus deciecit: verum etiam futuri interitus universalis, qui paulo post cunctis ipsis erat, hæc clades loco arrhæ cuiusdam interim fuit. Hinc animis receptis Romani, magnag; fiducia completi, crebris conflictibus cum hoste contendebant. Quia in re diuino auxilio roborabantur: quo ipsis animi præsentia crescebat. Scytharum verò machinationes confundeantur: viresq; & peritæ bellica debilitabantur. Post hæc de communi sententia mittuntur Legati cum munerib; ex urbe: qui de pace cum Scythijs socijsq; tractarent. Verum bestia illa potius, quàm homo, Chaganus, non modo conditiones nullas pacis admittit: sed dona quidem allata accipit, Legatos verò re infecta dimittit, hoc solum addito: Videte, ne decipiamini à Deo, cui confiditis. Certò enim cras urbem uestram capiam, eamq; deuastabo. Hoc uerò misericordiæ exhibeo vobis: ut nudi egressi, abeat, quocūq; uelitis. Proinde discedite: aliud humanitatis officium ne expectate. Hæc ubi à Legatis audiuerūt, qui eos emisserant: ex imo pectore

Iud. 7.

Psal. 67

Horū pre-
ces ad Deū

Chagani et
Perfarū cō
tra urbem
societas.

Scythæ, ter
ra mafiq;
oppugnan
tes, succum
bunt.

ρδ' ἄθε, ἑτέρου φιλανθρώπινου μηδ' ἐν αἰάμε
 νοντες. Ταῦτα ὡρᾷ τῶν πεμφθέντων ἀ-
 κέσαντες, οἱ ἀπεσάλκότες· στυάζαντες ἀ-
 πό μέσης καρδίας, εἰς ἄρσενός τε τὰς χει-
 ρας ἀναβάναντες, καὶ δ' ἄκρυσιν πολλοῖς πε-
 ρεκλυζόμενοι· ὑπεραπείθε' ἔλεγον, κύριε
 ἦ τὸ κράτ' ἀνέκασον, καὶ ἡ δόξα ἀ-
 νεξίχνιασθ', ἄκρυσον δ' αὖ λόγους τῶν βαρ-
 βάρων, οὓς ἀπέστειλεν, ὄνειδίζων σέ τοι
 δεσπότην τῶν ὅλων. Ἐρῦσεν πόλιν κλη-
 ρονομίας σε, καὶ λαὸν σὺ κεκλημένος ὀ-
 νόματι· μήτε ἐπωσι, ὡς ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐ-
 τῶν· ταῦτα μὲν ὁ λαός. Θεὸς δ' εἶπεν, τὴν περ
 σῶν περὶ χαγαῶν διψόσασιν, ἧν ἐ-
 μελέτησαν, ἀπεκάλυψε· παπίζας δ' αὖ
 ὀλίγους, ὧν περὶ ἀλλήλους ἀπέστειλον. δύο
 δ' ἐ τρεῖς ἐφεξῆς ἡμέρας, ἀκροβολισμοῖς
 καὶ τοπικαῖς ἐφοδοῖς, τῶν πολεμῶν δ' αὖ
 ἐπαύσαντο. Ἔργον δ' εἶπεν ἧν, ἐκ μελέτης ἐ-
 τοιμαζόμενον τῷ κυνί· κατὰ μὲν γλῶν, μη-
 χανὰς τειχομαχικὰς ὡρᾶσθαι, καὶ ἐλε-
 πόλεις· κατὰ δ' ἐ θαλάσσαν, τὰ ὡρᾷ
 σκύθαις ἐξαρτῆσαι πλοῖα, ὑπερσφύ-
 μου ὑπαρχοντα· ὥστε καθ' ἑνα κηρὸν ἐ
 μίαν ὥραν, κρατῆσθαι κατὰ τῆς πόλεως
 πόλεμον, ἐκ γῆς ὁμῶ καὶ θαλάσσης. ἐν
 ὅσῳ δ' ἐ τὸν ποῖτον ἐξήρτε πόλεμον· λα-
 βῶν, ὅσον εἶχεν ἐν ἰππεύσιν ἐπίλεκτον,
 ἐν τοῖς αἰαντομοῖς τῶν πόντων γέγονε
 μέρεσι· τῶν περὶ κῶ στρατῷ Ἰπιδεκνύμε-
 νον· κακῆεν τὰ ὅμοια ἔπραττε. Μάλ-
 λον δ' εἶ, ὁ μὲν ἐξ Ἀσίας, ὁ δ' ἐξ Ἑλλάδος,
 καθάπερ ἄγριοι θῆρες, ὠρύοντο κατὰ τῆς πό-
 λεως· ἐτοίμου πάντων νομίζοντες ἔχειν θῆ-
 ρημα. ἀλλὰ τίς αὖ λαλήσῃ τῷ Θεῷ τὸ τότε
 θυνμάσια· τίς δ' εἶπεν τὴν εἰς ἡμᾶς ὀπταγ-
 χνίαν ἐξιοχύσει ἐδιηγῆσθαι; ὡς γὰρ ὁ χα-
 γαῖον, δὴ τῶν κέρατ' ἐκλόπας ἐπλή-
 ρωσε πλοίων· καὶ πλησίον τειχῶν, εἰς
 γλῶν ταῦτα καταβάλλειν ἐπειρᾶτο, ὥς δ'
 χερῇ τὴν ταῦτης ἐπίβασιν ἔχειν· καὶ διψό-
 ξησας μυριοπληθεῖ λαῷ ἐπολέμει· ὁ Θεὸς
 κενὰς τὰς ἐλπίδας αὐτῶν ἔδειξε. Τούτῳ
 γὰρ ἐράγη ὁ πόλεμος, κατ' ἑκα-
 στον μὲρ τῶν τειχῶν· καὶ τούτους ῥω-
 μαῖοι βαρβάρων ἀνείλον· ὡς μηκέτι
 δ' αὖ ζῶντας θυνάσθαι κατακαίειν δ' αὖ
 θνήσκοντας. Καὶ ταῦτα μὲν γέγονε, κα-
 τὰ τῶν Ἰπιδ γῆς πολεμῶντων. Δια δ' εἶ
 τῆς θαλάσσης, αὐτὰνδρα τὰ πλοῖα π-
 ναγίας, Θεὸς ἐβύθισεν ἀνδρόν, περὶ
 λαῶν. Ἐξάισιον καὶ διαίον καταπ-

pectore ingemiscere: ad cælum manus extende-
re: vim equidem lacrymarum profundere.
Domine protector noster, inquit: cu-
ius potentia, infinita inæstimabilisq; est:
& gloria, maxima imperuestigabilisq;: au-
di uerba, quæ Barbarus iste renuntiari no-
bis iussit: probro te afficiens, dominum
uniuersitatis rerum. Eripe urbem hæredi-
tatis tuæ: & populum de tuo appellatum
nomine: ne permitte, ut dicât: ubi est De-
us eorum? *Hæc ita, populus. Deus autem*
transitum Persarum ad Chaganum, quem me-
ditabantur, prohibuit: percussis non paucis eo-
rum, quos inuicem mittebant. Duo proinde,
aut tres, consecuti dies: quibus velitationes, &
certis in locis pugna, commissa, bellumq; conti-
nuatum fuit. Cõsiliu autem illi cani captum
erat: terra quidem, machinas oppugnatorias
& tormenta muris admoouere: mari verò,
Scythica nauigia innumerabilia explicare:
ut ita uno tempore, hora, urbem terra
simul mariq; oppugnaret. Dum hæc ad
hunc modum apparantur: ipse cum omni
lectissima equitatus manu, in superiorem
ponti Euxini partem accedit, ostentationis
ad Persicum exercitum causa: quod idem &
hic fecit. Imò potius, alter ex Asia, al-
ter ex Europa, instar immanium belluarum,
urbi obrugiebant: prædam se paratam na-
ctos rati. Verùm quis mirabilia, quæ De-
us tunc fecit, eloquatur? Quis ipsius erga
nos misericordiam percensere queat? Nam
cum Chaganus Ceratinum sinum nauigijs
impleuisset: eaq; in littus prope muros, fa-
cilioris ascensus parandi causa impingere co-
naretur: & e terra innumero exercitu pu-
gnaret: Deus spes eius vanitatis conuicit.
Tanta namque animorum vi, singulis in par-
tibus mœnium pugnatum est: & tante Bar-
barorum cedes à Romanis factæ: ut ad mor-
tuos cremandos non amplius sufficerent vi-
ui. Hoc euentu, in terra pugnatum. In ma-
ri verò, nauigia cum epibatis, in parte,
quæ Blachernaum D. virginis sanum respi-
cit, Deus subito demersit: illius scilicet in-
tercessione, lacrymis populi ad misericor-
diam commota. Ingentem ea violentum-
q; ventum & procellam in illos excitauerat.

Mare

σφουδρα

Oppi
erum
bus, l
fuga.

Patriarcha
& oppida-
ni Deo gra-
tias agunt.

Alia Con-
stantinopo-
leos irrita
Saraceno-
rū obfidio,
tempore
Imp. Pogo-
nati. Año
Chrifto cir,
678.

εφόδρα γὰρ ἡ ψυθεῖσαι ἡ θάλασσα, ὡς πη-
 σίον τῆς θείαναις τῆς ἐγγένου, ἔξ ἀφ' ἑνὸς
 σαθῆρα νεύματα εἰς ἀφ' ἑνὸς, πάντας
 ἄρδω κατεπόντισε, ἔκαστον αὐτοῖς
 πολίοις μονοζυλοῖς καὶ ἰδίῃ τότε μέγι-
 στον καὶ ἄφραστον περὶ αὐτοῖς: ὅτι καὶ ὅρεσι κύ-
 ματι ποιεῖται τὴν θάλασσαν, καὶ τροπὴν
 ἀρχὴ θηρὸς ἐξογκασμένη καὶ μακρομένη,
 καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἔξ ὅπο τὸ μὲν ἴππιδω-
 σαν, ἔκαστος κατεδίξεν: ὥστε ὡς τότε
 οὐδ' αἰγυπῖος πεποιήκει, ἰσραὴλ τὸν πά-
 λαι κατεδίωκοντες. Τότε δὴ τότε καὶ αὐ-
 τὸς ὁ βάβαρος, αὐτοῖς γινώσκοντες τῆς
 ποταμῆς ἀπωλείας ἔκαστος ἐπ' αὐτῶν
 αὐτῶν πᾶσι ὁ πᾶσι ἰπποδωσαν ἐφ' ἡ-
 λῆς τόπος ἰσάμεν, χερσὶ τὸς ἡθῶν, καὶ τὸ
 πρὸς ὅσον ἐτυπνύοντο οἱ ἑκαστοὶ ἐπ' αὐτοῖς
 οὐδ' ἐχθροὺς ἀνταγωνίζοντο, ἐπ' ἑκάστου
 τὸν ἐν θάλασσῃ γινώσκοντο βαρβάρους ὅλε-
 θρον: οὕτως θεία δυνάμει μὲν ὡς τότε, καὶ
 ἰσραὴλ φραξάμενοι, τὰς πύλας τῶν τευχῶν
 ἀνεπέτασαν, καὶ σὺν βοῇ ἔλαλα γυνῶ κα-
 τὰ τῶν ἐχθρῶν ἐξέδραμον. Τότε δὲ πρὸς
 ἐλέγε χαρὰ τῇ δυνάμει τὸ ἡμέτερον: ὡς
 ἔκαστος ἔκαστος κατ' ἐκείνων ὅσην
 σκεῖται, εἰς αὐτὸ πρὸς γυνεῶν τῶν ἐχθρῶν τὸ
 ἐκαστόν τε. Τότε ὡς ὅσον εἰς χιλίους διώ-
 κοντες, καὶ ὅσον μυριάδας μετακινῶντες.
 ποταμῆς θεὸς αἰσχυροῖς δειλῶνται, ὡς δὲ ὁ
 ἡλῆς ἐδύ, καὶ νύξ κατέλαβε: τὰς πόλεις
 κηλικὰς δυνάμεις, καὶ μηχανὰς, ὥστε ἐκὸς
 μῆσαν, πᾶσας ἐτέφρωσαν. καὶ χάριτι θεῶν,
 τῶν ἰδίων πόνων αὐτοῖς γυνεῶν, ἔκαστος
 πρὸς αὐτοῖς. Ὁ δὲ πατριάρχης, καὶ ὁ λοιπὸς λα-
 ος, τὰς χεῖρας εἰς ἑαυτὸν ἀπέπεσαντες,
 σὺν δ' ἀκροσὶ, χαλεπῆς ἡθῶν, ἔλεγον.
 Ἡ δὲ ξία σὺν κύριε, δειλῶνται εἰς ἰσραὴλ: ἡ
 δὲ ξία σὺν κύριε, ἐβραυσεν ἐχθροὺς καὶ τῶν
 πηλίκων τῆς δόξης σὺν αὐτοῖς, ὡς ὅσον ὑπε-
 νανθῆς σὺν. ἔκαστος ὅσον αὐτῶν, ἀχα-
 ριστῶντες ἀνέβωσαν. καὶ ἔτα μὲν οἱ βάβαροι,
 πηλίκων δύσαρθητων ἱππερὶ αὐτῶν,
 μετ' αἰσχυρῶν ὡς ἐπ' αὐτοῖς, διαρθητῶν
 σκεπηγόμενοι. ἔτα ἡ θεία εὐνομία καὶ ἀ-
 γαθότης, πρὸς δόξας τῶν σωτηρίων ἐχέ-
 σαι τὸ τότε τῇ πᾶσι.

Επ, μετὰ τῶν ἀδελφικῶν χερόνων λι, τῶν
 βασιλείων ἐκινῶν τὴν κωνσταντίνου πρωτο-
 νότου, κατέλαβεν ἀναρριπῶν σμῆν κ, ἐν
 ὅλῳ μεγάλῳ τῶν πόλεων πάντων. ὁ πρωτο-
 νότος, πᾶσι τοῖς ναυμαχίαι κατὰ ἐκά-
 στεν ἐγένοντο: ὅσοι ἐαρινὸν καὶ, μέχρι φθι-
 νοπώ-

*Mare enim cum hostes ad Templum illud ap-
propinquassent, in sublime elatum, diuinoq; nu-
tu pluribus locis interruptum & hians, cun-
ctos ad fundum usq; deiecit: & cum nauigijs,
quæ hinc res erant, absorbit. Erat tunc cernere
maximum & ineffabile miraculum. Etenim
mare fluctus ad montium instar eleuabat: in-
modum fera bestia intumescens furebat: in ho-
stes Dei immaniter insiliebat, immisericordi-
ter deglutiens: quemadmodum Aegyptijs
quondam fecit, antiquos illos Israelitas perse-
quentibus. Tunc temporis ipse quoq; Barba-
rus, suis oculis tantam exercitus sui perniciem
cernens (ibi enim alicubi cum cataphractis e-
quitibus in loco editiore stabat) manibus pe-
ctus & frontem feriebat. Oppidani autem, qui
in mœnibus cum hoste pugnabant, percepto
Barbarorum marino interitu: continuo diuina
quadam vi confirmati, denso agmine facti,
portas mœnium aperiunt: magnosq; clamore &
exultatione in hostes erumpunt. Tanta tunc le-
titia, præsentiaq; animi, nostros incescit: ut etia-
m pueri & fœmina in illos irruerent: atque
in ipsa castra eorum penetrarent. Ibi cernere
erat, ab vno mille fugari: à duobus, decem mil-
lia loco pelli. Tanta vi Deus infirmos donauit.
Cum Sol iam occidisset, & nox superuenisset:
machinas & tormenta hostilia, quibus potiti
fuerant, omnia combusserunt. Ita beneficio Dei
cùm cetera, tum incensionem, suis manibus fe-
liciter peregerunt. Patriarcha verò, & popu-
lus, manibus ad cælum sublati, cum lacrymis
beneficium diuinum prædicarunt, ac ceci-
nerunt:*

Dextra tua, Domine, robore glorifica
ta est: dextra tua, Domine, confregit ini-
micos: multitudinem glorię tuę contriuiſti
aduersarios tuos. *Hæc & alia ſimilia, gratijs
agendis vociferabantur. Ita Barbari, qui
cum copijs numeroſis aduenerant, turpiter cū
paucis hominibus reſeſſerunt. Hoc modo præ-
ter opinionem mirę, diuina bonitas & prou-
dentia ſalutem huic urbi conſecit.*

Præterea; elapsis inde irigintaquinque
annis, Imperatore Constantino Pogonato, in-
gens Agarenorum classis aduersus eandem
ietendit. Qua in propinquo appulsa: quo-
tidie pugnis naualibus contendebatur: quod
à tempore verno vsque ad autumnum
durauit. Hyeme subsecuta: Cyzicum hæc
Agarenorum & Saracenorum classis traie-
cta, ibi hyemauit: rursus sub initium ve-
ris

Scholis
nūc Græcia
caret.

Ingeniofi
tamen, Græ
et.

Pueros ita
que Græ-
cos, hodie
Papa Ro-
mā acceffit
erudiēdos.

Apud uos
nunc Græ-
cia est.

Antonij E-
parchi de
miserijs
Græciæ
versus.

δὲ λεία ἀγαρηνῶν, καὶ οὐκ ἔχοντα τὰς ἐλδο-
φέρους ὀπισθηματίας, εἰ μὴ τις πᾶς ἐφθέρσκει-
ται. Τὸ δ' αἶτιον, ὅτι αἱ κακώσεις, καὶ αἱ
συζητήσεις τῶν τυραννίδων, δειναί. πολλὰ
δεκτικώτατοι εἰσιν οἱ τοῖς τοῖς τοῖς τοῖς ἐ-
νοικῶντες, ὅτε διδασκάλους τυχόντες, τῶν μα-
θημάτων λαμβάνειν, διὰ τὴν ἐνδοξάν ὡς
οἶμαι τῶν ἐλληνικῶν γενεῶν, ὅθεν ἐκείνη, καὶ τὴν
κρίσιν, καὶ τὴν τῶν τῶν αὐτῶν. ὅπως
οὐκ ἐξήματα εἰσι θεοῦ ἐμπεφυκότα, καὶ
σχεδὸν ἀνεξέλεπτα. τὰ νέφη δὲ τῶν ἐ-
πισυμβαίνοντων κατ' ἡμέραν συμφο-
ρῶν, τὸν ἥλιον τῶν καλῶν τούτων λάμπειν
οὐκ ἔσθ, καὶ τὴν σοφίαν θάλλειν. Δὴ δὲ
θεὸς ποτε ἀέσιμ, καὶ ἐλδοφέρων, τὴν τε
εἰς τὸ δεῦρον ὀποκατάστασιν. καὶ ἄκχε
εἰς μαρτυρίαν, μετὰ τῶν ἄλλων, ὡς αὐτὸς
ὡς φιλέλλει οἶδον, περὶ τῶν μαθῶν τοῦ
ἐλληνικῶν γενεῶν, καὶ τὸ νῦν γινόμενον. ὁ
νῦν ἐν παλαιᾷ τῇ ῥώμῃ δεχόμενος τῶν
πατρῶν, φροντιστὴν μὲν ὡς σωτήρη τοῦ
μετακαλεσίου ἐλλήνων πατρίδας, καὶ οὐδὲ
ρεθύντας τῶν ἐλλήνων διδασκάλων, ἐπέ-
στησεν αὐτοῖς εἰς τὸ διδασκαλεῖν καὶ νῦν (ὡς
διὰ γραμμάτων φιλικῶν, ἀξίων πίστεως,
ἐπληροφόρητον καὶ διδασκαλῶν, καὶ δι-
δασκόμενοι ἐλλήνων πατρίδας, πολλοὶ οὐκ
παρὰ δ' ἔχουσιν τῶν καὶ ταῦτα μὲν, περὶ τῶ-
νων καὶ ἐλληνικῶν γενεῶν, φέρεται.

Ὁρῶ δ' ἐν νῦν (ὡς καὶ ἄλλοτε ἐχραψα: καὶ
λέγειν τοῖς ἐν ταῦτα πατρίδας, τὴν
ἀληθειαν κηρύττειν) μετοικησέντα πάντα
τὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τῶν ἐλληνικῶν τῶν, καὶ
οἰκῶντα ἐν ὑμῖν. Ἡ, τε σοφία, καὶ αἱ
τῶν μαθημάτων ὀπισθηματίας, αἱ τέχναι αἱ
ἀρεταί, ἡ ἐγένεια, τὰ ὅπλα, ὁ πλοῦτος,
ἡ πατρίδους, καὶ ὁ λοιπὸς τῶν χαρίτων
χορὸς ἐλλήνων δὲ χαρίτων τὸ κλέος, ἑα-
ρὺς ὡλεσεν αἰῶν, βαρβαρικοῖς δαμάσας
ἡθεσιν ἀγλαίῳ. ὡς τις τ' ἰσχυρὸν ἀνδρῶν
(ἀντῶν) ἐπαρῶν ἔτ' ἐκ κεκυραῖ) ἡ
τῶν τῶν ἐλλὰδ κατὰ πρῶτον, ζυγὸν
γαλίας ἀκλεῶς ὑποφύεσθαι, ἐκλαυσεν, σί-
χους ἡρώελες δακρυχέων ὑπερ τοῖς
Δακρυοῖς: ὡς ἡ ἀρχή:

νῦν ἀποφύεσθαι πρὸς τὴν ἀρχήν: αἰσθῆς:
ἀκρυα νῦν ἰσχυρὸν λαβ', ἀμετορ γούρ.
νῦν χαρίτις τριῶν ἰσχυρὸν πρὸς καλλία τέχνη.
ἐλλὰδ ἐπὶ δὲ μὲν στυγερὴν κλαίει.
ἀρετὴν πρὸς τὴν ἀρχήν, ἀρετὴν γένεσθαι:
μῦθος ὅν ἰσχυρὸν ἀμετορ ἀνδρῶν.
Οὐτ', καὶ πρὸς ὁμόνοιαν σωτηρίας
ὀπισθολας τῶν μαθημάτων ἐχραψε, πρὸς πᾶς
σοφῶν

ab Agarenis (heu) imposita est: nec ibi libe-
ralibus disciplinis locus patet: nisi sicubi ali-
quid forte tale inuenitur. Causa est hæc, quod
afflictiones & necessitas quærendi victum &
amictum, grauior premit: quā ut studijs literarū
vacare liceat. Veruntamen ad percipiendas
res appositissimi sunt talium locorum incolæ: Præ-
ceptoremq; idoneum nacti, breui multum di-
scendo proficiunt: cuius rei causam esse abitor,
indolis bonitatem natura insita Græciæ nationi,
& temperationem situmq; ipsorum locorum: quæ
cōmoda, præ alijs diuinitus ipsis cōcessa sunt: et
propemodū deleri ex eis nō possunt. Sed nubes
calamitatum, quæ singulis diebus obducitur,
Solem horum bonorum splendere, sapientiāq;
efflorescere, non sinunt. Largiatur vero
Deus aliquando laxationem & libertatem re-
stitutionemq; in antiquum statum. Sed ut testi-
ficatum tibi magis fiat: quā præstent Græco-
rum ingenia alijs: cognosce præter illa, quæ i-
pse, ut Græcorum studiosus, nosti, etiam illud,
quod nunc fit. Qui hodie veteris Romæ se-
dem Papa obtinet, magnam Scholam instituit:
& accersit pueros Græcos: ac Doctores, quos
ex Græcia habere potuit, eis præfecit docendis.
Ac nunc (sicut literis amicorum fide dignis cer-
tior factus sum) tum Præceptores, tum Disci-
puli, ex Græcia oriundi, multi illic ope Dei ad
studia incumbūt. Hæc de Græcis, locis & homi-
nibus, charissime, hæc tunc.

Nunc verò cerno (id quod alijs etiā scripsi:
nec prædicare nostris hic desino, veritatem di-
cens) omnia bona ex Græcia emigrasse, & nunc
apud uos habitare. Sapientiam dico, & ma-
thematicas aliasq; scientias, & artes optimas:
itemq; nobilitatem generis, armorum scientiā,
opes, liberalem institutionem, reliquumq; Gra-
tiarum chorum.

Græcorum uerò Charites grauis opprimit ætas:
Barbaricis fœdatis moribus Aglaïam:

Sicut doctus quidam vir, Antonius Epar-
chus Corcyrensis, Græciæ euerfionem lugens, iu-
gum seruitutis ingloriæ tolerantis, lamentatur,
versibus Elegiacis amplius ducentis: quorum
principium est hoc:

Pierides, nunc lugubrem depromite cantum:
Nunc lachrymas, Helicon, proijce cum gemitu.
Nunc, Charites, Iouis ætherij pulcherrima Proles,
Græcorum casum flete, dolore grauem.
Iuppiter, interitum præclaræ respice gentis:
Dura tua ô defle Græcia fata gemens.

Hic quoque Epistolas, ad concordiam perti-
nentes, miræ eruditione scripsit: quas ad doctos
quos-

Eiusdem E-
pistolæ.

Iterum de
Athenis.

Montes.

Flumina.

Olea.

Lingua.

Epigramma.

* 38. περίφω-
μον.

Nomina Pa-
triarcharū.

σοφῶν καὶ δυνατῶν, καὶ πρὸς Φίλιππον Μελάγ-
χθονα τὸν γερμανόν. ὃ δὴ τὰ τοιαῦτα εἰς οὐκ
θεάσω: πρὸς τοὺς σοῖς, εἰ γράψῃς. ἐν γὰρ τῇ-
τοῖς, τὰ ἐλλὰδ καὶ τῇ γενεῇ, ὅσην εἶχεν
διδακμονίαν, καὶ ὅσην κακῶν ἡλθον: ἀκχ-
σεις τῶν τῶν.

Περὶ ἀθηνῶν ἰδίως ἐχραψα σοι, καὶ
ὅσον ἐγίνωσκον, ἐδήλωσα σοι: ὅτε κύριος
συμεῶν, ὁ ἀνταγωνιστὴς κυρίου σεφάνου:
ὃς ἀπασίως περὶ τοῦδε καὶ ἀμφοτέρων,
καὶ ὀπισθολας ὑμῖν ἐπεμψεν: πολλὰ καὶ νῦν
λέγω περὶ αὐτῶν, ὅτι καὶ πάλιν ἐρωτᾷς.
ὁρᾷ ἀθηνῶν, τὰ πλεονεκτήματα καὶ κέρματα
(οἷον, ὡς οἶμαι, τῶν μαθημάτων αἱ ἀθῆναι:
διὰ τοῦ ἀέρος, τὸν ὑγίαιον αἶθρα, μνήμη, δι-
φωσίας, καὶ ἄλλων καλῶν: τὸν χεόμενον ἐξ
αὐτῶν τῶν ὁρῶν, καὶ ἀρετῶν ὄντων, καὶ μυρε-
ψικῶν, ταῖς βοτανῶν διωάμεσι, τῶν
ἐς αἱ ἐμφοτῶν καὶ ἀνεξέλεπτων αὐ-
τῶν: ὡς ἐμπεφυκότα. Ἰδὼν καὶ κατε-

σῶσθαι) ταῦτα εἰσιν. Ὁ ὑμῆτις, ὁ
ἀρετῶν, ὁλυμπιακῶν, τῆς πᾶρνη-
θου, καὶ ὁ κρυφῶν. ποταμοὶ δὲ, ὁ
κηφισὸς, καὶ ὁ ἰλισσὸς. Τῶν τῶν πο-
ταμῶν τοῖς ὕδασι, ποτίζουσιν ἀθῆναι,
τὰ δὲ δὲ τῶν ἐλαίων, χιλιάδες ὄντα πελ-
λαί: καὶ ἐλαίον ποτίζουσι, διὰ τὴν ῥωμάν-
τιαν πόλιν, καὶ ἄλλαι πόλεις, ἐξαρκῶνται
καὶ ἀθῆναι: χεῖματα πολλὰ λαμβά-
νουν, διὰ τὰς χεῖρας, ὡς ἐχρῶνται, ἐξ οἰκονο-
μίας οἰκονομίας. Ἰσθμὸς δὲ τῆς σοφί-
ας, ἡ νῦν ἐχρῶνται, τὰ ληθῆς ἀπείν, τῆς ἀμα-
θίας, τὸ ἐλαίον, λαδύφι λέγεται, γελοῖως
περὶ φέροντες. ἀνεγνώρ δὲ πᾶς, καὶ περὶ τῆς
πᾶσιν ταύτης τῇ ἰαμβικῇ ταύτῃ, ὅσα ἐ-
φάνοντο ἐν τοῖς κατὰ:

Εὐτὼν πρὸ πολλῶν, τῶν πᾶν λόγων πᾶν μνῆμα,
χρῶντας ἀθῆνας πᾶν περιβλεψίμῃ πόλιν,
σοφίας ἡδὺ ποταμὸς ποτίζουσιν,
ἡρατῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν
καὶ τῶν ἀνδρῶν, ποταμὸς καὶ πόλιν
τῇ σιληνότητι, ποταμὸς καὶ πόλιν
ταύτῃ δὲ τῇ πρᾶτῃ οὐ πᾶσι πόλιν,
καὶ ἐγέρσει, καὶ τῶν ἀνδρῶν ἀνδρῶν,
πολλοῖς οὐδὲ ἀλλοῖς πᾶσι θεματῶν,
οἰκῶν πρὸς τὴν ἀνδρῶν τῇ λαμπρότητι ἰδέσθαι.
Ἡσυχία καὶ ἀλλοῖς εἰσὶν, οὐκ ἀνεγινώσκοντο
δὲ, ὡς τῇ χρόνῳ ἐξήφανισμένοι. ταῦτα καὶ
ἐπὶ περὶ ἀθηνῶν.

Εδήλωσα αὐτῷ καὶ τῷ χρόνῳ, οὗς ἡ τη-
σας, πατριάρχων ἐνεκα: εἰ μὴ ὀπισθολας ὅτι ἐν ἀπῶν βιβλίῳ, σωματοειδὲς ἐπὶ τῇ
ἐμαλαξίᾳ, ὁ ἐχρῶν κύριος σεφάνου, τὸ ζητέμενον ἀλατῶν. Ὁ δὲ ἐν ζήτησιν ἐκείνῃ, ἀπὸ τῆς
ἐσσι.

quosdā & potentes, atque ad Philippū Me-
lanchihonem Germanum, misit. Quæ talia si
non vidisti, mittam, si petieris. Ex ijs enim
de Græcia, & gente hac, quam felix antea fue-
rit, & in quæ mala inciderit postea, cognoscēs
evidenter.

De urbe Athenarum, alijs equidem tibi
scripsi: & quantum sciebam, notum feci (sed
& D. Symeon, D. Stephani Antagonistæ: qui
vos ambos amanter salutat, & nunc etiam li-
teras mittit) nihilominus tamen nunc quoque
dicam de illa, cum denuo roges. Mirabiles
faciunt: temperie scilicet aeris: qui homi-
nibus sanitatem præbet, memoriam, bonas vo-
ces, & alia commoda: & ex ipsis spirat monti-
bus optimus: gratumq; ex herbis odorem ef-
flat, semper inibi nascentibus, & deleri ne-
scientibus: sicut ipse per illos inambulans via
di) sunt: Hymæus, Arilissus, Lybacamitus,
Parnethius, & Corydalus. Plurima verò,
Cephissus & Ilissus: ex quorum aquis, millia
oluarum multa rigant Athenienses: indeq;
tantum olei, quantum Constantinopoli: alijsq;
ciuitatibus satis est, conficiunt: unde magna i-
psis ad sui sustentationē, dextræ in hoc opificio
versantibus, pecunia vis accedit. Instinctu au-
tem sapientiæ, quam nunc habent, vel potius
ruditis, oleum nō ἐλαίον, ut olim, sed λαδύ-
φι, ridiculè nominant. Legi etiam de urbe
illa hos Iambos: quantum adhuc in vetusto pa-
riete apparebat.

Antiquitus matrem inclytam sapientiæ,
clarissimas per orbem Athenas vndique,
depicta quædam porticus uaria manu,
imaginibus ornabat excellentibus,
ad intuentium stuporem maximum,
splendore & arte, nominata P O E C I L E.
Sed hanc, caput quæ cæteris fuit urbibus,
templis Deorum, porticibus & splendidis,
ac rebus alijs pluribus pulcherrimis,
illustrum ædiumque magnificentia:

Sequebantur & alij versus: sed legi non po-
teram, vetustate oblitterati. Hæc, insuper de
Athenis.

Descripsissem tibi & tempora, quibus singu-
li Patriarchæ sederunt, sicut petieras: nisi scinif-
sem, te ex vulgaris lingue libro Malaxano,
quem D. Stephanus habet, cognoscere posse. Ibi
ergo quæres: ubi descripta inuenies nomina il-
lorū, & quamdiu sederint: iā inde à temporib.

Con-

Constantinus
Draco
fis.Imperatrix
ultima.De Mala-
xo & Ioa-
sapho Patr.Theodosij
Exarchatus
& styli sui
modesta ex
tenuatio.

Βασιλείας Κωνσταντίνου τῆς μεγάλης, τῆς κλη-
τορῆς πρῶτης τῆς πόλεως ταύτης, ἕως ἐσχά-
της βασιλείας Ζεακῶν, Κωνσταντίνου παλαι-
ολόγου τῆς ἐπιλεγόμενης δραγάσι (ἤρξατο
ἡ τῆς παλαιολόγων βασιλεία ἐν ἔτει κόσ-
μου 6774. καὶ διήρκεσε χρόνος 187. καὶ ἄνω-
ξαν τὴν 87 ἐν τῇ εἰλώσει τῆς πόλεως. Φέ-
ρεται δὲ λόγος, ὅτι πρότερον μετὰ δὲ τῶν
θείων μυσηρίων, τοῖς πασι αὐτῶν, τῇ βασι-
λίᾳ, καὶ πολλοῖς συγγενέσι, καὶ οἰκείοις, ἁ-
παντας δόποκε Φαλιόθηναι περὶ σέταξε, τῶ
μη αἰχμαλωσίας τυχεῖν ἐφ' ἧς ἐάλω παρὰ
τῶν ἀραρηνῶν) τὰ πατριαρχῶν γέγραπται
ὀνόματα, καὶ ὅσον χρόνον ἕκαστος ἐπα-
τριαρχῶσε. Βασιλείας ὀνόμα ὕψατης οὐ-
οῖδα. Ἡρώτησα γὰρ πολλὰς, καὶ ὁδὸς μοι
εἶχε λέγειν ἀληθείας ῥήματα, ἡ Ζεαφῶν
δείξα. ἀξίῳ, ὅτε τυπώσης τὸ νέον, ὃ λέγεις,
ἰσορκοῖ: μὴ Ζεαφῶν ἀλλ' ὀνομαὶ Ζεαφε-
δὲ τὸ σὺν, ἀφ' οὗ Ἀραρηνός.

Περὶ σέτοις δὲ τῶν, ὅτι ὁ μαλαξὸς, ἐν οἷς
συνέγραψεν, ἐκ πολλῶν ἐρανισάμενος, ὁ
ἐπ' αὐτῷ ἀληθὺς εἶναι. Ἐνίοτε γὰρ πρὸς χάριν, ἀλ-
λοῖς πρὸς ἐχθραν: ὡς τὰ κατὰ τῆς ἰωάσαφ
πατριαρχίας, ἀνδρὸς ἀρίστου καὶ φιλέλληνος,
καὶ φθονῶ ἀδίκως τῆς πατριαρχίας ἐκ-
πεσόντος. ἐγνώμεν γὰρ, ὅτι οἱ σιναϊσάντες
ἐν γνώσει, καὶ περὶ αὐτοὺς τὰ κακὰ, πάντες
πολλοὶς κακοῖς ἐπέπεσον, καὶ θανάτοις ἐ-
λεήνοισι: δεικνύοντες οἱ μὲν τῶν θεῶν, τὴν ἀδι-
κοι αὐτῶν κατ' αὐτῶν ψῆφον: καὶ ὅτι καὶ ἡ-
λάσει αὐτοὺς, ἀδίκως δίκῃν αὐτῶν ὡς
παρὰ δυνάμεις: ὁ δὲ θεός, οἱ μὲν, περὶ σέταξε
το, θείον ὄντα, καὶ ἀρετῇ συζήσαντα. καὶ ἐκ-
τε κύρις φίλτατε, ἡ ἐκκλησία ἡμῶν σκανδα-
λοῖς παλαίει: ἡ δὲ θεὸς εἰρηνοφύων, ὡς νῦν,
τῶ ἀγνώπτῳ πατριαρχῶν κυρῶ ἱερεμίας
πατριαρχῆντος: καὶ οὗτος ὡς ὁδὸς καὶ ἀρετῆς
ἀντεχομένους φιλεῖν.

Ἐξαρχίας μὴ ἰσορίαν, ὡς ἐν σιωτῷ, ἐ-
γράψα, καὶ ἐπεμψα: ὡς καὶ κύριος ἐ-
φανῶ γινώσκῃ Ζεαφῶν ἡ μὲν τῶν ἄλλων θερ-
μῶς με δόποκρινέσθαι: ὅπερ τῶν τῶν Ζεαφῶν
πρόχρονον ἐχόντων ἐστὶ, καὶ οὗτος λόγος ἐργον:
καὶ τῶν κατὰ σὲ πλεονεκτημάτων, τῆς λυσίας ὁ-
σομίας, τῆς ἰσοκράτους σειρῆν, τῆς προ-
δότης γλυκύτητος, ἡ τῆς χρυσῆς γλώττης
τῆς δῶνος. Ἐγὼ ἡ μὴ διηγήσας με ταῖς ἐ-
πιστολαῖς σε: καὶ ἀπὸ τῆς γλώττης τῆς σῆς, οὗ-
τος ὁρᾷς μὴ ἐπὶ νῆσσαν λόγους, πρὸς αὐτὸς ὁ-
λας.

legis, ut flores produxisset: flumine, ut ita dicam, orationis huc derivato, & in unam val-
lem

Constantini M. primi huius urbis condito-
ris, usq. ad finem Regni Græci: cuius postre-
mus Imperator, fuit Constantinus, cognomen
to Dragas. Cæpit autem Palæologorum Im-
perium anno Mundi sexies millesimo, septin-
gentesimo, septuagesimo quarto: ac duravit an-
nos centum octoginta septem: occiso Constanti-
no Draga in expugnatione urbis. Fertur,
hunc, postquam prius S. mysteria liberis suis,
& imperatrici, ac multis consanguineis &
propinquis, impertivisset, hos omnes decolla-
ri iussisse: ne in hostium potestatem viui inci-
derent. Imperatricis ultima nomen nescio: li-
cet multos interrogaverim: sed nemo mihi ve-
ritatem dicere potuit, aut historiam ostendere.
Quando novum, de quo scribis, Historicum e-
des: neminis ascribe nomen, præterquam tuū,
propter Agarenos.

Obserua quoque hoc: Malaxum in ijs, quæ
ex multis collecta conscripsit, non per omnia
veritatem sequi. Interdum enim ad gratiam
loquitur, nonnunquam ex odio. Exemplo sunt,
quæ in Iosaphu Patriarcham, virum sanctū,
& nominis Græci amantem, & invidia iniu-
stè Patriarchatu deiectum, dixit. Constat
certè nobis: eos, qui conspirauerant contra i-
psū in sententia ferenda, principesq. autores
illius iniuriæ extiterūt, omnes in multa mala,
atq. adeo in miserabile exitium, incidisse: nimi-
rum Deo iniustum in illum suffragium latum,
in apertū proferente (ut quidem mea fert opi-
nio) & quod animaduersurus sit in eos: qui in
isto homini iniquam pœnam irrogauerint: quæ
equidem Deo acceptum, ut prius virū, & vir-
tute per vitam præditum, fuisse arbitror. Sanè
ab eo tempore, charissime, Ecclesia nostra tur-
bari & iactari non cessavit: cui utinam Deus
pacem & tranquillitatem restituat: sicuti nunc
eius rei bona indicia apparent: quando sanctif-
simus D. Hieremias, Patriarcham agit: vi-
rosq. doctos & virtutis studiosos, diligit.

Exarchia mea historiam breuiter descripsi,
ac misi, quemadmodum & D. Stephano notū
est. Scribis inter alia, me industrie & vni-
de respondere. Id verò illorum proprium est,
qui scribendi abundantiam in promptu &
orationis culturā præcipuo studio, habent: &
quibus, ut tu studes, assatim Lysie suauitas est,
& Isocratis Siren, & Herodoti dulcedo, vel
aurea lingua Dionis. Ego verò, nisi me Episto-
lis tuis excitasses: & ex lingua tua, verba quæ

Biduū Ger-
lachij.Dionysij A-
reopagite viSchvveiee-
ri peregrina-
tio.Antioch. Pa-
triarca.Fundamen-
ta doctrinæ
Græcorum.

Iliad. ac.

Salutat D.
Cancellariū.

λας ἐπ' αὐτῷ μελοχέεισας, καὶ εἰς μίαν σινω-
λας σήραγγα: ἐλκείναι μοι τὸ σιγαῦν. οὗ γὰρ
διαγὰς ἐμὴ λαβὼν ἐχέει τὸ λῶλον: ἐοδῶν
καὶ ἡμερᾶν, καὶ ἐπὶ σινωτῶν, καὶ ὁ φρονο-
μεν. ὁ δὲν καὶ Ζεαφῶν τοῖς φίλοις, συνηγο-
ρεῖται: καὶ ναμάτων σοφίας ἐμφορὸς ποιεῖ: καὶ
τῆς σῆς παρὰ εἰας καὶ φιλίας, ῥησέει: ῥυακας
καὶ παρ' ἡμῖν ὁρῶσιν θεῶν. Ταῦτα Φιλικῶν ἐ-
πεμψας, τὰ πονηθέντα σοι διηγεσάμενα
κυρῶ σε φανῶ, καὶ ἡμῶν μνημονεύει, καὶ ὁ
χαρὶς ἐμὴ σοι, καὶ τὸ τῆς φιλίας δόποδε ὀ-
μεῖται) καὶ λοιπὰ ἄλλα, τοῖς φίλοις δεικνύ-
μεν: καὶ ἐπαρῶσι τὴν ἀρετὴν σε, καὶ ταῦτα ἐπα-
νοῖς σε φασιν. δόποκρινε βίον ἐξέσῃ, καὶ
ἐπεμψα ἡμῖν, ὡς καλῶς μεμνημαίκα, ἐπὶ
τῆς σῆς ἀρετῆς, ἡμῖν ἡ γινώσκεις, ὅτι θε-
οῦ ἀνδρα τὸ πρῶτον ἐχομεν: καὶ οὗτος δόπο-
λας Ζεαφῶν ἐκκλησία πᾶσα: καὶ τὸ βελίον
αὐτῶν δόποδε ὀμεῖται, καὶ πρὸς τὰ ἐν αὐτοῖς
γέγραμμένα λέγομεν. περὶ ἡματισμῶν ἐκ-
κλησίας ἐκδὲ, ὁ κύριος ὁ σολομών ἐξέσῃ, καὶ
καμῖς σοι, ἐρεῖ σοι ἡ σαι φέρετον, καὶ περὶ ἀλ-
ξανδρείας, Ζεαφῶν, καὶ ἄλλων τῶν ἐκεί. κα-
τὰ τὴν ἰσορροπῇ τὰ ἰεροσόλυμα. ἐγὼ γὰρ ἀ-
φ' ἀπὸ τῆς ἀπὸ κυρῆς παρεγνώμεν
πρὸς αὐτὸν μὲν ἡλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ πατριαρχ-
χης ἀπὸ χείρας μιχαήλ, αἰνῶν γηραιός, ἐταῖ-
ρος ἐμῶν, σφόδρα ἀγαπᾷς δὲ αὐτὸν, σύρων,
καὶ ἐλλῶν μετρίως. καὶ ὁ Ζεαφῶν μεμ-
πῶσιν, ἐν ἡμέρᾳ μοι δι' αὐτῶν. σημειώσις δὲ
τῆς, ὅτι τὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πεφυλαγμένον
δόγματῶν καὶ κηρυγμάτων, τὰ μὲν ἐκ τῆς
ἐγγράφου διδασκαλίας ἐχομεν, τὰ δὲ ἐκ
τῆς τῆς δόποδε ὀσεως: καὶ ἀφ' οὗ ἐκ-
τὰ ἡμῖν, ἐν μνησίᾳ παρεδεδεσμένοι, δόπο-
λας ἀγαπῶν καὶ ἀπεμερῶς σιγῇ οἱ πα-
τέρες ἡμῶν ἐφύλαξαν. ἐπαινῶ γὰρ φησὶν ὁ
μᾶς, ὅτι πάντα μεμνησθε: καὶ καθὼς παρε-
δωκα ὑμῖν, τὰς ἀφ' οὗ ὀσεως κατέχετε. καὶ ἐ-
πὶ κερταῖς τὰς ἀφ' οὗ ὀσεως, ὡς παρελάβετε
τὰ ἐκ τῆς ἀφ' οὗ ὀσεως, ἐπὶ ἐπιστολῆς. ὑμῶν ἡ
τῶν πάντων τύπον ἐχέει ἐγγράφῳ μαρτυ-
ρίας, οἱ μὲν δὲ ὑπόλως σιναϊσάντες. ἐν ἡμέρᾳ
μοι θεῶν, τῶν πάντων διωαμῶν, πάντα ὁμο-
νοήτοις ὁμολογῆσαι ἐν αὐτῶν, μίαν πίσιν,
ἐν βάρησιν. ἐγὼ γὰρ σινωφὲρ κοινῇ καὶ ἰ-
δίᾳ, καὶ θεοφιλῆς εἶμι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὁμη-
κῶς ἐπ' αὐτῷ, θεῶν ἐν γένεσιν κέται, σὺ δὲ μοι,
Φέρεται, τὴν χάριν, καὶ ἐροντῶσιν φωνῶν τῶν
καλῶν, τὸ σφωτῶν φημι κύριον ἰακωβον
καὶ Κανκελλარიον, ἀπασαι, ὡς ἀπ' ἐμῶν καὶ μνη-
μονδ' ἐμ' αὐτοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν, ὡς σινωφὲρ
θεῶν.

lem compulsio: aliud, quàm tacere, facere nō po-
tuissem. Tu autē à propitio Mercurio accepisti
locum: vesicens quotidie, & cum latitia perfru-
ens. Unde fit, ut ad amicos quoq. amanter scri-
bas, & eos tuearis, ac riuulos studiorum tuorū
ad ipsos fluere sinas: cuius generis huc etiā ma-
nasse video. Quæ enim amicitia gratia à te scri-
pta sunt: nempe carmen in nuptias D. Step-
hani (in quo & nostri meministi: pro qua beneuo-
lentia significatione, gratiam equidem tibi ha-
bemus) & alia quedam, amicis monstramus:
quibus studium tuum probatur. Areopagita
vitā descripsi, & vobis misi, id quod bene me-
mini. Inuenies etiam tu istic, modo quæras. Sci-
to, eum virum, à nobis diuinum haberi: & se-
cundum Apostolos Christi, ab Ecclesia hono-
rari: librumq. eius à nobis probari: & fide di-
gna, quæ in eo scripta sunt, dici.

Quod ad vestitum Ecclesiasticū attinet: D.
Solomon depinxit, & afferet tibi. Narrabit ti-
bi quoq. certiora de urbe Alexandria, et Theo-
poli, & illorum locorum alijs. Descedit enim
hinc, visurus Hierosolymam. Ego verò Attali-
am usq., è regione Cypri sitam, tantum veni.
Ante quatuor menses venit huc Antiochie
Patriarcha Michael, senex annorum circiter
CXX. lingua Arabica & Syriaca peritus, &
Græca mediocriter: cuius subscriptionem tibi
mitto in ea, quam mihi scripsit, benedictione.

Hoc etiam scito: Dogmata Ecclesiæ nostræ,
partim testimonijs S. Scripturæ constare, par-
tim Apostolorū traditione: quas traditiones,
tanquam mysteria, accepimus: & Maiores nos-
tri, citra curiosam inquisitionē, silentiō in his
acquieuerūt. Laudo vos (inquit) quòd om-
nia mea meministis: & quas tradidi vo-
bis traditiones retinetis. Et: Tenete tra-
ditiones quas accepistis: siue per sermo-
nem, siue per Epistolam. Vos verò istic,
omnia ad amussim S. Scripturæ exigētes,
difficulter assensuros puto. Vnum hoc o-
pto à Deo, qui omnia potest: ut omnes
consentiant: cōfiteantes vnum Christum,
vnam fidem, vnum baptisma. Id & pu-
blicè, & priuatim conduceret: & maxi-
mè probaretur Deo, penes quem eius
rei potestas est.

Iam verò tu, humanissime amice, gratia or-
natum, & magnificum Praconum rerum bo-
norum, sapientissimum D. Iacobū, Cancellari-
um vestrum, nomine meo saluta: utq. memor
nostri sit, hortare: ut qui, Deo bene inuante,

2. Cor. ii.

2. Thess. ii.

Ephes. 4.

possit.

† ΜΙΧΑΗΛ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
τῆς μεγάλης πόλεως ἀντιοχείας.

Michaelis,
Antiocheni
Patriarchæ,
absolutoria
Epistola.
Potestas cla-
uium.

Theodosij
Zygom.abfo-
luno.

Ἡμετέριος ἡμῶν, ἀπὸ τοῦ χαρίτος τε καὶ δωρεῆς καὶ ἐξουσίας τῆς παναρχίας καὶ ἱεραρχίας πνεύματος, τῆς δοθεί-
σης παρὰ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, τοῖς θεοῖς καὶ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰς τὸ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώ-
πων ἀμαρτίας, ἐρηκέναι αὐτοῖς, λαβὲν πνεύμα ἅγιον. Ἀντιώχευται τὰς ἀμαρτίας: ἀφίονται αὐτοῖς. Ἀν-
τιώχευται: περὶ αὐτῶν. Καὶ, ὅσα αὐτῶν ἐστὶν ἐν τῇ γῆ: ἐσθαι διελθὲν ἐν ἡμετέροις: ὅσα αὐτῶν ἐστὶν ἐν τῇ γῆ:
ἐσθαι διελθὲν ἐν ἡμετέροις: ἐξ ἐναντίου ἡμῶν ἀλλήλοισιν ἀλλήλους τὰς τῆς διαβάσεως τῆς θείας χάριτος: ἐχει συ-
νηχῶμεν καὶ τὴν πατὴρ πνεύμα ἡμῶν αὐτῶν Θεοδόσιον: εἰς ὅσα καὶ αὐτὸς, ὡς ἀνθρώπος, ἡμεῖς καὶ εἰς θεὸν ἐπλη-
μέλις, λόγῳ, ὅργῳ, διανοίᾳ, καὶ πάσαις αὐτῶν ταῖς αἰδέσεσι. Καὶ, εἰ ὑπὸ πατρίαν καὶ ἀφοροσμοῦ ἀρχιερέως, ἡ
ἐξουσία, ἐγένετο, ἡ πατρὸς ἡ μητρός αὐτῶν: ἡ τῶν ἰδίων ἀναθέμεναι πατρίαν πρεσβυτέρων, ἡ ὁρμητὸν πατρίαν: ἡ ἀλλοῖς τισὶν ἀμαρ-
τήμασιν, ὡς ἀνθρώπος, πόριε πατρίαν: καὶ πνεύματι αὐτῶν πατρίαν ἐξωμολογήσασθαι: καὶ τὴν αὐτοῖς πατρίαν
ἐπεδείξασθαι: ἐν τῇ τῶν πατέρων τῆς ἀντοχίας καὶ διανοίας, ἐλθόντες ἐν αὐτοῖς, καὶ συνεχωρημένον, τῇ παν-
τοκράτει ἐξουσίᾳ καὶ χαρίτι, τῶν θεῶν καὶ προσκυνητῶν πνεύματι. Ὅσα καὶ διὰ τῆς ἐκείνου, καὶ αὐτῶν, τὰ ἐξωμολογήσασθαι
εἶπεν: καὶ πάντα συνεχωρησάμεν αὐτῶν ἐκείνου θεός: ὁ ὢν ἀνολογὸς εἰς τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων, ἀμήν.

† Μιχαὴλ, ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς μεγάλης ἀντιοχείας.

† Μιχαὴλ, ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς μεγάλης ἀντιοχείας.

Legitur, † Μιχαὴλ, ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς μεγάλης ἀντιοχείας.

TVR



TVR COGRAE-
CIAE LIBER SECVN-
DVS: HISTORIAM PATRIARCHICAM,
seu Ecclesiasticam, post Constantinopolin à
Turcis expugnatam, ad nostra usque
tempora continens:

Græcè & Latinè à MARTINO CRVSIO, in
Academia Tybingensi V. L. Professore,
editus.

Una cum copiosis eiusdem Crusii Annotationibus.



ειρήνη θέλησε, να τὴν ἰδῇ. Καὶ, ὡς εἶχε παρρησίαν εἰς τὴν αὐτὴν, ἔκαμε πολλὰς τεχνάς, καὶ ἰδὼν αὐτὴν. Καὶ καθὼς ἰδὼν τὴν ὁμορφίαν ἐκείνης: ἐπέσει ὅλη ἡ ἀγάπη αὐτῆς, καὶ ὁ πόθος, εἰς αὐτὴν: καὶ ἀποφασισεν εἰς τὸν ἐαυτὸν τὴν ἐπὶ τὴν ἐπαρὴ γυναικα, ἢ νὰ ἀπεθανῇ. Καὶ τῆς ὥρας ἐσελε γράμματα, καὶ μνημονεύματα, ὡς ἀπὸ μέρους τῆς πατρίδος, εἰς τὸν πατριάρχην: ὅπως νὰ δώσῃ αὐτῇ θέλημα, νὰ τὴν ἐπαρὴ γυναικα.

Ὁ δὲ πατριάρχης, τελείως δὲν ἠθέλησε, νὰ ἀκούσῃ. ὅτι ἐὰν ἀποδεχθῇ τοῖς τοῦ λόγου: ἔσονται, ὅπως ἔπρεπε, μοιχοὶ καὶ ὁ νόμος, νὰ παρέσῃ τὸν θεὸν νόμος. Καὶ τὸ δεύτερον, ὅτι ἐὰν δώσῃ ἡ νόμιμος αὐτῇ γυναικα, καὶ τὰ παιδία. Ὡς δὲ ἰδὼν ὁ πατὴρ, ὅτι δὲν κάμνη τὸ θέλημα αὐτῆς ὁ πατριάρχης, καὶ ὁ μέγας ἐκκλησιάρχης: ἔκαμε τὸν σάλταρον, καὶ ἔκρυψε τὰ γυναικα καὶ πατριάρχης: καὶ ἔμεγαλυν ἐκκλησιάρχης, ἔρχοιτο τὴν γυναῖκα αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δύο παλῶν. Καὶ ἐν τῷ ἄμα δὲ ἔρχοιτο αὐτὸν τὸν πατριάρχην ὁ πατὴρ, διὰ ὅτι ἔμεγαλυν ἐκκλησιάρχης, ἐκ τῆς πατριαρχικῆς θρόνου: καὶ τὸ ἀπεδίωξεν. Καὶ ἐκεῖ, ὅπου ἐκείνη τὴν γυναικα καὶ πατριάρχης, ἔλεγε μετὰ τῆς Φωνῆς: Οὐχὶ μόνον τὰ γυναικα νὰ μὲν κάμνη, εἴκεν τὴν ἑαυτῆς: καὶ διὰ τὴν μὴ δὲν παρῶν τὸν νόμον, καὶ καλοῦσθαι: ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν πόδα, καὶ τὴν κεφαλὴν. Καὶ ἐτὶ ἐκείνη ὥρην.

Ὁ δὲ πατριάρχης, ἔλεγε μετὰ τῆς Φωνῆς: Οὐχὶ μόνον τὰ γυναικα νὰ μὲν κάμνη, εἴκεν τὴν ἑαυτῆς: καὶ διὰ τὴν μὴ δὲν παρῶν τὸν νόμον, καὶ καλοῦσθαι: ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν πόδα, καὶ τὴν κεφαλὴν. Καὶ ἐτὶ ἐκείνη ὥρην.

aures Protuestiarij pervenisset: eius videnda cupido animum eius incescit. Pro gratia igitur & libertate accedendi, qua apud Imperatorem pollebat, varijs effecit technis, ut tandem illa uideret. Postquam eius uenustate conspexit: toto animi impetu in amore mulieris ferri: & intra se tale decretum facere: aut eam sibi ducendam uxorem, aut emoriendum. Itaque extemplo literas & petitionem, praefato Bassa nomine, ad Patriarcham misit: quod benigna voluntate potestatem sibi ducenda mulieris daret.

Patriarcha vero, nulla ratione se adducipafusus est: ut audiret, nedum approbaret, eam petitionem: quod certum esset, prorsus adulterium esse coniugium: nec absque diuinarum legum transgressionem cedere posse. Accedebat hoc amplius, quod uxor eius & liberi reclamabant.

Vt igitur Bassa uidit, Patriarcham, & magni Ecclesiarcham, plane a gerendo illi more abhorre: apud Sultanum obtinuit, ut Patriarchae barba recideretur: & magni Ecclesiarchae nasus ab utroque latere findi retur. Ac statim sine mora Patriarcham, edicto Regio, e Patriarchico throno deduxit, atque inde depulit. Mihi uero (in eodem loco, ubi barba defectionem passus fuerat, magna ille voce inquit) non tantum barbā de fecit, ueritatis causa: & ne transgrediar leges meas, atque in poenas incurram: sed ipsas etiam manus; & pedes, atque adeo caput ipsum. Ita Patriarchica sede expulsus exiit.

Causa autem, cur Ecclesiarchae nasus fissus fuerit, fuit hac. Erat is, uir sapientia praestans, legum obseruantissimus, iustitiae deditus. Nec unquam eò deduci potuit: ut uel minimū diceret faceret: quod contra officium, & diuinarum legum praecipia, foret. Properea cognoscens ita a boni uirum Patriarcha, semper ipsum uersari secum uoluit, eiusque consilio utebatur. Hoc sciens Protuestiarius, clā homines ad ipsum allegauit: & magna munera misit: ut a reclinata declinaret, per suadens Patriarchae petitionem admitteret, facultatemque adulterii ducendi concederet. Verum laudatissimus, Deoque charus, Ecclesiarcha, cum dona retro, unde uenerat, amandauit: tum illos, quae attulerant, cum ira & obiurgatione repulit, dicens: Nolite existimare, nos uel latum unguem a sententia diuinorum praepiorum declinare: sed ea tenere, ea defendere: ut immota stent, nec transmutentur, in cuncta secula. Nam, quicquid illa transierit, & pedibus calcauerit: incidit in iram & execrationem dei: aeternisque poenis subiicietur. Ita retro abierunt

Protuestiarij in Atticam mulierem libido.

Cui Patriarcha restituit.

Præclatum eius dictum.

Nota magni Ecclesiarchae uirtutem.

Et egregium dictum.

οἱ ἀπεσταλμένοι παρὰ τοῦ πρωτοεστιαρίου: καὶ εἶπαν αὐτῷ ὅλας αὐτῆς τὰς λόγους: ὅτι δὲν ἔπεισεν αὐτὸς μέγας ἐκκλησιάρχης. Καὶ ὁ πρωτοεστίαριος, ἀκούσας τῶν φοβερῶν λόγων ἐκείνων: ἔμεγαλυν ἐκκλησιάρχης: ὡς ἔγινε εἰς τὴν πατρίδα, καὶ τὸν εἶπε, καὶ ἐδιδάχθη αὐτῶν: ὅτι αὐτὸς εἶχε αἰτία, ὅπου δὲν τὸ ἐξεργάζομαι πατριάρχης: καὶ διὰ τὸ ἐχρίσαντο μὴ λυαῖναι.

Ὁ δὲ πρωτοεστίαριος ἐπλήρωσε τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ἀγάπης αὐτῆς: καὶ ἔλαβε θέλημα ἀπὸ τῆς πατρίδος: καὶ ἐπῆρκεν αὐτὴν τὴν γυναῖκα τῆς νόμου, καὶ ἐμοίχθου αὐτῶν. Καὶ τὴν νόμιμον αὐτῆς γυναῖκα, καὶ τὰ παιδία, ἀπεδίωξε παντελῶς. Ἀλλ' ἡ θεία παῖς ἔβη, δὲν ἄφηκεν αὐτῇ, νὰ ὑπάγῃ εἰς μακρόν: νὰ μὴ δὲν αὐτὰ πόδωσιν τὸ ἀνταποδομὰς, καθὼς ἔκαμεν: ἀλλ' ὅλη ὁ γλῆσσος τοῦ πόδωκε.

Μία ἡμερὰ ἐκαθέζετο ὁ αὐτὸς πρωτοεστίαριος, ἐν τῷ ἀρχόντῳ: καὶ ἐπαίζον τὰ ἀζάρια, ἡ γυνὴ τὴν παύλη. Καὶ παίζοντα, ἀπλωσεν, νὰ ἐπῇ τὰ ἀζάρια, νὰ τὴν ῥῆξῃ. Καὶ ἐκεῖ, ὅπου ὁ πῶλος τὸ χεῖρ ἔβη: ἐν τῷ ἄμα ἀπέθανε, ἀρξία καὶ φοβερά ἵδου τὰ δόνηα αὐτῆς. Ὡς τῆς μακροθυμίας, κύριε. Μέγας εἶ, κύριε, καὶ φοβερός: καὶ τίς ὑπέστησεν τῆς δικαίας ὀργῆς; λέγει καὶ ὁ θεὸς δαεῖδ: ὁ θεὸς ἐκδικησέων κύριος, καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ ἡ θεία ῥεφὴ λέγει: ἔχει ὁ θεὸς ἐκδικησέων ὄμμα: ἡ γυνὴ, ὁ θεὸς ἔχει ὄμμα τῆς ἐκδικήσεως, ὅπου παῖς δὲν.

Καὶ ἵνας ἀπὸ τῶν καθεζομένων, ὅπως ἐπαίλαμ τὰ αὐτῶν πρωτοεστιαρίων: καὶ ἄλλοι, ὅπου ἦσαν ἐκεῖ: δὲν εἶδε, πῶς ἦλθεν ὁ θάνατος: ἀλλ' ὡς ἰδὼν, καὶ ἀπέθανε: ὅλοι ἐτρόμαξαν, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγα: καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὁλοφύχας ἐδέθησαν: ἵνα λυτρωσῇ αὐτοὺς ἐκ τῆς τοιαύτης φοβερᾶς ὀργῆς. ὁ θάνατος δὲ τῆς θείας, ἦλθεν ἀοράτως: καὶ ἐφάση, καθὼς τὸ ἱσλιανόν, τὸ παραβάτω. Καὶ ὑπερήθη διὰ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ τὸ παρόντα κόσμον, καὶ τὸ μέλλοντα: καὶ ἀπλάσσε τὸ αἰώνιον τῶν, καὶ τὸ παρανόμων ἐχθρῶν τὴν ἀληθείαν, καὶ τὸν θεόν.

Ἀκούσας ὁ σελιανός, καὶ ὁ πατὴρ, τὸ ἐξαίφνης καὶ φοβερόν θάνατον τῆς αὐτῆς πρωτοεστιαρίας, ἐθαύμασαν εἰς ἔσθον: καὶ ἐγνώρισαν, ὅτι ἦτο παῖς δὲν καὶ τὸν θεόν, καὶ ἐλυπήθησαν. Ὁμως, ὡς αὐτοὶ ὅρισεν ὁ πατὴρ, διὰ ὅτι μὲν ὁ σελιανός καὶ ὁ γυνὴ ἐκ τῆς πατριάρχης ἐκ τῆς θρόνου, καὶ ἐδιδάχθη τελείως ἐσωλήθησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς ἀρχιερείας: καὶ ἠνώθησαν μὲν τὴν κληρικῶν τὴν μέγαν ἐκκλησίαν. Καὶ σὺν ὁδοῦ ἐκάμει, ποιοῦν νὰ κάμῃ καὶ τὴν πατριάρχην. ὅθεν ὁμοφώνως ὅλοι ἐψήφισαν πατριάρχην τὸν Εὐλοκαρίβιν.

pud facti, qui a Protuestiario missi venerant: & verba haec cuncta ei renunciarunt: quae ex ore magni Ecclesiarchae audierant. Protuestiarius, audito tam libero & feroci eius responso, Bassam accedit, id exponit, virum sanctum calumniatur. In hunc denique culpam confert: quod Patriarcha petitionem abnuerit. Ob eam rem, illius nasum findi iusserunt.

Ceterum, turpem amoris sui cupidinem expleuit Protuestiarius: acceptaq. potestate a Bassa, duxit illam mulierem contra leges, adulterio inquinans: legitima uxor sua, & liberus, abdicatis, & expulsis prorsus. Verum non diu inultum, tantum scelus, diuina vindicta gladius abire sinit: quod minus ei dignū facto praemium daret: sed breui & celeriter dedit.

Quodā. n. die, sedens ille cum quibusdā Primoribus, alea & tesseras ludebat. Tunc extendit manum, ut tesseras praeberet, & iaceret: dumq. extendit: continuo moritur, horribilem in modum stridens dentib. O patientiā Dei, se ab irascendo in longius etiā sustinentis. Magnus es, Domine, & formidandus. Quis iustā irā tuā suslinebit? Dicit & diuinus ille Dauides: Deus, ultionum dominus, & quae sequitur. Et alibi, S. litera: vindicem habet Deus oculum, qui castigat.

Nemo autē assidentium collusorum, nec alius tunc ibi versantium quisquā, unde illud lethiferum telum uenisset, uidit: sed, ut repentinō exanimatum uiderunt: oēs contremuere, magno timore percussi: Deūq. ex toto animo inuocant: custoditos & liberos uellet se a tā horrēda ira esse. Interius quippe eius, oēm oculorū obruiū fugerat: repentinō ueniēs: similiq. mortis genere, quo Iulianus transgressor & apostata quondam, extinctus est. Ita, dum scelerata cupiditati suae indulget, priuatus est tum hoc, tum futuro, seculo: seipiterno igni, cum omni nefario inimicorū ueritatis & dei grege, adiudicatus. Perlata ad Sultan. et Bassā, subita et terribili illa Protuestiarij morte, admiratio eorū animos inuasit: & cognouerūt, esse iusto Dei iudicio factā ultionē, discipline causa, contristatiq. sunt.

Tunt igitur, postquam ad mandatum Bassae, quod is a Sultano acceperat, e folio suo Patriarcha excessisset, & plane exterminatus esset: Potestates, frequentes conuenerunt: in consilioq. Clericos magna Ecclesia sibi adhibuerunt. Hac Synodo collecta: de Patriarcha idoneo constituto consultatū est. Inde, una mente ac uoce, suffragia omnium in uno Xylocarabe concurrerūt.

Aufu nefario Protuestiario.

O iustum dei iudiciū. Terribilis es, domine & iustus.

Protuestiarius, repentina morte sublatus.

Psal. 94.

Horror hominū inde, & ipsius Sultani.

Noui Patriarchae electio.

ΜΑΡΚΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ,

ὁ ἔυλοκαράβης.

Τὴν ἡμετέραν πατριάρχην καὶ λαβὼν
τὰ μηνύματα, τὸ μηκρόν, ὃ τὸ μερὶ πατριάρ-
χῳ τ' ἐχειροτόνησαν: ὃ τὴν ἐκκλησίαν ἔχει
ἐξ ἐλαβε, ὃ πικρὰν αὐτὴν. Ἡτορ ἡ πατρι-
άρχης ἀπ' αὐτῶν τὴν Κωνσταντινὴν πόλιν: ἀν-
θρῶπ. πολλὰ λογιώτατος. Ἐκαμε ἡ ὀλίγον
κρηρὴν εἰς τὴν πατριαρχικὴν θρόνον: καὶ ἐγεν-
νήθησαν καὶ ἐβλάστησαν πολλὰ σκαλὶ ἀλα-
ποῦ κληρικῶν κατ' αὐτῶν τῶν πατριαρχῶν,
οἱ ἐδ' ὡς δὲ τὸν ἀρόπα.

ΤΟΤΤΟΙ ΟΙ ΑΝΩΘΕΝ ΤΕΣΣΑ-
ροι πατριαρχαὶ ὁ ὁλοκαρίος, ὁ ἰσθ' ὠρος, ὁ ἰω-
άσαφ, καὶ ὁ ἔυλοκαράβης: ἐγέναν χωρὶς νὰ
δῶσαν ὃ σελτὰν καὶ σὺν δῶρον: μόνον ἔ-
γεναν, καθὼς ὃ εἰς τὴν κρηρὴν ὃ βασιλέας τῶν
ρωμαίων: ὃ π' ἐχάρησαν ὃ βασιλέας τῶν πατρι-
άρχῶν χαρὸς ματα: καθὼς τὰ ἐξ ἀφ' αὐ-
τῶν αὐθιχὴ κατ' ὄνομα.

Ἰδέτε, πο-
ἴε βαλε
τὴν ἀρχὴν
εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν, νὰ
ἰδέτε πε-
σκέσιον: καὶ
ὅτι τὸν πα-
τριαρχὸν
ἐσυκοφάν-
τησαν.
Ἰγ.

Ἡτορ ἡ τῶν κρηρῶν ἐκείνη σὺν ἱερομόναχος, ὁ-
νόματι συμεὼν, τραπεζούντιος: ὁ ὁποῖος ἦλθεν
ἐδ' αὖς τὴν κωνσταντινὴν πόλιν: ὃ ἐκατοίκησαν
εἰς τὴν μερὰ τὴν ἐκκλησίαν. Ἡτορ ἡ ζήτησις
πατ' καὶ φιλόξενος πολλὰ: ὃ π' δὲ τὴν ἰ-
νάς ὁμοίους τῶν εἰς τὴν φιλοξενίαν, ὡς αὐτῶν.
Λοιπὸν οἱ τραπεζούντιοι ἐσυμβάδθησαν: ὅτι
νὰ κάμω αὐτὸν, πατριάρχῳ: καὶ δὲ δῶρον
τὸ νόμιμον πατριάρχῳ, αὐτὸ τὸ κύριον μάρκον.
Εἶχαν ἡ ἡμεῖς μετὰ εἰς τὸ παρὰ τὴν ὁ σελτὰν, ὃ
ἐξ αὐτῶν παρρησίαν μετ' αὐτῶν: καὶ δὲ ὄνο-
μα αὐτῶν ἐπιάνετον ὁ λόγος ὅτι εἰς τὸ σελ-
ταῖον, ὅμως αὐτοὶ, οἱ τραπεζούντιοι, ἐκαπεσκέ-
υσαν καὶ ἔκαμαν τὸ πᾶν. Ἐδ' ἐβλάστησαν ὅτι
κληρικῶν, καὶ ἐπίασαν αὐτῶν μεμεράλια δῶ-
ρον καὶ ὁλοκαρίας: καὶ ὁμοφώνησαν μετ' αὐτῶν,
ἵνα εἰπῶν κατὰ τῶν πατριαρχῶν τὰ τὴν τὴν
συκοφαντίαν: ὅτι πᾶς ἐκαμὲν ἀρχὴν καὶ
καὶ νομὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν: καὶ ἐβλάστη, νὰ δὲ
δὲ πεσκέσιον εἰς τὴν πόρτα ὃ σελτὰν, φλω-
ρία χίλια. Καὶ τὰ τ' ὃ ἔχον μόνον νὰ καθήρη-
θῇ: αὐτὴ καὶ, ὡς αὐτῶν παλαιὰς αἰρετικῶν τῶν
τριαρχῶν, νὰ τ' αἰαθεματίσῃ, καὶ νὰ τὸν ἐξο-
ρίσῃ. Διότι τότε οἱ πατριαρχαὶ, καὶ σὺν τῶν
ποτὲ δῶρον δὲ εἰδ' αὐτὸν εἰς τὴν πόρτα ὃ σελ-
ταῖς: ὅτι αὐτὸς ὁ πατριάρχης ὁ ἔυλοκαρά-
βης ἐδ' ὡκεν: ὅτι αἱ οἱ πατριαρχαὶ, ὅπου
ἐγέναν περὶ τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἡμε-
ρῶν ὁ αὐτὸς σελτὰν τὴν τὴν Κωνσταντινὴν
πόλιν, καὶ ὡς τὸ ἐξ ἀφ' αὐτῶν. Καὶ μετ' αὐ-
τῶν τὴν ἀδικίαν συκοφαντίαν, ὃ π' ἐπαυτῶν
πατρι-

IIII. P. MARCVS HIEROMONA-
chus, cognomine Xylocarabes.

Suffragatione huius peracta: utraq; ei in-
dicatione facta, minore & maiore: Patriarcha
renunciatus est: Ecclesiamq; Christi, ob pascē-
dum oves huius, accepit. Patria eius, ipsa Con-
stantini urbs erat: ipse, vir eruditione longē
præstantissimus. Sed cum ad modicum tempus
Patriarchicā sedem tenuisset: coorti sunt, mul-
tis varijsq; disidijs & odijs natis, Ecclesiasticī
homines in ipsum: quorum neminem inuenis-
ses ipsi amicū.

HORVM QVATVOR HACTE-
nus commemoratorum Patriarcharum (qui
sunt, Scholarius, Isidorus, Isaphus, & Xylo-
carabes) quisque ita creatus fuit: ut omnino
nullum Sultano donum afferret: sed liberē
facti sunt, sicut olim sub imperatorib. Roma-
nis: quo tempore Imperator munera
Patriarchis dabat: sicut hoc supra
diferēte scripsimus.

Fuit illo tempore quidā Hieromonachus, no-
mine Symeon, patria Trapezuntius, qui ve-
niens huc Constantinopolin, habitauit in ma-
gna Ecclesia: homo maximē utilis, & tanta ho-
spitalitatis laude conspicuus: ut, qui hoc gene-
re cum ipso comparari posset, inueniretur nes-
mo. Inde Trapezuntij consilium inire, illum
creandi Patriarcham: verō Patriarcha Mar-
co, ē sede abducto. Quod eis eō, factū proclini-
us erat: quod filios habebant in castro Sultani, et
alios extra magnis honoribus auctos: quibus,
cum, patres liberē agere poterant: operaq; illo-
rum, verba eorū ad Sultānum perferebātur.
Tunc ergo Trapezuntij præparationem adhi-
buerunt: hoc, quod dicam, facientes. Præhensa
runt Ecclesiasticos homines: & magnis donis,
multisq; blanditijs, sibi conciliarunt: ac pactū
cum eis inierunt, de calumniando Patriarcha:
eum improbi grauatū in Ecclesiam autorē
& introductorem extitisse: de Aureis mille
Pescesij nomine, seu inuitij Patriarchatus, fisco.
Sultani inferendis. Ideo, cum non tantū di-
gnitate summi honoris exuendum esse: verum
etiam, sicut veteres hæreticos Patriarchas, ana-
themate feriendum, & exilio multādum: eō
quod ad id usq; tēpus, nemo Patriarcha, ullū
donum, aut pensionem in Sultani aulam tu-
lisset. Verū, quemadmodum superiorum
Patriarcharum, qui a capta per Sultānum
urbe sederant, nullus ullam pecuniā dede-
rat: sicut supra diximus: ita pfecto nec hic Xy-
locarabes, Facta nihilominus ista iniusta cōtra
Patri-

Dissensio
inter Patri-
archam &
Clericum.

Ecce, quis
Pescesium
in Ecclesiā
introduce-
rit, ut Sul-
tano detur
& de Syco-
phantia ad
uersus Pa-
triarcham.

Calūnia in
Patriarchā.

α. τῆς ἀδι-
κῆς συκοφάν-
τιας.

πατριάρχης: ἠθέλησαν, νὰ τὸν ἐκαθήρην, καὶ νὰ
τὸν ἀπεδιδῶσαν: λέγοντες, ὡς ἐκαμε τὰ τὴν
τὴν κακίαν περὶ τὴν ἐκκλησίαν.

ὁ ἡ πατριάρχης, ἀκρίτως ἔδοξε αὐτῶν ἐδ' ὡ-
κε πεσκέσιον, φλωρία χίλια, εἰς τὴν πόρτα ὃ
σσελίαν, καὶ ἐγενε πατριάρχης: ἠθέλησε, νὰ ἀπε-
θάνῃ: ὃ ὁμοῦ σκεῖ οὐκ ἔστιν καὶ ὁ φεβερῶν,
εἰς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν διαγγέλιον: καὶ ἐπὶ τὴν
χρῆσιν, καὶ ὁμοφώνησιν τελεῖται δὲ ἐξ ὁδοῦ
περὶ τῶν: ὃ δὲ δὲ φανὴ ποτὲ, ὅτι αὐτὸς πε-
σκέσιον ἐδ' ὡκε. ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, οἱ συκο-
φάνται, καὶ αἱ οἱ μετ' αὐτῶν τῶν ἐπὶ τὴν πόρ-
ταν: αὐτὴν τὸ ἐβεβαίωσαν, ὅτι ναιὶ οὐκ ἀληθῶς ἐβλά-
στη ἀρχὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐδ' ὡκε
πεσκέσιον. Καὶ δὲ τῶν, νὰ τὸν δὲ δῶρον
ἀπὸ τῶν πατριαρχικῶν θρόνων: ὅτι αὐτῶν
καταρῶν, καὶ διαγμῶν.

Καὶ ἐτ' ἔλαβε ὁ σελτὰν οἱ τραπεζούντιοι ἀρ-
χόντες, ὃ μερὶ οἱ αἱ οἱ ἀρχόντες πολῖται: καὶ
ἐσυνάσαν φλωρία χίλια, καὶ ἐβλάστη αὐτὰ ὃ
σσελίαν, λέγοντες: ὅτι ὁ πατριάρχης ἐπαυτῶν
βασιλέας φλωρία χίλια: τὰ ὅτι αὐτῶν τὸ
δῶρον καὶ ἡμεῖς: ἵνα καμώμεν πατριάρχῳ
τὸν ἐδικὸν μασκαλόγηρον: διότι ὁ ὁ λα-
ὸς, καὶ οἱ κληρικοὶ, δὲ δὲ δῶρον αὐτῶν τὸν πα-
τριαρχῶν, κύριον μάρκον.

Ὡς ἡ ἡμεῖς ὅτι λόγος τῶν ὁ σελτὰν: ὃ
ἐγέλασε, καὶ ἐσημαίωσε πολλῶν ὡς αὐτοὶ
ζόμεν: τὸ φθόνον, καὶ τὴν ἀγνοσίαν τῶν
ρωμαίων: καὶ ὅτι κατὰ θεὸν δὲ ἐπερπάτην.
Τότε ἐπεκρίθη, καὶ εἶπεν: ὅτι ἀληθῶς ἐπαυ-
τῶν τὰ χίλια φλωρία ὁ πατριάρχης. Καὶ
τὰ τ' εἶπεν ὁ σελτὰν: Διότι καμὴ νομῆ καὶ
ἀρχή, νὰ δίδῃ οἱ πατριαρχαὶ, ὃ π' δὲ δῶρον
γίνεσθαι, πεσκέσιον τῆς βασιλείας αὐτῶν. Ἀλλ'
ἐλεεινὸς πατριάρχης, κύριον μάρκον, πῶς
τοῦ πρᾶγμα, ὃ δὲ εἶπε, ὃ δὲ ἐπαυτῶν: ὡς
εἶπαμεν, ὅτι τὸν ἐσυκοφάντησαν: Διότι νὰ τὸν
δῶρον ἀπὸ τῶν θρόνων.

ὁμοῦ ὁ σελτὰν, ὡς ἐλαβε τὰ χίλια φλω-
ρία, εἶπε: ἐπειδὴ ὁ κόσμος δὲ τ' ἐθέλει: δῶρον
λετε αὐτῶν, καὶ καμῶμεν ἐκείνον, ὃ π' θέλετε. Καὶ
ἐν τῶν αὐτῶν δῶρον αὐτῶν τὸν πατριάρχῳ, κύ-
ριον μάρκον, ἐαντικῶς καὶ ἀδίκως, ἀπὸ τῶν πα-
τριαρχικῶν θρόνων: καὶ τὸν ἀπεδιδῶσαν.

ΣΥΜΕΩΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ,
ὁ τραπεζούντιος.
Μετὰ τὸν διαγμὸν ὃ αὐτῶν κύριον μάρκον, ἐκα-
σαν ἀρχιερεῖς: καὶ ἔκαμαν ὅτι ψήφους ὃ αὐ-
τῶν κύριον συμεὼν, τῶν τραπεζούντιων. Καὶ μετ'
ὃν ψήφους ἐδ' ὡκεν τὰ ὁ ὁ νόμος: τὸ
μικρόν, καὶ τὸ μέγα: καὶ τὴν χειροτονίαν ἐκα-
μαν: χροστὸν θῆκε παρὰ τὸν ἡγεμῶνα: καὶ εἰς τὸ
ψήφ-

Patriarchā accusatione, & Sycophantia: adoriū
sunt ipsum loco mouere et exterminare: in flā-
tes, ab eo factā illā impbā oneris impositionē.

Patriarcha, audita tā atroci calumnia: se Pe-
scesium dedisse in fiscum Regium mille Ducas,
& hoc modo sum mā dignitatē adeptū fuisse:
vitā sibi esse acerbā putare: iusiurandū san-
ctissimum, per sacrum diuini Euangelij librū
iurare: idq; sacrā colli & humerorū vestem ge-
rens: se huius rei nullo modo consciū esse: nec
demonstratum iri unquam, a se Pescesium da-
tum. Verū inimicis eius, calumniatorib. illis,
& factioni eorum, res non persuasa: sed ab eo
malum initium in Ecclesiam introductum, &
Pescesium datum esse: peruicerunt. Ideo educa-
mus (inquiūt) eum de Patriarchico solio: quia
deurbatu & exterminatu dignus.

Ita cōnenerunt Trapezuntij Proceres, &
nonnulli alij ampli ciuitatis homines: Aureosq;
mille corrigatos, Sultano miserunt, cū his ver-
bis: Quia Patriar. Ma. tuæ vnū Ducatorū
mille pmisit, ecce damus id & nos: ut Pa-
triarchā faciamus, nostrum Monachum:
quia cunctus populus, & unā Clericorū
chorus: non ferunt Patriarcham Marcū.

Rex, ut eam orationem audiuit: risit equidē,
& diu hæsit cogitabundus: reputans cum ani-
mo suo, quanta vis esset inuidiæ, quanta stul-
titiæ Romanorum: & quā parum in uia dei
ambularent. Tū respondens, dixit: Ita certē
est: pollicitus fuit hos mille Ducatos Pa-
triarcha. Hoc Sultanus eo consilio respōdit: ut
legem nouam sanciens, initium induceret: qui-
cūq; fieret Patriarcha, principium felicius a
munere maiestati ipsius dando duceret. At mi-
serandus Patriarcha Marcus, tale nihil, neg,
dixerat, neg, promiserat. Sola (pia scil.) calum-
nia, uti diximus, hoc, educendi ipsius ē solio
causa, commenta fuerat.

Tunc Sultanus, ut aurum illud accepit, dixit,
Quoniam igitur iste cuncto populo inui-
sus est: sanē deijcite eum, & create illum
quem uultis. Confestim itaq; Marco Patriar-
chatum abrogarunt, inuito, per detestandam
iniustitiam: eumq; inde expulerunt.

V. P. SYMEON HIEROMONA-
chus, Trapezuntius.

Expulso Marco, & concilio aduocato: Anti-
stites sacrorum, suffragationem de predicto
Trapezuntio Symeone inierant. Quæ finita, v-
tramq; ei significationem fecerunt minorem
& maiorem. Inde ad declarationem eius pro-
gressi sunt: renunciantē ipsum Heracleensē

O scelestā
calumniā.

En factum
Trapezun-
tiorum, Ec-
clesiā Pe-
scesium gra-
uantium.

Decretū cō-
tra Patriar-
cham.

στὴν ἀδελφείαν.

46.

ὅτι οἱ ἀρχιερεῖς ἐσυνέχθησαν, καὶ συνέδορον ἐκαμάκρ.

περὶ τῶ φιλιπποπόλεως, διὰ τὴν γονὴν πατρὸς αὐτοῦ.

45.

ἀσπύρεν ἐπανύκτισ τὸ περικεῖται.

45.

ὁ φιλότατος πατριάρχης ἰεροσολύμων τὸν αὐθιγὸν πατριάρχην, κύριον μάρκον, τὸν ἀναθεμάτισεν οἱ κληρικοί, καὶ πολλοὶ οὐκ ἔλαβον ἑρρικίαν πέτραις ἀπὸ τῆς ἐράτης, καὶ ἀπὸ τῆς φόρης: ἔκαμαν καμύλαι μετὰ τῆς πέτραις, ἀναθεματίζοντες αὐτὸν: ὡς ὅτι ἔβαλε κακὴ νόμῳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Καὶ αὐτὸς, ὡς εἶπαμεν, εἰδὼς καμίαν δὲν ἤξασκε. Λοιπὸν, δὲν εἶχε, ἵνα κάμῃ, ὁ ἐλθὼς: μόνον ἐκαθέζετο, καὶ ἐκατέρπετο, πότε νὰ γένῃ σινώδος: νὰ κερθῇ ἡ μερὴν ἀδικία, ὅπως ἔγινεν εἰς αὐτὸν. Καὶ δὲν ἔπαυσε, νὰ μὴ δὲν γράφει εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς περὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ συκοφαντίας αὐτοῦ.

Περὶ πάντων δὲ μερικὸς καμὸς: ἐσυνάχθησαν πολλοὶ ἀρχιερεῖς, μετροπολίται, καὶ ἐπίσκοποι: καὶ ἔγινε σινώδος. Μεγάλῃ, διὰ τὴν ἐξέταξιν ἱνῶς ὑποθέσεως ἐκκλησιαστικῆς. Ἐκεῖ ἔνεφαν ὁ αὐτὸς πρῶτος πατριάρχης, κύριος μάρκος: βοῶντα, ὅτι ἀδίκως καὶ παραλόγως τὸν δόξαν ἀπὸ τῆς πατριαρχικῆς θρόνου: καὶ ἐγίνετο μεγάλη σύγχυσις, καὶ σκανδαλά, περὶ θεῶν. Ἐκεῖ ἔν τῇ σινώδῳ τὸ ἀρχιερεῖς, ἡ τοῦ σινῶδος ἀπὸ αὐτοῦ καὶ φιλιπποπόλεως, κύριος διονύσιος: ὁ ὅποιος εἶχε μερῶν καὶ πολλῶν φιλικῶν πνύματικῶν μὲν τῆς κυρίας μάρκος, τῆς μητρός τῆς αὐτοῦ σελτῶν: καὶ ἔτιμα ἔαράπα αὐτὸν, τὸν κύριον διονύσιον, ὡς πνύματικὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐμαθε δὲ τὰ σκανδαλά τὰ πατριαρχῶν αὐτῆς κυρίας μάρκος: καὶ ἐδιελογίσθη εἰς τὸν ἑαυτοῦ της, καὶ ἐπεί: ὅτι νὰ κάμῃ πατριάρχην αὐτὸν, τὸν κύριον διονύσιον: νὰ λάβῃ καὶ οἱ δύο, καὶ μὲν τὰ θέλῃ παύσασθαι σκανδαλά. Διότι ὁ ὁ λαὸς τῆς κωνσταντινουπόλεως, ἱερεῖς τε καὶ κοσμικοὶ, ἐχωρῶντες αὐτοὺς δύο. Καὶ τὸ εἶδος μὲν ἐξήτην τὸν αὐτὸν κύριον μάρκον: καὶ τὸ ἄλλο, τὸν αὐτὸν κύριον συμείων. Καὶ ἦτορ σύγχυσις μερῶν, καὶ παρεχὴ καὶ εἰς τὴν μερῶν ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ εἰς τοὺς κληρικούς.

Ἡ δὲ κυρία μάρκος, ὡς ἠθέλησε, νὰ κάμῃ τὸν αὐτὸν κύριον διονύσιον, ἐτελείωσε καὶ τὸ ἔργον. Καὶ ἔβαλε μέσα εἰς σῖνα ταψὶν ἀργυροῦ φλωρεῖα χιλιάδας δύο: καὶ τὰ ἐπῆρε, καὶ ὑπῆγε, καὶ ἐπεσπύνησε τὸν αὐτὸν σουλτάνον, βασιλῆα αὐτοῦ. Καὶ ὡς τὴν ἰδὼν ὁ σελτῶν: τὴν ἐρώτησεν, ὅτι τί εἶναι ταῦτα φλωρεῖα μετὰ ἀργυροῦ ταψὶν, ὡς μὴ πρὸς αὐτὴν δὲ ἀπεκεῖθη, καὶ εἶπεν: ὅτι ἐχω ἑνα καλόγηρον ἐδὲ μου: καὶ ὡς καλῶν τὴν βασιλεῖαν σε, νὰ τὴν κάμῃ πατριάρχην. Ἐπῆρε γὰρ ὁ σελτῶν τὰ φλωρεῖα, καὶ ἡνυχαρίστησε πολλὰ τῆς μητρός τῆς: ὅπως τὴν ἔκα-

με

Metropolita, & in sublimi Patriarchico suggesto collocarunt. Antecessorem vero eius Marcum, detestati sunt non ipsi modo Clerici, sed etiam de plebe multi: eumque lapidibus inceserunt, tum in vijs, tum in quouis foro: cumque saxorum in titulum congestis, anathemate detestabilem fecere: tanquam pessimi in Ecclesiam introducti moris autorem: cum tamen quemadmodum dictum, totius ipse rei ignarus esset. Nihil ergo ab eo tempore misere agere habebat: sed patienter sedens, expectabat, si quando Synodus cogeretur: in qua cause sue, summa iniuria affecti, cognitio & diiudicatio fieret. Nec requiem sibi dabat: quin ad Pontifices de calumnia, qua oppressus fuerat, scriberet.

Post aliquod itaque intervallum temporis: convenientibus multis principibus Sacerdotum, Metropolitis, & Episcopis, facta est Synodus frequens: ob quasdam Ecclesiasticas controversias & res examinandas, ac discutendas. Ibi apparuit & prior Patriarcha Marcus: se inique, & prater rationem, Patriarchico throno deiectioni clamitans. Unde magna perturbatio, & odiosa contentiones, extiterunt.

Aderat tum in concilio Dionysius quoque Philippopoleos Antistes: cui magna gratia, & spiritalis familiaritas, cum domina Maria, ipsius Sultani noverca, intercedebat: qua honore & charitate ipsum, ut suum spiritale patrem, prosequeretur. Ea cum de Patriarcharum cōtentione & pugna rescivisset: cepit intra se cogitare, et dicere: Age, ad Patriarchicum fastigiū producam patrem Dionysium: ut utroque contententium eliso, finis deinceps rixarum & offendiculorum fiat. Univerfus enim Constantinopolitanus populus, quā Sacerdotes, quā Politici homines, in duas contrarias factiones abierat: una parte Marcum reposcere: altera Symeonem flagitante. Ita, confusio per turbatioque ingens, tum in magnā Ecclesiā, tum in principes Sacerdotes, tum in Clericos, inciderat.

Interim Regina Maria, quā animo cōceperat de Dionysio faciendo, id etiā in opus perduxit. Duo namque Ducatorum millia in lancē argenteam cōiecit: cum his ad Sultānū accessit: eū adoravit, aurū manib. portās. Quā ut ille vidit: interrogavit eā: Quid sibi, mea mater, istud aurū argētea lance uult? Respondit hac. Habeo quendam monachum, mihi proprium: quem, quāso, mihi per maiestatem tuam liceat facere Patriarcham. Accepit Sultanus aurum: magnas gratias noverca

Huic, dum Symeon, & Marcus in Synodo cōtendūt, Regina Maria Patriarchatum conciliat. Secundus Pefcesij autus.

sua

Excommunicatio Marci Patriarchæ iniquissima

Synodus, etiā ipsius causa.

De Philippopolitano Metropolita, ut fiat Patriarcha.

με ταῦτων τῶν αὐξήσιν. Τότε τῆς λέγει: Κάμε, μητέρι μου, ἐκείνω, ὅπως θέλεις. Καὶ ἀπέστειλες ὁρῶντος ὁ σελτῶν: ὁ δὲ λαὸς τοῦ κύριου συμείων ἐκ τῆς θρόνου, καὶ ἐκ τῆς πατριαρχικῆς πηγῆς καὶ ἀξίας.

5.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΛΕΩΣ.

Εἰς τὰς (inquit Theodosius) περὶ τῆς πατριαρχικῆς θρόνου.

45.

ὡς ἔν ἀπεδιόχθη ὁ αὐτὸς κύριος συμείων: ἐφῆκε Φίσιον πατριάρχην τὸν αὐτὸν κύριον διονύσιον, καὶ ἐδῶκαμ' αὐτῷ τὸ μικρὸν μῆνυμα, καὶ τὸ μέγα μὲν ἐσπερινομικαθίσταν αὐτὸν ἐπὶ τὴν φιλότατον πατριαρχικὴν μερῶν θρόνον. Καὶ δὲν εἶχε πλεον, πῶς καμὴ ὁ αὐτὸς κύριος συμείων: ἐπειδὴ καὶ ὁ σελτῶν ὁρῶντος τῆς. Γέγονε δὲ ἡ παροίμια, δὴ λέγει: Τὰν δύο διεπόντων, ὁ τρίτος πρῶτος. Ἦγαν, κατὰ τὸν λόγον: ὅταν δέροντο οἱ δύο, καὶ ἀποκάμην, καὶ ἀποσπῶν ἀπὸ τῆς δαρμῶν: ὅταν ἐλθῇ ἡ τρίτη, τρεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς αὐτὸν, γίνετ' ὁ πρῶτος: ἐσπῶντος, ὅπως ὅτι εἷς εἶσκει καὶ τὸν δύο ἀποκαμομῶν ἀπὸ τοῦ δαρμῶν: ὅς δὲ δῶκ' ἡ, νὰ πολεμήσῃ μετ' αὐτοῦ. Ἐτῆς ἔγινε καὶ εἰς αὐθιγὸν πατριάρχης. Καὶ ὁ μὲν κύριος συμείων αἰσχώρησε: καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Στενιμάχης: ὁ δὲ κύριος μάρκος, ἔλαβε τὸν θρόνον τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ἀχρῶν, ὡς τῆς σινῶδος: καὶ ἀρχιερεῖς τὸν σινῶν καὶ ὁ λόγον, καὶ ἀπέθανε.

Ὁ δὲ κύριος διονύσιος αὐτοῦ, ὁ πατριάρχης, ἔκαμε χρόνος ὁλῶ πατριάρχης. Ἦτορ ἡ πατριῶδα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πελοπόννησου, ἡ γὰρ, ἀπὸ τοῦ μοραῖαν: καὶ ἦλθεν ἐδῶ εἰς τὴν Κωνσταντινὴν πλὴν μικρὸν παιδί: καὶ ἦτορ εἰς τὴν μονὴν τῆς μαγγαλῶν. Καὶ ἔγινεν ὑποκλινὸς κύριος μάρκος τῆς διγυμῆς, λέγων τῆς ἐφέσης. Καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνὰ δρεφε: καὶ τοῦ ἔμαθε καὶ τὸν ἱερεῖς χράμματα: καὶ τὸ ἐδῶξε καὶ τὴν μονασικὴν πολιτείαν τῆς καλογερεμῆς: καὶ τὸ ἐχειρότηνσε διὰ τοῦ καὶ ἱερέαν: καὶ ἦτορ μετ' αὐτοῦ εἰς ὅλης τῆς ζωῆς αὐτοῦ, τῆς γέροντος αὐτοῦ, τῆς ἐφέσης. Καὶ, ὅταν ἐπολέμησε πῶ τῶν τῶν Κωνσταντίνης πόλιν ὁ αὐτὸς σελτῶν, ὅπως τῶν ἐπῆρε: ὅρεθη τότε καὶ ὁ αὐτὸς κύριος διονύσιος ἐδῶ: καὶ ἐπῆραν αὐτὸν αἰχμαλῶν, καὶ αἰχμῶν πολλῶν χειριστῶν, ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, καὶ παιδῶν. Ἀγόρευσε δὲ αὐτὸν, τὸν κύριον διονύσιον, εἰς τὴν ἀδριανὴν πλὴν σῖνας ἀρχῶν, ὀνόματι κυρίτης, καὶ τοῦ ἐλδοφῆρσε. Καὶ ἀπὸ τῶν καλλῶ ἀρετῶν, ὅπως εἶχεν ὁ αὐτὸς κύριος διονύσιος, ἔγινε μητροπολίτης φιλιπποπόλεως: χειροτονεῖται παρὰ τῆς πατριαρχικῆς χειρὸς. Εἶπα, καὶ

πα

sua egit: quæ tantam ipsi accessionem fecerat. Tunc ei dicit: Fac, mea mater, istud quod vis, cumque mandatum Sultanus misisset: abditus est e throno Symeon, Patriarchico honore & dignitate spoliatus.

VI. P. DIONYSIUS, METROPOLITA PHILIPPOPOLEOS.

Exacto ad hunc modum Symeone: Patriarcha suffragijs crearunt proceres sacri Dionysium: primo minus ei dantes iudicium, dein etiam maius, post vespertinum cantum. Tum in excelsissima magni Patriarchici throni luce collocarunt. Nec poterat rem impedire Symeon, aut quicquam contra facere: quia tota Sultani mandato gesta est. In hoc, veritas Prouerbij comprobata fuit:

Aliquo pari cerante, vincit tertius. Cuius sententia est: duobus inter se contententibus, & defatigatione a certando desistentibus: si quis superueniat tertius, eum fieri primum: propterea quod illos inueniat illa decertatione defessos, & iam ad resistendum inuálidos. Hoc equidem prædictis accidit Patriarchis. Quocirca Symeon discessit, Stenimachi cenobium ingrediens. Marcus autem apud Achridenses Archiepiscopi sedem a Synodi Patribus accepit: cui munusculum ad breue tempus presuisset: diem suum obiit.

Enimvero Dionysius, illorum successor, octo annos Patriarcham egit. Erat patria eius in Peloponneso, quæ nunc Morea dicitur: atateque puerulus, huc Constantinopolin venerat: & in Manganorum monasterio vixerat. Ibi Marco Eugenio Ephesi Metropolite se subdiderat ministrum: qui ei victum præbens, in sacris etiam literis instituerat: & ad seueram monasticæ vitæ grauitatē informauerat: Diaconumque, & Presbyterum ordinauerat. Perseuerauerat itaque cum hoc Ephesio sene, ad omnes dies vitæ eius. Obsessa deinde a Sultano urbe, fuit intus etiā Dionysius hic: & expugnata, captus est cum alijs multis Christianis: viris, feminis, & pueris. Abductum autem Adrianopolin, emit vir quidam primarius, nomine Cyriza, & in libertatem vindicauit. Ea deinde virtute Dionysius enituit: ut Metropolita Philippopoleos factus sit, a Patriarcha Scholario declaratus. Tandem, illustrem

Tertius, primus.

De antea: & a Dionysio P. uita.

Major

l 4 quod

τριάρχης ἐγένετο. Καὶ ὡσαύτως εἰς τῶν πατριαρχικῶν θρόνων ἐχθρὸς καὶ πολέμιος τῶν Χριστιανῶν, λέγω ὁ διάβολος, ἐφθόνησε τὴν εἰρήνην, καὶ τὴν κατάνοαν, ὅπου εἶχε καὶ ἡ ἐκκλησία τῆς Χρῆσις: καὶ ἐβαλε, καὶ ἐσπείρε, ζιζάνια καὶ σκανδαλα εἰς τὸν κληρικόν, καὶ ἐσυκοφάντην τὸν αὐτὸν πατριάρχην, ὅτι εἶναι περιτεμμένος ἀπὸ τοῦ τέρεος: καὶ τὸν ἐνόησαν, ὅταν τὸν ἐπῆραν σκλάβοι εἰς τὴν Κωνσταντινέαν πόλιν.

Εὐσυνήχη δὲ περὶ τὴν τοιαύτην κατήγορίαν σύνοδος μερῶν: ἀρχιερέων, μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων, καὶ ἐπισκόπων. καὶ καθίστατες ἐν τῷ ἱερῷ κρηθρῷ, καὶ τὴν πτωχὴν κληρικῶν τὴν μερῶν ἐκκλησίαν: συνηγμένων καὶ τῶν γενεσάτων ἀρχόντων, καὶ πάντος τοῦ πληθους τῆς κοινῆς λαῶς: καὶ ὡς ἐκάθησαν ἡ ἱερά σύνοδος: ἤλθαν ἐμπροσθέν οἱ ἐλεγχοὶ αὐτῶν τῶν πατριαρχῶν. οἱ ὅποιοι, ἥσαν ἱνὲς ἐκ τῆς κλύρης: καὶ ἐλεγαν, καὶ ἐβόαν: ὅτι ναιὶ ὁ ἀληθὺς καὶ περιτεμμένος εἶναι ἀπὸ τοῦ τέρεος. ὁ δὲ πατριάρχης ὁμνευε μὲν φρεσὶν ὅρκων: ὅτι τὰ ὅσα λέγειν, δὲ εἶναι ἀληθινὰ: μόνον ἀδικία καὶ συκοφαντία εἶναι. Ἀμὴ αὐτοὶ δὲ ἐξερραρ τὸν ὅρκον αὐτῶν: μόνον περὶ αὐτοῦ ἐβόαν, ὅτι περιτεμμένος εἶναι. Ἀκούοντες δὲ ἡ σύνοδος ταῦτα, ἐθαύμαζε. Καὶ ἱνὲς μὲν ἐπίστευσαν τῶν καὶ ἱνὲς δὲ τὸ ἐπίσταν. ὁ δὲ πατριάρχης, δὲ λέποντα τὸν ἐλεγχον, καὶ ἐχθρὸς αὐτῶν: οἱ θέλοντες, καὶ κατακυριεύοντες τὰ ψεμματα: δὲ εἶχε τίνα κάμη: διὰ τὴν φωνὴν ἡ ἀλήθεια, καὶ πῶς αὐτοὶ λέγοντες ψεμματα. ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμος μετὰ θεοῖς γίνετο. Καὶ ἐτῆ ἐσυκοβήθη, καὶ ἐσαμάλισεν ὁ ὅλος, μέσση εἰς τὴν μέσην τῶν πληθους τῆς λαῶς: καὶ ἐσυκοβήθη τῶν μεσση τῶν ῥουχῶν αὐτῶν, ὅπως ἐφόρει: καὶ ἐδεδίξε τὴν σάρκα αὐτῶν εἰς ὅλον τὸν λαόν: ἀπὸ τὸ εἶναι μερῶν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο: δὲ ἐξία, καὶ ζερβὰ: καθὼς ἐκαθεζόντησαν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ κληρικοί, καὶ οἱ ἀρχόντες, καὶ ὁ λαός.

Καὶ, ὡς ἰδὼν τὴν καθαρότητα καὶ παρθενίαν αὐτῶν: ὅλοι ἐξέπλάγησαν, καὶ ἐθαύμασαν: διότι δὲ ἦσαν σαρκὸς σημεῖον εἰς αὐτοὺς, ἡ γὰρ τῶν αὐτῶν: εἰ μὴ μόνον ὀλίγου κομᾶται ἡ κομᾶρη. Καὶ τῆς ὁρᾶς ἡ σύνοδος ἐδραμαί, καὶ κατεφίλησαν τὸν πόδα αὐτῶν. οἱ δὲ κατήγοροι, ὅπως τοῦ ἐλεγχον, πολλὰ ἐντροπιάσθησαν: καὶ ἀπὸ τοῦ χρεῖσιν πολλὰ ὑβρίσθησαν, καὶ ὀνειδίσθησαν. Ἐπεσον δὲ εἰς τὰ πόδια τῶν πατριαρχῶν:

sed tantum parua pars cutis conspiciebatur. Tunc confestim Synodus accurrens, deosculata est pedes eius. Accusatores vero, qui falsum ei crimen intulerant, vehementer pudefacti erubuerunt: multis conuijs & probris à pio cœtu profissi. Ergo ad pedes Patriarchæ

quoq. Patriarchæ gradum consecutus est. Postquā hoc modo Patriarchicū obtinuit thronum: cum nihil tā prodesset Ecclesiæ Christi, quā pax, & tranquillitas rerum status: ecce inimicus humani generis & irreconciliabilis hostis Christianorum, eā felicitatē, quā tunc Ecclesia habebat, & ei inuidit: immittens & diffeminans infelix loliū, & offensionis plena odia, in Clericorum animos, ut improbiſſimam de Patriarcha calumniam spargere non dubitaret: ipsum fuisse circumcisū à Turcis: id illo tempore, quo Constantinopoli captiuum, in scruiutem abduxissent.

Conuocata fuit, huius criminationis cognoscende causā, ampla Synodus: frequētib. Pōtistib. Metropolitib. Archiepiscopis, & Episcopis. Qui cū in S. iudicio cōsēdissent: aduocatis quoq. venerabilib. magnæ Eccle. Clericis: cōgregatis itē principib. de nobilitate uiris, ac tota populi multitudine: cōsēdēt iā S. Synodo: p̄grediūtur in mediū accusatores Patriarchæ: q. erant ex Clericorū cœtu. Affuerāt, nec sine clamore, ac maiore vocis cōtēione: se verē hoc dicere, Patriarchā à Turc. circumcisū esse. Patriarcha, cōtrā seuerissimē iurare: ea, quæ ipsi dicāt, nequaquam esse uera: sed iniquissimū & impudentissimū mendacium. Illi verò nihil loci iuriurando eius relinquere: sed tantum maiore voce instare, & contendere, circumcisum esse.

Patres & qui concilio aderant, mirabātur, hac audientes: quibusdā crimē verū esse credētib. alijs autē fidē derogantib. Quāobrem Patriarcha, cernens vim & vehementiā aduersariorum suorum: eos hoc solū agere, quomodo putidissimis ipsum mendacijs perfunderent: quò se verteret, non habebat: ut veritas in lucem veniret, & ipsorum calumniā patesceret. Quia ergo pernegando sanctissimē iurando, nihil proficiebat: ex necessitate ad remedium, legibus nō comprehensum, sibi confugiendum duxit. Hac cogitatione suscepta, & apud animum suū cōfirmata surgit: erecto corpore in medio circumstantis populi stat: oram vestimentorum, quæ gestabat, tollit: particulam carnis suæ mōstrat toti populo, quoquo versus se conuertens: pro eo, ac sedebant Principes Sacerdotes, & Clerici, et Primores, totus deniq. populus. Apparuit ibi castissimī hominis puritas virginialis, quā cū summa admiratione obſtupuerūt: quia nulum carnis indicium in fistula, seu uirga, erat:

Reuerētia piorum, & calūniatorum turpitudine.

Calumniā circumcissionis in Patriarchā

Ideo Synodus coacta

Innocentia Patriarchæ ex tōtis demonstrata

Reuerētia piorum, & calūniatorum turpitudine.

τριάρχης: καὶ τὸν συγχωρήσαν τὴν ἀδικίαν καὶ συκοφαντίαν, ὅπως ἐκατακυριεύσων. Ἀμὴ ἱεράως δὲ ἐθέλησε, καὶ τὸν συγχωρήσας: ἐδεδίξε καὶ ναυγέσας, καὶ τὸν ἰδὼν: μόνον ἐσαμάλισεν μὲν παροησίαν: καὶ ἐβαλεν ἐπιτραχιλίον, καὶ ὁμοφρόνως: καὶ ἀφόρησεν αὐτὸν ὅλος: ὅπως ἐσυκοφάντην, & ἐκατακυριεύσων αὐτὸν τὴν τὴν συκοφαντίαν. Καὶ μὲν τῶν, ἐξαίφην τὴν ἀδικίαν αὐτῶν. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς, καὶ ὁ κόσμος ὅλος, ἐπαρεκάλεσαν αὐτὸν, καὶ διὰ μένιν εἰς τὸν θρόνον αὐτῶν. Ἀλλ' αὐτὸς τελείως δὲ ἐθέλε, καὶ ἀπόσπασεν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου: μόνον ὀγλήσας διὰ γὰρ ἀπὸ τὴν πόλιν ἐξώμε ὅλον τὸν βίον, καὶ μετὰ ἀλλὰ πράγματα, ὅπως εἶχε: καὶ τῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῆς ἀχειροποιήτης ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς κοίτης: ὅπως εἶναι πλεονεξίας καὶ βαβυλῶν. καὶ ἐκαμὲ μετὰ νοῦν καὶ καὶ ἀνακτῆσαι πολλὰς, καὶ καλλιέργειας, καὶ μεσση καὶ ἐξω, ἐκαλλώπισεν, καὶ δὲ τρεπίσεν. Καὶ ἐκαθεζέτο, καὶ ἐζῆεν εἰρηνικῶς καὶ ἀσκανδαλίστως, καὶ δὲ λαβὼν πολλὰ αὐτῶν, ὅ, τε ἡγούμενος, καὶ οἱ γέροντες, & ὅλοι οἱ καλόγεροι.

Ἡ δὲ θεία καὶ ἱερά σύνοδος, ἐπεσον εἰς μερῶν αὐτῶν δὲ θρονίαν, ποῖον καὶ κάμην πατριαρχίαν. καὶ ὁμοφρόνως ἐπεσοκάλισαν τὸ πρῶτον ΣΥΜΕΩΝ ΠΑΛΙΝ, Ο ΑΝΩ.

Ἐν τῇ περὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποστολῆς, καὶ αὐτῶν πρῶτον πατριαρχίαν κύριον συμεών: ἐπῆραν αὐτῶν, καὶ τὴν φεραν εἰς τὴν καθολικὴν μερῶν ἐκκλησίαν: καὶ ἐκάθησαν αὐτῶν ἐν τῷ ὑψηλοτέρῳ θρόνῳ τῶν πατριαρχικῶν: καὶ ἀπέλαβε πάλιν τὸν θρόνον αὐτῶν.

ὁμοίως, ὡσαύτως ἐσημῶν τὸν κύριον συμεών πατριάρχην: ὑπῆραν, & ἐδωκαν εἰς τὴν πόρτα τῆς σκληρᾶς πεσcesy ἡ χίλια φλωρία, ἡ πρῶτη: ὅπως ἐβαλε τὴν κακὴν ἀρχὴν αὐτῶν ὁ κύριος συμεών. καὶ ὁ δὲ ἰερτέρως δὲ τὸν ἐδεχθη τελείως: μόνον τὸν ἀπεδίωξεν, ἐσθλῶς, καὶ δὲ εἰς τὸ καλῶς χορὸν τῆς βασιλείας. φλωρία χιλιάδας δύο πεσcesy: ὅπως τὰ ἐδωκεν ὁ αὐτὸς γεγενημένος πρῶτον πατριαρχῆς κύριος διονύσιος. μὴ ἐχόντες δὲ, τὴν κάμην, ὅ, τε πατριάρχης, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ κληρικοί: ἐδωκαν τὰς δύο χιλιάδας, τὰ φλωρία: καὶ ἐτῆ εἰρήνησεν ὁ τὸν περτέρως.

Ἐκαμὲ δὲ αὐτὸς πατριάρχης εἰς τὸν θρόνον γερόντος γερός, καὶ ἐπὶ εἰρηνικῶς χωρίς καμίας σύγχυσης, καὶ σκανδαλῶν. Ἀμὴ φθνήσας τὸν ἐκ τῶν σκανδαλῶν ἀρχηγός, καὶ ἐχθρός ἡμῶν τῶν χρεῖσιν, ὁ διάβολος: καὶ ἐφάνη εἰς τὴν μέσην εἰς ἱερομόναχος, ὁ νόμας ραφαήλ: ὁ ποῖς ἦτορ ἡ πατρίδα τῶν ἀπὸ τὴν σερβίαν.

archæ se abjicere: veniam iniuriæ, & sceleratissimæ criminationis impetrare. At ille, nullo pacto eis ignoscere: sed ne quidem se ad aspiciendum eos conuerrere. Tantum fidenter & obstinate stetit: collarē & humeralem vestem à se reiecit: eos omnes execratus est: qui constasent in ipsum tantam sycophantiam, adiutoresq. se præbuisſent. Postea, renuntiationem officij sui inscripsit. Ibi, tum Principes Ecclesiæ, tum concilium vniuersum, orant ipsum: ut in sua statione permaneat. At nullo modo cedere precibus eorum sustinuit: sed tantum à manēdo abhorruit. ut mox urbe, cum omni suo peculio & supellectile, omnibusq. rebus, quas habebat, exiuerit: & in Monasterium sanctissimæ, manu non factæ, Deiparæ Cosmisse, prope Cabalam situm, intrauerit. Ibi vitam pœnitentiæ plenam egit, multa Monasterij illius instaurauit, melius extruxit, eleganter ornavit, ad vsus recte parauit. Ibi sedens, pace fruens, extra omnes rixas & offensiones vixit: venerantibus ipsum, quantum satis erat. & Abbate, & scmbus, & cunctis Monachis.

Interim diuina & sacra Synodus, magna conflabatur difficultate: quænam alium faceret Patriarcham. Tandem vniuersi consensu & voce aduocarunt illum, qui ante hac Patriarcha fuerat, Symeonem.

VII. P. SYMEON DENO SV-periorille Trapezuntius.

Hunc iterum Patriarcham cū legissent: duxerunt in magnam Ecclesiam catholicam: & in altissima Patriarchica sede collocarunt. Sic pristinum honorem recepit.

Hac Patriarchæ restitutione facta: abierūt ad Portam seu palatium Sultani: ut darent mille Ducatos, pescesy nomine: seu doni: quod ipsius huius Symeonis culpa in Ecclesiam introductum fuerat. At illos planè Quæstor accipere noluit: sed adferentes facessere iussit: se in rationibus Regij sisci scriptum, reperire duo millia Pescesum: quæ Dionysius, antecessor huius, de quo supra scriptum, dederit. Cui cū resistere non possent, Patriarcha, & Antistites, et Clerici: sanè petitam duoram millium summā dederunt & ita Quæstorem pacauerunt.

Egit hic Patriarcha in suo throno trienniū: pacatē tradacēs, nullā turbatione, aut cōtēione, exorta. Id bonū cū offensionū dux & autor, cōmunisq. hostis Christianorū, diabolus, Ecclesiā inuideret: ecce tibi exoritur Hieromonach. nomine Raphael: cui patria alicubi in Seruia erat

Non uult eis Patriarcha ignoscere.

Patriarcha tu relicto, monasterij init, nimis pertinaciter.

Reuocatio præcedētis Symeonis.

Contentio de Pescesy

ἐν τῷ ὑψηλοτάτῳ θρόνῳ τῷ πατριαρχικῷ:
 λβ. δ' ὡσαντες αὐτὸς ἐπὶ χεῖρας καὶ τὸ δικανικίου:
 Παλλόντων τ' ἑαλτ', ὡς σὺν ἡθες, τ' δεσπότην
 καὶ ἀρχιερέων. Καὶ ἔτ' ὡς δὴ λόγιος τ' λα-
 οῦ ἔκρυψε. Μὲν ἡ παύται ἐπ' ἡραν αὐτῶν οἱ ἀρ-
 χιερεῖς, καὶ οἱ κληρικοὶ, καὶ οἱ ἀρχόντες, μὲν πρὸς
 παύται φλωρεῖα, τὸ περὶ ἐσίου καὶ ἑσπέρου,
 καὶ ἐφίλησε ἑσπέρου τὸ χεῖρ: καὶ τὰ φλω-
 ρεῖα εἰς τὴν πόρταν αὐτὸς ἔδωκε. Καὶ εἰς τὸ τε-
 λος ἔκρυψε ἑνὸς χρόνου ἐδιδαν τὰς δύο χι-
 λιάδας, τὰ φλωρεῖα, τὸ χαρὰ τ' ἰου.

ὅτι οὗτοι
 ἀρχιερεῖς
 τοῦ
 πατριάρχου
 ἐπὶ τῷ
 ἐσπέρῳ
 αὐτοῦ.

ἐρῶν μετὰ
 αὐτοῦ.

ὅτι οὗτοι
 ἀρχιερεῖς
 ἐπὶ
 γῆν τὸ
 πρὸς
 αὐτοῦ
 ἐσπέρῳ
 αὐτοῦ
 ἐσπέρῳ.

ὅτι οὗτοι
 ἀρχιερεῖς
 ἐπὶ
 γῆν τὸ
 πρὸς
 αὐτοῦ
 ἐσπέρῳ
 αὐτοῦ
 ἐσπέρῳ.

Πατριαρχὸς ὡς αὐτὸς, ἔκρυψε μαζὶ μετὰ
 τῶν λόγων: ὅλα τὰ ἐκ κληρονομίας ἐπερνήσαν ἐ-
 ρηνικὰ καὶ ἀσκονδάλισται: ἐσπέρῳ, ὅπως ἐξ ἐρ-
 ῶν ἦσαν τὰ σκάνδαλα ἀπὸ τὸ μέσον, καὶ ἐμει-
 νερ ἡ κατὰ θεὸν ἀγάπη. Εποίμεινε γὰρ τὸ ποίμ-
 νιον αὐτὸ ἐν παύται καὶ ἐν θεοῖα κυρία: καὶ δὲ
 ἔπαυε κατὰ ἐκάστην κυριακὴν, καὶ εἰς τὰς δε-
 σπόμεναις ἐορταῖς, καὶ θεομητορικῶν, καὶ διδὰ-
 σκει ἐπὶ αὐτῶν τὰ λατρεῖα τῶν ἁγίων: ὅλη ἡ
 λογιστικὴ, καὶ γλυκύς εἰς τὸν λόγον τῶν ὁπ-
 ἐδιδάσκει καὶ ὁμιλίες. Εἶχε ἡ γλῶττα θαυμα-
 στή: καὶ ἀπὸ τῶν λόγων τῶν μετὰ πολλὰ ὡρε-
 δέγματος τῆς θείας γραφῆς ὁμορφύταται:
 ὅπως ἐκαστὸν ἑκάστην ψυχὴν αὐθρόπῃ: ὅ-
 πως ἰνὰς ἄλλος σοφώτατος τῶν κληρικών ἐκεί-
 δὲ ἔσωνεν αὐτὸς εἰς τὰς χάριτας. Τόσος γὰρ
 μέγας ἦτορ εἰς τὴν θεολογίαν: ὅλη ἡ ὁνομασία,
 καὶ ἡ φήμη, καὶ ἐκείνη εἰς τὴν σελάν. Καὶ ἐπὶ
 αὐτῇ ἐπέλεξε πρὸς αὐτὸν: ὅπως νὰ τῶν ἁγίων
 τὴν ἐξήγησιν τῶν ἁγίων συμβόλων τῶν πίστεως
 ἡμῶν: ἡ γὰρ τὸ, πιστεύω εἰς εἰνα θεόν, πατέρα
 παντοκράτορα. Λοιπὸν, ὁ πατριάρχης ἐκάμε
 τὴν ἐξήγησιν: καὶ ἐξέλεξε αὐτὴν θεολογικὰ
 καὶ τεχνικὰ: ὡς σοφώτατος, ὅπως ἦτορ: καὶ τὴν
 ἀπέλεξε τῶν σελάν. Καὶ, ὡς τὴν ἐλαβε: καὶ
 ἐχάρη πολλὰ, ὡς ἀκέραιον τὴν ἐξήγησιν αὐτῆς.

Ὅταν ἡ τῶν κληρικών ἐκείνων μετὰ εἰς τὸ σαράν-
 τῶν σελάν, ὡς γινώσκοντες καὶ πεπαδὸς μὲν οἱ
 ἐκ τῶν τεραπεύοντων. Ἀπὸ τῶν ὁποίων ἦτορ ὁ ἑ-
 νας, ὡς ἡ ἀμνηστὴ ὁ μεχεμέτ πείρ, λογισ-
 ται καὶ σοφώτατος εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν μαθη-
 μα, καὶ εἰς τὸ ἀράπικον. Τόσος γὰρ ἦτορ σοφώ-
 ται: ὅλη τὰ βιβλία, τὰ ἐδικάμας τῶν χει-
 ριανῶν, τὰ ἐμεταγλώτισσε εἰς τὴν ἀράβι-
 κην γλῶσσαν, διὰ ὁρῶν τῶν σελάν. Ὁ γὰρ
 σελάν δὲ ἔπαυε ποτε, νὰ μὴ δὲ ἐρωτᾷ
 τὸν ἑαυτὸν ἀμνηστὴ, ὡς σοφὸν αὐθρόπῃ: καὶ
 ἄλλος σοφός, ὅπως εἶχε μετὰ εἰς τὸ σαράν-
 του, ὡς τῆς πίστεως ἡμῶν τῶν χειριανῶν: οἱ
 ὁποῖοι τὰ ἐξηγήθησαν καταλεπῶς: καὶ εἶχε
 χαρὰν μεγάλην, ἀκέραιον ταῦτα.

Μέσση

Inter

pastorali baculo in manu: Musicis interea, Psal-
 morum cantu, Dominum, & sacrorum Principem,
 de more celebrantibus. Tū ipse benedictionem
 populo Domini dedit. His ad hunc modum
 peractis: duxerunt ipsum Pontifices, Clerici,
 & Primores, cum 12 aureis, Pescesij causa, ad
 Sultannum: cuius ipse manum osculatus, illam
 pecuniam in Portam intulit. Deinceps, in cu-
 iusq. anni exitu, binorum millium Ducatorum
 Charatzium dederunt.

Patriarchæ
 ad Sultannum
 reuerentia.

Sub hoc Patriarcha, Ecclesiæ status, perbo-
 nus fuit: rebus pacificè, & sine dissensione vlla,
 procedentibus: utpote dissidijs è medio subla-
 tis, & charitate diuina manente. Pascebat ille
 gregem sibi commissum, in institutione pietatis,
 & informatione animarum ad præcepta Dei.
 Non cessabat, quin singulis Dominicis diebus,
 & Festis iū Christi, iū matris eius virginis, de
 suggesto doceret populum Christianum: cum sin-
 gulari eruditione pollebat: tum ex ore eius, con-
 cionantis & docentis, melle dulcior fluebat o-
 ratio. Linguam quippe, copia & suauitate mi-
 rabilem habebat: doctrinasq. suas, multis sa-
 crarum literarum exemplis pulcherrimè expli-
 cans, illustrabat: ita ut motum afferret cuiusvis
 hominis animo, eumq. cōpungens. Sanè, quan-
 quā cōplures illo tempore doctissimi viri inue-
 nicbantur: nemo abundantia & venustate o-
 rationis cum ipso adæquari poterat. Tam excel-
 lens. n. Theologus erat: ut celebritas nominis
 eius, ad Sultani aures perueniret. Ac mox ad
 ipsum misit: ut sibi explicationē S. Symboli fidei
 nostre, credo in unū Deū, patrē omnipo-
 tentē, conscriberet. Proinde in ea cōmentatio-
 ne Patriarcha elaborauit: omninoq. Theologi-
 cè & artificiosè, pro extimia sapientia sua absol-
 uit: atq. ad Sultannū misit. Qui ut accepit, ei sen-
 tētiā eius pcepit: magna voluptate affectus est.

Magna Ec-
 clesiæ tran-
 quillitas.

Eloquentia
 Patriarchæ
 & diligentia
 docendi.

Patriarcha
 Symbolum
 fidei expli-
 cans, Sulta-
 no misit.

Docti viri,
 in Aula Sul-
 tani.

Vinebant illa tempestate in Palatio Regio,
 nobilissimi & eruditi homines, ex urbe Tra-
 pezunte orti. Equibus erat unus, Amerutza
 filius, Mechemeta Begus: doctissimus & sciens-
 tissimus iū Grecarum, tum Arabicarum, literarum.
 Tanta nāq. in ipso doctrina erat: ut libros no-
 stros (Christianā religionē continentes, & alios)
 iussu Sultani in Arabicā transferret lin-
 guā. Nunquā. n. finē, ex eo, ut erudito homine,
 & ex alijs doctis Aulicis, de fide Christiana
 sciscitandi, Sultanus faciebat: qui ei quoq. ar-
 ticulatim & exquisitè capita & sententiam
 eius edisseruerunt. E quarum rerum auscultatione,
 magnam ipse capiebat voluptatem.

ὅτι τὸ
 πάντων
 ἐπὶ τῷ
 φερίστῳ.

ἐρῶν μετὰ
 αὐτοῦ.

μῖνον εἰς
 τὸν πατρι-
 ἀρχην.

ὅτι οὗτοι
 οἱ κλη-
 ρικοὶ τῶν
 ἀφω-
 ρισμένων
 οὐ
 θυμωθῆσαν.

ὡς τὸν
 μετὰ
 αὐτοῦ.

Μετὰ ἡ εἰς ὅλα τὰ ἔτη: ὅτι τῶν χειριανῶν
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, ὅπως ἀφωρεῖν νομί-
 μως εἰς πλάσμα, ὅπου νὰ σφάλην: καὶ δὲ
 σὺν ζῶντας τῶν, νὰ διορθῶν, καὶ νὰ λατρεῖ
 τῶν εἰς ἐκείνους τὸ πλάσμα, ὅπου ἀφορεῖται
 σὺν ἡ γῆς δὲ λυεῖ τὸ κερμὲς ἐκείνων τὰ ἀφο-
 ρισμένα: ἀμὴν μὲν, ὡς αὐτὸν τύμπανον: καὶ, αὐ-
 τὸν περὶ σὺν καὶ χίλιοι χρόνοι, αὐτὸ δὲ τὸν
 γῆς τῆς τελείας: μόνον σκόνται ἀκέραια, κα-
 θὼς τὰ ἐθαύσαν. Ερῶν μετὰ αὐτοῦ, ἐὰν δὲ ὡν-
 ται, νὰ συγχωρηθῶν: πάλιν νὰ διορθῶν τὰ
 κερμὲς αὐτῶν. Καὶ ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπαν, ὅ-
 τι δὲ ὡνται. Ὡς ἡ γῆς τῆς τὸ παρὰ δόξου μὲν
 σῆμα: ὅπως, καὶ ἐξ ὧν μάλιστα: καὶ πλεονέκτη-
 λη καμῖαν ἐρῶν μετὰ αὐτοῦ: ἀμὴν ἐν τῷ
 αὐτῷ ἐμνηστεύει τὸν πατριάρχην: ὅτι νὰ εὐρὴν αὐθρό-
 πῃ ἀφωρεσμένων: ὅπως νὰ εἶχε πολὺν κερμὲς
 ἀπὸ τῶν κληρικών, ὅπως ἐπὶ ἀρχιερέων, ἀκέραια τῶν
 τῶν τὸ μῖνον, ἐξεπλάγη. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ
 ἐκράζετο κληρικοί: καὶ εἶπε τὸ μῖνον τῶν
 σελάν: καὶ ἐξέμειναν. Ἦλθε δὲ ὁ πατριάρ-
 χης εἰς μετὰ αὐτὸν ἀδελφονίαν μὲν τῶν κλη-
 ρικών: πρὸς νὰ διορθῶν τοῖς τῶν ἀφω-
 ρισμένων. Καὶ δὲ εἶχαν, πρὸς νὰ κάμνῃ διὰ
 τὴν ὥραν: καὶ ἐξήγησαν τῶν σελάν διορθῶν
 ὁλίγας ἡμέρας. Καὶ, ὡς ἐλαβαν τὴν διορθῶν:
 ἐδιὰ λόγους, πρὸς νὰ διορθῶν τοῖς τῶν ἀφω-
 ρισμένων. Καὶ ἔτ' ἐκ τῶν ἐξηγήσεων τῶν γέρον-
 τῶν δὲ τῶν κληρικών: ὅτι εἰς τῶν ἡμέρων ἐξέμει-
 νον τὸν πατριάρχην, κυρὸν γενναῖον τοῦ σχολαρχί-
 ῃ τὸν μὲν πατριάρχην καὶ πολλὰ ὁμορφῶν: καὶ
 εἶχαν ὅς πῃ τὸν ἐξέμεινεν τοῦ πατριαρχείου: καὶ
 ἐκαθεστῶν, καὶ ἐπὶ τὸν θάνατον. Ὁ δὲ πα-
 τριάρχης: μαθὼν τῶν, ἐκ τῶν τῶν αὐτῶν πολ-
 λὰ: νὰ παύσῃ δὲ τὴν αὐθρόπῃ: νὰ ἐλθῇ
 εἰς μετὰ αὐτοῦ, νὰ συγχωρηθῇ. Καὶ αὐτὴν ὡς
 σπέρως ἐτρέχον εἰς τὴν ἀσπῆραν. Καὶ
 ὁ πατριάρχης δὲ ἔπαυε, νὰ τὴν ἐλέγχῃ, καὶ
 ὁνειδίῃ: κατὰ μόνους καὶ φανερώς, ἐμπε-
 ρῶν δεξιερῶν καὶ κληρικών. Αὐτὴ δὲ ἡ τα-
 λαίπωρος: σοφιστὴς εἶσι τὸν διὰ βόλῃ,
 ἐκατηγόρησε τὸν πατριάρχην: ὅτι, ὅταν ἐκρά-
 ζον αὐτὴν, νὰ τῆς ὁμιλήσῃ μυστικὰ: ἡ δὲ ἐλ-
 σε, νὰ τὴν ἐδωκεν ὁ δόξῃ, νὰ ἀμαρτάνῃ
 μετὰ αὐτῆς. Ἀκέραια δὲ τὸν τὸν φε-
 ρῶν λόγον τῆς ἀδίκης κατηγορίας, ἐξε-
 πλάγη. Ἐκράδη δὲ τῶν τῆς κατηγορίας
 τοῦ πατριαρχῆ εἰς ὅλην τὴν Κωνσταντινέ-
 λην: καὶ εἰς ὅλους τῶν πλεονέκτην τῶν. Καὶ ἄλ-
 λοι μετὰ τὸ ἐπίδωσαν: καὶ ἄλλοι δὲ τὸ ἐπί-
 δωσαν. Ὁ δὲ πατριάρχης δὲ εἶχε ἄλλο, τὴν
 ἡμῶν: μόνον μὲν δὲ ἐσπέρῳ ἐορτῇ ἐπεσκα-
 λεσεν ἀρχιε-
 ρῶν.

Inter cetera, quæ ei indicarunt, etiam hoc
 dixerunt, quoscumq. Christiani Pontifices &
 Sacerdotes, legitime ob peccatum aliquod ad-
 missum, sacro cœtu eijciant: nec occupent eos,
 dum in viuis sint, emendare: ut expientur ab
 illo lapsu, propter quem eiecti fuerunt: eorum
 cadauera, ita in exilio spiritali mortuorum, nō
 dissolui à terra: sed remanere, tympanorum in-
 star inflata: nec, si mille etiam transierint an-
 ni, omnino à terra cōsumi: sed restare integra,
 sicuti humata fuerint. Interrogauit amplius,
 num ydem possunt, data absolutione, rursus
 dissolubilia facere ea corpora. Responderunt il-
 li, posse. Ipse, miraculo hoc audito, admiratius
 cohorrui: nec aliud præterea quicquam inter-
 rogauit: sed confestim Patriarcha nunciari ius-
 sit: quæreret hominem, communionē Ecclesiæ
 exterminatum, ante longum tempus vita de-
 functum. Patriarcha, accepto eo nuncio, exter-
 rius est: ac statim accitis Clericis, Sultani ver-
 ba exposuit: qui, mirati sunt. Incidit Patriar-
 cha cum ipsis in grauem curam: huc illuc
 cogitationem voluentes: ubinam tale, iam du-
 dum excommunicationi immortui hominis,
 cadaver reperiri posset. Cumq. nihil ipsis, quid
 facerent, in presentia in mentem veniret: ali-
 quot dierum spatium ad dispiciendum à Rege
 petierunt. Quo accepto: animum per omnia
 versantes, de tali cadauere cogitant. Tandem
 recordantur seniores quidam de Clero: fuisse
 tempore superioris Patriarchæ Gennadij Scho-
 lary, viduam quandam à Sacerdote relictam,
 pulchritudine conspicuam: quæ domum extra
 Patriarcheum habes, questum corpore haud
 obscure vulgato fecerit. Patriarcham, re co-
 gnita, increpasse ipsam, diligentissime monen-
 do: finem faceret peccandi: quò, pœnitentia
 acta, veniam consequeretur. Sed id frustra fu-
 isse: muliere laxioribus habenis se ad libidi-
 nes incitante. Patriarcham interim nō cessasse
 à redarguendo & obiurgando: nec id seorsim
 solum, sed etiam aperte, coram Proceribus
 sacris, & Clericis. At illa misera, Diaboli in-
 stinctu Patriarcham accusat: eū, quādo ipsum
 ad secretā colloctionē accersierit: conatu esse,
 ad nefariū facinus vi pertrahere. Ipse, atrocis
 criminis indigna accusatione audita, totus ob-
 stupuit. Ea criminatio, per totam Constantino-
 polin percrebuit, & in vicinia tota: quibusdā
 veram credentibus, alijs fidem derogantibus.
 Patriarcha quid faceret. Aliud nihil remedij
 erat, nisi hoc. Quodā Dominico festo, accersitis
 Pontifi-

Sultano de
 excommu-
 nicatione
 indicatum.

Questio
 Sultani.

Ad Patriar-
 cham nun-
 tius.

Clericorum
 de excom-
 municata
 muliere re-
 cordatio.

O impurā.

Καὶ ὁ αὐτὸς σὺλταὺν μεχεμέτης ἐβασιλεύσας χρόνους τριανταδύο.

Καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῆς ἐγέναν αὐτοὶ οἱ πατριάρχαι, ὅπως ἐγραψάμεν ὀπίσω τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

Γεννάδιος ὁ χολάριος, ὁ σφώτατος.

Ισίδωρος ὁ πινδαμπικός.
Ιωάσαφ ὁ κύσας, ὅπως ἐγράψεν ὁ σὺλταὺν τὰ γενεὰ τῶν.

Μάρκος ὁ εὐλοκαράβης.
Συμεὼν ὁ τραπεζούντιος, ὅπως ἐβαλιν ἀρχὴ τὸ πεσκέσιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Διονύσιος, μητροπολίτης Φιλιπῶν πόλεως.

Συμεὼν πάλιν ὁ τραπεζούντιος.
Ραφαὴλ ὁ σέρβος, ὅπως ἐβαλε πρῶτον τὸ χαράκτιον.

Μαξιμὸς ὁ λόγιος, ὅπως ἀπαμειν ἄνωθεν, ὅτι ἀπὸ θανάτου ὁ σὺλταὺν ἐπὶ τῆς πατριαρχίας αὐτοῦ.

Ὁμως τῶτον ὁ πατριάρχης, κύρις μάξιμος, πατριαρχεύσας χρόνους ἑξή, ἀπαῆλθε πρὸς κύριον, εἰς τὰς ἐσχάτας μονὰς.

Αὐτῶν τῶν τῶν θανάτου τῶν πατριαρχῶν οἱ ἀρχιερεῖς ὅλοι τῆς δόσεως, καὶ τῆς αἰατολῆς: ἐν τῷ αἵματι ἐδραμάν δρομαῖοι, καὶ ἐσυνάχθησαν εἰς τὴν μητέρα τῶν ἐκκλησιῶν, τὴν καθολικὴν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν, ἣν τῶν κατὰ ἐκείνῳ ἀρχιερέος χρησιμώτατος ὁ ἐφέσας, κύρις Δανιηλὶς ὁ πῶς ἦσαν πολλὰ λογιστάτος. Καὶ ἦσαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι λογιστάτοι ἀρχιερεῖς: ἀπὸ τῶν ὁποῖων ἦσαν εἷς καὶ ὁ θεσσαλονίκης, κύρις νήφων. Καὶ ὡς ἐσυνάχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς: ἐγένετο συνὸς, ἀφ' ἧς ἐκλέξαν πατριάρχην. Καὶ ἐτίθηκα μὲν τῶν ψήφους: καὶ ἐκλέξαν τὸν αὐτὸν θεσσαλονίκης.

ΝΥΦΩΝ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

Μετὰ τῶν ψήφους τῶν τῶν κυρῶν νήφων, ἀφ' ἧς πατριάρχην, ἐδωκαν αὐτῷ τὸ μικρόν μύγμα, καὶ τὸ μετὰ τὸν ἑσπερινόν. Καὶ ἐδωκεν αὐτῷ ὁ Ἡρακλείας τὸ δικανίκιον ἐπὶ χάριτος: καὶ ἀνέβη εἰς τὸν ὑψηλότετον πατριαρχικόν θρόνον καὶ ἀλόγησεν ἱερὰ μυστήρια καὶ κοσμικά. Ἦσαν δὲ τῶν πατριαρχῶν πολλὰ χρησιμώτατος: καὶ ἐδίδασκε καὶ ἡμέραν ἐπὶ ἡμέραν. Καὶ δὲ

Regnavit iste Mechemeta triginta duos annos: quo regnante fuere Patriarchæ hi, quorum nomina subiecimur.

I. Gennadius Scholarius, ille doctissimus.

II. Isidorus, à confessionibus.

III. Ioasaphus Cusas, cui barbam præcidi Sultanus iussit.

III. Marcus Xylocarabes.

V. Symeon Trapezuntius: sub quo initium Pescesij in Ecclesiam introductum est.

VI. Dionysius Metropolitæ Philippopoleos.

VII. Iterum Symeon Trapezuntius.

VIII. Rhaphael Seruus, Charatzij autor.

IX. Maximus, vir doctissimus: in cuius Patriarchatu Sultanum mortuum esse diximus.

Tunc hic Maximus: cum sexennio officium Patriarchæ gessisset: ad Dominum in cælestes mansiones abiit.

Dimulgata morte eius ad omnes Occidentis & Orientis Ecclesiarum Præsides: eodem hi tempore Constantinopolin cucurrerunt: & in magna catholica Ecclesia, quæ mater caterarum Ecclesiarum est, conuenerunt. Erat illa tempestate Pontifex Ephesi, operam maximè utilem nauans Daniel: quia egregia præditus doctrina. Sed & alios multos inuenire erat sacrorum Antistites, studijs literarum, & diuina cognitionis, perpolitos: quorum unus quoque fuit Thessalonicensis, cui nomen erat Niphoni. Cum itaque, ut dictum, conuenerent: Synodum Patriarchæ legendi gratia egerunt: suffragatione ritè facta, ipsum Thessalonicensem legerunt.

X. P. NIPHO, METRO-
POLITA Thessaloni-
censis.

Electioe Niphonis legitimè peracta: de-derunt ei minorem significationem: deinde, etiam maiorem, vespertino cantu finito. Inde Heracleensis ei pedum pastorale in manus tradidit: & ipse, celsissima Patriarchica sede conscensa, sacro & laico bene precatus est ordinem. Erat huius Patriarchæ maximus v-

Mors Ma-
ximi.

Synodus
legendi Pa-
triarchæ
causa.

Quotidie
in Templo
docet Ni-
pho.

δὲ ἦσαν τότε μετὰ λόγου: ἀλλ' εἶχε πλάττειν τὴν γλώτταν, καὶ νοήματα με-γέλα: οἱ ἦσαν περισσώτεροι τοῦ Φιλοσόφους, ὅπου ἦσαν τῶ κατὰ ἐκείνῳ. Ἦσαν δὲ πατρίδα τοῦ τοῦ πελοπόννησον, ἦσαν τοῦ μορέαν, ἡ μὴ ἐξου, ῥω-μαῖα δὲ γενεῆς ἀττικῆς πατρίδας του, ἀρχον-τας ἀλβανίτης. Καὶ τοῦ μικροῦ ἀγα-πῆσε καὶ ἐπώθησε τὴν καλὴν γενεὴν πο-λιτείαν. Καὶ ἐτίθη ἀφῆκε τὸν γόνιν αὐ-τοῦ: καὶ ὑπῆρχεν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος, εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ παντοκράτορος: καὶ ἐγι-νε μοναχός, εἶτα καὶ ἱερέας. Ἐδιδέμενε δὲ πολλὰς χρόνους ἐκείνῳ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ παντοκράτορος. Ὁμως ἀπέθανεν ὁ μη-τροπολίτης τῆς Θεσσαλονίκης: καὶ ἐδιδέμε-νεν ὁ θρόνον χωρὶς ἀρχιερέως καὶ ποιμέ-ντος. Συναχθέντες οὖν οἱ ἐπίσκοποι τῆς Θεσ-σαλονίκης ὅλοι, ἦλθαν εἰς τὴν μητρόπολιν. Καὶ συνόδου γενομένης, μετὰ καὶ τῶν κλη-ρικῶν, καὶ ἄλλων ἱερωμύων, καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πάντων τοῦ λαοῦ: ἐψηφί-σαν αὐτὸν τὸν κύριον νήφωνα: καὶ ἀπέει-λαν αὐτὸν πρὸς καὶ κληρικῶν, μέσῳ εἰς τὸ ἅγιον ὄρος: καὶ ἐτίθησαν αὐτὸν ἀφ' ἀρ-χιερέων αὐτῶν: ὅτι ἡ φήμη αὐτοῦ ἦσαν παν-ταχοῦ βεβοημένη. Ὁμως ὁ αὐτὸς κύρις νήφων δὲ ἐδέλεσε, νὰ τὸ ἀκῆσῃ: ὅτι νὰ εὐ-γῇ τὸ μοναστήριον, νὰ γένῃ ἀρχιερέος. οἱ δὲ ἀγνώπτοι πατέρες τοῦ μοναστηρίου ὡς πῶς πρὸς αὐτὸν: καὶ τὸν ἐδέλεσαν, καὶ ἐπαρεκάλεσαν, λέγοντες: ὅτι τὸ εἶναι ὡφέ-λεια λαῷ. Καὶ ἐπειδὴ ἡ χρεία εἶναι ἀξίου ποι-μαίνε: μὴ παρηκῆσθης ἡμῶν, ἀλλὰ ὕπα-γε μετὰ τῶν ἡμετέρων ὡχῶν: καὶ λάβε-τον θρόνον, νὰ ποιμαίνῃς τὸν χριστιανικὸν λαόν τε κύριον. ὁ δὲ ἀγνώπτος αὐτοῦ, ὁ κύ-ρις νήφων, μὴ ἔχον πλεόν, νὰ εἰπεῖ κανὲν ἄ-τιπον: ἀλλὰ νὰ μὴ εὐφρανῇ παρῆκοι τῶν ὁσιωτάτων πατέρων: ἐπεσκήνωσε τῷ θείῳ μοναστηρίῳ, καὶ αὐτῶν τῶν γέροντας, καὶ πάντας τῶν ἀδελφῶν: καὶ ὑπῆρχε μὲν τῶν Θεσσαλονικαίων ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ: καὶ ἐχρηστοποιήθη μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Ἦσαν δὲ ἐγὼ καὶ πατριάρχης Κωνσταντι-νουπόλεως, ταυτοτρόπως ἀνεβάζῃ ἡ ἀρετὴ ἐ-κείνης, ὅπως τὴν ἀγαπήν.

Ὁμως ἀπέθανεν ὁ πρῶτος πατριάρχης, κύ-ρις συμεὼν ὁ τραπεζούντιος: καὶ ἀφῆκε εἶον ἀπὸ τῆς καὶ δὲ ἐκαμὲ ζωντῶν αὐτῶν καμῖαν οἰκονομίαν ἀφ' ἧς εἶον αὐτῶν: ὅτι νὰ γένῃ τὸ ἐκ-κλησία, ἡ νὰ δόθῃ εἰς μοναστήριον: εἰς ἄλλας

sus: de suggestoq singulis diebus docebat. Non ille quidem alyis omnibus doctior erat: sed laiè profuens inerat oratio, & sententiarum pondus: propterea quod ceteris Philosophis, qui illo tempore erant, antecellebat. Pa- triam ei Peloponnesus præbuerat, hodie Mo- rea appellata. Matrem habuit Romanam, id est, Gracam, nobilissimo genere natam: pa- trem, unum ex Albanicis Proceribus. Ab incunte atate, monastica uita cupiditate ar- sit. Hoc animo præditus, reliquit parentes suos: seq, in sancti montis Monasterium, Pantocra- toris nomine dictum, contulit: ubi in Mona- chorum cætum cooptatus, postea Sacerdotis titulo ornatus fuit. Ac sanè multos annos in illo Monasterio exegit: donec, morituo The- salonicensi Metropolitæ, thronus eius absque sacrorum Antistite ac Pastore mansit. Congre- gati igitur Episcopi Thessalonice cuncti, Me- tropolim ingressi sunt. Vbi, Synodo facta, præ- sentibus Clericis, & alijs sacrorum ordinum viris, Primoribusq, civitatis, & cuncto popu- lo: legerunt ipsum Niphonem nostrum: missisq, honestissimis hominibus, ac Clericis, in montē sanctum: ipsum venire ad se, ut Pontifex fie- ret, iussere: quod præclara de ipso fama sparsa erat longè lateq. Nolebat eos audire Nipho: recusabat exire de Monasterio, & Pontifex fieri. Sanctissimi verò Patres Monasterij, acces- serunt ad ipsum, rogarunt, cohortati sunt: hoc ex re populis fore. Omnino, inquit, opus est Ecclesiæ digno Pastore. Ideo ne de- trecta nostram cohortationem: sed i pedibus faustis, nostris comitatus preci- bus: cape pascendo Christi de nomine dicto gregi thronum. Tunc sanctissimus vir, oratione ipsorum victus (nihil quippe, quod contradicere, habebat) ne centumax adversus religiosissimos Patres videre- tur: supremum diuino Monasterio vale di- xit, & Senam cætui, adeoq, omnibus fratri- bus: ac Thessalonicensis secutus est ad magnā Ecclesiam: Thessalonicensisq, Metropolitæ re- nunciatus est. Inde secuto tempore Patriar- chicum Constantinopoli decus accepit, sicut diximus. Ita virtus extollere sui Studiosos solet.

Eo tempore Symeon Trapezuntius, qui su- præ Patriarcha fuerat, diem suum obiit: reli- ctis magnis, propè innumeris, opibus: nul- lo per vitā testamento super eis facto: Ecclesiæ ne cederet, an monasterijs inferretur: an alio

Ortus eius

Antea fue-
rat Thessa-
lonica Me-
tropolita.

Vide, quid
efficiat Dia-
bolus: cum
Symeon P.
intestato
obiisset.

m + deporta-

καὶ ἔκαμνε λιτανείας καὶ δέσεις.

λγ'. Ἐκαμε δ' εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον χρό-
νος δύο, καὶ μῆνας: καὶ ἔκαμε παραιτήσιμ, καὶ
ὑπὸ τῆς πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον, ὅπως ἦτον,
τῆς κωνσταντινίτης, εἰς τὴν μετανοοῖαν αὐτῶν. Σαλὺν
ἔκαμε παραιτήσιμ ὁ αὐτὸς κύριος Διονύσιος
ὁ πατριάρχης: ἔγινε συνόδος: καὶ ἐκλεξάν
τὸν μητροπολίτην σερρών, ὀνόματι Μανασσή:
τὸν ὁποῖον ἐμετ' ὀνόμασαν μάζιμον.

β'. ΜΑΞΙΜΟΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙ-
της σερρών.

Τὸν ὡπὸν τὸν ἐκλεξάν, ἔκαμαν καὶ τὸν
ψήφους: καὶ ἐδῶκαν αὐτῶν τὸ μικρὸν μόνυ-
μα, κατὰ τὴν τάξιν: καὶ τὸ ἑσπερινόν, ὅπως
ἔφ' ἔ-
ψάλλθη ὁ ἑσπερινός, ἐδῶκαν αὐτῶν καὶ τὸ μέ-
γα. Καὶ τὸν χειρῶν μου λαὸν τῶν κύριος Διο-
γένης, ἐπὶ τῶν πατριαρχικῶν θρόνων ἀναβάς, καὶ
τὴν τελείωσιν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ θείῳ κελίῳ
τῶν πατριαρχικῶν. Ἦτον δ' ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀγιον ὄρος.
Καὶ, ὡπὸν ἔγινε πατριάρχης, Διόγης κακοῦ
ὀνόμα κατ' αὐτῶν. Καὶ ὑβρίζαν αὐτὸν οἱ χει-
ριστῶν, ἱερομυνοὶ καὶ λαϊκοί. Καὶ δικαίως ἡ
ἀδικίᾳ ἦτον, ὅπως τὸν ὑβρίζαν: καὶ τὰς κατη-
γορίας, ὅπως τοῦ ἐλέγαν: αὐτὸς ἡξούρη δὲ αὐ-
τῶν: καὶ αὐτὸς εἶχε, νὰ δώσῃ λόγον ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῆς κρίσεως τῆς φοβερῆς κρίσεως.

Ἐκαμε δ' ὁ αὐτὸς μάζιμος εἰς τὸν πα-
τριαρχικὸν θρόνον χρόνος ἔξη. Καὶ ἔγινε με-
γάλου σκανδαλοῦ διὰ τὸν μοναχὸν καλὸν
γερου, ὀνόματι γαβριήλ: καὶ ἐβόρσαν αὐτὸν
τὸν πατριάρχην, κύριον μάζιμον, ἐκ τῶν πα-
τριαρχικῶν θρόνων. Καὶ συνὸς γενομένης,
ὅπως πῶς νὰ κάμνῃ πατριάρχην: ὁμοφώνως
ἐπεσκέψαν τὸν:

ΝΗΦΩΝΑ ΠΑΛΙΝ, ΤΟΝ
πρώτον πατριάρχην.

Ἐκλεξάντες δ' ἐδῶκαν φορεῖν, διὰ πα-
τριαρχίαν, τὸν ἀπὸ τῆς ἐλπίδας, καὶ τὸν ἡφραμ
εἰς τὴν μεράλιν ἐκκλησίαν: καὶ τὸν πατρι-
αρχικὸν θρόνον ἐπανάλαβε πατριάρχης Διό-
γης συνὸς ἀρχιερέων, κληρικῶν, ἀρχόντων
καὶ πάντων τῶν χειρῶν μου λαῶν. Εἶχε δ' ἐπὶ
πατριαρχικὸν θρόνον χρόνον ἑξή: καὶ ἔγινε
σκανδαλὰ μεράλια, καὶ πολλὰ, διὰ τὸν μάζι-
μον, τὸν πρῶτον πατριάρχην: καὶ διὰ τὸν ἄλ-
λως ἀρχιερεῖς, μητροπολίτας, καὶ ἐπισκό-
πους: ὅπως δὲ ἡ ἐλπίς αὐτῶν, τὸν κύριον νή-
φωνα: καὶ εὐχάλαν αὐτὸν διὰ τὸν φορεῖν
ἐκ

Ecclesiam adibat, preces & supplicatio-
nes faciens.

Consumpsit in administratione Patriar-
chica annos duos, & aliquot menses. Tum,
resignatione facta, in Monasterium suum, u-
bi antea fuerat, Cosinitza, ad opera pœni-
tentie & pietatis, se retulit. Itaque Thro-
no, vacuo facto, & Synodo coacta, electus
est Patriarcha, qui Metropolitam Serris
egerat, Manasses: quem, Maximum transno-
minarunt.

XII. P. MAXIMVS,
Serranus Metro-
lita.

Hunc ubi legerunt, suffragium inierunt:
ac de more, minus ei dederunt indicium: ves-
peri autem, canu usitato decantato, tradide-
runt ei manus. Qui populo Christiano, in Pa-
triarchico suggesto fausta & felicia precatus,
rebus omnibus rite perfectis, in sacratissimā
Patriarchicam abiit cellam. Venerat is e san-
cto monte: cumq; Patriarchica dignitate ex-
ornatus esset: exijt sinistra quadam fama de
ipso. Itaque ludibrio fuit Christianis, tum sa-
cris, tum laicis. Iure ne an iniuria, criminatio-
ne de ipso sparsa: ipse nouerit, rationem in die
illius seneri ac iusti iudicii redditurus.

Praefuit hic Patriarcha sexennium. Tunc,
magna offensione à Monacho quodam, cui
nomen Gabrielus erat, orta: deductus est Ma-
ximus e Patriarchico throno. Inde, concilio
aduocato de nouo Patriarcha sufficiendo:
consentientibus vocibus accitus est is, qui se-
quitur.

XIII. P. NIPHVS,
prior Patriarchatu ite-
rato.

Hunc cum iterum legissent Patriarcham:
miserunt, qui adducerent ipsum in magnam
Ecclesiam. Ita Thronum recuperavit vo-
luntate sacra Synodi Pontificum, Clericorum,
Procerum, & totius Christiani populi. Obti-
nuit illum, per annum unum. Tum, plu-
ribus inimicitiarum grauium causis, à priore
Patriarcha Maximo natis: nec non ab alijs
Pontificibus, Metropolitibus & Episcopis: qui
nullo modo ferre Niphonem uolebant: iterata
est

Male audie-
bat hic Pa-
triarcha.

Officio suo
exutus.

Nipho, ite-
rum reie-
ctus.

ἐκ τῶν πατριαρχικῶν θρόνων, καὶ μεράλης συ-
χύσεως καὶ παρὰ τῆς, καὶ ἄλλου πολλῶν κακῶν.
Καὶ ὅταν ἐβόρσαν τὸν ἐκ τῶν πατριαρχικῶν
θρόνων, καὶ τὸν ἀπεδίωξαν: ἔκαμαν συνόδον,
πῶς νὰ κάμνῃ πατριάρχην: καὶ ἀνέφεραν πολ-
λὰς ἀρχιερεῖς εἰς τὸ μέσον. Τέλος ἡ ἐκλεξάν
ὁμοφώνως τὸν δράμας.

ΙΩΑΚΕΙΜ, ΔΡΑΜΑΣ ΜΥ-
τηροπολίτης.

Τὸν γὰρ, ὡς τὸν ἐκλεξάν: ἔκαμαν καὶ τὸν
ψήφους κατὰ τὴν συνήθειαν. Καὶ λαβὼν τὸ
μικρὸν μόνυμα, καὶ τὸ μέγα: καθίσαν εἰς τὸν πα-
τριαρχικὸν θρόνον. Τὸν ἦτον ἄνθρωπος νέος:
καὶ ἰδιότης ἀμνηστὸν ποῦ καὶ χερσιμώταις, καὶ
ἐν ἀρετῇ, καὶ πεπαισμένος. Καὶ, διὰ νὰ ἔχῃ αὐ-
τὸν τὰ χαρίσματα: τὸν ἀγαπήσαν ὅλοι οἱ
κῶσμοι, ἱερομυνοὶ καὶ λαϊκοί.

λθ'. Ἡ βελήθη δ' εἰς τὸν πᾶν εἰς τὴν ἱβηρίαν:
διὰ νὰ δώσῃ διχλίαν καὶ διολογίαν πρὸς τὸν
τὸν ἱβηρίαν αὐθιχῶς τῶν τόπων, ἐκείνης, καὶ πάντος τοῦ
λαῶν. Καὶ ἐτῆ ὑπὸ τῆς ἡγεμονίας ἐδέχθησαν αὐτὸν,
καὶ οἱ αὐθιχῶν, καὶ οἱ ἀρχόντες, καὶ ὁ κῶσμος
ὅλος, μετὰ πολλῆς τιμῆς καὶ δόξης.
αβ'. καὶ ἐφίλοδωσαν αὐτὸν πολλὰ καὶ πε-
ριστά: ὅπως τὸν πεπαισμένον αὐτῶν, ὅτι ἦτον ὅλος
μνηστὴς τῶν χειρῶν, τοῦ μεράλης ἀρχιερέως.
Καὶ, ὡς ἐπάτησε καὶ ἰδε ὅλους τὸν τόπον ἐκεί-
νον τῆς ἱβηρίας: ἐγύρησε, ἦλθεν εἰς τὴν Κων-
σταντινῶν, εἰς τὸν θρόνον αὐτῶν, μετρίον
πολύ.

λβ'. Καὶ, ὡπὸν ἦλθεν: ἐφθόνησαν αὐτὸν πολλὰ,
τὰ τῶν πα-
τριαρχικῶν, καὶ κληρικῶν, καὶ μίσητος κωσμητοῦ. Καὶ
τεταρτῆς, ὡς καὶ μητροπολίτης συλβερίας: τὸν ὁποῖον ἐκά-
θησαν διὰ τῆς κακῆς πράξεως αὐτῶν, ὅπως
τῶν χαρισμάτων εἰς τὸν κόσμον φανεραῖς: καὶ δὲ ἦτον
μόνον ἄξιός, νὰ τὸν ἐκαθήσθην: ἀμνηστὸν, νὰ
τὸν ἐκαθήσθην, καὶ ἐσυκώθη τῶν τόπων, καὶ
ὑπὸ τῆς εἰς τὸ διβαίν τῶν σελταίων: καὶ ἐβα-
λε πᾶσι πρὸς εἰς τὸ χαρῆς τῆς φλωρίας χί-
λια: καὶ ἔγινε ὁμοῦ χιλιάδες τρεῖς. Ἀκούσαν-
τες ὅτι τὸν οἱ πασιὰδες: τὸν ἐδέχθησαν πολλὰ
καλῶς.

Καὶ ἐτῆ τῆς ὥρας ἐκράξαν τὸν πατριάρχην,
αὐτὸν τὸν κύριον Ἰωακείμ, καὶ τὸν ἡφραμ. Εἰ μὲν
ἐργαίς τὰ χίλια φλωρία, τὰ πᾶσι πρὸς εἰς εἰς
πᾶς ἐβαλσαν ὁ μητροπολίτης συλβερίας, διὰ
νὰ γένῃ πατριάρχης: ἐτῆ νὰ καθίσῃ εἰς τὸν
θρόνον. Εἰ δ' ἐκ δὲ πρὸς ἐργαίς: νὰ εὐχῇ, νὰ κα-
θήσθην πατριάρχης: ὅτι εἶναι ἀπόφασις
καὶ ὁρισμὸς τῶν σελταίων ἑταῶς.

est ipse e Patriarchico solio deductio, magna
cum animorum confusione, Ecclesie perurbat-
ione, aliorumq; malorum incurfione. Illo ad
hunc modum exacto, & relegato: coacta de-
novo Synodo, de alia Patriarcha surrogando
consultatum est. ac multis e Pontificum nume-
ro nominatis, tandem una voce electus, Dra-
ma Antistes.

XIII. P. IOACHIMVS,
Dramæ Metro-
lita.

Electioe huius facta, ad suffragia secundū
consuetudinem uum est. Accepta proinde, &
minore & maiore eius rei indicatione: augu-
stissimam sedem cepit. Erat hic, etate quidem
iuuenis, nec doctrina expolitus: verum Eccle-
siasticis rebus perutilis, virtute conspicuus, ani-
mo submissus. Propter huiusmodi animi indo-
lem, charus omnibus fuit, & cōsecrati, & ciui-
lis ordinis.

Consilium deinde cepit proficiscendi in Ibe-
riam: ut preces & benedictionem Principib.
regionis, omniq; populo, impertiretur. Quod
profectus, exceptus est & à Primorib. et à nobi-
litate, & à ceteris omnib. magno honore reue-
rentiāq;. Munera ei multa & eximia dederunt:
respicientes ad animi eius demissionē, & mode-
stiam: qua se totum ad imitationem Christi, si-
mit Pontificis, conformauerat. Postquam sin-
gula Iberie loca obcundo vidit: e peregrina-
tione reuertit, ac Constantinopolin ad Thronū
suum opulentus redijt.

Ab eo tempore mox, magna in ipsum inui-
dia exorta est multorum: Pontificum, Clerico-
rum, & quorundam Laicorum. Erat quidam
Metropolita Selybrie: quem propter improba
facta sua, omnibus nota, ea dignitate moue-
rant: nec tantum ea pœna, verum lapidatione
etiam, dignus erat. Surgens hic, in Senatum
Sultani accessit: & annuo Charatzio, seu tri-
buto, aliud mille Ducatorum adiecit: ita ut iā
fieret trium millium. Quo Basse audito: ipsum
mira comitate exceperunt.

Tunc statim accersuerunt Patriarcham
Ioachimū, dicentes. Si acquiescis additio-
ne mille Aureorum: quam Selybrienfis
fecit, Patriarchatus consequendi causa:
resideto sanē in Throno tuo. Sin abnuis:
exibis, & illi locum tuum cedes: quia hec
est Sultani sententia & imperium.

Elogium
huius Pa-
triarchæ.

In Iberiam
profectio.

Inuidia ad
uersus Pa-
triarcham,
& Chara-
tzij incre-
mentum.
Ecce.

Patriarcha
tus à Sulta-
no quatuor
habitus.

Noluit

ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΑΛΙΝ ΤΟΝ

πατριάρχικον θρόνον ἐ-
λαβε.

Περὶ οὗτοι δὲ ὀλίγοι καὶ ἡμεῖς: ἡ βασιλεύς δὲ
δούρα φέρει, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πύ-
λαιον: καὶ ἐπὶ τῇ πύλῃ, καὶ ἐλαβε μερ-
κὰς κληρικὰς: καὶ ἐφάσκει ἐκεῖ πᾶσι τοῖς.
Ἡ δὲ οὗτοι δὲ πᾶσι ἐπαυθῆσαν ὁ πατριάρχης,
ὅπου ἐκαμὲν ὁ πατριάρχης: ἐσπῆρας, νὰ δώ-
σῃ τὰ πνευματικὰ φλωρεῖα: νὰ δώγῃ τὴν
πατριάρχικον δόξον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐκά-
θισεν αὐτὸς: καὶ δὲν ἤθελε, νὰ τὴν ἐδεχ-
θῇ, ἐδὲν νὰ τὴν ἰδῇ: μόνον ἀπέστειλεν δόξον τῆς
ὑποθέσεως αὐτοῦ: καὶ ἀπεδίδον αὐτὸν δόξον
ὅλον τὸν τόπον αὐτοῦ, ὡς ἐπιβάλλει καὶ πα-
ράνομον.

Ἀκούσας δὲ τὰς λόγους ὁ πατριάρ-
χης: ἐλυπήθη πολλὰ, καὶ ἐντροπιάσθη: καὶ
ἐγύρῃ, καὶ ὑπάγῃ εἰς τὸ δολοβίσιον: καὶ
δὲν πικρὸν αὐτὸ ἀπέθανε ἐν τῷ αἵματι:
ἐσπῆρας, νὰ ἀδύνησῃ: μὴ δυνάμεν, νὰ ὑπο-
μείνῃ τὴν καταφρόνησιν.

Καὶ μαθόντες οἱ κληρικοὶ τὸν θάνα-
τον τοῦ πατριάρχου: ἐσώσαν ἀρχιε-
ρεῖς, διὰ νὰ ἰδοῦν, ποῖον εἶναι ἀρμόδι-
ον, νὰ κάμουν πατριάρχην. Καὶ καθί-
σαντες ἐπὶ σινώδῃ, ἐζήτησαν ὁμοφώνως τὸν
πρώτον.

ΠΑΧΩΜΙΟΣ ΠΑΛΙΝ, Ο

πρώτον πατριάρ-
χης.

Κοινῇ δὲ γνώμῃ ἀρχιερέων, κληρικῶν
τε, καὶ κοσμικῶν, τῶν τε ἀρχόντων, καὶ τοῦ
λαοῦ, τοῦτον πάλιν πατριάρχην
ἐπεσκέλεσαν: καὶ τὸν πατριάρχικον θρό-
νον ἐπαυθῆσαν, καὶ ἐκάθισεν εἰρηνικῶς.
Τότε ἦτον ὁ σοφώτατος καὶ θεολογικώ-
τατος κύριος μανουὴλ, ὁ μέγας ῥήτωρ τῆς
μεγάλης ἐκκλησίας, ὁ πελοποννησια-
κός.

Ἐπὶ τῆς πατριαρχίας τῆς, ἦτον καὶ ὁ
πατριάρχης Ἀρσένιος, τὸ γένος δόξον-
λης: ὁ ποῖον ἐλαβε τὸν θρόνον τῆς ἀγιοπά-
της μητροπόλεως μονεμβασίας, ὡς ἀνόμιμος,
καὶ ἐξωκάνονον, ἀναξίως. Καὶ, νὰ μάτ-
τῃ, λέγει, ὁ Ἀρσένιος, ἦτον Διάκων-
νας: καὶ ἦλθεν δὲ τὴν Βενετίαν εἰς τὴν
μονεμβα-

DECIMVS SEXTVS

Patriarcha Ioachimvs, ite-
rata Patriarchica po-
testate.

Post modicum tempus, hic iterum pe-
regrinari, & Moldauiam inuicere, para-
uit. Itaque Clericis aliquot comitatus,
in viciniam illius peruēnit. Rescuerat
Moldauus de additione, ad tributum à Pa-
triarcha facta: cum hic, quingentis Duca-
tis datis, Pachomium è Throno excussisset:
& ipse imbi se collocasset. Noluit ergo e-
um Princeps ille recipere: imò ne videre
quidem: sed Ministros aliquot misit: qui
hominem tota regione ipsius excedere ius-
serunt, ut Patriarchatus contra canones in-
scensorem.

His audiis, Patriarcha valde indoluit,
& puerfactus est. Itinere itaque conuer-
so, Dolensium perrexit: ac dolore animi in
morbum delapsus, mox extinctus est: cum
talem sui contemtionem concoquere non
posset.

Cognita morte Patriarchæ à Clericis:
conueniens Pontificum indictus est: ut de a-
liodoneo, in locum eius substituendo, de-
liberarent. Sedentes itaque in sacra Syno-
do, concordī voce superiorem Pachomium re-
quisuerunt.

DECIMVS SEPTIMVS

Patriarcha rursus, pri-
or Pachomius.

Communi sententia, inquam, Pontifi-
cum & Clericorum, interque seculares no-
bilitum & plebis, hunc ad Patriarchicam ad-
ministrationem reuocarunt. Thronum ergo
recepit, & pacifice praesedit.

Eotempore vivebat doctissimus vir,
& Theologus praestantissimus, Manue-
lus Peloponnesius, magnus magnæ Ecclesiæ
Rhetor.

Sub hoc quoque Patriarcha vixit legum
contemptor Arsenius, genere Apostoles: qui
indigne violatis legibus & canonibus, in thro-
num sanctissimæ Metropoleos Monembasie se
intulit. Cognoscite, quas, quib. machinamētis.
Erat iste Arsenius, Diaconus: venitq. Venetijs
Monem-

Patriarchæ
apud Mol-
dauiam re-
pulsus.Eiusdem
mors.Synodus
Patriarchæ
gratia.

Ecce.

Manuelus
Rhetor.De impro-
bo Arsenio
Monemba-
siaz throni
raptore.

μονεμβασίαν, μετὰ τῆς δυνάμεως, τὴν Βε-
νετίαν δηλονότι τῆς ἀφεντίας: ἐσπῆρας, ὅπως
ὁρῶν αὐτὴν τότε. Καὶ εἶχε δέλημα παρ' αὐ-
τῶν, καὶ παρὰ τῆς λεγάτης τῆς πόλεως: ὅτι, ἀφ' ἧς
γενεῖς ἀρχιερέως, νὰ εἶχαι τὸν θρόνον τῆς μονεμ-
βασίας ἀνεμποδίστως. Καὶ, ὅπου τῶν ἱερω-
μένων, ἡ τῶν κοσμικῶν, φανήσκει ἐναντίον
καὶ ἀπειθεῖς: νὰ παύσῃ μετὰ τῆς πόλεως, καὶ
νὰ ἐξορίσῃ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὡς ὁ-
λῆς τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὁμῶς ἦλθεν εἰς τὴν μονεμ-
βασίαν: ἐδίδεκε δὲ ὁρῶν τῆς αὐφεντίας
τῶν Βενετῶν πρὸς τὸν αὐφεντίαν τοῦ
τόπου: καὶ πρὸς τὸν ἀρχιερέως, καὶ πρὸς τὸν
λαόν. Ὡς δὲ ἰδὼν οἱ μονεμβασίαν τῶν
ὁρῶν: ἐπεσκέλεσαν αὐτὸν, καὶ ἐτίμησαν
μεγάλως, καὶ διαβάλλοντο: ὅτι ἦτον καὶ σο-
φώτατος μέγας. Λοιπὸν, τῆς τῆς ἀφεν-
τίας, ὡς ὑπάγῃ, ἐκείνῃ Διάκων: ἐστειλε,
καὶ ἐπεσκέλεσε τὸν ἐπίσκοπον τοῦ ἐλούς:
καὶ ἐχειροτόνησεν αὐτὸν, πρεσβύτερον.

Τότε συμβέβηκεν ἐκαμὲν ἐκεῖ, ὅπως νὰ χει-
ροτονηθῇ ὁ αὐτὸς Ἀρσένιος, μητροπολίτης
μονεμβασίας. Καὶ οὕτως ἐκαμὲν τὸν ἐ-
λούς, τὸν ἐπίσκοπον, εἰς τόπον τοῦ οἰκ-
μικῶν πατριάρχου. Καὶ δύο ἱερεῖς ἐβα-
λαμὲν εἰς δύο μητροπολίτας: τοῦ Λακεδαι-
μονίας, καὶ τοῦ χειρῶν πλεως. Καὶ ἔως
ἐκαμὲν αὐτοῖς τῶν ψήφους: καὶ ἐδωκαν αὐ-
τοῦ τὸ μικρὸν μὲνυμα, καὶ τὸ μέγα μετὰ
τὸ ἐσπῆρας. Καὶ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ, λειτουργί-
ας γενεμῆς, ἐχειροτόνησαν αὐτὸν, μητρο-
πολίτην μονεμβασίας: καὶ ἐδύσαν αὐτὸν
μετὰ τῶν ἱερών ἐνδυμάτων, τῶν ἀρχιερε-
τικῶν: τοῦ τε πολυτίμου σάκκου, καὶ ἀμο-
φορίου, καὶ τῶν ὀπλοίων. Ὡς τῆς ὡρῆς
νομίας: ὡς τῆς κολακίας τῶν ἐλεεινῶν. Ὁ γνή-
σιος καὶ μητροπολίτης μονεμβασίας, ὁ νομί-
μος καὶ χειροτονηθεὶς τῆς ἀγιοπάτης τοῦ
καὶ ἀρχιερέως μετὰ τῆς ἐκκλησίας, ἐλθόντες ὕψι-
ος: καὶ διὰ νὰ ἀφενδύσῃ οἱ Βενετικοὶ τὸν
θρόνον αὐτοῦ, ἀπεδίδον αὐτὸν, καὶ δὲ πρὸς
τὸν πῆρεως ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς, μὴ ἐχῶν, πού
νὰ καθίσῃ, νὰ κάμῃ θρόνον: ὑπάγῃ εἰς μί-
αν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ, ἡ ὅποια ἦτον ἡ κορών-
ης: καὶ ἐκεῖ ἐκαμὲν θρόνον: ὅτι τότε ἡ αὐτὴ
κορώνης εἶχε πᾶσι λαόν, ἀρχοντας μεγά-
λους, καὶ ἀλλὰς χερσὶν ἀνδράς, καὶ πᾶσι
τὸν πολὺν λαόν. Καὶ αὐτὸς ὁ ὡρῶν-
μώτατος Ἀρσένιος, ζῶντος αὐτοῦ τῆς γνη-
σὶς ἀρχιερέως, ἐλαβε τὸν θρόνον αὐτοῦ, μετὰ
τῆς δυνάμεως τῶν Λατίνων: καὶ ἐμείχθη τὴν ἐκ-
κλησίαν χερσὶν, τῆς θεῆς.

† ὁ πολλὸς
ἀξίος καὶ
ἐνδο-
μῶς ἐστὶν
τῆς ἐκ-
κλησίας,
καὶ ἀρχιε-
ρέως.
* ἦτον καὶ
δύοιν τῶν
θεῶν.

Monembasiam, magna Venetorum proce-
rum potestate instructus: pertinēte tunc ad i-
psorum imperium illa urbe. Pugnant
ipsi pro eo: causam eius agebat Papa lega-
tus: concedentes ei, quando fieret Pontifex,
thronum Monembasie citra controuersiam.

Quod si quis vel sacerdotum, vel Politicorum
hominum, se illi opponeret, nec pareret: acri-
ter eum punitum iri atq. ad eum exterminatum
iri è loco illo, ad omne tempus vitæ suæ. Tunc
igitur, ut capi dicere, Monembasiam venit:
mandatum & commendationem Venetæ do-
minationis, Praefecto ciuitatis, Patribus, &
populo, exhibuit. Monembasiam, post-
quam eas literas viderunt: demisse exce-
perunt hominem, honore & reuerentia

prosequentes. utpote praeclara etiam erudi-
tione & doctrina preditum. Proinde Ar-
senius iste, qui illò Diaconus venerat, mi-
sit, qui Elëum accirent Episcopum: qui e-
um declarauit Presbyterum. Quo tem-
pore consilium ab eis cūsum est, Arsenij
Monembasias Metropolitæ creandi. Ita ipse
suffragium inierunt: & minus ei dederunt
iudicium, ac post vesperas maius. Postri-
die, Liturgia celebrata, cum Monembasie Me-
tropolitæ renunciarunt: sacrisq. Pontificalib.

induerunt: precioso sacco, & superhumerali,
& ceteris. O iniquitatem contra leges: ὁ adu-
lationem miserandorum. Verus Monem-
basie Metropolitæ, qui legitime à sanctissima
Christi Ecclesia magna ordinatus erat, vi-
uus valensq. supererat. Huius thronum
ut in potestate sua Veneti haberent: & de eo
quod liberet, facerent: expulerunt tum ipsum,
tum antecessores ipsius. Is ergo non ha-
bens, ubi resideret, ubi thronum constitue-
ret: in quendam suorum Episcopatum se con-
tulit, qui erat in ciuitate Corona: Ibi posuit
sibi thronum: quod tunc ea ciuitas affluebat
multitudine populi, nobilibus & potentibus,
alijsq. praestantibus viris, magna denique
ciuium frequentia. Ipse verò Arsenius, iniu-
stissimus homo, viuentē ipsius germano Pon-
tifice, occupauit sedem eius, ope Latinorum
fretus: Ecclesiamq. Christi, Dei nostri, adulte-
rio inquinauit.

Veneti ma-
gistratus cō-
medatitijs
instructus,
Monemba-
siam uenit.Recipitur
honorificè.

O cecitas

Monemba-
siaz Metro-
polita fit il-
legitimè:Legitimo
Episcopo,
à Venetis
expulso:

Ἀλλὰ ἰδέτε, καὶ τί χειροτονίαν ἔλαβε. ὁ ἐπίσκοπος, καὶ οἱ ἱερεῖς, ἐκαμν αὐτὸν, μητροπολίτην. Φερίζου ἡλῖε, καὶ σκιάζου ἡ γῆ, εἰς τὴν τοιαύτην πόλιν. Ο μητροπολίτης κάμνη ἐπίσκοπον καὶ ἱερεῖς, κατὰ τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα, ὡς Δαλαμ-βανου οἱ θεοὶ κανόνες: ἀμὴ ὁ ἐπίσκοπος, καὶ οἱ ἱερεῖς, δὲν κάμνη μητροπολίτην. Πῶς νὰ γένῃ ὁ υἱὸς πατέρος, ἢ ὁ πατέρας υἱός; τὸ εἶναι ἀδύνατον, καὶ ἀσεβέστατον, καὶ ὑπονομιώτατον. Ἀμὴ ὁ πατέρας, κάμνη χρεῖα, νὰ ἔχει πῆλιν, ὡς πατέρας, καὶ κε-φαλή τοῦ υἱοῦ: ὁ δὲ υἱὸς νὰ ἔχει πῆλιν, ὡς υἱός, καὶ δούλος τοῦ πατρὸς τῆς: καὶ οὐχὶ τὸ εἶναι τὸν. Ο πατριάρχης δὲ, κατὰ τὸ πα-τριαρχικὸν ἀξίωμα, ὡς πατὴρ τῶν πα-τέρων: καὶ, ὡς ποιμὴν τῶν ποιμένων, μητρο-πολίτην, ἀρχιεπισκόπων, καὶ ἐπισκόπων, καὶ πάντος ἱερωμένου καὶ κοσμικοῦ ὅλης τῆς οἰκουμένης. Καὶ χειροτονεῖ τὸν μητρο-πολίτην: καὶ μητροπολίτης μητροπολίτην χει-ροτονεῖ, μὲν ἐπιτροπῆς τῆς πατριάρχης, κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα. Καὶ ἐπίσκοπος ἐπίσκοπον χειροτονεῖ, μὲν θε-λήσεως τῆς μητροπολίτης.

Ομοῦς, καθὼς ἔλαβεν ὁ αὐτὸς Ἀρσένιος, τὴν θρόνον τῆς μονεμβασίας ἐξω κανόνων, ὡς ἔπομεν: ἐλετήργει μετὰ τοῦ ἱεροῦ * σιω-θρόνου, ὡς μητροπολίτης: καὶ χειροτονίας ἐκαμνε, ἀναγνώσας, ὑποδιακόνες, Διακό-νας, καὶ ἱερεῖς, καὶ πάντα ὅλα τὰ ἀρχιερατικά. Καὶ μαθὼν τὸ τὴν μητέρα τῶν ἐκκλη-σιῶν, ἡ καθολικὴ καὶ μεγάλη: ὡς ἐπὶ ἐκ-λαμ πρὸς αὐτὸν τίμιον πατριαρχικὸν χρῆμα: ἵνα παύσῃ τῆς ἀρχιερατικῆς ὑπερησι-ας: ὡς ὑπονόμως οὐκ ἐχειροτονήθη, καὶ μοιχεύει πνέματικῶς: καὶ αὐτὸς χειροτο-νία δὲν ἔλαβεν, ἐδὲ χάριν τοῦ παναγίου πνέματος. Ο ἐπίσκοπος ἔχει χάριν τοῦ παναγίου πνέματος: καὶ δίδει, ὅ-ταν κάμνη ἱερεῖς κατὰ τὸ τῆς ἐπισκόπου ἀ-ξίωμα: καὶ ἡ χειροτονία ἐκείνη εἶναι ἀγία καὶ σερεῖα, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιεῖ πνέματι. Ἀμὴ ἐπίσκοπος νὰ χειροτονῇ μητροπολίτην: εἶναι ἀσεβέστατον, καὶ μακρόν ποτὶ τὸν θεόν: καὶ συγλήρωσις μὲν τοῦ σπτανίου: ἐσπντες αὐτῇ ἡ χειροτονία, νὰ μὴ δὲν εἰς αὐτὴν χάρις τελῶς ὑπὸ τοῦ με-γάλου ἀρχιερέως χρεῖς, τῆς θεῆς ἡμῶν, καὶ πα-τέρας τῆς παναγίας αὐτῆς πνέματος: ἀμὴ ὁργὴ καὶ κατάρα, καὶ εἰς τὴν χειροτονίαν, καὶ εἰς τὴν χειροτονήσαντα.

Λοι-

Sed opere precium est, examinare ipsius ordinationem, seu declarationem, qualis extiterit. Episcopus, & Sacerdotes, ipsum creant Metropolitam: Horresce Sol, ingemisce terra, ad istam legum conculcationem. Metropolita facit Episcopum & Sacerdotes, pro Pontificia dignitate, & prescriptio sacrorum Canonum: non vicversa Episcopus & Sacerdotes, Metropolitam. Quæ est ista perversitas: ut filius in patrem transeat, aut pater in filium? Fieri hoc non potest, impium est a legibus abhorret. Sed necessitas flagitat, ut pater honorem habeat patris, & sit caput filij: filius vicissim honore fruatur, qui filio convenit, & patri subijciatur suo: non autem contra fiat. Patriarcha verò, pro Patriarchica eminentia, ut pater patrum sit: & ut Pastor pastorum, Metropolitanarum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & omnium sacra- torum laicorumque, per totum terræ orbem. Hic ergo creat Metropolitas: & Metropolita Metropolitam designat, Patriarcha permissa, pro potestate et autoritate, quam à Patriarcha accepit. Sed & Episcopus Episcopum, Metro- polita permittente, eodem modo facit. Verum institutam narrationem persequor.

Tum itaque thronum Monembasie Arsenius, eo, quo diximus, modo adeptus, extra canones: sacris operando cum sacro confes- su, pro Metropolita se gerebat: Anagnostas designabat, Hypodiaconos, Diaconos, & Sacerdotes. Omnia denique pontificia munia ex- quebatur.

Hæc cum rescivisset magna & catholica Ecclesiarum mater: missum est ad eum vene- rabile Patriarchicum scriptum, quo interdici- cebatur ei Pontificali administratione: ut qui violatis legibus ordinatus esset, & spirita- le faceret adulterium: cum ipse nec ordina- tionem, nec sancti Spiritus gratiam, accepisset. Episcopum habere gratiam sancti Spiritus: eamque dare, quando faciat Sacerdotes ex Episcopica autoritate. Talem designationem, esse sanctam & ratam, beneficio & gratia san- cti uniuscujusque Spiritus. Sed ut Episcopus desi- gnet Metropolitam: id verò, cum summa im- pietate coniunctum esse, et à Deo remotissimū: confociationem denique cum Satana: quando- quidem ad talē ordinationē, nulla planè sum- mo Pontifice Christo, Deo nostro, & sanctissi- mo eius Spiritu, accedat gratia: sed ira & ex- ecratio, tum in ordinantem, tum in ordinatū.

Iniquitas
creationisPatriarchæ
superemi-
nentia.Patriarchi
co rescri-
pto iustus
desistere
transgressi
one sua Ar-
senius.

Hoc

Λοιπὸν, ὁ αὐτὸς Ἀρσένιος, ὡς ἐδὲν ἐξέτατο τὸ τίμιον καὶ περσικὸν χρῆμα τὸ πατριαρ- χικόν: αὐτὸς ἐδὲν ἐλογίσθη αὐτὸ: ἀμὴ ἀντε-γραψέ πρὸς τὴν καθολικὴν μεγάλην ἐκ-κλησίαν: εἰς πλάττον ὑβρίζοντα τὸν πατρι-άρχην, καὶ οὐ πμωπάτης κληρικῶν: καὶ ἀτιμίας πολλὰς ἐφλύαρε ὁ πετυφλωμέ-νιος: καὶ δὲν ἐπὶ σόδραμεν εἰς τὸν ἱατρὸν: νὰ λάβῃ θεραπεῖαν καὶ ἱατρῆαν: εἰς τὸν κοῖνον αὐτῶν καὶ δὲ σπῶν, τὸν οἰκουμενικὸν πα-τριαρχῶν: τὴν ἐμψυχὴν εἰκόνα χρεῖς, τὴν ἱατρῆα τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σαμάτων: ἀμὴ ἐ-σπντας, νὰ ἐπαρδῇ ἡ χάρις τῆς θεῆς ἀπ' αὐτῶν: καὶ νὰ τὸν ἐκκερδίσῃ ὁ διάβολος: ἐπεσιν εἰς ἀπὸ γνῶσιν, καὶ ἐλὰφον δὲν εἰς τὴν ἐάντην, ὅτι καλῶς ἐκαμνε.

Ὡς δὲ ἰδὲν ὁ πατριάρχης, μετὰ τῆς ἱερῆς αὐτῆς σιωδῆς, τὴν αἰαοχυντῆαν αὐτῆς, καὶ τὴν ὑποχρῆσιν, καὶ τὸ ἀπειθεῖς: ἐπεμψαν χρῆμα τίμιον πατριαρχικόν εἰς τὴν μονεμβασίαν, καὶ ἐκλήθη αὐτὸν. Καὶ ἰδέτε καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς καθαιρέσεως αὐτῆς.

Παχώμιος, ἐλέω θεῆς ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινῆς πόλεως, νέας ῥώμης, καὶ οἰκουμένης πατριάρχης. Τῇ ἡμῶν σιωδῇ καὶ περσικῇ μετρείῳ τῇ: καὶ τινὼν συμπαρόντων ἀρχιερέων, μετὰ τῆς ἡμετέρας πάντος κλήρου: ἀνενέχθη περὶ τῆς ὑπονομίου νῦν μονεμβασί-ας, τῆς λεγομένης ἀποσπῆς: ὡς τοῖς ἀπὸ ἀντι-χρῆς ὁρμωκομένοις χρεῖς ἰανόις, τὰ χαλατῖνοις δηθὲν χαλζόμοις, περσικῇ σκανδαλα καὶ συγχήσεις: καὶ ἀντιπρὸς ὅλως ἀφορισμῶς ἐκδανάζει κατ' αὐτῶν: μὴ γινώσκων ὁ μά-ταιος: ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀρεῖς τῶν καὶ ὁνῶν ὑποκείται: ὡς ὑπονόμως, καὶ ἐξω κανόνων, ἀναξίως περσῆς, εἰς ὃν νῦν λε-γεται εἶναι. Καὶ τοῖς περσῶν κατ' αὐτῶν συ-νοδικῶς ἐνταῦθα τρακπῆσαντες, τὴν κατ' αὐτῆς ἀπόφασιν διὰ μόνης ζωσῆς φωνῆς ἐξε-νεγόντες, ἤρκεσθον μεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πάντες πάντες κινῶν λίδον κατὰ τῶν ἐκείνης ὁρσῶς ὁ-ξω: καὶ ὁ δὲ ὅλως βέλεται, κατὰ τὸν ἰσθμὸν ἐκ-κῆνον, ὅποι τυγχάνωσιν, ἰσῆαι: καὶ ἡ μετρεί-της ἡμῶν, ἔτω σιωδῇ καὶ ἐγχεάφως, ἐκδικῶνται, ὡς συγχιστῶν καὶ σκανδαλοπι-δὸν κατὰ τῶν ὁρσῶς ὁξω, ἔχει αὐτὸς ἀφω-ρισμῶν ἀπὸ τῆς ἀγίας, καὶ ὁμοσῆς, καὶ ἀ-διαρέτης, καὶ ἀσυγχήτης, τρεῖς δὲ: τὸν εἶναι τῇ

Hoc venerandum Patriarchæ, & ado- randum, rescriptum, ut accepit Arsenius: pro nihilo putavit: sed responsum ad sanctā catholicam Ecclesiam rescripsit, iniuria & contumeliæ plenum, quā in Patriarcham, quā in venerabiles Clericos: multa magno cum contemptu in eos deblaterans, homo cæcus. Adeo noluit ad Medicum accur- rere, capiendæ medicinæ & curationis cau- sa: ad communem omnium Dominum, Oe- cumenicum Patriarcham: ad animatam i- maginem Christi: tum animorum, tum cor- porum, Medici: sed, cum semel ei gratia Dei adempta esset: in possessionemq. miseri Dia- bolus venisset: in desperationem incidit, im- probissimum suum factum impudenter de- fendens.

Sed ipse co-
temptim
rescribit.Ergo depo-
nitur.Exemplum
Patriarchi-
ci, Arseniū
deponen-
tis, scripti.

Patriarcha igitur, & sacrum cum ipso concilium, cernentes eius impudentiam, in- obedientiam, & inobsequentiam: miserunt sacrum Patriarchicum Monembasiam rescri- ptum, quo ipsum de throno detraxerunt: cuius sententiæ exemplum hic subieci- mus.

Pachomius, miseratione Dei Archi- Episcopus Cōstātinopoleos, noue Ro- mæ, et Oecumenicus Patriarcha. Ad no- strā, in Synodo præsentē, & quorūdā unā sedētiū Pontificū, cū toto Clero no- stro, mediocritatē, relatū est de illegiti- mo nūc Monēbasia, Apostole nomina- to: q̄modo ubiuis locorum Christianis, studio nimirū Latinis gratificādi, prebe- at offendicula & p̄turbationes: nec ue- reatur excommunicationes euomere cō- tra eos: nolens intelligere uanus homo: sese esse illū, q̄ condēnationib. et execra- tionib. canonū subiaceat: ut qui illegiti- mē, sp̄riticū canonibus, indignē in lo- cum inuaserit, in quo nunc dicitur esse. Atqui, cū antea causam eius hīc Sy- nodicē tractarem: sententiā in e- um viua tantū uoce pronuntiare, sa- tis habuimus. Sed quia non cessat, om- nem mouere lapidem: ut officiat sin- gulorum locorum rectē sentientibus: nec ullo pacto uult, utpote ludæ imi- tator, eodem, ubi illi sunt, ire: ideo me- diocritas nostra, Synodico processu, &

scripto concepto, eum iustissimē, ut perturbatorem, & scandalorum aduersus pios autorem, separat firmiter, à coniunctione, abscissum sanctæ, confubstana- tialis, indiuiduæ, & inconfusæ, Trinitatis: unius illius substantia & nu- mero,

n 3 mero,

τῇ εὐσεία, τῷ ἀριθμῷ, παντοκράτορι, καὶ ὑποτάττει τῶν ὅλων, θεῷ: ἐν τῷ νῦν, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ὡς δὲ πάλιν αἰαξίως καὶ παρὰ νόμους περιβαίνει εἰς τὸν τῆς μονεμβασίας ἀρχιερατικὸν θρόνον: ἔχει καθηκνέμενον, καὶ γεγυμνασμένον πάσης ἱερωσύνης καὶ ἀρχιερατικῆς ἀξίας, τὸ σωστόν. Οὕτως, ἐν ἀγίῳ δόξανόμεθα πνέματι. Πάτας δὲ, ὅτ' ἀπανταχοῦ ὁλοκαυτωμένους ὁδοὺς δόξους χριστιανῶν, ἔχομεν ὁλοκαυτωμένους καὶ συγχωρημένους, ἐν ἀγίῳ πνέματι. Μάλιστα δὲ, ἵσχυος κατέχειται ὁ καὶ ὁ ἡρώδης: ἡ μετέπειτα ἡμῶν, τῇ παντοδυναμίᾳ ἐξουσία πῦθις, καὶ ζωαρχικῆς, καὶ παντοκράτορος πνέματι, ἔχει ὁλοκαυτωμένους, καὶ συγχωρημένους, καὶ λελυμένους, καὶ ἐλθόντες δὲ σπέρμα καὶ ἐκείνης. Οὕτως καὶ περὶ τῶν, ἐν ἀγίῳ δόξανόμεθα πνέματι. Οὐ αἰτία περὶ αὐτῶν ἀμειψίας, ἡ περὶ αὐτῶν τῶν πατρῶν ἡ ἀρχὴ ὑποτάσσεται. Ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀπανταχοῦ δολοποιῶμεν ὁδοὺς δόξους χριστιανῶν τὰ κατ' αὐτῶν ἡμῶν, καὶ ὅπως αὐτῶν περὶ ἐλθόντων, ὡς ἔχοντες ἱερωσύνης: καὶ μὴ συγχέοιτο ὅπως τῶν ὁλοκαυτωμένων ὑποτάσσεται ἀφορισμῷ. Ὡς εἴνεκα καὶ ἡ παρὰ αὐτῶν ἐγγράφος ἀπόφασις ἐν ἐγκύκλιον ἐπιστολῇ ἀπελευτῇ εἶδε.

ΕΙΧΕ ΔΕ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ
ΤΙΜΙΑΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΧΕΙ-
ΡΟΣ ΤΟ.

ΡΕΛΙΩ ΤΟΥ ΡΙΩ,
ΝΟΤΣ ΤΟΥ ΡΙΩ:

Ὡς οὖν ὁ πατριάρχης δὲν ἐξαίρετον μόνον τῶν τῶν καθαιρέσιν τῶν Ἀρσενίων: ἀλλ' καὶ εἰς τῶν κλητῶν, καὶ εἰς τῶν κυθηλῶν, καὶ εἰς ἄλλους τὸ πᾶν τῶν Βενετῶν, ὅπου ἦσαν ὁδοὺς δόξους, ἐξαίρετον καθαιρέσιν εἰς τὸν ἱερεῖς: ὅπως ἐκμετρήσῃ, καὶ ὅσοι ἔχον αὐτὸν διὰ ἀρχιερατῆν, νὰ εἶναι ἀφορισμένοι. Εἰδὲ δὲ ὅτι ἀδελφῶν τῶν χειροτονηθέντων ἱερέων καὶ διακόνων: νὰ ὑποτάσσονται εἰς ἄλλους ἀρχιερεῖς νομίμως: νὰ χειροτονησῶν αὐτοὺς ὁ δὲ ἄλλος φορεῖν κατὰ νόμους: ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ περὶ, δὲ ἐν τῇ χειροτονίᾳ, διὰ τὸ εἶναι ἐξω κανόνων.

Λοι-

mero, omnipotentis, cunctarūq; condi-
toris, Deitum in hoc, tum in futuro se-
culo. Rursus eadē mediocritas nostra,
eundem, ut indignē, & conculcatis le-
gibus, in Pontificalem Monembasia se-
dem progressum, constante sententia
inde deiecit, & pro deiectione habet: omni
prorsus sacerdotio, & Pontificia digni-
tate, exutum. Hæc est sententia nostra:
quam S. Spiritu autore approbatore in
ipsum pronunciamus. E contrario uerò,
cunctos pios Christianos, ubicunq; lo-
corum sunt, benedictione nostra prose-
quimur, ueniamq; illis peccatorum da-
mus, de uoluntate & ope S. Spiritus.
Maximè autem illos, quoscutq; execra-
tus iste à communione Ecclesiæ eiecit:
mediocritas nostra, omnipotente pote-
state diuini, uiuifici, & omnipotentis, Spi-
ritus, benedictis censet, & ueniam con-
secutos, solutosq; & liberos uinculo &
reatu. Hanc sententiam de ipsis etiam,
per spiritum S. pronuntiamus: cuius cau-
sa immediatè produciuntur adoranda Pa-
tris est hypostasis. Vnde cunctis, qui-
buscunq; in locis sunt, re cte sentienti-
bus Christianis, nota facimus, quæ con-
tra eum egimus: ut ne omnino quisquā
ad ipsum accedat, tanquam uestigiū
habentem sacerdotij: neq; ullo modo
confundatur effusa ab ipso excommuni-
catione. Quibus de causis, etiam hæc
scripta sententia nostra, sub communis
ad omnes Epistolæ edita est forma.

Subscriptum quoq; Veneranda
Patriarchæ manu erat,
Mense Iunio,
Indictione XII.

Tum Patriarcha, non tantum hanc Arse-
nij deturbationem scripsit: verum etiam in
insulas Cretam & Cythera, aliag; loca Ve-
netorum, in quibus p̄ij, recteq; de Religione
sentientes, debebant, Sacerdotum ab illo or-
dinatorum, et illū pro Pontifice habentium, de
lectionem & excommunicationem prescri-
psit. Potestatem uero fecit respicientibus Sa-
cerdotibus & Diaconis, conferendi se ad al-
ios, legitimè factos, Pontifices: qui eos de in-
tegro, secundum leges ordinarent: quando-
quidem illa prior, nō esset ordinatio, quia ex-
tra Canones.

Exemplum de
positionis
huius, in co-
plura loca
missa.

Itaq;

Λοιπὸν, ὡς ἕκαστε τῶν ὁδοῦν βασιλέων:
ὅτι ποῖται χρονοματῶν ἀπέσειλεν ὁ πατριάρ-
χης κατ' αὐτῶν: δὲ ἐδωκεν δὲ τὸν τῶν ἐν τοῖς
πλῶν, νὰ σαματῶν τῶν εἰς τὴν μονεμ-
βασίαν: ἀλλ' ἐμίσθυσεν αὐτῶν ἐν τῷ ἁ-
μα: καὶ ὑποτάσσεται εἰς τὸν πᾶν: καὶ ἀντιφε-
ρεν εἰς αὐτὸν λόγους σκληροὺς καὶ φοβεροὺς, καὶ
εἰς τὸν καρδινάλιους: ὡς ὅτι οἱ ῥωμαῖοι τὸν
πάπαρον ἔχον διὰ αἵρετικόν, καὶ τὸν καρδ-
ινάλιον.

Ἀκούσας δὲ τῶν ὁδοῦν πᾶσας: ἡ δὲ ὁδοῦν, ὅτι
αὐτὸς ὁ Ἀρσένιος εἶναι πολλὰ τοῦ πατρός, καὶ
μελὸς τῆς ἐκκλησίας, τῆς πρεσβυτέρης ῥώ-
μης: ἐξαίρετον πᾶν τῶν αὐθεντῶν τῆς Βε-
νετίας κατὰ τῶν ῥωμαίων, τῶν χριστιανῶν. Καὶ ἐλα-
βον αὐτὸν ὁ αὐτὸς Ἀρσένιος: καὶ τὴν ἡφαιραν εἰς
τὴν αὐθεντίαν: καὶ ἐγένετο πολλὴ σύγχυσις καὶ
παράχη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ῥωμαίων εἰς
τὸν μέγα Γεωργίου. Καὶ ἐκινδυνώσαντες πε-
λοὶ τῶν ῥωμαίων, νὰ θανατωθῶν διὰ ἀναγ-
κασίας τῶν αὐτῶν Ἀρσενίων. Ἀλλ' ὡς ἐλογιάζε-
ται, δὲ ἐπετύχε: καὶ δὲ τὸν πᾶν τῶν ἀπέσει-
λεν, ἀμετρήσας, εἰς τὸν ἀφορισμὸν: καὶ
ὑποτάσσεται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, ὅπως τῶν νεοφύτων
αἵρετικῶν, καὶ τῶν διπλοπῶν. Καὶ ὁδοῦν μετὰ
καρῶν, τὸ ἐλεεινὸν αὐτῶν κορμὴ μαύρον,
τυμπανιστοῦ. Καὶ ἡ τὸν φέβεται καὶ τὸν, νὰ
τὸ εἶδεν αὐτὸν πᾶν.

πρὸς τὴν
θεῶν.

Τῶν ὁδοῦν ὁ σκληρὸς ἐπὶ τῶν μεθώων ἀ-
πὸ παλαιῶν: ὅπως τῶν τῶν ῥωμαίων οἱ Βενετικοί. Καὶ
ὅλους τὸν αὐτὸν, χρονοματῶν καὶ νέων, ὡς δὲ
καὶ χρονοματῶν. Καὶ ὁδοῦν, καὶ ἐκτετακέντες δύο πύργους
μετὰ κεφαλὰς αὐτῶν: καὶ φαίνονται ὡς τῆς
σήμερον, ἡ τὸν εἰς πᾶν χιλία πηλὸς ἀκόσια,
ἀπὸ χρονοματῶν γυνήσεως.

Επὶ δὲ τῆς πατριαρχίας τῶν αὐτῶν γεγενη-
μένης κυρῆς παχωμίου, ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς σκλη-
τῶν Πατριαρχίας: βασιλεύσας χρόνον τριαν-
ταπέντε. Καὶ ὅτι τῆς βασιλείας τῶν ἐγιναν
πατριαρχαὶ αὐτοῖς, ὅπως ἐξαίρετον ὁδοῦν.

Νήφων, ὁ θεσσαλονίκης.
Διονύσιος, ὁ πρῶτος πατριάρχης.
Μαξιμῶς, ὁ σερραῶν.
Νήφων, ὁ πρῶτος πατριάρχης.
Ιωακείμ, ὁ δρᾶμας.
Παχώμιος, ὁ ζιχνοῦ.
Ιωακείμ, πάλιν τὸ δὲ ἄλλο.
Παχώμιος, πάλιν καὶ αὐτὸς τὸ δὲ ἄλλο.
Επὶ τῆς πατριαρχίας τῶν τῶν κυρῆς Παχω-
μίου, ἀπέθανεν, ὡς εἶπαμεν, ὁ σκληρὸς, ὅπως
ἡ τὸν

Hoc Pachomio Patriarcham agente, diē suā obiit, uti dictū, Sultanus Baiazita, secundus

Itaque ergo, cum violator iste discipli-
na didicisset: tales à Patriarcha literas con-
tra se missas esse: non potuit amplius Mo-
nembasia prae pudore consistere: sed confe-
ssim se inde proripuit: ad Papamq; profe-
ctus, exposuit apud eum Cardinalesq; atro-
cibus verbis & criminationibus, quid sibi
accidisset: addens Papam & Cardinales, He-
reticos à Patriarcha & Græcis censeri.

Auditis his, Papa: quod sciret, quanta, et
quam eximia eruditio, Arsenij esset, eumq;
membrum Ecclesiæ veteris Romæ esse: pro-
lixè ad Venetum Magistratum scribit, in
Græciæ Christianos inuehens. Quam episto-
lam cum ipse Arsenius eò auuisset: accidit
magna perturbatio confusioq;, Græci ad S.
Georgium Ecclesiæ: ac multi Græcorum, in
periculum capitis inciderunt, rebus, ita ut
vehementer ab Arsenio exacerbatis. Ve-
rum tamē nil eorum, quæ sperauerat, obti-
nuit: sed agri tudine animi uictus, mortuus
est, nulla pœnitentiā acti, in excommunicatio-
ne: abijtq; anima eius: quod Nestorij, & aliorū
Hereticorum: ac reperiuntur aliquando post,
miserabile corpus eius, nigrum, admodum
tympani turgens: ita ut omnes, qui id vide-
bant, terrentur, & contremiscerent.

Expugnauit Sultanus Baiazita Me-
thonen vi & armis: cum eam Venetii in pote-
state habuissent: omnemq; masculinum se-
xum, iuuenum, virorum, & senum, ad uf-
que duodecimum ætatis annum, interemit.
Iussu eiusdē, duæ turres ibi extructæ, imposi-
to presidio: quæ etiam nunc hodie ceruantur.
Erat is annus natī Christi, mille simus quin-
gentesimus.

Sub Patriarchatu prescripti Pachomij
nostri, obiit Sultanus Baiazita: postquam
triginta nouem annos Regno præsuisset.
Eo regnante fuerunt Patriarcha, hi sub-
scripti:

I. Nipho, Thessalonica Metropolitā.
II. Dionysius, qui antea Patriarcha
fuerat.
III. Maximus, Serrarum.
IIII. Nipho, i. rum.
V. Ioachim, Drama.
VI. Pachomius, Zichnenis, Metropolitā.
VII. Iterum Ioachim.
VIII. Pachomius, & ipse denuo Pa-
triarcha.

Arfenius
Papam adi-
ens, inuehi-
tur in Pa-
triarcham.

Moritur ex
communi-
catus.

Methone
1500.
capta.

Mors Baia-
zita.

Selimus
imp. 1512.

n 4 Impe-

αὐτὰ μέσον αὐτῶν ἔγινε. Καὶ ἔτι μερικοὶ κλη-
ρικοὶ ἀφῆκαν τὸν πατριάρχην ἐκεῖ: καὶ αὐ-
τοὶ ἐμπήκαν εἰς καρφίβη, καὶ ἦλθαν εἰς τὴν
Κωνσταντινὴν πόλιν. ὁ δὲ πατριάρχης ἦρε κα-
ρφίβη εἰς τὴν κύπερον: καὶ ἐπέρασεν, καὶ διγῆκεν
εἰς τὴν σφραγῆν: καὶ ὑψήγειν εἰς τὰ ἱεροσόλυμα
μέσση: καὶ τὸν ἀγίου πάφου τῆς χειρὸς ἐπεσκού-
νησεν, καὶ ὅλως σὺν ἀγίᾳ τόπῳ: καὶ ἐλαβε με-
γάλῳ χαρᾷ, ὅπως ἡξιώθη τοιαύτης χαρῆς.

Οἱ ὁ κληρικοὶ, ὡς ἦλθαν εἰς τὴν μεγάλην
ἐκκλησίαν: ἔμαθον πινὲς τῶν ἀρχιερέων τὸ
ἔλθινον αὐτῶν: ὅπως ἐγύρουν σκανδαλισμέ-
νοι ἀπὸ τοῦ πατριάρχου. Εκαβαλίδουν τὴν
ᾠδὴν, καὶ ἦλθαν εἰς τὸν πατριάρχην: καὶ μὴ τὴν
κληρικῶν, καὶ μὴ τῶν ἀρχόντων, ὁμίλησαν, καὶ
ἐσυμφώνησαν κατὰ τὴν πατριάρχην. Καὶ σὺν
τοῖς ἐκαμαρῶν, τὸν δὲ μέγαν ἐκ τοῦ πατρι-
άρχου θρόνον. Καὶ ἔτι ὑψήγειν, καὶ ἐκαμαρ
ἐπανόσταν εἰς τὸ χαράτζιον, φλωρία πάλαι
κῆσαι: καὶ ἔγιναν ὁμῶς χιλιάδες τέσσαρες. Διό
πρὸς ἑμισὶ χιλιάδες φλωρία ἦτον ὅσοι
πρῶτος πατριάρχης: καὶ ὡς φαίνεται
ὅπισθεν ἐγγράφως, πῶς καὶ πῶς ἐκαμε
ἐπανόσταν. Ὡς δὲ ἐκαμαρ τὴν ἐπανόσταν,
τὰ πυντακόσια φλωρία, οἱ ἐχθροὶ τῶν αὐτῶν
κυρὸν ἱερεῖς: ἐκλήθησαν ἐπὶ συνόδῳ ἀρχιερεῖς
καὶ κληρικοὶ, καὶ πινὲς τῶν ἀρχόντων ὀλί-
γοι: καὶ τὸν σωζόμενον, πατριάρχην ἐ-
κλεξαν.

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΝ, ΤΟΝ ΣΩ- ΖΟΠΟΛΕΩΣ.

Ὡς γὰρ ἐκλεξαν τῶν: ἐν τῷ ἁμαρτῶν
ψήφῳ ἐκαμαρ: καὶ τὸ μικρὸν μείνυμα, καὶ
τὸ μέγα, τῶν ἐδῶκαν. Καὶ εἰς τὸν πατριάρχη-
κὸν θρόνον τὸν ἐκάθησαν μὴ πολλῆς βίας:
φοβέμενοι, μή πως καὶ ὁ κύριος Ιερემίας πε-
τάξῃ, ὡς αἰετὸς, καὶ ἐλθῇ εἰς τὸν θρόνον αὐτῶν:
καὶ δὲν φθάσαν, νὰ κάμῃ τὸν ὑποψήφι-
ον αὐτῶν. Ἀμὴ τὸ πλῆθος τῶν ὀυβερῶν καὶ
δουλοῦν χειριστῶν, τῶν πάλαι, καὶ τοῦ γα-
λατᾶ, ἐδέναν ὑψήγειν, νὰ τὸν ἰδεῖ, ἢ νὰ τὸν ἐ-
πεσκιώσῃ: μόνον αὐτοὶ, ὅπως τὸν ἐκαμαρ, καὶ
ἐχὶ ἄλλῳ.

Καὶ, ὡς εὐλεπε τῶν τῶν καταδίκῳ
ὁ ἐλεεινὸς Ιωαννίκιος: ὅπου ἐκαθέζετο εἰς
τοῦ πατριάρχου θρόνον: καὶ πινὰς δὲ ὑ-
πήγειν, νὰ τὸν ἐπεσκιώσῃ, ὡς πατριάρ-
χην: ἀλλ' ὑβρίζον αὐτὸν, καὶ ἀναθεμάτι-
ζον: καὶ ἐλυπῆτο πολλὰ πολλὰ: ἐχὶ μόν-
ον αὐτὸς, ἀμὴ καὶ ὅλη ἡ συνοδία αὐτῶν:
καὶ

inter ipsos exorta est. Vnde accidit, ut nonnul-
li Clerici, relicto ibi Patriarcha, nauim conscen-
sa, redierint Constantinopolin. At Patriarcha
nauim in Cypro naclus: traieclus, in terram
exscensum fecit, Hierosolymamq. inijt. Ibi san-
ctum Christi sepulchrum adorauit, ceteraq.
sancta loca: & singularem voluptatem cepit,
quod tanta ipsum gratia Deus dignatus
esset.

Enimvero Clerici ut redierant ad magnā
Ecclesiam: rescuerunt quidam de Pontifici-
bus reditum eorum: eos propter disidium cū
Patriarcha redijisse. Equitantes itaq. eodem
tempore, in Patriarcheum venerunt: cum Cle-
ricisq. & Primoribus collocuti, aduersus Pa-
triarcham conspirarunt: & Synodum, eius ē
Throno eijciendi causa, conflarunt. Hoc con-
silio perrexerunt: & accessionem ad tributum
fecerunt, Aureos quingentos: ita ut summa to-
to fieret quatuor milliū. Antea enim, tria & di-
miatium Ducatorum, iam inde à primis Pa-
triarchis pedetentim procedendo, fuerant:
quemadmodum in retro scriptis apparet: qui-
nam alio atq. alio tempore amplificationem in-
dlexerint. Additione illorum quingentorum,
ab inimicis Hieremie facta: confidentibus in
concilio Pontificibus & Clericis, ac de nobili-
tate paucis quibusdam, Sozopolitanus ele-
ctus est.

XX. P. IOANNICIUS. Sozopoleos Metropo- lita.

Post electionem huius, statim ad suffraga-
tionem itum est: induciumq. tum minus, tum
maius, ei factum. Tum in Patriarchicum thro-
num festinanter ascendere coactus: metuenti-
bus, ne Hieremias instar aquilæ renouaret, &
Thronum suum reciperet: priusquam ipsi suū
Patriarcham constituissent. Verum de piorum
& reuerentiam numinis honestatisq. habentiū,
grege in urbicorū, tum Galatanorum, ne-
mo illius videndi, aut honorandi causa, acces-
sit: sed tantum, qui ipsum euexerant, nec alius
quisquam.

Huiusmodi condemnationem sui cū cer-
neret Ioannicius, ille miser Patriarchici thro-
ni occupator: à nemine ad se accedi, nec se Pa-
triarchico honore affici: sed contumelijs inces-
si, & diris deuoueri: valde magnum dolorem
cepit: nec ipse solum, sed & omnes gregales i-
psius:

Disidium

Alius Patri-
archæ im-
proba defi-
gnatio, &
Charatzij
auctio.Ioanniciū
multitudo
nō recipit.

καὶ ἐκλεξαν μετὰ τὸν καταδίκῳ, ὅπως ἐ-
μελε νὰ ἐλθῇ εἰς αὐτῶς.

Ὅμως ὁ πατριάρχης κύριος Ιερემίας, ὡς δι-
έσκετο εἰς τὰ ἱεροσόλυμα: ἀκασε παρ' αὐτῶν
τοῦ ὑπὸ βασιλῆως καὶ ὑπονόμου Ιωαννίκου τὴν ἐ-
πανόσταν, ὅπως ἐκαμε: καὶ τὸν εὐχαλεπὸν ἐκ
τοῦ πατριάρχου θρόνον αὐτῶν, καὶ τὸν ἐλα-
βεν αὐτῶς: καὶ ἔτι ἡνώθησαν ὁμῶς οἱ τέσσαροι
πατριάρχαι, καὶ ἐλειτέργησαν: καὶ μὴ τὴν λει-
τὴν γὰρ ἀφώρουν αὐτοὺς, τὸν κακὸν γενόμε-
νον πατριάρχην: καὶ ὅσοι ἐγνωμοδότησαν, καὶ
ἔγινε. Λοιπὸν, οἱ πατριάρχαι ποιήσαντες ἐκεῖ,
εἰς τὰ ἱεροσόλυμα, ἡμέρας ἑπτά μὴ ἴσ' οἰκήμεν
καὶ πατριάρχης, κυρὸς Ιερემίας, ὑψήγειν εἰς τὸν
θρόνον αὐτῶν.

Ὁ δὲ αὐτὸς κύριος Ιερემίας, ὁ πατριάρ-
χης, ἦρχετο ἀπὸ γῆς, ἦρχε τῆς σφραγῆς, μετὰ
τῆς συνοδίας αὐτῶν, εἰς τὴν Κωνσταντινὴν πό-
λιν, ἰδὲν τὸ τέλος. Καὶ, ὡς ἐσπλήσιασε
ταῦτα τὰ μέρη: ὑψήγειν τὸν καλὸν Πρι-
μασίαν, καὶ τὸν περσικὸν: καὶ ἐχαίρετῃ-
σθῶν, ὅτι ὁ πασιᾶς ἠρώπα αὐτῶν πολλὰ.
Καὶ αὐτὸς ὁ πασιᾶς ὑψήγειν εἰς τὸν πό-
ν: νὰ κάμῃ ἐξέτασιν εἰς μεγάλας ὑποθέσεις.
Καὶ ἔπειτα πατριάρχης: ὅτι σῆρε εἰς τὸν Γα-
λατᾶν: καὶ καθεζοῦ, ὡς νὰ ἐλθῶ ἐγὼ, νὰ
σὲ δώσω τὸν τόπον σου. Καὶ ἔτι τὸν ἐ-
πεσκιώσῃ, καὶ ὑψήγειν εἰς τὸν Γαλατᾶν,
εἰς τὸν ναὸν τῆς χρυσοπηγῆς, καὶ ἐκάθησε. Καὶ
(ὡς τῶν θυμάτων) ὡς τὸ ἀκαστὸν λαὸς: ἐ-
δραμε. Καὶ τὸν πλῆθος λαὸν ἦτο: ὅτι τρεῖς
ἡμέρας ἔτρεχαν, καὶ ἐφίλῃ τὴν ἀγίαν χι-
τῶν αὐτῶν.

Ὡς δὲ ἦλθεν ὁ πασιᾶς, καὶ ἐκάθησαν
εἰς τὸ διβαθν: ἐγῆκεν ὁ λαὸς, καὶ
ἐφώνησαν μετὰ τῇ φωνῇ: σὺλτανέ μου,
τοῦ πατριάρχου πατριάρχην Ιωαννίκιον
δὲν θέλμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας: μόνον
τοῦ πρῶτου θέλμεν, ὅπου ἔγινε κατὰ τὸν
νόμον μας, καὶ κατὰ τὴν πίστιν μας. Καὶ
ἔτι τὸ ἐκαμεν ὁ πασιᾶς ἀρτῆς τοῦ βασι-
λέως: καὶ ὅρκεσιν, ὅτι νὰ γένῃ τὸ θέλημα τοῦ
λαῶν: ἀλλ' ὡς ὁ πρῶτος πατριάρχης νὰ σέρ-
ξη τὰ πυντακόσια φλωρία: ὅπως ἐβαλε πε-
ρισσότερα ἀπ' αὐτὰ εἰς τὸ χαράτζιον ὁ αὐτός
πατριάρχης.

Ἐπὶ τὴν αὐρὸν δὲ ἐκάθησαν ὁ πασι-
ᾶς εἰς τὸ διβαθν: καὶ ὑψήγειν καὶ οἱ δύο πα-
τριάρχαι, καὶ ὁ λαός. Τότε ἐξέφώνησεν
ὁ πασιᾶς τὴν ἀπόφασιν τοῦ βασιλέως.
Καὶ, ὡς ἀκούσεν ὁ κύριος Ιερემίας, ὅτι νὰ σέρ-
ξη τὴν ἐπανόσταν, εἶπεν: ὅτι ἐγὼ τῶν δὲν σέργω,
μόνον κάμνω ὑποθήκην:

psius: & vehementer propter superuenturam
sibi condemnationem flebam.

Tunc Patriarcha Hieremias, Hierosoly-
mis adhuc versans, audiuit de illegitima Io-
annicij consensione, & tributi aggrauatione:
Thronique ab illo, se deiecto, occupatione.
Proinde, in unum collecti quatuor Patriar-
che, Liturgiam obierunt: post quam repti-
tium Patriarcham, & piorum cœtu extermina-
runt: & omnes illos, quorum suffragijs sedem
rapuerat.

Deinde, aliquot diebus Hierosolyma a-
pud Oecumenicum Patriarcham Hieremi-
am consumptis, singuli Thronos suos repeti-
uere.

At ipse Hieremias, terrā cum suo comi-
tatu Constantinopolin versus redijt, videndi
exitus causa. Quo postquam appropinqua-
uit: obuiam fit bono Ebr. imo Bassa, cum salu-
tans honorat, inter se gratulantur. Charus
enim admodum Bassa erat. Proficiscebatur
hic in quendam locum, ob magna nego-
tia exequenda. Tunc inquit ad Patriarcham:
Vade Galatam. Ibi prastolare, donec
redeo. Tunc te in locum tutum resti-
tuam. Patriarcha, cum ei reuerenter gratias
egisset: Galatam abiit, & ad Templum Chry-
sopega commoratus est. Hoc ubi populus re-
sciuu (o rem miram) concurrir: idq. tanta
frequentia, ut triumphum in osculanda sancta ma-
nu eius absumpserit.

Bassa reuerso, & pro tribunali sedente:
cunctus domo exiens accessit populus: ac cla-
more sublato, dixit: Domine noster, istum
perperam factum Ioannicium, nolumus
in Ecclesia nostra ferre: sed illum priorē
repositum, qui secundum leges nostras
& fidei nostræ conuenienter, factus fuit.
Voluntate hac populi ad Regem relata: fieri
iussit hoc eorum postulatum: ea duntaxat
conditione adiecta, ut antecessor Patriarcha
penderet illos. quingentos Aureos: quos tri-
buto addidisset eius successor.

Postero die Bassa, in publico loco se-
dens, postquam eo venissent ambo Patriar-
che, cunctusq. populus: sententiam Regis
clara voce recitauit. At Hieremias, audito,
standum esse illo tributi auctu, respondit: Non
accipio ego istam conditionem, sed Pa-
triarchatu potius ab eo.

Verum

Adulterini
Patriarchæ
excommu-
nicatio.Hieremie
P. cum Bas-
sa colloqui-
um.Commora-
tio ad
Chrysope-
ga.Relatio ad
Sultanum,
de eo resti-
tuendo.De senten-
tia Regis re-
stituitur.

Ο δὲ ὁσπεθὶς λαὸς, ὡς ἄκουσαν τὸ τοῦ ἑδρα-
μαί, καὶ ἐφίλησαν τὸ ποδᾶν τῆς πασιᾶς· καὶ ἔ-
στρεψαν τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, μὴ θέλοντες τὴν αὐ-
τῆς κυρτὴν ἱερεμίαν. Καὶ ἔτι τὸν ἀρπαζάν, καὶ τὸν
ὑποῖον, καὶ τὸν ἐκάθησαν εἰς τὸν πατριαρχί-
κον θρόνον, μὲν τὴν μετὰ τὴν τῆς βασιλέ-
ως· καὶ ἔγινε χαρὰ μεγάλη εἰς τὴν πόλιν, καὶ
εἰς τὸν γαλατῶν, τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὅτι ἐπὶ παν-
γύρῳ σὺν τοῖς πωλητοῖς χωρίοις.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ ΠΑΛΙΝ, Ο

κά.

πατριαρχίης.

Verum enimvero populus, audito hoc: proprie-
tate sua accurrens, deosculatur pedes Bassæ:
auctarium approbat, quantumvis reclamante
Hieremia. Ita eum rapiunt, abducunt,
in Patriarchico throno locant, comitante ma-
gno Regis Tzausehe: magna tunc latitia &
gratulatione, tum per urbem, tum Galatæ,
die illo exorta: die festo non modo ab ipsis,
sed etiam à vicinis locis, solennibus ceremo-
nijs acto.

XXI. P. HIEREMIAS, pristino honore re- stituto.

Posteaquam ergo hic in sublimi Throno
resedit: amicos quidem suos, maiore charitate
complexus est: inimicos vero leniens, amicos
sibi reddidit, venia eis data: gratulatiq̃ue
sunt sibi homines de virtute eius: quod is es-
set, ut scripsimus, homo paci deditus, & hu-
militate modestiæ, animi conspicuus. Illum
autem supposititium Patriarcham Ioanni-
cium, ciuitate expulerunt: qui pudens factus di-
scessit: probris contumelijs anathematica ex-
ecratione, omnibus pijs incessantibus. Nec mul-
to tempore post, malus male, & cum dolore,
periit: anathematicus, constrictus, seu tympa-
num inflatus, repertus est: quandoquidem à
quatuor Patriarchis, propter iniquitatē suam,
Ecclesiæ consortio spoliatus fuerat. Ita pœnas
merito suo dignas miser dedit.

Illā tempestate, quā ius Throni sui rece-
perat hic Hieremias: accidit magna pertur-
batio confusioq̃, magnæ Ecclesiæ: & omni-
bus pijs, tum consecrati, tum profani, ordinis.
Omnes enim literis eruditi et docti Turcarum
conuenerant: notitiam certam ex scriptis suis
habentes: urbem hanc Constantinī, armis &
vi expugnatam à Sultano Mechemeta fu-
isse. Proinde legem exhibuerunt: quacun-
que ciuitas, deditione recusata, vi expugna-
ta esset: in eius ciuitates nulla Ecclesia Græca
sacris operandum, imò ne Ecclesiam quidem
talem ullam ibi relinquendam, esse: sed de-
ciendam, & à fundamentis euertendam. Ha-
buerunt eam legem Turcæ occultam: cum qui-
dem de expugnatione urbis certi essent: Im-
peratorem, & populum cunctum, casum esse:
ipsamq̃ urbem, ut diximus, ferro expugnatā.
Itaq̃ parati erant, certio die concurrere: & ma-
gnā Ecclesiā, ceteraq̃ urbis huius Tēpla cun-
ctā, ex tenore legis illius, demoliri & euertere.

Interim

Christi imi-
tator Patri-
archa.

Formidabi-
lis condēna-
tio Ioanni-
cij.

Teterrima
diaboli ma-
chinatione
periculum
Ecclesiarū
Byzantijs
destruenda-
rum.

Ο δὲ ἄρχων ὁ Ἑσνάκης, εἶχε μετὰ τὴν φι-
λίαν μετὰ τῆς τότε καδὲ ἡλεσκέρης· καὶ ὑπὸ
γὰρ αὐτὸς ἄρχων, νὰ προσκυνησὶ αὐτὸν· ὡς
εἶχε συνηθίαν κατὰ ἡμέρας, νὰ μηδὲν λείπῃ
ἀπ' αὐτῆς μὲν πάσης δουλοσύνης. Καὶ, ὡς
ὑπὸ ἡγε, τῆς λέγει. ἤξωρε, ὅτι εἰς ἡμέρας πω-
τε, ὅσες σὰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸ πατριαρ-
χίον, χαλᾶν δὸτ' αὐτῇ μετὰ τὴν φείτφας
αὐγῆς: κάσρον, ὅπου νὰ πολεμῇ, καὶ νὰ
τὸ νικήσῃ μετὰ τὴν σπασίαν τῆς ἐκκλησίας
ῥωμαϊκῆς νὰ μηδὲν εἶναι τελείως, εἰδὲν εὐρί-
σκεται.

Ἡ τῆς σύλα
βείας.

Ακούσας δὲ τὸ τοῦ Ἑσνάκης· ἡλλοιώθη ἡ
ὄψις τῆς προσώπου αὐτῆς· καὶ ἐγένετο, ὡς νε-
κρός, καὶ ἔστρεψε. Προσκυνήσας δὲ τὸν καδὲ
ἡλεσκέρη· εὐγῆκεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἦλθεν εἰς
τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· καὶ ἀνθὴν εἰς τὸν
πατριαρχίον μετὰ πολλῶν δακρύων· καὶ δὲ
ἐδιδότο αὐτῇ ὁμιλήσῃ. Καὶ ὁ πατριαρχὴς ἐρώ-
ται αὐτὸν· τί εἶναι ἡ λύπη σου, καὶ τί τὸ δακρύον;
καὶ μετὰ ὥρας τῆς λέγει. Φείτφας καὶ ἔρ-
μος διγῆκε τῆς βασιλέως· ὅτι, ἐπειδὴ ἡ πόλις
ἐπάρθη δὸτ' αὐτῇ μετὰ τὴν πόλεμον· ὅλας τὰς
ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν νὰ χαλάσῃ, ὅπως
εἶναι μέγα.

Ἡ τὸν ἡγισ-
μόν πα-
τριαρχίον.

Ακούσας δὲ τὸ τοῦ πατριαρχίης· ἡλθε μέ-
γας φόβος καὶ τρόμος εἰς αὐτὸν· καὶ ἐκα-
τάβηκεν ὁ ἰδὸς τῆς προσώπου αὐτῆς, ὡς περ
βροχῆ δὸτ' εἴς τὴν γῆν. Καὶ τῆς ὥρας
ἐκατάβη κατὰ δὸτ' τὸ θείον κελίον αὐτῆς·
καὶ ὤρεσε, καὶ αὐοῖσαν τὴν ἐκκλησίαν. Καὶ
ἐμπαροῦσεν τῆς εἰκόνος τῆς παμμακαρίστου
ἐσάθη· καὶ παρὰ κλησίμ ἐκ ψυχῆς με-
τὰ δακρύων ἐψάλλε· καὶ τὴν παμμακα-
ρίστην ὑμῶσθη. Καὶ ἔτις ἐξέθη ἐκ τῆς ναοῦ·
καὶ τὸ μολάριον ἐκαβαλίδωσε· καὶ μετ'
αὐτῆς τοῦ ἀρχόντος τοῦ Ἑσνάκη, ὑπὸ ἡγε
εἰς τὸν πασίαν· ὅτι εἶχε παρησίαν ὁ πα-
τριαρχὴς εἰς αὐτὸν· καὶ ἀγαπᾶτον πολλὰ
παρ' αὐτῆς τοῦ πασιᾶ. Ἦν δὲ ὁ τελευτῶν πα-
σιᾶς, ὁ πῶτος Βεζίρης. Καὶ ὡς ἐνῶθη μετ'
αὐτοῦ τοῦ πασιᾶ· ἡρμηνεύσεν αὐτοῦ, ὅτι νὰ
ἔλθῃ εἰς τὸ διβάνη, καὶ νὰ εἰπῇ· ὅτι, ὅταν
ἦλθῃ ὁ σελτᾶν μεχεμέτης, νὰ ἐπάρῃ τὴν
πόλιν· εἰς τὴν ἀρχὴν ἐδωκαν πόλεμον,
καὶ ἐχάλασε μερικὰ δὸτ' αὐτῇ τειχία αὐτῆς.
Τότε διγῆκεν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, βα-
σὼντα τὰ κλειδιά τῆς πόλεως· καὶ ἐπροσκύνη-
σεν αὐτῷ σελτᾶν, καὶ τῆς τὰ ἐπ' ἀρέδωκε· καὶ
ἐδεδόθη αὐτῷ ὁ σελτᾶν ὁ ἀσπασίως, καὶ δὲ
ἀρχοντας αὐτῆς, καὶ τὸν λαόν.

Καὶ, ὡς ἀκούσεν ὁ πατριαρχὴς δὲ λόγους τῆς
πασιᾶς·

Interim primarius è nobilitate vir, Xena-
ces, apud eius temporis Quasitorem indicij,
seu Doctorem legis summum (Caddilesceren
appellat) gratus erat. Is tunc adiit eum
pro obseruantia sua, salutandi causa: sicut hoc
in more sibi posuerat: ut citra pratermissionem
quotidie sic, summa cum subiectione &
studio, faceret. Ad quem cum venisset: insit ei
Turca. Scin', quid futurum sit: Die post
hodiernum quinto, omnia vestra Tēpla
atq̃ ipsum adeo Patriarcheiu, à funda-
mentis destruētur. Lex enim exijt: que
cūq̃ ciuitas oppugnata, ferro capta sit:
in ea Græcam Ecclesiam omnino nul-
lam relinqui, nec extare debere.

Hoc audito, immutatus est color faciei op-
timo viro: exalbuit ad instar mortui, tre-
muit totus. Valere dein iusso Quasitore: di-
scessit, venitq̃ in magnam Ecclesiam: ad Pa-
triarcham, multis obortis lacrymis: ascendit:
nec verbum præ mœrore proloqui potuit.
Patriarcha eum interrogare: quid ægritudi-
nis esset, quid sibi lacrymæ vellent. Tum hic
post moram, Edictum, inquit, à Rege pro-
fectum est: quoniam hæc urbs uī & ma-
lo expugnata sit: omnes, quæ in ipsa re-
periantur Ecclesias Christianas deiici-
endas & delendas esse.

Patriarcha ubi hoc audiuit: ingens ipsum
metus & tremor incesit: sudor de facie eius,
ad modum cadētis ex aere in terram imbris
defluxit. Ex templo igitur è sancta cella sua
descendit: Templumq̃, aperiri iussit. Tum an-
te Pammacaristæ beatissimæ virginis, imagi-
nem stetit: precationem ex intimo animæ cū
lacrymis fecit: sacratissimam illam cōplexus,
salutauit. Inde, templo egressus, mula sua cō-
scensa: cum ipso Principe Xenace ad Bassam
equitauit. Accessus enim ei liber ad hunc pa-
tebat: & per ab eo charus habebatur. Erat
is Tulphi Bassa, primus Vesires. Ad hunc
Bassam cum venisset: cōsuluit is Patriarchæ:
accederet in Senatum, & diceret. Verum
est: quando Rex Mechemeta captum venit
hanc urbem: initio oppugnatio facta est,
parte mœnium eius detecta. Sed postea
Constantinus Imperator egressus, cum cla-
uibz urbis in manu: sese subiecit Sultano,
easq̃ ei tradidit. Tunc Sultanus clementer,
& ipsum & procures eius, & totum populū,
accepit.

Audito sermone Bassæ, Patriarcha modicū
quid

Resciscit
hunc hor-
ribilem co-
natum Xe-
naces, Gre-
cus bonus.

Pro pietate
sua ad Pa-
triarcham
adfert.

O preclarū
Patriarchæ

Accedit
Bassam su-
premiū.

Ab eo,
quid dice-
re debeat,
instruitur.

Ἡ τὸν χει-
ρομήτορα
πατριαρχί-
ον.

Ὡς ἐκάθησε τὸ δ' ἑπεροῦ εἰς τὸν ὑψηλότα-
τον πατριαρχικὸν θρόνον· δὲ μὲν ἡρώα πημέ-
νης αὐτῆς ἀνάπαυσις ὡς ὅτι δὲ ἐχθρὸς,
ἐκάμε φίλος, καὶ ἐσυγχώρησεν αὐτῶν· καὶ
ἐχαίρετον ὁ κόσμος, ὅτι, ὡς ἐχθρὰ φάμεν, ἡ-
τον ἀνθρῶπος· εἰρηνικὸς καὶ ταπεινός. Τὸν δὲ
παράνομον πατριαρχίον, αὐτὸν τὸν ἰωαννί-
ον, ἀπεδίδον δὸτ' αὐτῇ πόλιν· καὶ ὑπὸ ἡγε κα-
τηχυμένον, καὶ ὑβρισμένον, καὶ ονειδισμέ-
νον, καὶ ἀναθεματισμένον, ὡς πᾶν τῶν
τῶν ὁρθοδόξων χριστιανῶν. Καὶ εἰς ὀλίγον
καὶ ὁρθὸν ἀπέθανε κακῶς καὶ ὁδωρῶς· καὶ δὲ
ρεθὴ, ἀφωρισμένον, τυμπανισμένον· ἐσόντας,
ὅπως ἀφωρισθῇ ὡς πᾶν τῶν πτωχῶν πατρι-
αρχῶν, ὡς παράνομον· καὶ ἐκατάβη ὁ τα-
λαίπωρος.

Ἡ τῆς κατὰ
λίνας τῆς πα-
σιᾶς.

Ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ δ' ἑπεροῦ, τὸν πατριαρ-
χικὸν θρόνον, ὁ αὐτὸς κύριος ἱερεμίας· ἐγένε με-
γάλη σύγχυσις καὶ ταλαιχία εἰς τὴν μεγάλην
ἐκκλησίαν· καὶ εἰς πάντας ὁσπεθίς, ἱερωμέ-
νης καὶ κοσμικῆς· ἐσόντας, ὅπως ἐσυνάχθησαν
ὅλοι οἱ γραμματεῖς καὶ σοφοὶ τῶν τερκῶν· ἐ-
χόντας εἰδὸς ἡ ἐγγράφως εἰς τὰς χαρτὰς αὐ-
τῶν· ὅτι αὐτῇ ἡ Κωνσταντινῆ πόλις ἐπάρθη ἀ-
πὸ πασιᾶς ὡς πᾶν τῶν μεχεμέτη· καὶ
εὐχαλαμ φείτφας, ὅτι, ὅπου κάσρον ἐπάρ-
θη μετὰ πασιᾶς, χωρὶς νὰ προσκυνησῇ εἰς αὐ-
τὸ τὸ κάσρον ἐκκλησία ῥωμαϊκῆς νὰ μὴ δὲν
ψάλλεται, εἰδὲν εἶναι· μόνον νὰ τὰς χαλά-
σῃ ἐκ βάθρων γῆς. Εἶχαν δὲ τῶν τῶν φείτφας
οἱ τερκῆς κεκρυμμένον· ἐσόντας, ὅπως ἦσαν
βεβαιωμένοι τὸν ἐπαρμόν τῆς πόλεως· ὅπως ἐ-
ψαν τὸν βασιλέα, καὶ ὅλον τὸν λαόν· καὶ ἐ-
πάρθη δὸτ' αὐτῇ, ὡς εἶπαμε. Καὶ ἦσαν ἡτοι-
μασμένοι, νὰ δράμῃ μιὰ ἡμέρα· νὰ χαλά-
σῃ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· καὶ τὰς ἄλλας,
ὅσας εὐρίσκοντα εἰδὲν μετὰ εἰς τὴν πόλιν· κα-
τὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς φείτφας, καὶ τῆς ὁρ-
μῆς τῆς βασιλικῆς.

Ο δὲ